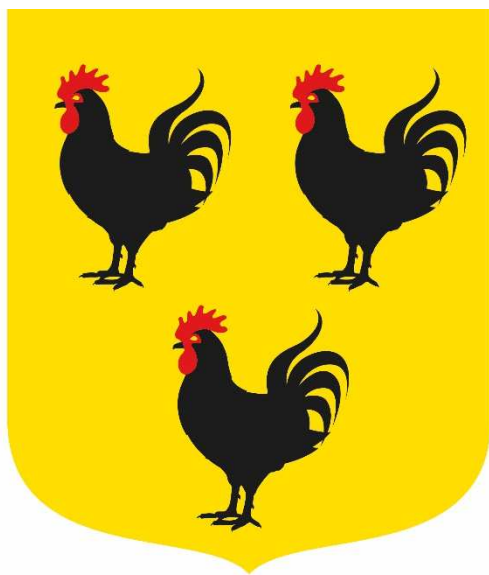

Beleidsbegroting 2024-2027

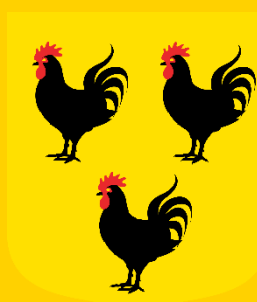
Gemeente
Woudenberg

Inhoud concept beleidsbegroting

Algemeen	Bladzijde
Strategiekaart	
Bestuurlijk kader	1
Uitgangspunten samenstellen concept begroting	5
Procedure begrotingsbehandeling	7
Programma's en paragrafen	Bladzijde
<u>Programma's</u>	
1. Samenleving	10
2. Leefomgeving	23
3. Veiligheid	34
4. Ruimte, wonen en ondernemen	44
5. Dienstverlening	53
Algemene dekkingsmiddelen	68
Reserves en voorzieningen	72
<u>Paragrafen</u>	
Algemeen	PA 01
A. Lokale heffingen	PA 04
B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	PA 09
C. Onderhoud kapitaalgoederen	PA 18
D. Financiering	PA 37
E. Bedrijfsvoering	PA 44
F. Verbonden partijen	PA 49
G. Grondbeleid (inclusief grondprijsbrief)	PA 63
Bijlagen	Bladzijde
Overzicht lasten en baten 2024	Bij 02
Structureel begrotingssaldo 2024-2027	Bij 03
Totaaloverzicht lasten en baten 2024-2027	Bij 04
Budgetaanpassingen per programma t.o.v. 2023	Bij 05
Overzicht reserves en voorzieningen	Bij 11
Mutaties reserves 2024-2027	Bij 12
Mutaties reserves 2024	Bij 14
Belastingtarieven	Bij 15
Voorbeelden lastendruk 2024 t.o.v. 2023	Bij 16
Kerngegevens	Bij 17
Balansramingen	Bij 18
EMU-saldo	Bij 19
Kosten en opbrengsten per taakveld (BBV)	Bij 20
Verplichte indicatoren	Bij 24
Programma-indeling	Bij 25
Overzicht kader stellende beleidsnota's	Bij 27

STRATEGIEKAART

*Uitvoering binnen
wet-
en regelgeving*

Algemene visie

We hebben vertrouwen in onze inwoners, ondernemers en organisaties en samen gaan we efficiënt aan de slag voor een sociaal en veilige toekomst voor ons dorp. Wij staan voor een zelfstandig Woudenberg en dagelijks werken wij aan het in balans houden van onze financiële situatie. Een dorp waar iedereen mee kan doen, we omzien naar elkaar en iedereen zich thuis voelt. De gemeente is een dienstverlener en partner die passend binnen haar mogelijkheden meedenkt, participeert en faciliteert.

Wat is onze visie voor de komende jaren?

Samenleving

Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Waar nodig komt de gemeente samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg.

**M. Van de Graaf en D.J. Boeve
– de Kruif**

Leefomgeving

Inwoners en ondernemers voelen zich thuis en participeren in een veilige leefomgeving. Een ruimte waar een ieder vrij in kan bewegen, die ook beleefd en gevoeld wordt als gemeenschappelijk, als openbaar, als van ons allen.

**M. Van de Graaf en D.J. Boeve
– de Kruif**

Veiligheid

Woudenberg is een gemeente waarin inwoners zich veilig voelen, weerbaar zijn en omzien naar elkaar. Overlast, ondermijnende criminaliteit en cybercrime zijn een uitzondering en worden integraal opgepakt.

M. Jansen

Ruimte, wonen en ondernemen

Een vitaal Woudenberg met ruimte voor wonen, werken en samenleven.

**M. Jansen, H.J. Molenaar,
M. van de Graaf en D.J. Boeve
– de Kruif**

Dienstverlening

Inwoners, ondernemers en organisaties ervaren de gemeente Woudenberg als dienstverlener en partner.

M. Jansen en H.J. Molenaar

Wat zijn onze maatschappelijke effecten de komende jaren?

Samenleving

Gezondere leefstijl van de inwoners. Meer maatschappelijk en sociaal actieve inwoners.

Samen met inwoners komen tot meer lokale, passende en integrale antwoorden op hun ondersteuningsvragen.

Minder inzet van specialistische zorg door het stimuleren van innovatieve en adequate zorgverlening.

**M. Van de Graaf en D.J. Boeve
– de Kruif**

Leefomgeving

Een veilige openbare ruimte.

Borgen verkeersveiligheid.

Geen toename van wateroverlast door klimaatontwikkelingen.

**M. Van de Graaf en D.J. Boeve
– de Kruif**

Veiligheid

Gezamenlijk aanpakken cybercrime

Bestrijding ondermijnende criminaliteit

Verbindingen tussen zorg en veiligheid

Verhogen meldingsbereidheid

Adequaat reageren op maatschappelijke onrust

M. Jansen

Ruimte, wonen en ondernemen

Vitaal dorp met ruimte voor het ontwikkelen van passend woning- en bedrijfsaanbod.

Ja, mits als basis voor vergunningverlening en ruimtelijke plannen en het faciliteren van particulier initiatief.

Duurzaamheid voor mens, milieu en markt.

**M. Jansen, H.J. Molenaar,
M. van de Graaf en D.J. Boeve
– de Kruif**

Dienstverlening

Ondersteunen van bewonersinitiatieven die minimaal kostenneutraal zijn.

Meedenken, participeren en faciliteren van de inwoners, ondernemers en organisaties, passend bij de mogelijkheden.

Digitale dienstverlening waar mogelijk en persoonlijke dienstverlening waar nodig.

Zorgvuldig beheer en gebruik van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties.

Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering.

M. Jansen en H.J. Molenaar

Bestuurlijk kader

Algemeen financieel beeld

Het financiële ravijn komt naderbij, wederom heeft het Rijk in 2023 geen oplossing geboden voor de structurele financiering van de decentrale overheden. Waar de gemeenten zien dat eerst 4 miljard euro gekort werd op het gemeentefonds, is na aanvulling dit bedrag nog steeds meer dan 3 miljard euro minder in 2026 en verder. In het licht van het financiële ravijn heeft de VNG een advies uitgebracht over de begrotingen 2024 e.v. De VNG geeft aan dat tekorten inzichtelijk moeten worden gemaakt voor het Rijk en benadrukt het belang van zo realistisch mogelijk begroten. Dit geeft de urgentie weer van de structurele problematiek.

Voor Woudenberg betekent dit dat de bij de Kadernota 2024 afgesproken handelwijze, namelijk de inzet van de algemene reserve om de tekorten in de jaren 2026 en 2027 af te dekken, uit de conceptbegroting wordt gehaald. Door deze onttrekkingen uit de conceptbegroting te halen, worden de tekorten voor 2026 en 2027 zo zuiver mogelijk in beeld worden gebracht. Het uitgangspunt uit de Kadernota blijft overeind dat we de positieve begrotingsresultaten van 2024 en 2025 willen benutten voor de versterking van de vermogenspositie en dat de algemene reserve, indien het Rijk niet tot inkeer komt, benut kan worden voor het dempen van de negatieve begrotingsresultaten van 2026 en 2027. Het inzichtelijk maken van deze methode is door het college ook toegezegd in eerdere beantwoording van raadvragen.

De hoop van de VNG en gemeenten is dat het Rijk hierdoor maatregelen zal nemen om de decentrale overheidsfinanciën te versterken. De VNG voert hier al langer gesprekken over met de fondsbeheerders, maar in alle eerlijkheid is het de verwachting dat echte structurele keuzes worden uitgesteld tot na de landelijke verkiezingen en de vorming van een nieuw kabinet.

Ambtelijk heeft over deze handelwijze overleg plaatsgevonden met de provincie als toezichthouder op onze financiën. De provincie heeft aangegeven dat zij zich dit jaar in haar toezicht richt op een realistische begroting en een sluitende begroting in het eerste jaar en het liefst ook het tweede jaar. Woudenberg noteert in het eerste jaar een stevig overschot en ook het tweede jaar laat een plus zien. De problematiek start pas in het jaar dat de structurele financiering stevig daalt (2026). De verwachting van het college is dan ook dat deze conceptbegroting geen reden is voor verscherpt toezicht vanuit de toezichthouder.

Duurzame financiën

Het advies van de VNG ontslaat onze gemeente niet van de plicht onze financiën duurzamer te maken en sinds de ondertoezichtstelling van de provincie in 2021, is de gemeente actiever bezig om de gemeente financieel gezond(er) te maken. In dit kader is door een externe adviseur een dashboard financiële gezondheid opgesteld. Het dashboard bevat in totaal 23 indicatoren verdeeld over vijf categorieën. In de auditcommissie van 4 september jl. is een eerste voorstel van het college in dit kader, besproken. Naar aanleiding van deze interessante bespreking, heeft het college het voorstel op onderdelen aangepast. In de bijlage bij deze conceptbegroting treft u het memo inclusief bijlagen aan waarin het college voorstelt om ten aanzien van vijf indicatoren een target of streefwaarde vast te stellen om de resultaten van deze indicatoren de komende jaren te verbeteren.

Indien het Rijk geen aanvullende financiële middelen beschikbaar gaat stellen voor de jaren vanaf 2026, zal de gemeente stevig moeten ingrijpen in de taken die zij uitvoert. In dit kader lobbyt het college waar zij kan om het geluid van de VNG kracht bij te zetten. Zo is tijdens het jaarcongres ingestemd met de [resolutie over de zekerheid van structurele financiën](#) en neemt de wethouder Financiën plaats in de kopgroep Financiën van de K80 (het overleg tussen kleine gemeenten).

Gezien het financiële ravijn en de herijking van het gemeentefonds wil het college zich voorbereiden op de terugval in financiering. Eerdere discussies hebben onze taken al in vergaande mate beperkt en veel lucht uit de gemeentelijke begroting geperst. Hierdoor valt, indien de terugval in financiering zich daadwerkelijk voordoet, niet te ontkomen aan een brede kerntakendiscussie. Om dit op een prudente manier te doen en te kunnen leren van ervaringen van dergelijke trajecten bij andere gemeenten, wil het college voor deze discussie externe ondersteuning en/of projectleiding organiseren. Het voeren van een bezuinigingsdialoog of het toepassen van de kaasschaafmethode, wordt niet wenselijk en afdoende geacht. Omdat een kerntakendiscussie veel van de ambtelijke organisatie vraagt en omdat het tegelijkertijd gaat het om taken die onze eigen medewerkers uitvoeren en aan het hart gaan, is een secuur proces vereist ook vanwege de arbeidspositie van medewerkers.

In dat kader wordt een kredietaanvraag voorbereid die uiterlijk in januari 2024 aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd.

Begrotingsresultaten 2024-2027

Deze conceptbegroting 2024 – 2027 bevat voor 2024 en 2025 een sluitend meerjarenperspectief en worden 2026 en 2027 afgesloten met een tekort. De totstandkoming van de conceptbegroting 2023-2026 ziet er financieel als volgt uit:

Begrotingsresultaten (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	Totaal
Vaststelling begroting 2023-2026 (raad oktober 2022)	348	366	58	58	831
Tussentijdse aanpassingen naar aanleiding van raadsbesluiten	0	0	0	0	0
Begrotingsresultaten (inclusief tussentijdse raadsbesluiten)	348	366	58	58	831
Voorstelde aanpassing budgetten:					
Programma 1 Samenleving	365	-830	-776	-766	-2.007
Programma 2 Leefomgeving	-175	-173	-163	-146	-658
Programma 3 Veiligheid	-184	-184	-184	-184	-735
Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	-59	-193	-246	-270	-768
Programma 5 Dienstverlening	-1.701	-1.158	-712	-781	-4.352
Algemene dekkingsmiddelen	2.467	1.981	1.594	1.537	7.578
Reserves	215	362	-860	-863	-1.145
Begrotingsresultaten	1.276	172	-1.290	-1.415	-1.256

+ = begrotingsoverschot
- = begrotingstekort

Indien de toevoegingen aan de algemene reserve in 2024 en 2025 zoals opgenomen in de Kadernota 2024 en de geplande onttrekkingen uit de algemene reserve ter dekking van de tekorten in 2026 en 2027 wel zouden zijn verwerkt in de begrotingsresultaten, geeft dit het volgende beeld:

Begrotingsresultaten (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	Totaal
Begrotingsresultaten	1.276	172	-1.290	-1.415	-1.256
Bij niet corrigeren toev./ontr. Algemene reserve	-460	-470	800	800	670
Begrotingsresultaten	816	-298	-490	-615	-586

+ = begrotingsoverschot
- = begrotingstekort

Afgezien van het advies van VNG om zo realistisch mogelijk te begroten en de tekorten vanaf 2026 duidelijk in beeld te brengen, resulteert met deze mutaties ook een tekort in 2025. Daar de provincie bij haar beoordeling ook naar het resultaat van 2025 zal kijken en een positief resultaat voor dat jaar bij die beoordeling belangrijk wordt geacht, zou de handelswijze van de kadernota ook voor 2025 moeten worden aangepast daar met de geplande toevoeging aan de algemene reserve een tekort zou resulteren.

Relevante mutaties

Geen grote structurele beleidswijzigingen

De conceptbegroting die voor u ligt is beleidsarm. Aangezien de financiën in de jaren 2026 en 2027 een mogelijke grote terugval in het budget laten zien, is het onverantwoord nu grote structurele financiële toevoegingen aan de uitgaven te doen. De focus in de conceptbegroting is gericht op loon- en prijsindexatie, het niet laten stijgen van de lasten voor onze inwoners en op het uitvoeren van onze taken. De meeste mutaties met een financieel effect zijn dan ook het gevolg van loon- en prijsindexatie.

In 2023 hebben VNG, IPO en Rijk afspraken gemaakt over de hervormingsagenda Jeugd. Dit om structureel te investeren in een betere Jeugdzorg, maar ook om deze betaalbaar te houden. Het betekent de facto een bezuiniging op de financiering, die in latere jaren groter wordt. Dit is een aanvullende reden voor de te verwachten tekorten. Tegelijk lopen de financiële middelen voor jeugdzorg de komende jaren terug en zijn wijzigingen ten aanzien van een aantal specifieke indicatoren op het gebied van Wmo (o.a. medicijngebruik) een belangrijke oorzaak waarom de herijking van het gemeentefonds zo negatief uitvalt. In de bijlage bij het dashboard financiële gezondheid zijn ten aanzien van de herijking van het gemeentefonds een memo en presentatie van de externe adviseur bijgevoegd waarin de nadelige Woudenbergse effecten geanalyseerd zijn.

Technische wijzigingen

Daarnaast treft u in deze conceptbegroting veel technische wijzigingen aan. De lasten ten aanzien van het personeel moeten, op basis van landelijke wetgeving, bijvoorbeeld specifiek aan beleidsprogramma's worden toegerekend. Daardoor lijken er grote verschuivingen te zijn, maar een groot deel is budgettair neutraal. In het financiële overzicht in de beleidsprogramma's is per mutatie aangegeven of dit het geval is.

Differentiatie

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2024 het college gevraagd om scenario's op te stellen om de rioolheffing te differentiëren, waarbij eenpersoonshuishoudens een lager tarief gaan betalen dan meerpersoonshuishoudens en bedrijven. In bijlage 4 is een uitwerking met vier verschillende scenario's opgenomen. Dit zijn de scenario's (1) geen differentiatie toepassen, (2) eenpersoonshuishoudens krijgen een verlaging van € 5, (3) eenpersoonshuishoudens krijgen een verlaging van € 10 of (4) eenpersoonshuishoudens krijgen een verlaging van € 15. Hierbij is het uitgangspunt gehanteerd dat de opbrengst van de conceptbegroting (nagenoeg) gelijk blijft waardoor meerpersoonshuishoudens en bedrijven variant van € 1,25 in scenario 2 tot € 4,55 in scenario 4 meer gaan betalen.

Het college stelt voor om te kiezen voor scenario 3 waarbij eenpersoonshuishoudens een verlaging krijgen van € 10 en meerpersoonshuishoudens en bedrijven een verhoging van € 2,90. Door voor dit scenario te kiezen bedraagt het verschil tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens in Woudenberg € 12,90. Dit komt globaal overeen met het landelijke verschil van € 14.

De komende periode wordt ter voorbereiding op de Kadernota 2025 een nadere analyse gemaakt hoe de opbrengsten OZB niet-woningen en OZB woningen zich verhouden tot de fictieve belastingopbrengsten waarmee het Rijk onze algemene uitkering corrigeert. Naar verwachting zal dit in de Kadernota 2025 in elk geval leiden tot een voorstel tot verhoging van de OZB niet-woningen.

Reserve dorpsvoorzieningen

De reserve dorpsvoorzieningen biedt het college de mogelijkheid om met incidentele middelen wel enkele beleidsrijke ontwikkelingen in gang te zetten dan wel te ontwikkelen. Vanuit het jaarrekeningresultaat 2022 is onlangs € 350.000 aan de reserve dorpsvoorzieningen toegevoegd. Bij de behandeling van de jaarrekening afgelopen juni heeft het college toegezegd om bij deze conceptbegroting met een concretisering van de reserve te komen. In de bijlage bij deze conceptbegroting treft u een memo aan met een voorstel ten aanzien van elf concrete bestedingen vanuit deze reserve. In het navolgende overzicht zijn deze concrete voorstellen weergegeven en in de bijlage wordt dit nader toegelicht.

Onderwerp	Bedrag
1 Compensatie stijgende energiekosten inwoners / garantstelling cultuur-en sportverenigingen	100.000
2 Openbare ruimte Dorpshart - incidentele maatregelen *	25.000
3 Dorpsrand	50.000
4 Businesscase Cultuurhuis - krediet voor vervolgonderzoek	40.000
5 Onderzoek toekomst sporten Woudenberg	PM
6 Opknappen oorlogsmonument bij de begraafplaats *	3.000
7 Toegangshek voormalige buitenplaats Groenewoude*	10.000
8 Verkeersveiligheids-onderzoek	PM
9 Subsidieaanvraag 't Schilt	100.000
10 Expeditie Woudenberg *	18.000
11 Monument stil geboren kind *	18.500
Resterende ruimte	310.500
	675.000

Ten aanzien van vijf onderwerpen (de onderwerpen met een *, te weten incidentele maatregelen openbare ruimte Dorpshart, het opknappen van het oorlogsmonument bij de begraafplaats, het toegangshek Groenewoude, Expeditie Woudenberg en het monument stil geboren kind) wil het college uw raad vragen om bij vaststelling van de conceptbegroting 2024 direct ook de betreffende middelen voor deze doelen beschikbaar te stellen vanuit de reserve dorpsvoorzieningen. Het gaat daarbij om bedragen van maximaal € 25.000. Door het direct beschikbaar stellen van deze bedragen, zal de concrete uitvoering ook op korte termijn kunnen starten.

Ten aanzien van de overige onderwerpen zal het college te zijner tijd via een raadsvoorstel de onttrekking uit de reserve aan u voorleggen.

Stand van zaken ambtelijke organisatie

In de bijlagen treft u ook een memo aan over de stand van zaken van de ambtelijke organisatie. De gemeenteraad heeft voor 2023 structurele en incidentele aanvullingen op de loonsom ter beschikking gesteld. In de afgelopen 12 maanden heeft Woudenberg 29 vaste medewerkers geplaatst en is het ziekteverzuim teruggelopen van gemiddeld bijna 12% in maart 2022 naar rond de 6% in september 2023.

Daarnaast is in 2023 een medewerkersonderzoek gehouden. Dit onderzoek geeft weer dat de medewerkers positief zijn over de onderlinge verbondenheid en samenwerking en de waardering die zij ervaren en hun werk. De organisatieverandering die is ingezet wordt gezien als noodzakelijk. De organisatie behoudt de focus op (interne) opleidingen, het op orde brengen van de basis en het verminderen en voorkomen van verzuim. Maatregelen die zijn genomen en stappen die zullen worden gezet vindt u terug in het memo. Het college ziet dat de organisatie nog in transitie is, maar het enthousiasme van medewerkers werkt aanstekelijk. In 2024 werkt de organisatie aan een nieuwe organisatievisie, waarbij de blik naar buiten moet worden gericht en de gemeente responsiever moet worden op haar omgeving.

Dat de organisatie op stoom komt moet in 2024 ook voor de gemeenteraad voelbaar zijn. In 2023 is gekozen voor een uitbreiding van de griffie, tegelijk verwacht het college door het beter stroomlijnen van processen ook een betere afstemming met de raad ten aanzien van de actielijsten, moties en toezeggingenlijsten en een lange termijn agenda. Deze zaken moeten in het najaar van 2023 worden opgestart of zijn verbeterd.

Inhuurkosten

De voorspelde overschrijding op de loonsom, veroorzaakt door de hoge inhuurkosten is afgenomen van € 1,12 miljoen in 2022, naar € 630.000 in 2023 (inschatting Voorjaarsrapportage 2023). Voor het jaar 2024 neemt het college een bedrag van € 300.000 op in de conceptbegroting aan kosten voor externe inhuur. De toelichting op dit vlak vindt u in het memo over de stand van zaken van de ambtelijke organisatie. Het college hecht er evenwel aan om de inhuurkosten verder terug te dringen. Daarom is vanaf 2025 een structureel inhuurbudget van € 150.000 opgenomen. In bijgevoegd memo is nader toegelicht welke vuistregels in dit kader gehanteerd (gaan) worden.

Afsluiting

Samen met de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie blijft het college scherp op de financiën. Daarbij houden wij ons doel – om het goede te doen voor Woudenberg, voor onze inwoners, ondernemers en partners – altijd voor ogen. Daar zetten wij ons elke dag met een open houding en met vertrouwen ten volle voor in.

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

D.C.G. Ruseler
Secretaris

M. Jansen-van Harten
Burgemeester

Uitgangspunten samenstellen concept begroting

Voor de jaren 2024-2027 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

	2024	2025	2026	2027
1. Aantal inwoners	14.600	14.600	14.600	14.600
2. Aantal woonruimten	5.800	5.800	5.800	5.800
3. Salarissen (cao-verhoging)	5,2 %	-	-	-
4. Prijsstijging kosten derden	div	-	-	-
5. Prijsstijging energiekosten	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
6. Renteomslag	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
7. Rente nieuwe investeringen	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
8. Rente grondexploitaties	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
9. Tarief OZB woningen	3,1 %	jaarlijks opnieuw bepalen		
10. Tarief OZB niet woningen	3,1 %	jaarlijks opnieuw bepalen		
11. Tarief rioolheffing gebruiker	0,0 %	jaarlijks opnieuw bepalen		
12. Tarief rioolheffing eigenaar	0,0 %	jaarlijks opnieuw bepalen		
13. Tarieven afvalstoffenheffing	0,0 %	jaarlijks opnieuw bepalen		
14. Tarief toeristenbelasting (per overnachting)	3,1 %	jaarlijks opnieuw bepalen		
15. Tarief hondenbelasting (per hond)	3,1 %	jaarlijks opnieuw bepalen		

Toelichting uitgangspunten

1. Aantal inwoners: Inschatting op basis van werkelijk aantal inwoners medio juli 2023 en verwachte toename tot 1 januari 2024. Toename 2025 en verder wordt pas meegenomen in de volgende begrotingen aangezien de kosten van toename inwoners ook pas in de volgende begrotingen wordt meegenomen.
2. Aantal woonruimten: Inschatting aantal woonruimten gesplitst in woonfunctie, logiesfunctie, personen zorginstelling en uitwonende studenten. Vooral op basis van werkelijk aantal per 1 januari 2023 en verwachte toename tot 1 januari 2024. Toename 2025 en verder wordt pas meegenomen in de volgende begrotingen aangezien de kosten van toename inwoners ook pas in de volgende begrotingen wordt meegenomen.
3. Salarissen (cao-verhoging): Inschatting op basis van raming Centraal Planbureau maart 2023 (loonvoet sector overheid 2024). Dit percentage is ook benoemd in de meicirculaire 2023 van het Rijk.
4. Prijsstijging kosten derden: Waar nodig worden budgetten bijgesteld als gevolg van prijsstijgingen. De budgethouder doet daar een voorstel voor.
5. Prijsstijging energiekosten: De energiebudgetten van de gemeentelijke gebouwen en de openbare verlichting zijn in de begroting 2023-2026 flink bijgesteld. In de conceptbegroting 2024-2027 worden de energiebudgetten op het niveau gehouden van de begroting 2023-2027. Recent is voor gas en elektra een nieuw contract afgesloten met Vattenfall voor de jaren 2024 en 2025. In de periode september t/m november 2023 worden door het energiecollectief, waar Woudenberg bij is aangesloten, de prijzen vastgelegd voor het jaar 2024.
6. Renteomslag: Wordt op 0 % ingeschat.
7. Rente nieuwe investeringen: Wordt op 0 % ingeschat.
8. Rente grondexploitaties: Wordt op 0 % ingeschat.
9. Tarief OZB woningen: 3,1 % is inschatting op basis van raming Centraal Planbureau maart 2023 (inflatie, nationale consumentenprijsindex cpi 2024). Dit percentage is ook benoemd in de meicirculaire 2023 van het Rijk.
10. Tarief OZB niet woningen: 3,1 % is inschatting op basis van raming Centraal Planbureau maart 2023 (inflatie, nationale consumentenprijsindex cpi 2024). Dit percentage is ook benoemd in de meicirculaire 2023 van het Rijk.

11. Tarief rioolheffing gebruiker: In het Waterplan 2020-2024 is voorgesteld het tarief voor rioolheffing vanaf 2020 te laten stijgen met € 5 (+/-2,1%) per jaar zodat in 2024 het kostendekkend tarief van € 238,82 (excl. inflatie) wordt gerealiseerd. In 2023 bedraagt het totaaltarief (gebruiker en eigenaar) voor rioolheffing € 247,60. Hiermee is het kostendekkend tarief bereikt. Voor 2024 worden de tarieven bevroren. In 2024 wordt het nieuwe Waterplan opgesteld voor de komende jaren. Na besluitvorming over het nieuwe Waterplan wordt opnieuw beoordeeld en berekend welke tarieven we gaan hanteren.
12. Tarief rioolheffing gebruiker: In het Waterplan 2020-2024 is voorgesteld het tarief voor rioolheffing vanaf 2020 te laten stijgen met € 5 (+/-2,1%) per jaar zodat in 2024 het kostendekkend tarief van € 238,82 (excl. inflatie) wordt gerealiseerd. In 2023 bedraagt het totaaltarief (gebruiker en eigenaar) voor rioolheffing € 247,60. Hiermee is het kostendekkend tarief bereikt. Voor 2024 worden de tarieven bevroren. In 2024 wordt het nieuwe Waterplan opgesteld voor de komende jaren. Na besluitvorming over het nieuwe Waterplan wordt opnieuw beoordeeld en berekend welke tarieven we gaan hanteren.
13. Tarief afvalstoffenheffing: Op basis van geschatte uitgaven en inkomsten 2024 kunnen de tarieven voor afval gelijk blijven ten opzichte van 2023.
14. Tarief toeristenbelasting: Inschatting op basis van raming Centraal Planbureau maart 2023 (inflatie, nationale consumentenprijsindex cpi 2024).
15. Tarief hondenbelasting: Inschatting op basis van raming Centraal Planbureau maart 2023 (inflatie, nationale consumentenprijsindex cpi 2024).

PROCEDURE BEGROTINGSBEHANDELING

De procedure van de begrotingsbehandeling zal als volgt verlopen:

I. Aanbieden begroting

Uiterlijk 21 september 2023 wordt de beleidsbegroting 2024 digitaal (per mail) aangeboden aan de raad via de reguliere weg, het RIS/de GO-app.

II. Indienen technische vragen

Uiterlijk maandag 02 oktober 2023 voor 09.00 uur kunnen de raadsfracties technische vragen en hun inbreng voor de Algemene Politieke Beschouwingen indienen bij Duncan Ruseler (directeur/gemeentesecretaris) en de griffie (Sandra Lenderink/Janneke Vos) . De emailadressen d.ruseler@woudenberg.nl, Griffie@woudenberg.nl.

III. Schriftelijke beantwoording technische vragen

Vrijdag 06 oktober 2023 wordt digitaal (per mail) de beantwoording van de technische vragen via de raadsgriffier aangeboden aan de raad.

IV. Behandeling in de raadscommissie

Behandeling beleidsbegroting 2024 vindt plaats in de raadscommissievergadering van dinsdag 10 oktober 2023 om 19.30 uur met een uitloopmogelijkheid op woensdag 11 oktober om 19.30 uur.

V. Vaststelling in de raad

Tenslotte is donderdagavond 26 oktober 2023 vanaf 20.00 uur de raadsvergadering gepland, waarin aan de orde komen:

- alle stukken met betrekking tot de begroting 2024 en de meerjarenbegroting t/m 2027;
- de **voorstellen inzake vaststelling** van de begroting 2024 en de meerjarenbegroting t/m 2027.

Beleidsbegroting

De programma's

Samenleving

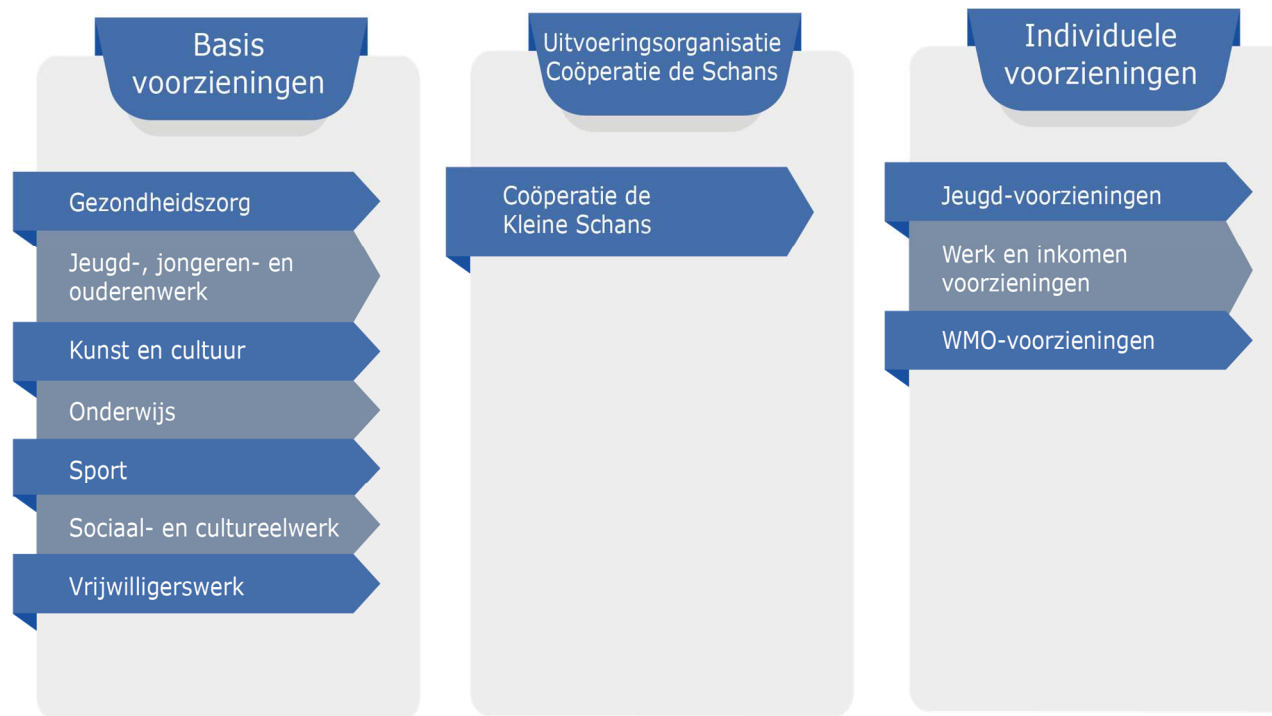
Programma 1

Visie van het programma

Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties komt de gemeente tot collectieve en individuele oplossingen voor het activeren van inwoners en het bieden van ondersteuning en zorg. Waarbij het vertrouwen in de mogelijkheden van de inwoners centraal staat.

Wat houdt het programma in?

Het programma samenleving omvat alle inspanningen die de gemeente verricht rond sport, cultuur, onderwijs, werk, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd. Dit mede op basis van de Wmo 2015, de Participatiewet en de Jeugdwet. Denk bij deze wetten aan onder meer: handhaving bij leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer, armoedebelid, de reguliere en bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en (jeugd)gezondheidszorg.

Trends en ontwikkelingen

- De bestaanszekerheid van inwoners staat nog steeds onder druk door de hoge inflatie en de onzekerheid over energiekosten;
- In alle zorgdomeinen (WLZ, ZVW, Wmo, Jeugdwet, MO) stijgt de vraag naar zorg, terwijl de budgetten dalen en we te maken hebben met een toenemend personeelstekort in de zorg;
- In Woudenberg leven in de toekomst steeds meer kwetsbare mensen door de toename van (oudere) ouderen (dubbele vergrijzing), mensen die uitstromen uit verblijfsinstellingen (uit de jeugdhulp en volwassenen uit begeleid/beschermd wonen);
- Het Rijksbeleid is erop gericht ouderen steeds langer thuis te laten wonen. Dit zorgt voor een stijging en verandering van de zorgvraag onder ouderen;
- Onderzoek laat zien dat er sprake is van een stijging van psychische kwetsbaarheid en een toename van eenzaamheid onder jongeren, volwassenen en ouderen als gevolg van de coronapandemie;
- Woudenberg heeft relatief veel inwoners onder de 18 jaar en ook hier zien we de aanhoudende landelijke tendens dat steeds meer jongeren een zorgvraag hebben;
- Net zoals in heel Nederland groeit in Woudenberg het aantal mensen met een migratieachtergrond. In 2015 had 8,5% van de Woudenbergers een migratieachtergrond, in 2022 was dat 11,4%. In Woudenberg vangen we ongeveer 200 vluchtelingen uit Oekraïne op en 5 alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Daarnaast hebben we te maken met een verhoogde taakstelling van statushouders;
- In Woudenberg zijn de cijfers van mensen die sporten en bewegen te vergelijken met het landelijk niveau; 51% van de bewoners voldoet aan de beweegrichtlijn en 25% van de mensen is lid van een sportvereniging.

Maatschappelijk effect 1 – Gezondere leefstijl van de inwoners en meer maatschappelijk en sociaal actieve inwoners

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat meer inwoners een positieve, gezonde leefstijl hebben en dat meer inwoners duurzaam maatschappelijk actief zijn, hun talent ontwikkelen en zich deel voelen uitmaken van de samenleving en/of zich daarvoor inzetten. We werken daarbij zoveel mogelijk volgens het concept 'positieve gezondheid', waarbij we vooral uitgaan van het potentieel van de mensen en zijn of haar vermogen om met veranderende omstandigheden om te kunnen gaan. Door zo vroeg mogelijk (de kans op) problemen te signaleren en waar mogelijk collectieve en laagdrempelige ondersteuning aan te bieden, willen we de kans op zwaardere problematiek verminderen. Ook willen we optimale ontwikkelkansen voor jeugdigen aanbieden zodat een goede basis voor de toekomst wordt gelegd. Om dit alles te realiseren werken we samen met inwoners, maatschappelijke partners, verenigingen, kerken, vrijwilligers en zorgprofessionals.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2024 hebben we een nieuw integraal beleidskader sociaal domein waarin onze maatschappelijke doelen en focus voor de komende vier jaar zijn vastgelegd. Het beleidskader zal in het teken staan van vertrouwen in de inwoners, positieve gezondheid en transformatie. Daarnaast werken we in 2024 met een nieuw integraal plan 'Sport, Preventie en Sociale basis', gekoppeld aan het Gezond en Actief Leven Akkoord. Reeds bestaande initiatieven zoals onder andere 'passend sporten', 'Welzijn op recept' en de methodiek 'Gezonde jeugd', worden voortgezet. Een werkgroep van inwoners met expertise richt zich op de realisatie van een work-outveld. Daarmee wordt bewegen en sporten voor inwoners mogelijk gemaakt en gestimuleerd. Ook ondersteunt de gemeente 't Woudje, een participatieproject waar jongeren, geholpen door het jongerenwerk, zelf ontmoetingsgelegenheden organiseren op basis van eigenaarschap en verantwoordelijkheid. Vanuit een participatieproces wordt ertoe gewerkt naar een ontmoetingsplaats die vijf keer plaatsvindt voor jongeren in Woudenberg van 15 tot 18 jaar. Een plek waar jongeren op vrijdag- of zaterdagavond kunnen proeven van het uitgaansleven.

In het nieuwe integrale plan 'Sport, Preventie en Sociale Basis' worden de afzonderlijke interventies meer aan elkaar gekoppeld waardoor ze effectiever en breder inzetbaar zijn voor de inwoners. We bevorderen de inclusieve samenleving in 2024. Hiervoor stellen we een Lokale Inclusie Agenda op waar plannen verder worden uitgewerkt. Het sportbeleid richt zich specifiek op inclusie en diversiteit; de ambitie is om sporten mogelijk te maken voor alle inwoners. Bijvoorbeeld de afspraken die we willen maken met (sport)verenigingen over genderneutrale faciliteiten en de gesprekken die we willen voeren met een panel van fysiek beperkte inwoners over het verbeteren van de toegankelijkheid in Woudenberg.

Door de verwachte toename van kwetsbare mensen in onze gemeente, de daling van de budgetten voor zorg en ondersteuning en de krapte op de arbeidsmarkt onder zorgprofessionals, zetten we in op versteviging en verbreding van een aanbod van laagdrempelige voorzieningen waar ontmoeting en persoonlijk contact centraal staan. Inwoners (met lichte) ondersteuningsvragen of behoefte aan sociaal contact weten waar ze terecht kunnen en gaan hier makkelijk naartoe. Om dit te realiseren richten wij ons op het bevorderen van de fysieke en sociale toegankelijkheid van de bestaande voorzieningen (onder andere bij sportverenigingen, seniorenverenigingen, Dementalent, activiteiten in het Cultuurhuis en bij kerken) en brengen wij deze in verbinding met nieuwe initiatieven. Zoals een inloop voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en ontmoetingsplekken voor bijvoorbeeld jongeren. Deze losse (bestaande en nieuwe) initiatieven vragen coördinatie om de integraliteit te borgen en dubbelingen te voorkomen. We werken aan structurele financiering zodat deze beweging voor meerdere jaren geborgd is.

In het kader van de woondeal, moeten we als gemeente een woonzorgvisie opstellen. Momenteel laat de provincie onderzoek doen naar de woningbehoefte van de in de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting aangegeven doelgroepen, waaronder ouderen, jeugdigen en volwassenen uit zorginstellingen en mensen met een migratieachtergrond. De gemeenten hebben daarna inzicht in de totale regionale opgave. Na besluitvorming over de verdeling van de opgave in de regio, weten we wat ons in Woudenberg te doen staat en kunnen we de lokale opgave verwerken in onze woonzorgvisie. Deze is naar verwachting medio 2024 gereed. Ondertussen starten we met stakeholders en inwoners een werkgroep Wonen en zorg 2040. Hieraan werken we met betrokken partijen en inwoners aan een plan, om mensen die in de toekomst verpleegzorg nodig hebben, terwijl er geen verpleegzorgplekken zijn, langer thuis te laten wonen met de juiste ondersteuning.

Maatschappelijk effect 2 – Samen met inwoners komen tot meer lokale, passende en integrale antwoorden op hun ondersteuningsvragen

Wat willen we bereiken?

Zoveel als mogelijk en wenselijk worden ondersteuningsvragen dicht bij het huishouden opgepakt. We proberen het probleem niet ergens anders op te lossen (locatie van een professional) maar gaan waar mogelijk naar het huishouden toe. In gezamenlijkheid komen we tot een passend plan van aanpak. Dit betekent: eerst samen helder in beeld brengen wat er nodig is en daarna met het huishouden formuleren waar de ondersteuning aan moet voldoen en welke effecten worden beoogd. Vervolgens volgen we met elkaar op de gewenste effecten worden bereikt. Ondersteuning aan huishoudens dient één aaneensluitend traject te zijn vanuit alle levensdomeinen en gebaseerd op één plan van aanpak.

Wat gaan we ervoor doen

We werken samen met verschillende maatschappelijke organisaties en Coöperatie De Kleine Schans (CDKS) om bovenstaande doelstelling te realiseren. De medewerkers van CDKS werken vanuit een integrale, generalistische en context-gebonden aanpak aan passende oplossingen op de gestelde ondersteuningsvragen. Bij het verlenen van hulp staat de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de inwoner centraal. Dit betekent niet dat we inwoners aan hun lot overlaten: als er (specialistische) hulp nodig is, wordt passende hulp geboden. Naast de uitvoering van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet, leerplicht en leerlingenvervoer richt de coöperatie zich met haar leden op de opgave om te komen tot alternatief, lokaal en preventief aanbod dat beter aansluit bij de vragen van inwoners. Het sociaal team en team samenleving vormen samen de spil in het realiseren van de veranderingen in het zorglandschap omdat zij de schakel vormen tussen de sociale basisinfrastructuur en de specialistische hulp.

Door de hoge inflatie en onzekere energiekosten komen steeds meer huishoudens financieel in de knel. Hierdoor neemt het risico dat kinderen in armoede opgroeien toe. In 2023 wordt het minimabeleid van de gemeente geëvalueerd om tot verbetervoorstellen te komen. Belangrijke uitgangspunten zijn het vertrouwen in de burger, het vereenvoudigen van het systeem en het bevorderen van de toegankelijkheid. Ook is het belangrijk dat de regelingen voor kinderen ook daadwerkelijk bij de kinderen terecht komen en er maatwerk is voor inwoners die tussen wal en schip vallen. In 2024 verwerken we de verbetervoorstellen uit de evaluatie in nieuw beleid, wat mogelijk leidt tot verschuivingen in het budget van de minimaregelingen.

Eén van de mogelijke verbetervoorstellen ten aanzien van schuldhulpverlening is het inzetten van saneringskredieten in plaats van minnelijk schuldhulpverlening. Met saneringskredieten worden schuldeisers aan het begin van het traject volledig afgelost en heeft de schuldenaar één lening bij een kredietbank. De gemeente staat garant voor de aflossing van het krediet. In 2024 wordt onderzocht of dit voorstel voor Woudenberg passend is.

Momenteel wordt de re-integratie consulent en inburgeringscoach functie uitgevoerd door één en dezelfde externe inhuur omdat die persoon zowel expertise heeft in inburgering als re-integratie. Deze functies worden normaliter uitgevoerd door iemand in dienstverband om de continuïteit te bevorderen. Echter, het is lastig om één iemand voor beide functies in dienstverband aan te nemen. De inhuur hanteert momenteel relatief lage tarieven. Er zijn echter beperkingen op de duur dat dezelfde partij ingehuurd kan worden (aanbestedingsregels). Bij een wijziging van de inzet op deze functies kunnen de kosten hoger uitvallen.

De landelijk overheid heeft in 2023 een aantal incidentele- en structurele koopkrachtmaatregelen getroffen om de gevolgen van de gestegen (energie)prijzen te verzachten. Een belangrijk onderdeel van deze maatregelen is de Energietoeslag. Afhankelijk van de economische situatie en de ontwikkelingen op de energiemarkt overweegt het Rijk een zestal koopkrachtmaatregelen in te zetten. Eén van deze opties is om de Energietoeslag via het toeslagensysteem te laten lopen in plaats van uitvoer door de gemeente. Het is nog niet duidelijk of de Energietoeslag ook in 2024 weer uitgekeerd gaat worden. Andere opties betreffen landelijke maatregelen waar nog geen gemeentelijke consequenties in zijn voorzien. Daarnaast stelt het Rijk €200 miljoen beschikbaar voor de jaren 2022-2024 bedoeld voor vroegsignalering en de bijzondere bijstand. De verdeling van dit budget onder alle gemeente is nog onbekend.

Sinds 2023 huisvest Woudenberg alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) in een Nidos locatie. De Nidos locatie kan in totaal vijf amv's huisvesten. Tot zij 18 zijn worden de amv's in principe begeleid door Nidos. Vanaf het achttiende levensjaar vallen de ex-amv's onder de reguliere dienstverlening gereguleerd in o.a. de Participatiewet, Wmo, Jeugdwet en Wet Inburgering. De gemeente is vanaf dan verantwoordelijk voor de begeleiding en huisvesting van de dan ex-amv's. Aangezien ex-amv's een kwetsbare groep is zet de gemeente in op (extra) benodigde begeleiding en monitort de voortgang. De gevolgen van het huisvesten van en begeleiding van amv's kan consequenties hebben voor de uitgaven van 2024.

Maatschappelijk effect 3 – Minder inzet van specialistische zorg door het stimuleren van innovatieve en adequate zorgverlening

Wat willen we bereiken?

Door lokale, passende en integrale ondersteuning (maatschappelijk effect twee) willen we de inzet van specialistische, individuele voorzieningen (jeugdhulp, Wmo-voorzieningen, re-integratietrajecten en schuldhulpverlening) voorkomen. Indien specialistische voorzieningen toch nodig zijn, willen we dit graag zoveel als mogelijk lokaal, passend en collectief inzetten, zo snel mogelijk op de juiste plek en weer afbouwen zodra het kan.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2022 zijn we gestart met het toewerken naar een taakgerichte inkoop van de percelen specialistische jeugdhulp, Wmo (inclusief Ondersteuning met noodzakelijk verblijf (OMNV¹)) en Maatschappelijke Opvang & Vrouwenopvang. Bij de start gingen we uit van contractering van één (consortium van) aanbieder(s) per perceel en een taakgerichte financiering. De aanbesteding voor de jeugdhulp is afgerond. Per 1 januari 2024 is MetMaya onze nieuwe contractpartner voor alle specialistische jeugdhulp (m.u.v. dagactiviteiten, dyslexie, vervoer jeugd GGZ en LTA). Voor het sociaal team betekent de nieuwe inkoop dat zij nog meer dan voorheen uitvoering geven aan het principe 'eigen begeleiding door het sociaal team, tenzij'. MetMaya gaat het aantal gebiedsteams specialistische jeugdhulp in de regio uitbreiden, waardoor medewerkers van MetMaya direct met de leden van het sociaal team fysiek samenwerken in Woudenberg. Dit heeft voordelen voor ons sociaal team: zij kunnen gebruik maken van o.a. één toegang, eenduidige procedures en een consultatie & adviesfunctie. Anderzijds zal het tijd en energie vragen om als sociaal team hierop ingespeeld te raken. Daarnaast zal de werkwijze van ons sociaal team meer afgestemd moeten worden op de werkwijze van andere lokale teams in de regio, zodat MetMaya niet te maken heeft met 7 verschillende werkwijzen. Een regionale transformatiemanager gaat ons hierbij helpen. Evenals bij de structuraanpassing die gevraagd wordt in het kader van het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming die moet leiden tot meer samenhangende hulp en steun voor het hele gezin.

Behalve de hierboven beschreven gevolgen voor ons sociaal team, vraagt de nieuwe inkoop ook een herinrichting van het accountmanagement, zowel in de regio als op lokaal niveau. Vanaf 2024 werken we in de regio niet meer samen op basis van een dienstverleningsovereenkomst, maar in een centrumgemeenteregeling. Naast de implementatie van de nieuwe inkoop specialistische jeugdhulp en het toekomstscenario, gaan we in 2024 ook aan de slag met de hervormingsagenda jeugd. De belangrijkste punten waar we in regionaal en lokaal verband als gemeente mee aan de slag moeten zijn: de jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen, zoals onderwijs, volwassen-ggz en bestaanszekerheid, versteviging van de lokale teams en de toegang, het terugdringen van residentiële jeugdhulp (zo thuis mogelijk), vereenvoudiging van uitvoering waaronder minder administratieve lasten en het verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring. Ten aanzien van data en monitoring gaan we ook in 2024 verder met het verbeteren van ons eigen lokale dashboard en het analyseren van de cijfers. Om zo beter het gesprek aan te kunnen gaan met ons sociaal team en aanpalende domeinen over de ontwikkelingen die we zien in het zorggebruik en welke maatregelen die mogelijk vragen. Het dashboard geeft belangrijke inzichten die ons in staat stellen inwoners van Woudenberg een betere en specifiekere dienstverlening aan te bieden.

De aanbesteding voor de percelen Wmo (inclusief OMNV) en Maatschappelijke Opvang & Vrouwenopvang is ingetrokken nadat de beoogde aanbieder zich terugtrok. Eind 2023 wordt bepaald of en welke aanpassingen nodig zijn om een nieuwe aanbesteding te starten. Daarmee is 2024 voor deze percelen, net als 2023, een overgangsjaar. Ondanks het intrekken van de aanbesteding wordt de bestaande zorgverlening van de Wmo voortgezet en zal de zorg net als voorgaande jaren gewaarborgd zijn. Met het oog op de doorcentralisatie OMNV in 2025, zetten wij ons in 2024 in op het verstevigen van de sociale basisinfrastructuur van onze gemeenten waar ook psychisch kwetsbare Woudenbergers terecht kunnen zoals laagdrempelige voorzieningen waaronder- inloop en ontmoetingsplekken. (zie ook maatschappelijk effect 1).

In 2024 voeren wij vanuit de gemeente zelfstandig cliëntervaringsonderzoeken uit. De cliëntervaringsonderzoeken geeft de gemeente belangrijke inzichten over de ervaring van de inwoners van de gemeentelijke dienstverlening.

Het kabinet heeft aangekondigd dat het abonnementstarief voor de eigen bijdrage Wmo per 2025 gaat verdwijnen en plaats maakt voor een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Met name de vraag naar hulp in het huishouden is na de invoering van het abonnementstarief (een vast bedrag voor iedereen) sterk gestegen. De verwachting is enerzijds dat door de inkomensafhankelijke eigen bijdrage de vraag zal afnemen. Anderzijds stijgt de vraag door de vergrijzing en het beleid om ouderen steeds langer thuis te laten wonen. De financiële effecten van de eigen bijdrage zijn onzeker. Het is namelijk nog niet duidelijk hoeveel het Rijk de bijdragen van het gemeentefonds zal korten.

---

¹ Ondersteuning met noodzakelijk verblijf (OMNV) heette voorheen Beschermd wonen (BW).

Daarnaast wordt de compensatie van gemeenten bij de invoering van het abonnementstarief nu waarschijnlijk grotendeels teruggedraaid. In 2024 bereiden wij ons voor op deze wijziging.

De Nationale Ombudsman heeft op basis van onderzoek naar de praktijk van de Wmo in Nederland aanbevelingen gedaan. Aan dit onderzoek is vanuit de gemeente Woudenberg een actieve inbreng geleverd. De aanbevelingen richten zich op het borgen van de eigen regie van inwoners, het benutten en waarderen van de adviesraden sociaal domein en duidelijkheid over waar de inwoner laagdrempelig terecht kan met een klacht. In 2024 willen we met name inzetten op het verbeteren van de wijze waarop wij als gemeente omgaan met klachten door bijvoorbeeld een klachtencommissie om de bereidheid voor het indienen van klachten te stimuleren naast de huidige klachtenprocedure van Coöperatie de Kleine Schans. Dan gaat het over een plek waar inwoners terecht kunnen, maar ook op alertheid bij alle professionals om signalen op te pakken en zo klachten te voorkomen.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2024	2025	2026	2027
In hoeverre zijn inwoners zelf in staat om hulp in het eigen netwerk te regelen om problemen in het dagelijks leven aan te pakken.	Score zelfredzaamheid. Deze score is opgebouwd uit drie sub-scores: 1. Zelf-zorgend vermogen, 2. Zelf-organiserend vermogen en 3. Weerbaarheid.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,3 (situatie 2021)	-	≥ 2023	-	≥ 2023
In hoeverre nemen inwoners deel aan de maatschappij d.m.v. (on)betaald werk, het volgen van een opleiding of deelname aan het verenigingsleven.	Score participatie. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Zelfstandig werkzaam, 2. Voltijd opleiding 18-plussers, 3. Vrijwilligerswerk, 4. Actief bij een vereniging, 5. Sociaal actief of in een re-integratieproject en 6. Geen participatie.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,2 (situatie 2021)	-	≥ 2023	-	≥ 2023
In hoeverre voelt men zich verbonden en heeft men sociaal contact met familie, vrienden/kennissen en buurtbewoners.	Score mate van eenzaamheid. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Het kunnen terugvallen op mensen, 2. Het kunnen vertrouwen op mensen, 3. Het nauw verbonden voelen met mensen, 4. Het ervaren van leegte, 5. Het missen van mensen en 6. Het in de steek gelaten voelen.	Tweejaarlijkse sociale kracht monitor	8,3 (situatie 2021)	-	≥ 2023	-	≥ 2023
In hoeverre is men tevreden over de geleverde informatie, ondersteuning en zorg in het kader van de Jeugd, Wmo en Participatiewet.	Overall cliënttevredenheidsscore ten aanzien van de Coöperatie, jeugdzorg, Wmo en Participatiewet.	Cliëntervaringsonderzoek	7 Jeugdwet (jongeren) 7.5 Jeugdwet (ouders) 7.5 Participatiewet (alle cijfers gaan over 2019 - meetmoment 2020) ²	≥ 2022	≥ 2023	≥ 2024	≥ 2025

² Voor Wmo is geen rapportcijfer uitgevraagd.

Verbonden partijen/ Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: Coöperatie De Kleine Schans, RWA, GGDrU.

Relevante samenwerkingspartners: onderwijs, voorschoolse voorzieningen, welzijnswerk, sport- en cultuurverenigingen, kerken, zorgaanbieders, bedrijven

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 1 Samenleving Bedragen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	-18.044.472	-16.167.193	-16.028.266	-15.860.195
Baten	4.940.409	1.887.818	1.945.379	1.786.872
Resultaat progr. 1 voor bestemming	-13.104.063	-14.279.375	-14.082.887	-14.073.323
Resultaat in begroting 2023	-13.468.733	-13.449.431	-13.307.006	-13.307.006
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023	364.671	-829.945	-775.881	-766.317

Financiële toelichting programma 1

Programma 1 Samenleving	- = nadelig + = voordelig	Verwerkt katernota	Budgettair neutraal	2024	2025	2026	2027
Sport (indexering)		Ja	Nee	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
Sport Brede SPUK rijksmiddelen		Ja	Ja	200.250	200.251	158.753	-
Sport Brede SPUK uitgaven		Ja	Ja	-200.250	-200.251	-158.753	-
Huur Sportzalen gymnastiekonderwijs scholen (indexering)		Ja	Nee	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Schoolvervoer		Ja	Ja	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
GGD (gemeentelijke bijdrage)		Ja/ Nee	Nee	-123.000	-123.000	-123.000	-123.000
Zorgkosten Jeugd en Wmo (groei, loon- en prijsstijgingen)		Ja/ Nee	Nee	-359.370	-131.400	-131.400	-131.400
Coöperatie De Kleine Schans (groei, loon- en prijsstijgingen)		Ja/ Nee	Nee	-565.887	-565.887	-565.887	-565.887
RWA (gemeentelijke bijdrage)		Ja	Nee	14.000	14.000	14.000	14.000
Inburgering		Ja	Ja	-26.948	-	-	-
Overige (kleine posten)		Ja	Nee	-19.727	-19.727	-19.727	-19.727
Bibliotheek		Nee	Nee	-10.690	-10.690	-10.690	-10.690
Vervallen budget combinatiefuncties/ buurtsportcoaches		Nee	Ja	68.984	68.984	68.984	68.984
Organiseren Monumentendag (1x in 3 jaar)		Nee	Nee	-	-	-	3.000
Extra middelen armoedebestrijding kinderen		Nee	Ja	-6.285	-6.285	-6.285	-6.285
Vervallen stelpost extra middelen jeugdzorg		Nee	Nee	480.551	287.951	139.417	139.417
Transformatiekosten jeugdzorg		Nee	Nee	-200.000	-100.000	-	-
Extra middelen Wmo		Nee	Ja	-	-48.897	-45.402	-45.616
Vervallen eigen bijdrage Wmo (huishoudelijke hulp)		Nee	Ja	-	-44.392	-41.209	-41.395
Invoering landelijke eigen bijdrage Wmo		Nee	Ja	-	-	95.876	96.308
Vergoeding Rijk opvang Oekraïne (alleen 2024)		Nee	Nee	3.000.000	-	-	-
Kosten opvang Oekraïne		Nee	Nee	-1.420.000	-	-	-
WSW Subsidiebudget		Nee	Ja	-12.680	-13.124	-13.081	-16.455
Toevoeging voorziening Sportpark De Grift (overheveling naar reserves)		Nee	Ja	53.773	53.773	53.773	53.773
Aanwending voorziening Sportpark De Grift (overheveling naar reserves)		Nee	Ja	-38.748	-38.748	-38.748	-38.748
Terugdraaien bezuinigingen		Nee	Ja	-94.251	-94.251	-94.251	-94.251
Afschrijvingen investeringen onderwijshuisvesting naar reserve		Nee	Ja	97.869	97.869	97.869	97.869
Budget sociale zaken naar salariskosten programma 5		Nee	Ja	26.000	26.000	26.000	26.000
Subsidie regionale omroep (verschuiving met programma 4)		Nee	Ja	-7.300	-7.300	-7.300	-7.300
Financiële bijdrage Kansmakersteam PRT Utrecht		Nee	Nee	-5.000	-	-	-
Budget leerplicht naar inhuur		Nee	Ja	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Onderwijs leerlingenprognoses		Nee	Nee	-	-	-	2.000
Loonkosten (verdeling per programma)		Nee	Ja	-378.500	-66.700	-66.700	-66.700
Kapitaallasten		Nee	Nee	-11.121	-11.121	-11.121	-3.214
Totaal				364.670	-829.945	-775.882	-766.317

[Sport \(indexering\)](#)

De gemeentelijke bijdrage 2024 aan beide beheersstichtingen wordt in totaal structureel verhoogd met € 17.500 (indexering 2023 en 2024) conform de afspraken met de beheersstichtingen. De indexering valt hoger uit dan begroot als gevolg van de zeer hoge inflatie 2022 welke doorwerkt in de CPI-prijsindexcijfer 2022 die gebruikt wordt voor de berekening van de indexering.

[Sport Brede SPUK](#)

Vanaf 2023 tot en met 2026 worden verschillende regelingen op gebied van sport en bewegen, welzijn, sociale basis, leefomgeving en gezondheid samengevoegd in een brede specifieke uitkering van het Rijk, de zogeheten brede SPUK. De budgetten binnen de Brede SPUK zijn deels vervanging van bestaande specifieke uitkeringen (SPUK's), zoals het voor sport- en leefstijlakoord, de brede regeling combinatiefuncties en Kansrijke Start.

Het totaalbedrag (€ 599.334) van deze brede SPUK is voor de jaren 2024-2026 als inkomsten en uitgaven in de kadernota opgenomen. Voor de besteding van de middelen wordt momenteel een integraal plan gemaakt, samen met verenigingen en maatschappelijke organisaties. Dit plan wordt opgeleverd in oktober 2023.

[Huur Sportzalen gymnastiekonderwijs scholen \(indexering\)](#)

De gemeentelijke bijdrage 2024 aan De Camp wordt structureel verhoogd met € 12.000 (indexering 2023 en 2024) conform de afspraken met Stichting ABC De Camp. De indexering valt hoger uit dan begroot als gevolg van de zeer hoge inflatie 2022 welke doorwerkt in de CPI-prijsindexcijfer 2022 die gebruikt wordt voor de berekening van de indexering.

[Schoolvervoer](#)

Er is landelijke onrust in de vervoersbranche vanwege het chauffeurstekort. Dit voelen we ook in onze regio en hierover zijn we voortdurend constructief in gesprek met onze vervoerders. De huidige contracten leerlingenvervoer lopen deze zomer af. De gemeente is verantwoordelijk dat leerlingen, die dat nodig hebben, in de toekomst verzekerd zijn van veilig, duurzaam en betrouwbaar vervoer van en naar school. De huidige contracten leerlingenvervoer worden met een jaar verlengd zodat we voldoende tijd hebben voor een zorgvuldige nieuwe aanbesteding. De verwachting is dat op basis van de realisatie 2022 en de verhoging van 13,7% van de tarieven de kosten € 17.500 hoger uitkomen dan begroot.

[GGD](#)

De GGD Regio Utrecht heeft in haar kaderbrief 2024 aangegeven dat de basistaken onder druk staan. Op basis van uitgangspunten in deze kaderbrief 2024 heeft Woudenberg de gemeentelijke bijdrage vanaf 2024 structureel met € 30.000 verhoogd in de Kadernota 2024-2027. In juni is de begroting 2024 van de GGDrU behandeld in de raad. De raad van Woudenberg heeft net zoals veel andere gemeenten een zienswijze ingediend over de begroting 2024. Het dagelijks bestuur van de GGDrU heeft de begroting 2024 afgekeurd. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de begroting 2024 nog aangepast gaat worden. Voorlopig is in totaal het budget met € 123.000 verhoogd (incl. de € 30.000 van de Kadernota 2024-2027).

[Zorgkosten Wmo en Jeugdzorg](#)

Voor de zorgkosten Jeugdzorg en Wmo staat in het financieel overzicht een extra benodigd bedrag van in totaal € 359.370 opgenomen. Dit bedrag is het resultaat van het plussen en minnen van de volgende bedragen en stelposten.

We hebben berekend dat er een bedrag van € 553.171 nodig is om de loon- en prijsstijgingen zorgkosten Jeugd, Wmo en zorgadministratie te dekken. Hiertegenover staat dat er voor 2024 reeds een stelpost van € 688.000 voor loon- en prijsstijgingen in de begroting was opgenomen. Wanneer we de stelpost tegen de extra kosten wegstrepen resteert een positief saldo van € 134.967. Echter van dit saldo moeten nog twee negatieve stelposten uit de begroting worden afgetrokken. Dit zijn de stelposten verlaging

kosten door aanpassing voogdij 18+. Deze stelposten hangen samen met een lagere uitkering van het rijk voor de kosten van verblijf als gevolg van de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel jeugd. Door dit nieuwe woonplaatsbeginsel is Woudenberg niet meer financieel verantwoordelijk voor kinderen die op het moment dat ze voor het eerst jeugdzorg met verblijf nodig hadden niet in Woudenberg woonden. Het gaat hierbij om 15 kinderen. De gemeente Woudenberg hoeft voor deze kinderen de kosten niet meer te dragen, maar krijgt hiervoor ook minder inkomsten in het gemeentefonds. Door de administratieve financiële verhuizing van deze kinderen zijn de zorgkosten gedaald en kunnen we hierdoor vanaf 2024 de stelposten verlaging kosten voogdij 18+ laten vervallen. Bij elkaar opgeteld hebben deze twee stelposten een negatief saldo van € 494.337. Wanneer we daar het bovengenoemde positieve saldo van € 134.967 van aftrekken resteert het negatieve bedrag van € 359.370 dat in het financieel overzicht is opgenomen.

Voor Coöperatie De Kleine Schans is een aanvullende bijdrage van € 565.887 opgenomen. Zoals in de kadernota is opgenomen is de stijging van de uitvoeringssubsidie aan Coöperatie De Kleine Schans deels het gevolg van loon- en prijsstijgingen. En deels door de toevoeging van 3,2 fte aan de formatie van de het sociaal team. Deze toevoeging aan de formatie komt enerzijds voort uit de regiovisie Samen werken aan specialistische jeugdhulp, welke in 2021 door de regionale gemeenteraden is vastgesteld. Hierin staat dat we als gemeenten de komende jaren investeren in het versterken van de lokale teams. Met name in eigenbegeleidingsfunctie. Met als doel dat door het uitbreiden van deze functie het beroep op inzet van specialistische jeugdhulpaanbieders afneemt. Anderzijds komt de toevoeging voort uit de uitwerking van voorstel 80 uit de bezuinigingsdialoog, waar de gemeenteraad in december 2021 mee heeft ingestemd. In deze uitwerking werd voorgesteld om de eigenbegeleidingsfunctie Wmo van het sociaal team uit te breiden.

In de kadernota hebben we aangegeven dat we een bedrag van € 276.000 extra nodig hadden ten opzichte van dat wat in de begroting 2023-2026 voor het jaar 2024 was opgenomen. Bij het opstellen van deze begroting bleek echter dat bij de berekening één harde bezuiniging op ambulante begeleiding jeugd per abuis over het hoofd was gezien, één bedrag ten onrechte als dekking voor de zorgkosten Wmo oud was meegenomen en het bedrag overheveling meld- en adviespunt niet als dekking was meegenomen terwijl dit wel had moeten. Deze drie bedragen bij elkaar opgeteld zijn afgerond € 155.000. Daarmee komt het geprognosticeerde extra benodigde bedrag in deze begroting ten opzichte van het bedrag dat in de begroting 2023-2026 voor 2024 was opgenomen in totaal op (€ 276.000 plus € 155.000 is) € 431.000.

De aangepaste berekening voor de begroting (afgerond € 431.000) samen met de hierboven genoemde stelposten verlaging kosten door aanpassing voogdij 18+ (€ 494.337) zijn bij elkaar opgeteld afgerond € 925.337. Dit komt overeen met het totaal van de twee aanpassingen (€ 359.370 zorgkosten jeugd en Wmo en € 565.887 CDKS is € 925.257) welke in bovenstaand financieel overzicht zijn opgenomen.

Tussen het opstellen van de kadernota en de begroting hebben we in juni een tussentijdse financiële prognose over 2023 vanuit de gemeente Amersfoort ontvangen. De prognose laat zien dat de lichte afname in zorggebruik voor jeugd en Wmo zich ook in 2023 doorzet en dat er voor de begroting 2024-2027 geen extra bijstelling ten opzichte van de kadernota noodzakelijk is. Ook de afronding van de aanbesteding specialistische jeugdhulp in juni, met de afsluiting van het contract met de nieuwe partner MetMaya, leidt niet tot een bijstelling van de begroting ten opzichte van de kadernota. De aanbesteding van MetMaya zal naar verwachting een positief effect hebben om de stijgende kostprijs in te kunnen perken.

[RWA](#)

De meerjarenbegroting van het RWA (Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving) laat zien dat de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2024-2027 naar beneden kan worden bijgesteld. Dit is een gevolg van een hoger dan verwachte uitstroom van sociale werkplaats medewerkers waardoor de kosten dalen. Daarom wordt de bijdrage in de kadernota aangepast van € 30.000 naar € 16.000 per jaar een positief verlaging van € 14.000.

[Inburgering](#)

Via de algemene uitkering (septembercirculaire 2022) is voor het jaar 2024 extra geld ontvangen voor inburgering. Het extra geld ad. € 26.948 is ook als uitgavenpost ingeboekt. Deze gelden zijn verstrekt vanwege de verhoging van het aantal statushouders die vermoedelijk in 2024 gevestigd gaan worden.

[Overige \(kleine\) posten](#)

De overige kleine verschillen in programma 1 ten opzichte van de begroting 2023-2026 bedragen € 19.727 vanaf 2024. Dit betreft:

- Indexering 2024 jaarlijkse toevoeging voorziening sportpark De Grift
- Kosten poortwachter dyslexie
- Programma Lokale inclusie agenda
- Extra middelen voorschoolse opvang peuters
- Verzekering (indexering)

[Bibliotheek Eemland](#)

Gemeente Amersfoort heeft aan de partnergemeenten, Baarn, Bunschoten, Leusden en Woudenberg aangegeven, dat er door de stijgende loonkosten en het deels of volledig ontbreken van een her-indexering bij een deel van de partgemeenten, er een structureel tekort is ontstaan. Jaarlijks moet Stichting Eemland meer dan een ton uit de algemene reserve halen om het verlies op te vangen.

Op dit moment vinden er onderhandelingen met de partnergemeenten plaats waarbij er gerekend wordt op een procentuele verhoging van de bijdrage van Woudenberg van tussen de 4,22 (percentage meicirculaire) en 7,51% (percentage gevraagd door gemeente Amersfoort). De verhoging van de subsidie valt hierdoor tussen de € 10.691 en € 19.026 hoger uit.

[Vervallen budget combinatiefuncties/ buurtsportcoaches](#)

Met ingang van 2023 worden de kosten combinatiefuncties/ buurtsportcoaches (€ 68.984 per jaar) door het Rijk niet mee bekostigd via de algemene uitkering maar via sport Brede SPUK.

[Monumentendag](#)

1 keer per 3 jaar organiseert Woudenberg de open monumentendag. In 2026 is dit weer het geval.

[Extra middelen armoedebestrijding kinderen](#)

Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding kinderen. Voor Woudenberg zal er een bedrag beschikbaar gesteld worden van € 6.285 per jaar. De besteding van deze middelen nemen we mee in de aanbevelingen die voortkomen uit de evaluatie minimabeleid 2023.

[Vervallen stelpost extra middelen jeugdzorg en transformatiekosten jeugdzorg](#)

In de vorige begroting was een stelpost opgenomen voor verwachte extra rijksmiddelen jeugdzorg van (€ 480.551) voor 2024 opgenomen. In de meicirculaire 2023 heeft het rijk de definitieve extra middelen voor jeugdzorg vastgesteld. Door het definitief worden van de bedragen, kan de stelpost extra middelen jeugdzorg vervallen en kunnen de definitieve bedragen worden opgenomen. De extra middelen zijn lager dan eerder was verwacht. Daarom is het budget transformatiekosten jeugd die de stelpost investeringsmiddelen vervangt naar beneden bijgesteld (€ 200.000 voor 2024).

Extra middelen Wmo

De bedragen die in het bovenstaande financieel overzicht voor de jaren 2025 tot en met 2027 staan opgenomen zijn extra middelen door het Rijk beschikbaar gesteld voor Wmo ten behoeve van compensatie prijsverhogingen.

Vervallen eigen bijdrage Wmo (huishoudelijke hulp)

Door de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen Wmo bijdrage, verwacht het rijk een afname van het aantal cliënten en daarmee een afname van de kosten. Daarom ontvangt de gemeente vanaf 2026 minder inkomsten van het rijk. Door de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen Wmo bijdrage verwacht het rijk tevens een stijging aan inkomsten van de eigen bijdrage. Deze bedragen zijn in het overzicht opgenomen onder de post invoering landelijke eigen bijdrage Wmo.

Invoering landelijke eigen bijdrage Wmo

De landelijke eigen bijdrage wordt ingevoerd. Hiervoor worden we gekort door het rijk via de algemene uitkering (over de periode 2026-2027 totaal -/- € 192.184).

Vergoeding Rijk opvang Oekraïne

Het Rijk heeft de toezegging gedaan dat zij in 2024 de kosten dragen voor de opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen aan de Europaweg en Stationsweg en dat zij vanaf 1 januari 2024 minimaal één jaar het normbedrag garanderen voor het totaal aantal plekken dat wordt geleverd. Dit komt neer op een bedrag van € 3.000.000. Vanwege deze harde toezegging van het Rijk hebben we deze vergoeding volledig en eenmalig in de begroting 2024 opgenomen.

Kosten opvang Oekraïne

We gaan in 2024 uiteraard ook kosten maken voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen aan de Europaweg en Stationsweg. Deze kosten worden ingeschat op totaal € 1.750.000. Dit is enerzijds terug te zien in het bedrag van € 1.420.000 wat aan kosten is opgenomen maar ook in het bedrag aan loonkosten van € 330.000.

WSW Subsidiebudget

De bijdrage RWA (WSW-deel) is aangepast naar aanleiding van de meicirculaire 2023. De hogere algemene uitkering wordt één op één doorberekend aan de RWA (€ 12.680 voor 2024).

Toevoeging/ aanwending voorziening Sportpark De Grift (overheveling naar reserves)

Bij de controle van de jaarrekening 2022 heeft de accountant aangegeven dat de voorziening Sportpark De Grift veranderd dient te worden in een reserve. Door deze wijziging zal de jaarlijkse geraamde toevoeging van € 53.773 met ingang van 2023 via de reserves lopen en niet meer via programma 1 in de begroting. Bij programma 1 vervalt de jaarlijkse toevoeging. Deze mutatie heeft geen financiële gevolgen voor de begroting.

Terugdraaien van bezuinigingen

In de begroting 2023-2026 is structureel een stelpost van € 150.000 opgenomen inzake het terugdraaien van bezuinigingen. De raad heeft in februari 2023 een besluit genomen welke bezuinigingen teruggedraaid kunnen worden. Deze zijn verwerkt in de verschillende programma's van de begroting. Voor programma 1 (€ 94.251 voor 2024) gaat het om:

- Inhuur cultuurcoördinator
- Subsidie bibliotheek
- Sport (zachte bezuinigingen)

- Schuldhulpverlening
- Inkopen kindplaatsen
- Subsidie Jongerenwerk
- Subsidie inkoop niet wettelijke taken
- Subsidie sociale kracht van de samenleving
- Re-integratiebudget

[Afschrijvingen investeringen onderwijshuisvesting naar reserve](#)

In programma 1 komt de post afschrijvingen nieuwe investeringen onderwijshuisvesting te vervallen (€ 97.869 voor 2024). Deze wordt overgeheveld naar de reserves. Dit heeft geen financiële consequenties voor de begroting.

[Inhuur sociale zaken naar salariskosten programma 5](#)

Inhuur sociale zaken loopt via de salariskosten in programma 5 (€ 26.000 voor 2024).

[Subsidie regionale omroep](#)

De bijdrage van de regionale omroep wordt volgens de financiële regelgeving overgeheveld naar programma 1 Kunst en cultuur (€ 7.300 voor 2024).

[Financiële bijdrage Kansenmakersteam PRT Utrecht](#)

Sinds 2021 functioneert onder de Provinciale Regietafel Asiel en Migratie (PRT) een Kansenmakersteam met als opdracht om samen met gemeenten en partners in de asielketen kansen te vinden en te verzilveren voor oplossingen in de gehele asielketen.

Tot en met 2023 wordt het team gefinancierd door het rijk en de provincie. Vanuit de provincie wordt het verzoek gedaan aan alle Utrechtse gemeenten om vanaf 2024 voor 50 % de kosten te gaan financieren. Voor Woudenberg bedraagt de jaarlijkse financiële bijdrage € 5.000. De verwachting is dat gemeenten uiteindelijk via de algemene uitkering rijksmiddelen zullen ontvangen in het kader van de Spreidingswet, echter op dit moment is dat nog onduidelijk. Vanwege deze onduidelijkheid nemen we de kosten voor nu alleen in 2024 op.

[Loonkosten leerplicht naar inhuur](#)

Voor de werkzaamheden leerplicht wordt ingehuurd via de gemeente Leusden (€ 50.000 voor 2024).

[Onderwijs leerlingenprognoses \(1 keer 2 jaar\)](#)

1 keer per 2 jaar laat Woudenberg de leerlingenprognoses opstellen door een extern bureau. In 2026 is dit weer het geval.

[Loonkosten \(verdeling per programma\)](#)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2023 wordt in 2024 € 378.500 en volgende jaren € 66.700 meer loonkosten toegerekend aan programma 1. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

[Kapitaallasten](#)

Stijging/daling kapitaallasten op basis van actualisering investeringen programma 1 (€ 11.121 voor 2024).

Leefomgeving

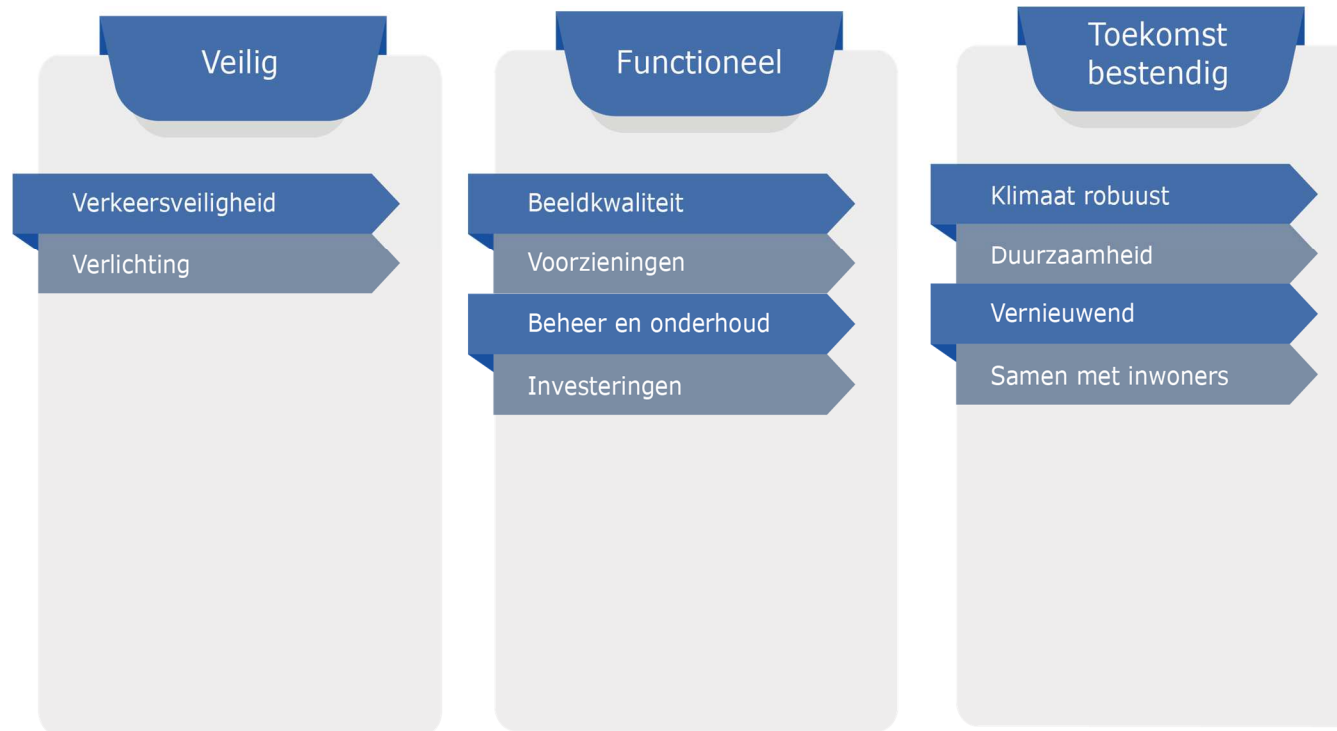
Programma 2

Visie van het programma

Inwoners en ondernemers voelen zich thuis en participeren in een veilige leefomgeving. Een ruimte waar een ieder vrij in kan bewegen, die ook beleefd en gevoeld wordt als gemeenschappelijk, als openbaar, als van ons allen.

Wat houdt het programma in?

Het programma leefomgeving omvat een diversiteit aan beleidsterreinen op het gebied van een veilige, functionele en een toekomstbestendige leefomgeving. Het gaat om lokaal beleid en de uitvoering van diverse wettelijke taken. De integraliteit van het beleid en uitvoering krijgt steeds meer vorm in een nieuw wettelijk kader via de toekomstige Omgevingswet. Het programma heeft diverse raakvlakken met onderdelen van andere programma's.

Trends en ontwikkelingen

Maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken raken de fysieke leefomgeving. Dit is de ruimte waar we met z'n alle gebruik van maken en ook benut kan worden om bij te dragen aan de oplossing(en) rondom deze vraagstukken.

Voorbeelden van trends en ontwikkelingen hierin zijn:

- Energietransitie;
- circulaire economie;
- klimaatverandering;
- omgevingswet;
- inclusieve samenleving;
- veranderingen op het gebied van afval en grondstoffen;
- beleefbare natuur en een groene leefomgeving.

Maatschappelijk effect 1 – Een veilige openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

De openbare ruimte vervult belangrijke functies die bijdragen aan het welzijn van mens, milieu, economie en natuur. Het beheer van de openbare ruimte dient een evenwichtig verdeelde aandacht te geven aan deze functies. We richten ons op integraal en kwaliteit gestuurd beheer van de openbare ruimte. Hiermee wordt een goed ingerichte, optimaal en duurzaam beheerde openbare ruimte beoogd die intact, schoon, veilig en groen is. De term 'IBOR' ('Integraal Beheer Openbare Ruimte') is de noemer waaronder gemeente Woudenberg deze ontwikkelingen schaaft en deze dragen bij aan de visie van het programma Leefomgeving.

Integraal beheer openbare ruimte staat voor alle maatregelen om de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau te krijgen en in stand te houden. Deze benadering gaat ervan uit dat de openbare ruimte als één geheel wordt ervaren en dat de inrichtings-, onderhouds- en gebruikskwaliteit bij elkaar moeten passen.

Kwaliteit van onderhoud, inrichting en gebruik openbare ruimte (alle aspecten):

CROW	A+	A	B	C	D
Woudenberg 2022 'gemiddeld'					

A+ = Zeer goed, A = goed, B = voldoende, C = matig, D = slecht

We hanteren de B/C-norm voor de kwaliteit van de openbare ruimte.

In het groenbeleidsplan wordt onderscheid gemaakt in de volgende beeldkwaliteitsniveaus

Beeldkwaliteit:	Functie:
A	Kijkgroen
B	Groenaankleding
B/C	Recreatiegroen
C	Natuurgroen

Wat gaan we ervoor doen?

IBOR

We blijven ons inzetten om de gehanteerde streefwaarde B/C voor de kwaliteit van de openbare ruimte te behouden. Dit doen we door middel van regulier beheer.

We geven uitvoering aan de herinrichting van formele en informele speellocaties in de wijken. De speellocaties in de wijken Nieuwoord (2018), De Grift (2019), Laanzicht (2020), Nico Bergsteijn (2022) en de voorbereidingen voor de wijk 't Zeeland (2023) zijn reeds uitgevoerd. Dit jaar (2024) zal de herinrichting in de wijk 't Zeeland worden uitgevoerd en in de wijk Het Groenewoud de nieuwe speellocatie Berkenlaan (onderdeel plan Nijverheidsweg) als laatste worden uitgevoerd. De herinrichting van de speellocaties komen tot stand in samenspraak met de bewoners (jong en volwassenen) van de wijken.

Samen met onze inwoners gaan we, op basis van het Groenbeleidsplan+, werken aan de thema's die ons vandaag de dag bezig houden: klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, innoveren en verduurzamen en burgerparticipatie. In het uitvoeringsplan staan de maatregelen om de doelen voor eerder genoemde thema's op het gebied van openbaar groen en landschap te halen. Een deel van de maatregelen is door bezuinigingsmaatregelen on-hold gezet tot er betere tijden aanbreeken.

Wel gaan wij invasieve exoten bestrijden in onze gemeente. Dit doen wij samen met de inwoners; zij zijn onze ogen buiten en helpen ons bij het opsporen van exoten. Fixi gebruiken wij voor de registratie. Inwoners bestrijden invasieve exoten op hun eigen grond en zo krijgen we het samen onder controle.

Begraaven

De begraafplaats aan de Voorstraat wordt uitgebreid op de nieuwe uitleg. Fase 1 is reeds gerealiseerd. Nu, geheel volgens schema, wordt fase 2 gerealiseerd. Fase 2 zal voorzien in nieuwe particuliere graven. Verder zien wij het aantal begravingen op het oude gedeelte terug lopen terwijl er anderzijds een onderhoudsvraag is, om deze historie van Woudenberg voor de toekomst te bewaren. Hiervoor zal een adviesrapport worden opgesteld.

Wandelpaden

Het Klompenpad Broekerpad loopt door gemeente Woudenberg en Scherpenzeel. Dit is een gezamenlijk pad. De route van het Broekerpad loopt in Scherpenzeel voor een belangrijk deel over het industriegebied in Scherpenzeel. Het LEU (de coördinator) heeft van wandelaars vaker negatieve feedback gehad over het wandelgedeelte die over het industriegebied gaat. Deze huidige route past ook niet bij de doelstelling van het LEU, die juist historische, gesloten paden opnieuw wil openen.

Bij de gemeente Scherpenzeel bestaat er ook al meerdere jaren de wens om het pad een kwaliteitsimpuls te geven. In 2020 is hier een haalbaarheidsstudie naar geweest, waarbij door bezuinigingen bij de gemeente Woudenberg op dat moment het pad geen impuls kon worden gegeven. De voorgenomen kwaliteitsimpuls betekent een verbetering van het toeristische en recreatieve aanbod in beide gemeenten. De nieuwe route moet het pad meer variatie geven en bovendien veiliger zijn en meer historische

punten aandoen. De kwaliteitsimpuls omvat naast het feitelijk omleggen van de route, ook het aanpassen van de wandelapp, site en drukwerk, verhalen verzamelen voor de verhaallijn en meer. De kwaliteitsimpuls wordt door de gemeenten gezamenlijk gerealiseerd.

Afval

Woudenberg wil een gemeente zijn die als rentmeester zorg heeft voor de aarde. We streven naar vermindering van de hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken en naar hergebruik en recycling. Zo groeien we naar een steeds meer circulaire gemeente: een gemeente waarin afval zoveel mogelijk beperkt wordt en het afval dat toch ontstaat zoveel mogelijk wordt hergebruikt als grondstof voor nieuwe producten. Circulariteit vraagt om investeringen in een tijd dat veel andere zaken ook om aandacht, tijd en middelen vragen. Het college wil in het kader van circulaire economie dan ook inzetten op de samenwerking met Woudenbergse ondernemers en actieve participatie in de regio.

Het Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 (GSP) heeft de focus op het verminderen van de hoeveelheid te verbranden restafval per inwoner, maar ook op het verbeteren van de zuiverheid van de verschillende grondstoffen. Daarbij is het van belang dat het afval goed gescheiden wordt aangeboden, waarbij zo weinig mogelijk vervuiling in de grondstoffen aanwezig is. In lijn hiermee gaan we onder andere werken aan afvalpreventie, een betere afvalscheiding en meer recycling, beperken van het gebruik van wegwerpplastic en minder voedselverspilling. Om het goed scheiden van afval te stimuleren zal vooral ingezet worden op bewustwording bij de inwoners van Woudenberg door te informeren, te communiceren, te faciliteren en het bieden van maatwerk. Dit doen we in nauwe samenwerking met de inwoners van Woudenberg, SDW, ROVA, AVU en DES.

De komende jaren zal de gemeente inzetten op de volgende speerpunten:

1. Afvalpreventie.
2. Kwantiteit, het verder verlagen van de hoeveelheid te verbranden restafval per inwoner per jaar ten gunste van een nog hoger aanbod aan herbruikbare grondstoffen.
3. Kwaliteitsverbetering van de grondstoffen, met name bij pmd hebben we te maken met vervuiling. Hierdoor krijgen we afkeur van pmd met nadelige financiële gevolgen. Ook de kwaliteit van het gft heeft onze aandacht.
4. Verschillende 'bewustwordingsacties'.
5. Verbeteren serviceniveau, hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het schoonhouden van de omgeving van de ondergrondse containers.
6. Kostenbeheersing: diverse externe factoren zoals de eerdergenoemde landelijke afvalverbrandingsbelasting en fluctuerende grondstofprijzen, zorgen er momenteel voor dat de afvalstoffenheffing onder druk staat. Er zal goed gekeken moeten worden naar mogelijkheden om de kosten beheersbaar te houden.

In het nog op te stellen uitvoeringsprogramma 2023/2025 zullen wij de diverse te ondernemen acties meer in detail beschrijven.

Er is een aantal externe ontwikkelingen welke de richting en reikwijdte van het gemeentelijk beleid mede bepalen. We benoemen enkele belangrijke ontwikkelingen:

- Europees, landelijk, regionaal en lokaal is er steeds meer aandacht en draagvlak voor afvalpreventie en circulariteit, ook onder inwoners. Dat er iets moet gebeuren in het kader van afvalpreventie en circulariteit van grondstoffen wordt breed gedeeld. Tegelijkertijd verbreden de mogelijkheden voor hergebruik en recycling zich door snelle technologische ontwikkelingen. Als voorbeeld hiervan is onze partner Cirkelwaarde met ARN een innovatietraject gestart om luierafval, dat gescheiden is ingezameld, op nieuwe wijze te verwerken.
- Producenten worden steeds meer verantwoordelijk voor hun product, als dat in de afvalfase belandt. De landelijke overheid heeft bijvoorbeeld recent producentenverantwoordelijkheid ingevoerd voor textiel en matrassen en datzelfde wordt voor luiers overwogen. Deze producentenverantwoordelijkheden hebben vermoedelijk impact op het aanbod bij de gemeentelijke voorzieningen.

- De markt van afval en grondstoffen is sterk in beweging en daardoor fluctueren de opbrengsten en verwerkingskosten. AVU houdt dit goed voor ons in de gaten met als inzet hoge opbrengst en lage verwerkingskosten.
- De kosten voor verwerking van grondstoffen en van restafval, nemen verder toe. Verwerkers vragen hogere verwerkingstarieven onder meer vanwege de toenemende vervuiling in de grondstoffen, die de kosten voor goede verwerking opdrijft. Verwerkers stellen in dit verband steeds hogere kwaliteitseisen aan het te accepteren materiaal. Dit zien we zeer nadrukkelijk bij het pmd, maar ook bij bijvoorbeeld gft waar verwerkers strenger letten op vervuiling vanwege de invloed ervan op de verwerkingskosten en de kwaliteit van het compost. Ook dit leidt dat een toename van de verwerkingskosten;
- De verwerkingskosten van restafval stijgen onder meer door de verhoging van de afvalstoffenbelasting die de landelijke overheid heeft ingevoerd. Deze belasting zal de komende jaren naar verwachting verder stijgen waardoor de verbranding van restafval steeds duurder wordt. Daarbij komt dat er vanaf 2025 een extra CO2 heffing wordt opgelegd voor verbranding van het restafval. In combinatie met afnemende opbrengsten en ondanks volledige aandacht voor kostenbeheersing kan dit er helaas toe leiden dat de afvalstoffenheffing gaat toenemen.
- De oorlogssituatie in Oekraïne, de al langer bestaande krapte op de grondstoffenmarkt en arbeidsmarkt en aanhoudende inflatie kunnen zorgen voor forse prijsstijgingen. Op dit moment wordt de situatie als niet-stabiel ingeschat, waardoor de impact voor 2024 onvoldoende is te overzien om een betrouwbare forecast te maken.

Maatschappelijk effect 2 – Borgen verkeersveiligheid

Wat willen we bereiken?

Vrijwel iedereen komt dagelijks in aanraking met verkeer en daarmee automatisch met verkeersveiligheid. Het belang van een goede verkeersveiligheid wordt onderstreept door de landelijke statistieken van stijgende verkeersdoden onder fietsongevallen met 75 plussers. Binnen het (landelijk) kader van 'duurzaam veilig' zetten alle overheden zich in voor een verbetering van de verkeersveiligheid. De gemeente Woudenberg heeft aandacht voor alle weggebruikers, waaronder de meer kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers en voetgangers. In Woudenberg zien we sinds 2014 een lichte daling van het aantal verkeersslachtoffers.

In totaal zijn er in 2022 16 verkeersongevallen geregistreerd. Van deze 16 ongevallen vonden er 2 ongevallen plaats op wegen in het beheer van de gemeente, 12 ongevallen op provinciale (N-)wegen en 2 ongevallen op de snelweg (A12).

In 2014 zijn er binnen Woudenberg nog 28 verkeersslachtoffers geregistreerd, in 2022 waren dit 11 verkeersslachtoffers (1 dodelijk en 10 gewonden).

Deze cijfers zijn gebaseerd op geregistreerde ongevallen door de politie.

Wat gaan we ervoor doen?

Conform het recente wegbeheerplan (2023-2027) en de landelijke normen van het CROW voert de gemeente Woudenberg onderhoud uit aan bestaande wegen en paden. Dit onderhoud komt ten goede aan de verkeersveiligheid. Behalve door onderhoud aan bestaande wegen worden ook middelen ingezet voor de realisatie van nieuwe verkeersmaatregelen gericht op verkeersveiligheid zoals bijvoorbeeld verkeersdrempels, verkeersteller met display en fietsparkeervoorzieningen. Tevens zal in de komende jaren de aanpak van verkeersveiligheid en infrastructuur worden geïntensiveerd, dit resulteert in de volgende projecten/acties:

- Rotonde N224/N226, gemeentelijke bijdrage voor voormalig project VERDER;
- Evaluatie rotonde Europalaan – Stationsweg West
- Verkeersveiligheidsonderzoek Woudenberg
- Herinrichting verkeer en afwatering van het oostelijk deel van de bestaande wijk Laanzicht te combineren met uitvoering van de rioolvervangingen in het kader van de klimaatadaptatie. Per jaar wordt een gedeelte van de beschreven wijk aangepakt.
- Op een aantal wegen in het buitengebied het verharderen van de berm met grasbetonblokken.

Deze projecten/acties zijn noodzakelijk om de verkeersveiligheid en de verkeersinrichting te borgen en het wegennet klaar te maken voor de toekomstige groei afkomstig van de nieuwe woonwijken. Daarnaast werken de gemeente Woudenberg en de Provincie Utrecht nauw samen om overlast van zowel de N224 alsmede N226 zoveel mogelijk te voorkomen. De aanpassing van de rotonde N224/N226 komt tot uitvoering (vanuit project VERDER). De provincie is trekker van het project en daarmee initiatiefnemer van de procedures.

Naast het onderhoud van bestaande wegen en renovaties, is binnen diverse projecten (Nijverheidsweg, Hoevelaar en diverse inbreidingslocaties) nadrukkelijk aandacht voor het ontwikkelen van een verkeersveilige leefomgeving. Verder gaan we in 2024 door middel van participatie in gesprek met inwoners om meer zicht te krijgen op verkeersonveilige knelpunten in het dorp en verwerken we uitkomsten hiervan vervolgens in ons beleid.

Handhaving valt onder programma 3 'veiligheid'. De politie en de gemeentelijke Boa besteden aandacht aan verkeersveiligheid door, waar nodig, verkeersdeelnemers op gedrag aan te spreken en eventueel te handhaven. Hierbij wordt gehandeld vanuit het uitvoeringsprogramma integrale veiligheid.

In samenwerking met de provincie Utrecht, Veilig Verkeer Nederland, Fietsersbond en andere gemeenten wordt ingezet op het aanbieden van permanente verkeerseducatie. Per jaar worden verkeer educatieve activiteiten georganiseerd die zich richten op verschillende leeftijdsgroepen.

Met subsidies van het Rijk en de provincie Utrecht kan de gemeente uitvoering brengen aan de verbreding van Fietspad de Groep, om deze route zo veilig mogelijk te maken.

Maatschappelijk effect 3 – Geen toename van wateroverlast door klimaatontwikkelingen

Wat willen we bereiken?

Als gevolg van klimaatontwikkelingen ontstaan de laatste jaren in Nederland steeds vaker, steeds heviger regenbuien. Als gevolg hiervan komt het vaker voor dat het rioolstelsel de neerslag tijdelijk niet kan verwerken, waardoor gedurende een korte tijd "water op straat" ontstaat. Het idee dat de neerslag altijd door het riool verwerkt kan worden, moet worden losgelaten. In de plaats hiervan wordt bij hevige regenbuien gekeken naar berging van de neerslag in de openbare ruimte (wegen, groenstroken, etc.) zonder schade aan gebouwen. Ook zetten we in op vergroening van de leefomgeving om de gevolgen van klimaatverandering niet toe te laten nemen.

Wat gaan we ervoor doen?

De maatregelen uit het BWKP worden in de komende jaren (2020-2029) verder uitgevoerd. Herinrichting en daarmee aanleg regenwater riool in de wijk Laanzicht Oost wordt de komende jaren gefaseerd uitgevoerd. In 2024 wordt het nieuwe Waterplan opgesteld. Hierbij wordt tevens het huidige Waterplan geëvalueerd. Ook maken we een herberekening van het BWKP, welke is vastgesteld in 2019. Hiermee kunnen we de effecten van de genomen maatregelen monitoren en eventueel bijsturen indien wenselijk.

De samenwerking binnen het Platform Water Vallei en Eem wordt verder voortgezet, met name om de kwetsbaarheid binnen de regio te verminderen en kennis te vergroten op het gebied van onder andere klimaatadaptatie.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2024	2025	2026	2027
Beeldkwaliteit	Kwaliteit van onderhoud, inrichting en gebruik openbare ruimte (A= goed, B= voldoende, C= matig, D=slecht).	CROW-monitor openbare ruimte (jaarlijks in de maand oktober).	B/C	B/C	B/C	B/C	B/C
Beleving beeldkwaliteit	Beleving van fysieke leefbaarheid openbare ruimte uitgedrukt in een rapportcijfer.	Onderdeel van de gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar.	7,5	7,5	-	7,5	-
Verkeersveiligheid	Percentage weglengte binnen 30 km/uur wegen waar te hard gereden wordt.	Verkeersrapportage BLIQ geeft deze informatie weer. Categorieën "Overtreding" en "Zware overtreding" versus "Geen" of "Lichte overtreding" binnen 30 km/uur wegen.	Nulmeting 2022: 11%	10%	10%	9%	9%
Beleving verkeersveiligheid	Percentage bewoners dat te hard rijden als belangrijkste buurtprobleem aanduidt	Onderdeel van de Gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar.	29% (2013) 26% (2017) 41% (2019) 40% (2021)	35%	-	30%	-
Wateroverlast	Berekende oppervlak bebouwde kom dat voldoet aan het gestelde toetsingskader BWKP	Jaarlijks aanpassingen verwerken in rioleringsmodel en berekenen conform BWKP-methode.	75% (situatie 2018) eind 2023 volgt nieuwe waarde	79%	81%	82%	84%

Verbonden partijen / Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: ROVA, AVU

Relevante samenwerkingspartners: Amfors, Waterschap, Platform Water Vallei en Veluwe, Provincie Utrecht

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 2 Leefomgeving Bedragen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	-5.549.037	-5.553.568	-5.554.180	-5.536.883
Baten	3.556.524	3.556.524	3.556.524	3.556.524
Resultaat programma 2 voor bestemming	-1.992.513	-1.997.044	-1.997.656	-1.980.359
Resultaat in begroting 2023	-1.817.290	-1.823.935	-1.834.334	-1.834.334
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023	-175.223	-173.109	-163.322	-146.025

Financiële toelichting programma 2

Programma 2 Leefomgeving	- = nadelig + = voordelig	Verwerkt kadernota	Budgettair neutraal	2024	2025	2026	2027
Groot onderhoud buitenwegen		Ja	Nee	-6.125	-10.000	-12.500	-12.500
Openbaar groen (indexering inhuur derden)		Ja	Nee	-37.500	-37.500	-37.500	-37.500
Begrafenisrechten		Ja	Nee	10.000	10.000	10.000	10.000
Overige (kleine) posten		Ja	Nee	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100
Terugdraaien bezuinigingen		Nee	Ja	-13.800	-13.800	-13.800	-13.800
Landschapsbeheer (wandelpaden)		Nee	Nee	-13.400	-3.400	-3.400	-3.400
Openbaar groen (overheveling van salariskosten)		Nee	Ja	-13.500	-13.500	-13.500	-13.500
Uitbreiding begraafplaats		Nee	Nee	-	-5.875	-5.875	-5.875
Speelvoorzieningen (investeringen speelruimte beleidsplan)		Nee	Nee	31	31	31	-3.969
IBOR vrijval post nieuwe investeringen (verschuiving naar kapitaallasten)		Nee	Ja	33.800	33.800	33.800	33.800
Afval		Nee	Ja	9.159	7.086	6.900	3.485
Riolering		Nee	Ja	24.027	26.810	34.769	34.699
Loonkosten (verdeling per programma)		Nee	Ja	-83.875	-83.875	-83.875	-83.875
Kapitaallasten		Nee	Nee	-70.940	-69.787	-65.273	-40.490
Totaal				-175.223	-173.110	-163.323	-146.025

Groot onderhoud buitenwegen

Bij het uitvoeren van groot onderhoud aan de buitenwegen wordt geadviseerd om te investeren in een duurzame verbeteringsmaatregel. Langs een aantal wegen in het buitengebied wordt geadviseerd zover daar nog geen sprake is om de onverharde berm langs asfaltverhardingen te voorzien van een constructie van bermbeton of grasbetonblokken. Hierdoor ontstaan minder schades van gaten en kuilen door verkeer dat in de berm rijdt en door opsluiting van het asfaltrijdek worden er minder randschades aan het asfalt veroorzaakt door met name zwaar (landbouw)verkeer. Belangrijk hierbij dat de verkeersveiligheid voor weggebruikers op de buitenwegen wordt verbeterd.

De eenmalige investeringsuitgave die hiermee gemoeid is circa. € 500.000 af te schrijven over een periode van 40 jaar. De investering kan men gefaseerd uitvoeren door de komende vijf jaar telkens een weg in het buitengebied uit te voeren en dit integraal op te pakken met het uitvoeren van onderhoud aan het asfaltrijdek.

Het betreft de berm langs de buitenwegen Haarweg, Lambalgseweg, Strubbelenburg, Lambalgseweg, Voskuilerdijk en De Meent. De planning en de financiële consequenties van de eenmalige investeringsuitgave van € 500.000 zijn als volgt:

Groot onderhoud buitenwegen	Investering	kap lasten 2023	kap lasten 2024	kap lasten 2025	kap lasten 2026	kap lasten 2027
Haarweg (jaar 2023)	100.000	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Strubbelenburg (jaar 2023)	70.000	1.750	1.750	1.750	1.750	1.750
De Meent (jaar 2024)	75.000		1.875	1.875	1.875	1.875
Voskuilerdijk (jaar 2025)	155.000			3.875	3.875	3.875
Lambalgseweg (jaar 2026)	100.000				2.500	2.500
Totaal	500.000	4.250	6.125	10.000	12.500	12.500

Bovengenoemde investering wordt in 40 jaar afgeschreven. De extra kapitaallasten als gevolg van deze investering lopen op van € 4.250 in 2023 naar € 12.500 in 2027.

Openbaar groen

Voor het onderhoud openbaar groen worden medewerkers ingehuurd via Groenladder BV en Amfors Werksupport. In 2023 stijgen de loonkosten met 10 %, daarnaast wordt en voor 2024 rekening gehouden met een stijging van 5 %. De post inhuur derden stijgt hiermee met structureel € 37.500.

Begrafnisrechten

In de begroting 2023-2026 is de opbrengst begrafnisrechten structureel met € 25.000 naar beneden bijgesteld. Op basis van het ervaringscijfer 2022, de tariefstijging 2023 (5 %) en de nog te bepalen tariefstijging 2024 wordt voorgesteld de opbrengst begrafnisrechten vanaf 2024 structureel te verhogen met € 10.000.

Overige (kleine) posten

De overige kleine verschillen in programma 2 ten opzichte van de begroting 2023-2026 bedragen € 13.100 vanaf 2024. Dit betreffen:

- Onderhoud machines
- Indexering IBOR Extern bestek
- Abonnement VIA software (snelheids dataverkeer)

Terugdraaien van bezuinigingen

In de begroting 2023-2026 is structureel een stelpost van € 150.000 opgenomen inzake het terugdraaien van bezuinigingen. De raad heeft in februari 2023 een besluit genomen welke bezuinigingen teruggedraaid kunnen worden. Deze zijn verwerkt in de verschillende programma's van de begroting. Voor programma 2 gaat het om:

- Verkeer en vervoer (verkeersmaatregelen)
- Openbaar groen (maaaien)
- Landschapsbeheer (voorlichting)

IBOR (overheveling naar kapitaallasten)

Betreft verschuiving aparte post in de begroting

Wandelpaden

Stijging vergoedingen gebruik wandelpaden vanaf 2024 met € 3.400. Daarnaast wordt een eenmalig impuls aangevraagd voor de wandelpaden in 2024 van € 10.000.

Openbaar groen

Betreft urenvermindering buitendienstmedewerker (8 uur) waarvoor ingehuurd gaat worden. Een budget van € 13.500 wordt overgeheveld van salariskosten (programma 5) naar het budget Openbaar groen (programma 2).

Uitbreiding begraafplaats

Betreft aanvullend krediet uitbreiding begraafplaats € 235.000 (afschrijving in 40 jaar). In 2012 is door de raad een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 704.130 (incl. BTW). De afgelopen jaren (2016 en 2077) is € 148.000 van het beschikbare krediet gebruikt voor de realisatie en inrichting fase 1 van de uitbreiding. Er is dus nog een krediet beschikbaar van € 556.000. In 2023 dient verder gestart te worden met het realiseren en inrichten van de fases 2 tot en met 4 aangezien de begraafcapaciteit in fase 1 nog minimaal beschikbaar is.

Voor de verdere uitbreiding is in 2023 een kostenraming ontvangen van een externe partij. De kostenraming bedraagt € 791.000 (incl. BTW). Op basis van deze kostenraming wordt aan de raad een aanvullende investeringskrediet van € 235.000 (€ 791.000 - € 556.000) gevraagd. De extra kapitaallasten van dit aanvullend krediet bedragen jaarlijks € 5.875. Bij het nieuwe gedeelte van de begraafplaats zijn afwateringsproblemen ontstaan als gevolg van de destijds gestorte grond vanuit Het Zeeland. We willen deze problemen nu in één keer oplossen door aanvullend krediet aan te vragen.

Afval

Betreft mutatie in de exploitatie afval voor de jaren 2024-2027 ten opzichte van de begroting 2023-2026.

[Riolering](#)

Betreft de mutatie in de exploitatie riolering voor de jaren 2024-2027 ten opzichte van de begroting 2023-2026.

[Loonkosten \(verdeling per programma\)](#)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2023 wordt in 2024 € 83.875 meer loonkosten toegerekend aan programma 2. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

[Kapitaallasten](#)

Stijging/daling kapitaallasten op basis van actualisering investeringen programma 2.

Veiligheid

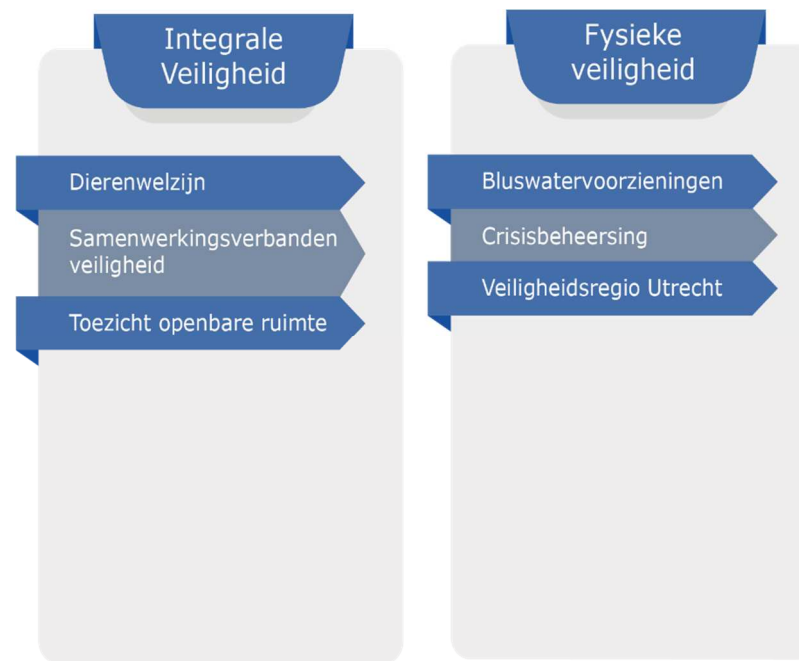
Programma 3

Visie van het programma

Woudenberg is een gemeente waarin inwoners zich veilig voelen, weerbaar zijn, omzien naar elkaar en waar respect de basisnorm is. En waarin overlast en (ondermijnende) criminaliteit een uitzondering zijn en integraal worden aangepakt.

Wat houdt het programma in?

Onder programma veiligheid valt de brandweezorg (Veiligheidsregio Utrecht), voorbereidingen met betrekking tot rampen en crisisbeheersing, toezicht in het publieke domein en diverse samenwerkingsvormen, zoals Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, het Veiligheidshuis en het RIEC. Kosten die verbonden zijn aan uiteenlopende initiatieven, maatregelen of projecten op het gebied van veiligheid worden gedekt uit het programma veiligheid.

Trends en ontwikkelingen

- Crime change: er is in Midden Nederland sprake van een verschuiving van de meer 'traditionele' criminaliteit naar de harde wereld van de drugscriminaliteit, cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.
- De afhankelijkheid en risico's van digitalisering nemen toe. Mede door corona is de digitalisering in een versnelling terecht gekomen. De beveiliging ervan is echter niet altijd meegegroeid. Digitale criminaliteit verandert razendsnel: van WhatsApp-fraude en fraude met online aankopen naar helpdeskfraude en diefstal van cryptomunten.
- Jeugd is kwetsbaar voor gewelddadige ondermijnende criminaliteit. Midden-Nederland is een kraamkamer voor jongeren die verstrikt raken in de (drugs)criminaliteit. Dit komt vooral door de aanwezigheid van een grote hoeveelheid drugsclusters die geen enkel middel schuwen om kwetsbare jongeren te dwingen of te lokken zich te mengen in de drugswereld. Ook het feit dat drugs makkelijk verkrijgbaar is, samen met de aantrekkingskracht van het grote geld, en het hoge aandeel jongeren en jongvolwassen op de totale bevolking in Midden-Nederland spelen een rol. Eenmaal een voet binnen maakt het heel moeilijk nog te ontsnappen aan de harde drugswereld.
- Kwetsbare inwoners met meervoudige problematiek krijgen vaak te maken met een overheid die ingewikkeld en veelal gefragmenteerd georganiseerd is.
- Maatschappelijk ongenoegen neemt toe. Groepen in de samenleving lijken steeds meer tegenover elkaar te staan in plaats van naast elkaar. Wederzijds begrip en tolerantie nemen af en uitingen van ongenoegen gaan niet zelden gepaard met intimidatie, het plegen van strafbare feiten en bedreiging van mensen met een publieke taak, zoals hulpverleners, politiemensen, ambtenaren, politici en bestuurders.
- Mensenhandel is een groot maatschappelijk probleem. Mensenhandel vormt een grove inbreuk op de menselijke waardigheid en lichamelijke en geestelijke integriteit van slachtoffers. We onderscheiden drie vormen: arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting en seksuele uitbuiting.
- De capaciteit van de hele veiligheidsketen - politie, Openbaar Ministerie en Rechtbank - staat sterk onder druk. Zeker in onze regio. Hierdoor moeten scherpe keuzes worden gemaakt aan welke zaken opvolging wordt gegeven. Keuzes die niet altijd op steun van de samenleving kunnen rekenen.

Regionale veiligheidsstrategie 2023-2026

In de Veiligheidsstrategie worden de gezamenlijke prioriteiten, ambities en strategische keuzes voor de komende jaren vastgelegd. Met de Veiligheidsstrategie geven de 38 gemeenten, het Openbaar Ministerie en de politie van Midden-Nederland gevolg aan hun wens om de verantwoordelijkheid voor de integrale aanpak van de veiligheidsthema's ook echt gezamenlijk invulling te geven. De regionale veiligheidsstrategie 2023 – 2026 is begin 2023 ter vaststelling aangeboden. Deze veiligheidsstrategie sluit aan op het IVP van basisteam ZBLW voor 2024-2027

Uitgangspunten

Overall beeld uit evaluatie van de samenwerking in Midden-Nederland is grote tevredenheid over de verbondenheid, het netwerk en de gezamenlijke focus op de geprioriteerde thema's. Er is ook behoefte aan aanscherping op de volgende strategische uitgangspunten:

- Focus: vanwege personele krapte en richten van gezamenlijke slag- en ontwikkelkracht
- Flexibel: we bewegen zo nodig mee met de ontwikkelingen in de samenleving
- Passend en slim: smeden nieuwe coalities; vorm volgt inhoud

Prioriteiten

Georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit inclusief mensenhandel

- Voorkomen jonge aanwas en doorgroeiers
- Verstoren en terugdringen criminele geldstromen
- Aanpakken branches en locaties
- Mensenhandel: ontmoedigen en vervolgen daders, hulp slachtoffers

Digitale veiligheid en cybercriminaliteit

- Aanjagen en stimuleren gebruik van beschikbare interventies
- Meer inzicht in dader- en slachtofferschap
- Vergroten kennis bestuurlijke bevoegdheden

Maatschappelijke onrust en maatschappelijke verbinding

- Verbinding met de samenleving
- Versterken online informatiepositie
- Duidings- en handelingsperspectief voor (deels online aangejaagde) ordeverstoringen
- Inzicht in bronoorzaken van polarisatie en radicalisering

Integraal veiligheidsplan basisteam ZBLW

Binnen het basisteam Zeist, Bunnik, Leusden en Woudenberg (ZBLW) waarin de burgemeesters, het basisteam politie en het Openbaar Ministerie zijn vertegenwoordigd, werd in 2023 besloten om een gezamenlijke Integraal Veiligheidsplan voor de komende jaren te ontwikkelen. Door samen te werken, kunnen we strafrechtelijk én bestuurlijk een vuist maken naar criminelen. Het plan is inmiddels af en u als raad heeft met dit plan ingestemd in de raadsvergadering van mei 2023. Het Integraal veiligheidsplan ZBLW sluit aan op het Veiligheidsstrategie 2023-2026.

Uitgangspunten samenwerking:

In verschillende sessies met de basisteamdriehoek en de adviseurs openbare orde & veiligheid van de vier gemeenten zijn de uitgangspunten voor samenwerking geformuleerd:

- Kwaliteiten en expertises van de gemeenten en ambtenaren worden optimaal benut;
- Intensiveren van de samenwerking waarbij de prioriteiten uit het gezamenlijke veiligheidsplan verdeeld worden over de vier gemeenten waarbij iedere gemeente trekker van een van de prioriteiten is;

Waar nodig of gewenst zal de samenwerking worden uitgebreid en waarbij onderzocht kan worden op welke onderwerpen.

Gezamenlijke prioriteiten

Het Bureau Regionale Veiligheidsstrategie (38 gemeenten, Openbaar Ministerie en Politie) en de vier gemeenten vanuit het Basisteam ZBLW zetten zich in op vijf prioriteiten.

- Adequaat reageren op maatschappelijke onrust
- Verhogen meldingsbereidheid
- Verbindingen tussen zorg en veiligheid
- Gezamenlijk aanpakken cybercrime
- Bestrijding ondermijnende criminaliteit

Vanuit het basisteam nemen we het thema zorg & veiligheid op als gemeenschappelijke prioriteit. Per gemeente is er dan ruimte voor een lokale prioriteit. Specifiek voor Woudenberg is de lokale prioriteit 'verhogen van de meldingsbereidheid' toegevoegd.

Maatschappelijk effect 1 & 2 – Adequaat reageren op maatschappelijke onrust & Verhogen meldingsbereidheid

Wat willen we bereiken?

In Woudenberg willen wij ons, samen met andere partners, inzetten op het vergroten van de meldingsbereidheid van inwoners, ondernemers en bezoekers.

Wat gaan we ervoor doen?

- Verbeterde proactieve communicatie over veiligheidsproblemen. Het belang van actieve betrokkenheid van burgers wordt daarbij benadrukt. De boodschap wordt afgestemd op de lokale veiligheidssituatie met alle mogelijke communicatiemiddelen waarover wij nu beschikken, van persoonlijk contact tot sociale media. Door vergroting van vertrouwen in zowel de gemeente als politie neemt naar verwachting de melding- en aangiftebereidheid toe.
- Betere communicatie over waar en hoe meldingen gedaan kunnen worden, met als boodschap dat wij meldingen nodig hebben om te weten waar veiligheidsproblemen spelen. Er wordt een voorlichtingscampagne op opgezet, waarbij gebruik wordt gemaakt van de communicatiekanalen van zowel gemeente, politie en openbaar ministerie. Belangrijk hierbij is het verwachtingenmanagement: een melding is immers niet hetzelfde als een aangifte.
- De gemeente en politie gaan veel meer interactief werken. Het opbouwen van vertrouwen via warme contacten is van groot belang. Nu is het vaak enkel: jullie moeten melden. Laagdrempeliger contact maken, is beter. Interactie tussen burgers en overheid is heel belangrijk. Niet op afstand, maar naar de mensen toe en uitleggen hoe belangrijk melden is, bijvoorbeeld bewustwordingsbezoeken ondermijning buitengebied.
- Aansluiting bij Melding Misdad Anoniem (MMA) en dit verder uitbouwen om de meldingsbereidheid te vergroten.

Wij blijven investeren in het oprichten van WhatsApp-groepen in de buurt, het inzetten van Burgernet en het opnieuw onder de aandacht brengen van het gebruik van Mob-eyes¹ en blijven hier actief over communiceren.

---

¹ * Mob-eyes zijn apparaten die beweging en warmte detecteren en binnen enkele seconden de politie kunnen informeren dat er een inbraak gaande is.

Maatschappelijk effect 3 - Verbindingen tussen zorg en veiligheid

Wat willen we bereiken?

De onderlinge verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein versterken en verbeteren. We doen dat door het creëren van een integrale (beleids-)aanpak, het maken van afspraken met partners over onder meer op- en afschaling van casuïstiek en informatiedeling en het lokaal en bovenlokaal leggen van de benodigde verbindingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Woudenberg kent, net als andere gemeenten, ook een groep inwoners die in kwetsbare situaties verkeren. Om deze inwoners te helpen en om de veiligheid(gevoelens) en overlast voor de omgeving beheersbaar te maken, is intensieve samenwerking nodig tussen het Sociaal Domein en team Openbare Orde en Veiligheid. Bij het dichter bij elkaar brengen van zorg en veiligheid, hanteren we de volgende uitgangspunten:

- zorg- en veiligheidsprofessionals werken intensiever samen aan concrete veiligheidsvraagstukken;
- meer 'eropaf';
- investeren in kwetsbare groepen;
- signalen herkennen en oppakken;
- ruimte maken voor maatwerk: doen wat nodig is.

Vanuit de basis richten we ons op verschillende doelgroepen. Hierbij moet gedacht worden aan jeugd, slachtoffers en daders bij huiselijk geweld, mensen met onbegrepen en gevaarlijk gedrag en multi-probleem gezinnen. In 2024 willen we in dit kader verdere stappen zetten in de verbinding tussen zorg en veiligheid en in het bijzonder als het gaat om onze rol in het Zorg- en Veiligheidshuis, waar de multiprobleemcases worden behandeld. De verbinding tussen het Zorg- en Veiligheidshuis en de gemeente wordt verder versterkt, zodat onze inwoners daar goed bediend worden en partners onderling goed afstemmen. Er is een eenduidige aanpak waar een ieder zich aan committeert.

Maatschappelijk effect 4 - Gezamenlijk aanpakken cybercrime

Wat willen we bereiken?

Cybercriminaliteit is een relatief nieuwe vorm van criminaliteit die steeds ergere vormen aanneemt. Het betreft misdaden die gepleegd worden met een ICT-middel én die gericht zijn op ICT. Naast de strafrechtelijke opvolging door politie en Openbaar Ministerie, is het onze ambitie om de digitale weerbaarheid van inwoners, ondernemers en eigen organisaties te versterken.

Wat gaan we ervoor doen?

We zetten hiervoor in op bewustwording, preventie, opsporing en vervolging. Daarnaast blijven we investeren in kennis over het fenomeen, verwevenheid met andere domeinen en partners en de steeds nieuwe vormen van gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime. Dit bereiken we door:

- Weerbaarheid: We verhogen de bewustwording en weerbaarheid van onze inwoners, zoals bij ouderen, ondernemers en jongeren. We vergroten de kennis rond dit thema bij onze interne medewerkers, maar ook bij externe partners. Hierbij maken wij gebruik van nieuwe en innovatieve instrumenten en werken wij samen met partners, zoals Platform Veilig Ondernemen (PVO) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV).
- Meer inzicht vanuit de politie en het OM rond daders en slachtoffers. Een aanpak met de veiligheidspartners rond preventie, repressie en nazorg voor de slachtoffers.

Maatschappelijk effect 5 – Bestrijding ondermijnende criminaliteit

Wat willen we bereiken?

Samen met professionals signaleren, voorkomen en bestrijden van de onzichtbare criminaliteit die het gezag ondermijnt en het vertrouwen van de samenleving in de autoriteiten aantast. En de gemeente Woudenberg en haar inwoners weerbaarder te maken tegen ondermijnende criminaliteit.

Wat gaan we ervoor doen?

Een persoonsgerichte aanpak op de toename van jonge criminelen en doorgroeiërs; preventief en meer aan de voorkant komen samen met partners als het onderwijs en sociaal domein. Als het om complexe casuïstiek gaat, wordt samengewerkt met onder andere het Zorg- en Veiligheidshuis. De politie en het Openbaar Ministerie houden zich bezig met de strafrechtelijk aanpak rond ondermijning;

- Het verstoren en terugdringen van criminele geldstromen, onder meer door het aanpakken van cruciale rollen en het opwerpen van barrières om te voorkomen dat drugsgeld geïnvesteerd wordt in de bovenwereld. Gemeenten leveren hierin hun bijdrage met vergunningen, toezicht en handhaving, de toepassing van de Wet Bibob en andere bestuursrechtelijk instrumentarium. De politie en het OM zorgen via het strafrechtelijke spoor voor inbreng en bestuurlijke rapportages voldoen aan de laatste juridische en bestuursrechtelijke eisen.
- We richten ons op het aanpakken van branches en locaties die betrokken zijn bij of kwetsbaar zijn voor criminele samenwerkingsverbanden (csv) die drugs en geld produceren en opslaan. Dit omvat de horeca-, auto- en vastgoedbranche, evenals het buitengebied en bedrijventerreinen. We delen signalen over deze branches en locaties in het lokale signaleringsoverleg en organiseren integrale controles om meer inzicht te krijgen in illegale activiteiten. Op deze manier willen we de invloed van csv's op deze sectoren en gebieden verminderen.
- We gaan meer zicht krijgen op de problematiek van mensenhandel binnen het Basisteam ZBLW. Het is van groot belang dat we ons bewust zijn van de gevaren en het feit dat slachtoffer- en daderschap vaak in elkaar overlopen. Om dit aan te pakken, gaan we de juiste expertise inschakelen en slachtoffers de juiste zorg bieden terwijl we daders ontmoedigen. Daarom werken we samen met het Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC) en ontwikkelen we beleid rondom dit thema. We streven ernaar om binnen het Basisteam ZBLW tot een uniform beleid te komen en zetten in op bewustwording van signalen, met name onder leden van het sociaal wijkteam en toezichthouders/Boa's die veel zien en signalen kunnen opvangen en delen.
- Wij hebben de ambitie om elk jaar in ieder geval één Woudenbergse ondermijningscasus met goed gevolg aan te pakken en af te ronden. Ook wordt in ieder geval één keer per jaar een integrale controle georganiseerd. Dat vergt goede samenwerking en afstemming binnen het gemeentehuis en met de vele externe partners, zoals de politie, het Openbaar Ministerie, het RIEC, de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit en de Arbeidsinspectie.

Weerbare overheid

In de pijler weerbare overheid willen we de organisatie en haar professionals (bestuurders, politici en ambtenaren) weerbaar maken tegen ondermijning, integriteitkwesaties en intimidatie. Zij voelen zich gesteund vanuit de gemeente, worden getraind in weerbaarheid en weten waar zij signalen en dilemma's kwijt kunnen. Daarnaast wordt in deze pijler ingezet op het effectief inzetten van het instrument Bibob, het optimaal benutten van de in te zetten bestuurlijke maatregelen (bijvoorbeeld Last onder dwangsom, sluiting panden, etc.), het versterken van bewustwording en training van professionals op signalen van ondermijning (thema's zoals drugs, uitbuiting en het criminele verdienmodellen, zoals zorgfraude).

Overige ontwikkelingen

Bestuursagenda en Regionaal Crisisplan VRU 2024 - 2027

De Wet veiligheidsregio's schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio eenmaal in de vier jaar een beleidsplan (bestuursagenda) vaststelt. Het beleidsplan vormt hét strategische beleidskader voor de veiligheidsregio en beschrijft de koers voor de komende jaren. Wat komt er op ons af, hoe kunnen we op deze opgaven anticiperen en wat is daarvoor nodig? De bestuursagenda wordt ontwikkeld in nauwe samenwerking met belangrijke partners van de veiligheidsregio, zoals de gemeenten, politie, waterschappen, defensie, andere veiligheidsregio's, etc. De missie blijft hetzelfde; een veilige regio voor ons allemaal. Vanuit een solide basis worden nu vervolgstappen gemaakt. De afgelopen jaren kreeg de VRU te maken met crises die niet van tevoren te voorspellen waren geweest zoals de corona- en asielcrisis. Een dichtgetimmerd plan voor de komende 4 jaar is daarom niet realistisch. De ontwikkelkoers geeft richting en biedt ruimte om te acteren op nieuwe ontwikkelingen.

De bestuursagenda is gebaseerd op het Regionaal Risicoprofiel (RRP) uit 2023. Daaruit blijkt dat naast de klassieke flitsramp er steeds vaker sprake zal zijn van langdurige crises met een langere aanloopperiode of een 'creeping' crisis (een sluimerende, langzaam opkomende, sluipende en vaak langdurige crisis). Natuurbranden en overstromingen vormen de grotere veiligheidsrisico's. Daarnaast zijn de volgende ontwikkelingen de komende jaren belangrijker voor het risicobeeld; onder invloed van klimaatverandering worden weersomstandigheden extremer en minder voorspelbaar; de energietransitie leidt tot de introductie van nieuwe energiebronnen en -dragers. Deze brengen nieuwe risico's met zich mee die van invloed kunnen zijn op de hulpverlening; als gevolg van extramuralisatie en vergrijzing zijn steeds meer mensen aangewezen op bijzondere voorzieningen of zorg in hun eigen woning en krijgt de VRU tijdens een crisis vaker te maken met verminderd zelfredzame mensen; de verdergaande digitalisering leidt tot meer digitale verstoringen met mogelijke maatschappelijke ontwrichting als gevolg. In de bestuursagenda wordt uiteengezet hoe de VRU omgaat met deze risico's.

In artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een crisisplan vaststelt. In 2023 is naast de bestuursagenda tevens het Regionaal Crisisplan (RCP) 2024 -2027 vastgesteld. In het RCP staan de organisatie, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing beschreven.

Herijking regionale crisisorganisatie

Op 8 februari 2021 heeft de coördinerend functionaris van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) aan de adviseurs crisisbeheersing van de 26 gemeenten (ACB'er) van de VRU gevraagd een plan van aanpak op te stellen om invulling te geven aan de bestuurlijk vastgestelde opdracht, namelijk:

"Op basis van een onderzoek naar de uitvoering en uitvoerbaarheid van het huidige systeem gemeentelijke crisisbeheersing 2.0, komen tot een herijking daarvan. Hierbij wordt aandacht besteed aan een heldere afbakening tussen de rol van VRU en de rol van de gemeenten, een verbetering van de governance structuur, en aan het realiseren van meer verbinding tussen de verschillende gemeenten, en de gemeenten en VRU."

Vanuit het regionaal overleg crisisbeheersing Utrecht (ROCU) is er een ontwikkelgroep samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers van het ROCU (ACBers) die deze opdracht hebben aangenomen en aan de slag zijn gegaan met de bovengenoemde opdracht. In fase 1 is de probleemanalyse vastgesteld. In fase 2 heeft het AB zich gecommitteerd aan intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de lokale organisatie van bevolkingszorg. Ook is de richting bepaald waarin we doorontwikkelen door onder andere het vaststellen van vijf uitgangspunten:

1. Duidelijke afbakening tussen bevolkingszorg en gemeentelijk crisisbeheersing;
2. De functionaliteit van het Team Bevolkingszorg wordt anders belegd;
3. Advisering over de aanpak van de crisis in de brede zin op openbare orde veiligheid en bevolkingszorg in het GBT;
4. Crisiscommunicatie als eigenstandig proces;
5. Het bestuur van de veiligheidsregio wordt verantwoordelijk voor de regie op de kwaliteit van bevolkingszorg.

Deze twee fases zijn in 2022 afgerond. De ontwikkelgroep is momenteel bezig met de uitwerking van de uitgangspunten. De werkgroep verwacht begin 2024 een integraal eindadvies en een herzien handboek Bevolkingszorg op te leveren. In dit eindadvies zullen de wijzigingen en de consequenties hiervan worden uitgelegd.

Evenementenbeleid

Het huidige evenementenbeleid stamt uit 2014 en wordt in 2024 ter vaststelling aangeboden aan de raad. De voorbereidingen vinden in 2023 plaats. De belangrijkste reden hiervoor is gewijzigde wet- en regelgeving, maar ook opgedane ervaringen uit de afgelopen acht jaar spelen hierbij een rol. Ook de recente wetenschappelijke inzichten over alcoholgebruik en gehoorschade bij publiek door versterkte muziek worden hierin meegenomen. Gedurende de herziening zal participatie van onder andere inwoners en de vaste organisatoren van evenementen in Woudenberg een cruciaal onderdeel zijn.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2024	2025	2026	2027
Totaal aantal misdrijven	Aantal aangiften van het totaal van misdrijven	Overzicht uit het politieregistratiesysteem	Misdrijven in 2022: 380	<350	< 340	<330	>320
Rapportcijfer veiligheid	Rapportcijfer over hoe de inwoner veiligheid ziet dan wel ervaart in de gemeente Woudenberg	Onderdeel van de gemeentemonitor Woudenberg, om de twee jaar	Rapportcijfer in 2021 – 7,7	8		Ntb	Ntb

Verbonden partijen / Relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: Veiligheidsregio Utrecht

Relevante samenwerkingspartners: inwoners, ondernemers, politie, Openbaar Ministerie, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, Veiligheidshuis Amersfoort, Coöperatie De kleine Schans, Omnia Wonen, maatschappelijke instanties, Bureau Halt, Buurtbemiddeling, Jeugdpoint, etc.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 3 Veiligheid	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	-1.271.533	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733
Baten	0	0	0	0
Resultaat programma 3 voor bestemming	-1.271.533	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733
Resultaat in begroting 2023	-1.087.883	-1.083.083	-1.083.083	-1.083.083
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023	-183.650	-183.650	-183.650	-183.650

Financiële toelichting programma 3

Programma 3 Veiligheid	- = nadelig + = voordelig	Verwerkt kadernota	Budgettair neutraal	2024	2025	2026	2027
Bijdrage VRU (begroting 2024)		Ja	Nee	-99.000	-99.000	-99.000	-99.000
Overige (kleine) posten		Ja	Nee	-1.410	-1.410	-1.410	-1.410
Terugdraaien bezuiniging slachtofferhulp		Nee	Ja	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Uitbreiding 1,0 fte BOA naar salariskostenkosten		Nee	Ja	61.760	61.760	61.760	61.760
Loonkosten (verdeling per programma)		Nee	Ja	-143.500	-143.500	-143.500	-143.500
Totaal				-183.650	-183.650	-183.650	-183.650

Bijdrage VRU (begroting 2024)

In de begroting 2024 van de VRU stijgt de bijdrage van de gemeente Woudenberg structureel met € 99.000. De stijging wordt vooral veroorzaakt door de aanpassing van de ijkcores en loon- en prijsstijgingen.

Overige (kleine) posten

De overige kleine verschillen in programma 3 ten opzichte van de begroting 2023-2026 bedragen € 1.410 vanaf 2024. Dit betreft: Gemeentelijke bijdrage uitvoering integraal Veiligheidsplan.

Terugdraaien bezuiniging slachtofferhulp

In de begroting 2023-2026 is structureel een stelpost van € 150.000 opgenomen inzake het terugdraaien van bezuinigingen. De raad heeft in februari 2023 een besluit genomen welke bezuinigingen teruggedraaid kunnen worden. Deze zijn verwerkt in de verschillende programma's van de begroting.

[Uitbreiding 1,0 fte BOA naar loonkosten](#)

De post uitbreiding 1,0 fte BOA wordt overgeheveld naar salariskosten via programma 5.

[Loonkosten](#)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2023 wordt in 2024 € 143.500 meer loonkosten toegerekend aan programma 3. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

Ruimte, wonen en ondernemen

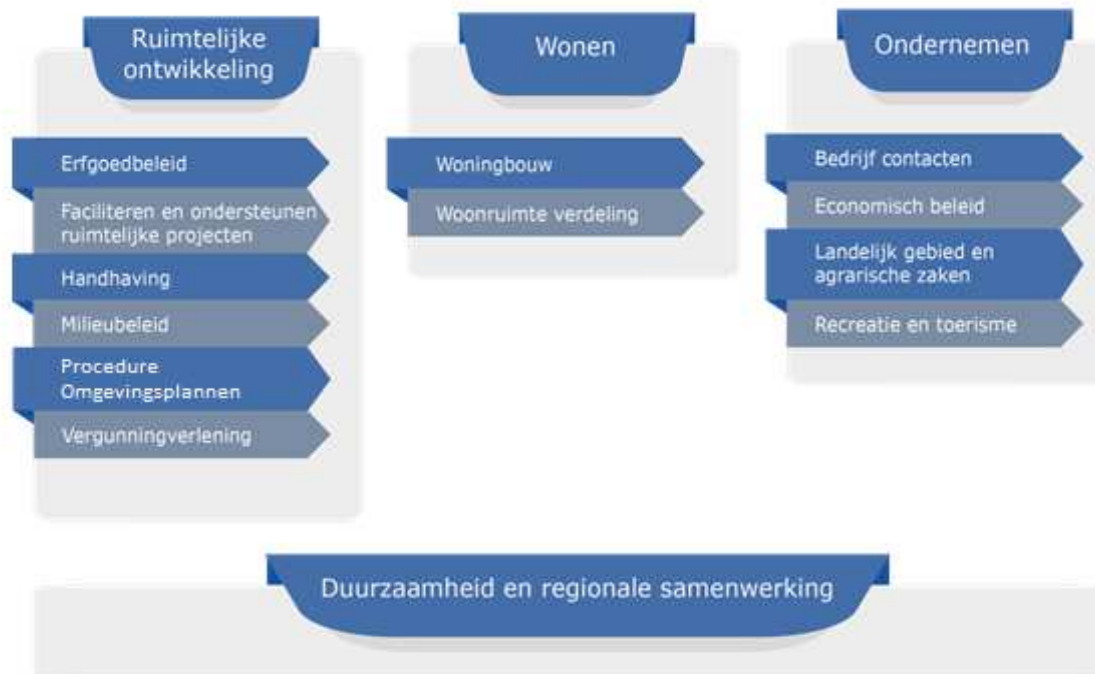
Programma 4

Visie van het programma

Een vitaal Woudenberg met ruimte voor wonen, werken en samenleven.

Wat houdt het programma in?

Het programma ruimte, wonen en ondernemen omvat een diversiteit aan beleidsterreinen in het fysieke domein. Het gaat zowel om lokaal beleid, waarover gerapporteerd wordt via de diverse beleidsnota's, maar ook over de uitvoering van diverse wettelijke taken. De integraliteit van het beleid krijgt steeds meer vorm en een nieuw wettelijk kader via de Omgevingswet en daarnaast wordt eind 2023 ook de nieuwe Woonvisie vastgesteld. Het programma heeft ook diverse raakvlakken met onderdelen van andere programma's.

Trends en ontwikkelingen

- De taken en ontwikkelingen die verband houden met het klimaatakkoord, zoals de Regionale Energiestrategie (hierna: RES), het verduurzamen van panden, de uitvoering van de Warmtevisie, het omgaan met netcongestie, circulaire economie en de veranderingen in het fysiek domein die hiermee samenhangen.
- De druk op het buitengebied door nieuwe functies, wetgeving en de transitie van de landbouw, naast het belang van een gezond en vitaal platteland.
- Woudenberg is een aantrekkelijke woongemeente en merkt de druk op de woningmarkt. De samenstelling van de bevolking verandert, we vergrijzen net als andere gemeenten in Nederland, maar er is in Woudenberg geen sprake van ontgroening. Daarnaast is er ook in Woudenberg sprake van een huishoudensverkleining en een substantieel aantal inwoners die scheef woont. Bij een goede woonomgeving past ook een sterke werkomgeving. Het versterken van de synergie tussen denkers en doeners in de beroepsbevolking, een goede bereikbaarheid, maar ook behoud en versterking van natuur en landschap, zijn daarbij belangrijk.
- Niet alleen landelijk, maar ook in Woudenberg is er een tekort aan betaalbare woningen en woningen voor starters. Uit het Woonbehoefteonderzoek 2022 is gebleken dat er in Woudenberg behoefte is aan alle soorten woningen in alle prijscategorieën.
- De beleidskaders over de ruimtelijke kwaliteit moeten ervoor zorgen dat geen sprake is van ad-hoc-aanpassingen maar een ontwikkeling die ook op de lange termijn bijdraagt aan Woudenberg als aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente.
- Het wettelijke kader verandert met de Omgevingswet en dat geeft zeker in de wettelijke overgangperiode veel onzekerheden en vraagt om extra inspanningen zowel van de markt als van onze gemeentelijke organisatie. De Omgevingswet versterkt de speerpunten van de dienstverlening in het bijzonder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Maatschappelijk effect 1: Duurzaamheid voor mens, milieu en markt

Wat willen we bereiken?

Binnen Woudenberg streven we naar een zo goed mogelijk leefklimaat voor iedereen en zetten vol in op de energietransitie. Dat doen we samen met inwoners en organisaties zoals de Stichting Duurzaam Woudenberg (SDW), coöperatie ZonopWoudenberg, Omnia Wonen en projectontwikkelaars. We werken aan vier grote duurzaamheidsthema's, te weten energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteit. We blijven inzetten op bewustwording en kennisdelen.

Wat gaan we ervoor doen?

Duurzaamheid en dan in het bijzonder de transitie van elektra en warmte, maar ook de andere transities die nodig zijn om als Nederland en Woudenberg invulling te geven aan het klimaatakkoord zullen de komende jaren veel inspanning en geld kosten. Hoeveel is op dit moment nog niet goed in te schatten, want voor een belangrijk deel van deze transitie zijn wij afhankelijk van nieuwe technieken. Duidelijk is wel dat wij ons daar als gemeente goed op moeten voorbereiden. Deze voorbereiding bestaat uit twee hoofdlijnen:

- gedragsverandering en besparen door aanmoedigen van isolatie
- de voorbereiding op technische aanpassingen van de samenleving waarschijnlijk vooral in de openbare ruimte.

We nemen onze verantwoordelijkheid met de uitvoering van onder andere de RES, verminderen netcongestie, de transitievisie warmte, het groenbeleidsplan en het duurzaamheidsbeleid wordt vormgegeven aan de 4 duurzaamheidsthema's. Er wordt gewerkt in het ontwikkelteam duurzaamheid met het uitvoeringsprogramma aanpak duurzaamheid, waar medewerkers voor alle pijlers (energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteit) zitting in hebben. Het is echter niet mogelijk om

alle thema's gelijktijdig op te pakken: basis prioriteit is dan ook het verkrijgen en benutten subsidies en andere middelen waarmee vooral de huishoudens die zelf over voldoende middelen en mogelijkheden beschikken ondersteund worden in de verduurzaming.

Daarbij zetten wij in op zon-op-dak en stimuleren we verduurzaming van bestaande huizen door samen met de energiecoaches van SDW een versnelling te brengen in een wijkgerichte aanpak. Ondersteunend daaraan is de campagne "Energie in Woudenberg", waarin huiseigenaren worden ondersteund in het verduurzamen van hun woning. Dit kunnen kleine en grotere isolerende maatregelen in huizen van Woudenbergers zijn en is niet alleen gericht zijn op (sociale) huurwoningen, maar juist ook op huishoudens met een laag inkomen en die in het bezit zijn van koopwoningen die matig geïsoleerd zijn. Basis hiervoor is de Transitievisie warmte, waar een uitvoeringsagenda de komende jaren als een routekaart zal dienen. Waar mogelijk worden innovatieve technieken toegepast en wordt gezocht naar koppelkansen en een efficiënte manier van samenwerken. Ook blijven we actief met bewustwording, bijvoorbeeld door WAUW!denberg.

We houden rekening met de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast, hittestress en droogte (zie programma 2).

Het Rijk heeft de ambitie om in 2050 een volledige circulaire economie te hebben. Woudenberg ziet het ook als haar verantwoordelijkheid om aan deze ambitie bij te dragen. Dit vanuit het volle besef dat onze natuurlijke grondstoffen eindig zijn en het gebruik van 'nieuwe' (virgin) grondstoffen voor producten een grote weerslag heeft op ons milieu, bijvoorbeeld door het hoge energie- en waterverbruik en CO₂-uitstoot. We streven naar vermindering van de hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken en naar hergebruik en recycling. Dit doen wij enerzijds door zelf het juiste voorbeeld te geven. Zo groeien we naar een steeds meer circulaire gemeente, bijvoorbeeld door bij aanbestedingen circulariteit als een beoordelingscriterium mee te nemen. Anderzijds blijven wij inwoners en ondernemers stimuleren. Zo gaan wij bijvoorbeeld in gesprek met ondernemers over het verpakkingsvrij ondernemen.

Wij gaan actief aan de slag met de verduurzaming van bedrijventerreinen. Dit zal een geheel apart speerpunt worden.

Op het gebied van aquathermie en riothermie zijn de volgende onderzoeken gestart:

Aquathermie:

In samenwerking met Zon Op Woudenberg wordt onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van het toepassen van aquathermie in de wijk de Grift. Het idee is om warmte uit de Grift te halen en middels een warmtenet aan te bieden aan de woningen in de wijk de Grift. Het plan zal een lange doorlooptijd hebben. Doel is omstreeks 2030 warmte te kunnen leveren uit de Grift middels de techniek van aquathermie. De kosten van het onderzoek komen ten laste van krediet duurzaamheid.

Zon op Woudenberg start in focus gebied De Grift mogelijk ook een onderzoek naar de haalbaarheid van solar carports. Indien in aanvulling op een subsidie van de provincie ondersteuning van de gemeente aan de onderzoeksfase nodig is, komt dat eveneens ten laste van het krediet duurzaamheid.

Riothermie:

Onderzocht wordt of het haalbaar is om in combinatie met de werkzaamheden rond de school de Olijfboom warmte uit de rioolpersleiding van het waterschap te halen. Het onderzoek wordt in 2023 afgerond en indien de resultaten van het onderzoek positief zijn zal bij de herinrichting van de openbare ruimte, en het verlegging van de rioolpersleiding in 2024, de voorbereidende werkzaamheden meegenomen worden.

De gemeente Woudenberg zet zich in voor de uitvoering van de afspraken die zijn opgenomen in het Schone Lucht Akkoord. De Gemeente Woudenberg wil meer bewustwording creëren bij inwoners en hen informeren over wat zij ook zelf kunnen doen om bij te dragen aan een betere luchtkwaliteit.

Voor het monitoren van de verduurzaming van gemeentelijke organisatie hebben we tot nu toe gebruik gemaakt van de lokale duurzaamheidsmeter. Het instrument is inmiddels gedateerd, daarom wordt nu een CO2-prestatieladder gehanteerd om inzicht te verkrijgen in de uitstoot en reductiemogelijkheden van CO2 voor de gemeentelijke organisatie.

Maatschappelijk effect 2: Vitaal dorp met ruimte voor het ontwikkelen van passend woning - en bedrijfsaanbod.

Wat willen we bereiken?

Goede en passende woonruimte bieden voor alle Woudenbergers, maar zeker ook de mensen met een kleinere portemonnee, is onze uitdaging. De woonwensen en woningbehoefte van al onze inwoners (starters, doorstromers en aandachtsgroepen zoals senioren, jongeren, volwassenen uit zorginstellingen en statushouders) willen wij zoveel mogelijk binnen onze gemeentegrenzen mogelijk maken. Uit het recente woningbehoefteonderzoek is gebleken dat er in Woudenberg woningen toegevoegd moeten worden aan de woningvoorraad maar ook dat er ingezet moet worden op de doorstroming. Het is van groot belang dat iedereen woont in een woning die passend is bij zijn/haar levensfase. Duurzaam en toekomstbestendig voor iedereen in Woudenberg. Daarnaast maken wij jaarlijks prestatieafspraken met Omnia Wonen en de SHOW (Stichting Huurders Omnia Wonen).

Een sterke lokale economie en gezond ondernemersklimaat is van belang voor onze inwoners en dragen bij aan de vitaliteit van de gemeente. Hier willen wij ons voor inzetten, door regie te nemen en te ondersteunen en faciliteren. Doel is dat het prettig wonen en werken is en blijft in Woudenberg voor iedereen. De druk op het buitengebied vanuit diverse belangen (wonen, werken, agrarisch gebruik, versterking natuurwaarden, energietransitie) maakt dat een goede afwijking nodig is tussen economische en natuur belangen.

Wat gaan we ervoor doen?

Elke twee jaar wordt een woonbehoefteonderzoek (WBO) uitgevoerd. Het laatste WBO is uitgevoerd in 2022 en wordt in 2024 opnieuw uitgevoerd. Basis voor het woonbeleid is de Woonvisie die in 2023 wordt opgesteld en de uitvoering van de diverse maatregelen die daarin worden benoemd. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de maatregelen die de afgelopen jaren in Woudenberg zijn vastgesteld (zoals de opkoopbescherming) en verplichtingen op landelijk niveau (zoals een meldpunt in het kader van de Wet goed verhuurderschap). Het is belangrijk dat alle Woudenbergers, van jong tot oud, prettig en passend in Woudenberg kunnen wonen. Er is naast behoefte aan koopwoningen ook een sterke behoefte aan betaalbare (sociale)huurwoningen voor onze inwoners met een kleinere portemonnee. Om een passend antwoord te kunnen geven op de behoefte die er in Woudenberg is zetten wij niet alleen in op de toevoeging van woningen maar staat de bevordering van doorstroming hoog op de agenda in onze gemeente. In 2024 gaan wij hier actief mee aan de slag. Dit doen wij door samen te werken met Omnia Wonen. Wij willen hierbij onder andere een verhuiscoach inzetten om de realisatie van doorstroming in de sociale huursector te bevorderen. Als gemeente bieden wij de mogelijkheid om een (financiële) bijdrage te doen in de daadwerkelijke verhuiskosten. Hierover maken wij concrete afspraken in de prestatieafspraken 2024. Naar verwachting worden in 2024 circa 86 woningen aan de woningvoorraad toegevoegd.

Tevens wordt in 2024 de woon-zorgvisie vastgesteld en werkt programma 1 (Samenleving) samen met programma 4 (RWO) verder aan de praktische uitwerking hiervan. Deze woon-zorgvisie wordt opgesteld in samenspraak met Omnia Wonen, zorginstellingen en belangenverenigingen of vertegenwoordigers van aandachtsgroepen. Voor de huisvestings- en zorgopgave van verschillende aandachtsgroepen blijft regionale afstemming ook in en na 2024 van belang.

In het licht van de Woonvisie 2023 en de woon-zorgvisie willen wij de mogelijkheden onderzoeken voor het toevoegen van pre-mantelzorg woningen maar ook willen wij kijken welke mogelijkheden er zijn als het gaat over het toevoegen van microwoningen.

Ten behoeve van alle ondernemers (bedrijven, detailhandel, recreatie en agrarisch) investeren wij in een goede samenwerking met de provincie, de regio Amersfoort en op onderdelen de regio Food Valley. Vanuit de Visie op de Retail ten behoeve van Vitaal Dorpshart stimuleren wij de uitvoering van deelplannen.

We gaan in nauw gesprek met de MKB-ondernemers om de wensen in kaart te brengen en om de kansen voor de verduurzaming concreet te maken.

In de maatwerkgesprekken met de provincie zetten we ons in voor meer ruimte voor ondernemers binnen Woudenberg.

De druk op het landelijk gebied en een transitie van de landbouw is groot. Gelijktijdig is nog onduidelijk welke kant het op gaat en welk rol wij als lokale overheid hierin kunnen spelen. Wij bieden ruimte aan agrariërs voor functieverbreiding, functiewijziging en transitie van de landbouw, zoveel mogelijk in samenhang met Food Valley ten behoeve van een Vitaal Buitengebied.

We willen doorgaan met de samenwerking met het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT). De deelname aan en uitvoering van het convenant wandelknooppunten zal bijdragen aan de benutting van de paden en aan het wandelplezier, is goed voor de gezondheid van inwoners en recreanten en draagt bij de gewenste zonering (gebieden met hoge natuurwaarde en rust behoefte kunnen gemeden worden).

Maatschappelijk effect 3: Ja, mits als basis voor vergunningverlening en ruimtelijke plannen en het faciliteren van particulier initiatief.

Wat willen we bereiken?

Woudenberg wil het culturele erfgoed en het ruimtelijk raamwerk goed onderhouden en 'beleefbaar' maken. Dit is belangrijk voor de identiteit van Woudenberg. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de nota ruimtelijke kwaliteit, de Structuurvisie Woudenberg 2030 en de oplegger. Het cultuurerfgoed in de vorm van rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en landgoederen draagt bij aan een aantrekkelijk en vitaal dorp. Het is van belang is om deze voor de toekomst te behouden. Het wordt nader uitgewerkt in bestemmingsplannen en in de toekomst in het Omgevingsplan. De rol van de gemeente kan veranderen en dat wordt juridisch verankerd door de komst van de Omgevingswet. Het bieden van maatwerk en meer aandacht voor gezondheid en leefbaarheid zijn het uitgangspunt voor het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Daarbij is ruimte voor een proactieve houding en inbreng van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De participatiewijzer biedt een goede basis voor het ontwikkelen van lokaal maatwerk, waarvoor wij binnen de kaders van rechtszekerheid ruimte bieden in ons beleid en in onze dienstverlening.

Wat gaan we ervoor doen?

Doel is een actueel Omgevingsplan met aandacht voor de versterking van het karakter, maar ook ruimte voor toekomstgerichte doorontwikkeling. Wij faciliteren projecten en voeren deze deels uit zoals opgenomen in de Structuurvisie. Daarbij zetten wij in op het ontwikkelen van inbreidingslocaties en gaan wij in gesprek over uitbreidingslocaties en de voortzetting van Hoevelaar. Daarbij gelden de uitgangspunten van ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke inpassing, gezondheid, het convenant duurzame woningbouw en een goede balans tussen natuurwaarden en economische belangen.

Het gedachtengoed van de Omgevingswet, ruimte voor lokale afweging en maatwerk, past geheel bij onze uitgangspunten. De komende jaren zal dit doorwerken in het totaal van de dienstverlening en alle producten die daar onderdeel van zijn. Het wettelijke overgangsrecht zal daarbij de uiterste grens zijn. Vanuit de afwegingen van dienstbaarheid, rechtszekerheid en betaalbaarheid, worden daarbinnen praktische keuzes gemaakt. Zolang de praktische hulpmiddelen (o.a. 1 omgevingsplan) nog niet gereed zijn, zal de persoonlijke dienstverlening aan de initiatiefnemer daarvoor de basis vormen. Hierbij is de dienstverlening en ondersteuning via de RUD voor onderdelen van grote waarde. Naast overleg en vergunningverlening dragen we ook middels toezicht en handhaving bij aan een veilig, gezond en aantrekkelijk Woudenberg.

De RUD Utrecht is onze uitvoeringsdienst, bestaande uit vergunningverleners, handhavers en ondersteunende medewerkers, waarmee we samenwerken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving. Met de komst van de Omgevingswet in het vizier werd de noodzaak voor de RUD, om als organisatie door te groeien, belangrijker en in lijn hiermee wordt het eerder gestarte proces Kleur Bekennen en de voorbereiding op de gewijzigde taakstelling onder de Omgevingswet gecombineerd. Het gaat daarbij onder andere om de bodemtaken die op grond van de Omgevingswet verschuiven van de provincie naar gemeenten, maar ook om welke nieuwe werkafspraken gemaakt moeten worden om de integrale dienstverlening van de Omgevingswet te kunnen uitvoeren. De precieze invulling van de verschuiving van het bevoegd gezag voor de bodemtaken onder de Omgevingswet moet echter nog definitief gemaakt worden. Ook is er nog geen volledige helderheid over wat de wettelijke basistaken zijn. De RUD Utrecht is, gezamenlijk met haar deelnemers, druk bezig om hier zo snel mogelijk helderheid in te krijgen. Hierbij zijn zij echter ook afhankelijk van andere partijen zoals het Rijk. De financiële vertaling daarvan is daarom nog niet volledig inzichtelijk gemaakt. In de begroting gaan wij daarom nu uit van de best mogelijke inschatting die de RUD Utrecht op dit moment kan maken van de hoogte van de kosten voor de gemeente Woudenberg onder de Omgevingswet.

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Wijze van meten	Norm	2024	2025	2026	2027
Spanning op de woningmarkt	Kijkend naar de woningbehoefte zien wij dat er vraag is naar 90 – 110 woningen per jaar.	De twee jaarlijkse behoefte meting.	90 – 110 woningen per jaar	90-110	90-110	90-110	90-110
Aantal verleende omgevingsvergunningen voor bouwen	Per jaar verleende omgevingsvergunningen voor bouwen	Per jaar verleende omgevingsvergunningen voor bouwen. Uit CLO.	2018: 140 Vanaf 2024 Omgevingswet niet 1 op 1 vergelijkbaar	140	70	70	70
Lokale werkgelegenheid	Ontwikkeling arbeidsplaatsen	Jaarlijks beschikbaar in Economische monitor Regio Amersfoort	2019: 5.463	5.400	5.400	5.400	5.400
Particuliere plan initiatieven	Aantal per jaar vastgestelde bestemmingsplannen / wijzigingsplannen naar aanleiding van particuliere initiatieven. Of hieraan gelijk te stellen omgevingsplannen	Tussen 1-1 en 31-12 vaststellingsbesluiten tevens rapportage aan provincie	Norm 2018: 6 Vanaf 2024 Omgevingswet niet 1 op 1 vergelijkbaar	6	6	6	6

Verbonden partijen/ relevante samenwerkingspartners

Verbonden partijen: RUD Utrecht, Mooi sticht, Veiligheidsregio Utrecht.

Samenwerkingspartners: Omnia Wonen (per 2020 in plaats van Vallei Wonen), Huurdersbelangenvereniging Woudenberg, regio Amersfoort, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Koninklijk Horeca Nederland, DES (winkeliersvereniging Door Eendracht Sterk), BSW (bedrijvenkring Scherpenzeel Woudenberg), LTO-Noord, RBT (Regionaal Bureau voor Toerisme) Heuvelrug en Vallei, Projectontwikkelaars / initiatiefnemers ruimtelijke ontwikkelingen, Stichting Duurzaam Woudenberg, landbouwnetwerk Food Valley, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ZonopWoudenberg.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten		-11.782.431	-9.197.130	-3.977.820	-2.290.322
Baten		10.440.491	7.721.546	2.448.852	737.442
Resultaat programma 4 voor bestemming		-1.341.940	-1.475.584	-1.528.968	-1.552.880
Resultaat in begroting 2023		-1.282.881	-1.282.816	-1.282.751	-1.282.751
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023		-59.059	-192.767	-246.217	-270.129

Financiële toelichting programma 4

Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	- = nadelig + = voordelig	Verwerkt kadernota	Budgettair neutraal	2024	2025	2026	2027
Wet Kwaliteitsborging Bouw		Ja	Ja	-9.679	-9.680	-9.596	-
RUD		Ja	Nee	-61.000	-61.000	-61.000	-61.000
Overige (kleine) posten		Ja/ Nee	Nee	-2.647	-4.713	-4.779	-4.779
Woonbeleid (uitvoering woonvisie)		Nee	Nee	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Woonbeleid (opstellen woonvisie/ woonbehoefteonderzoek)		Nee	Nee	-7.000	-	-7.000	-27.000
Budget Wet Goed Verhuurderschap		Nee	Ja	-10.032	-10.337	-9.601	-9.650
Duurzaamheid uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid		Nee	Ja	-260.482	-262.824	-262.824	-262.824
Duurzaamheid rijksmiddelen klimaat- en energiebeleid		Nee	Ja	260.482	262.824	262.824	262.824
Minder doorberekening uren grondbedrijf		Nee	Nee	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Bijdrage regionale omroep (overheveling naar programma 1)		Nee	Ja	7.300	7.300	7.300	7.300
Budget RO (overheveling naar salariskosten programma 5)		Nee	Ja	22.000	22.000	22.000	22.000
Budget vergunningverlening (overheveling naar salariskosten programma 5)		Nee	Ja	80.000	80.000	80.000	80.000
Grondexploitaties wijzigingen in saldo		Nee	Ja	199.000	60.662	13.460	-
Loonkosten (verdeling per programma)		Nee	Ja	-243.000	-243.000	-243.000	-243.000
Totaal				-59.058	-192.768	-246.216	-270.129

[Wet kwaliteitsborging bouw](#)

Op 1 januari 2024 treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. De Omgevingswet en de Wkb vormen samen een ingrijpende verandering in de wijze waarop vergunningen worden verleend en toezicht wordt gehouden. Naast een stelselwijziging worden ook aanpassingen doorgevoerd in het Burgerlijk Wetboek om de positie van de bouwconsument te versterken.

Via de algemene uitkering is voor de komende jaren (t/m 2026) extra geld ontvangen voor Wet kwaliteitsborging bouw. Het extra geld ad. € 9.680 is ook als uitgavenpost ingeboekt.

[RUD](#)

De programmabegroting van de RUD laat zien dat de totale bijdrage van Woudenberg aan de RUD in 2024 stijgt naar € 449.000. In de begroting 2023-2026 van Woudenberg is voor begrotingsjaar 2024 rekening gehouden met een totale bijdrage van € 388.000. Aan de raad wordt gevraagd de totale bijdrage te verhogen met € 61.000.

[Grondexploitaties \(wijzigingen in saldo\)](#)

De winsten en verliezen op grondexploitaties loopt via de reserve grondbedrijf. Voor de begroting is dit budgettair neutraal.

[Overige \(kleine\) posten](#)

De overige kleine verschillen in programma 4 ten opzichte van de begroting 2023-2026 bedragen € 2.647 vanaf 2024 oplopend naar € 4.779 in 2027. Dit betreft: Pakket routes en paden en belastingen/heffingen, indexering huur volkstuinen en correctie indexering marktgelden.

[Woonbeleid \(uitvoering woonvisie\)](#)

In 2023 wordt de Woonvisie vastgesteld. In 2024 gaan wij hier actief mee aan de slag. Dit doen wij door samen te werken met Omnia Wonen. Wij willen hierbij onder andere een verhuiscoach inzetten om de realisatie van doorstroming in de sociale huursector te bevorderen. Als gemeente bieden wij de mogelijkheid om een (financiële) bijdrage te doen in de daadwerkelijke verhuiskosten. Hierover maken wij concrete afspraken in de prestatieafspraken 2024. Hiervoor wordt een structureel budget gevraagd van € 9.000.

[Woonbeleid \(opstellen woonvisie en woonbehoefteonderzoek\)](#)

Op basis van ervaringscijfers van de afgelopen 2 jaar wordt voorgesteld de kosten voor het opstellen van de Woonvisie en Woonbehoefteonderzoek te verhogen. Het woonbehoefteonderzoek vindt om de 2 jaar plaats en de woonvisie om de 4 jaar. De verhoging voor de jaren 2024 en 2026 is € 7.000 en voor 2027 € 27.000.

[Budget Wet Goed Verhuurderschap](#)

Via de algemene uitkering zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld vanwege de invoering Wet Goed Verhuurderschap. De gemeente krijgt een belangrijke rol in het handhaven van deze wet. Hiervoor is de komende jaren budget beschikbaar.

[Uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid](#)

Gemeenten hebben veel taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Het rijk stelt hiervoor de komende jaren middelen beschikbaar via de regeling CDOKE. Met deze regeling kan Woudenberg onder andere collega's aannemen en/of externe deskundigen inhuren. Dit kan voor meerdere jaren. Zo krijgt Woudenberg de tijd om de interne organisatie te versterken voor het uitvoeren van uw klimaat- en energietaken.

Onder klimaat- en energiebeleid valt beleid dat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit de Klimaatwet. De Klimaatwet houdt in dat Nederland uiterlijk in 2050 klimaatneutraal wil zijn. Het doel voor 2030 in de Klimaatwet is om de uitstoot van CO₂ met minimaal 55% te verminderen.

Onder de Klimaatwet, en dus ook de CDOKE, valt niet het beleid gericht op reductie van fijnstof of stikstof. Ook kan de CDOKE niet worden ingezet voor beleid gericht op klimaatadaptatie of klimaatarmoede.

[Rijksmiddelen uitvoering klimaat- en energiebeleid](#)

Gemeenten hebben veel taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Het rijk stelt hiervoor voor de komende jaren middelen beschikbaar (circa € 262.000) via de regeling CDOKE. Deze regeling loopt van 2023 tot en met 2025. Over het vervolg na 2025 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt dat deze regeling wordt vastgelegd in een wet. Hoe dit verder vorm wordt gegeven is op dit moment nog niet duidelijk. Rijk, provincies en gemeenten overleggen over hoe vorm wordt gegeven aan de langjarige zekerheid na 2025.

In de brief van minister Jetten (Klimaat en Energie) van 25 oktober 2022 aan gemeenten en provincies is de voorlopige verdeling aangegeven. Daarbij is aangekondigd dat de middelen na 2025 zullen worden gecontinueerd.

Onze toezichthouder, de provincie Utrecht, heeft aangegeven dat gemeenten het bedrag wat zij in 2023 ontvangen voor de klimaat- en energiegelden mogen opnemen als structurele baat in de begroting 2024 voor de jaren 2024 tot en met 2027. De toezichthouder gaat er daarbij wel vanuit dat gemeenten een gelijk bedrag aan extra lasten opnemen voor de klimaat- en energietaken.

[Uren naar grondexploitaties](#)

Door afname van grondexploitaties wordt het bedrag aan toerekening interne uren grondexploitaties met € 25.000 naar beneden bijgesteld (= nadeel).

[Bijdrage regionale omroep \(overheveling naar programma 1\)](#)

De bijdrage van de regionale omroep wordt volgens de financiële regelgeving overgeheveld naar programma 1 Kunst en cultuur.

[Budget RO \(overheveling naar salariskosten programma 5\)](#)

De structurele post inhuur Ruimtelijke ordening wordt overgeheveld naar salariskosten programma 5 aangezien voor deze werkzaamheden een medewerker in vaste dienst is aangenomen.

[Budget vergunningverlening \(overheveling naar salariskosten programma 5\)](#)

De structurele post inhuur vergunningverlening wordt overgeheveld naar salariskosten programma 5 aangezien voor deze werkzaamheden een medewerker in vaste dienst is aangenomen.

[Loonkosten](#)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2023 wordt in 2024 € 243.000 meer loonkosten toegerekend aan programma 4. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

Dienstverlening

Programma 5

Visie van het programma

We zijn een klantgerichte gemeente. We zien en horen onze inwoners, ondernemers en organisaties en werken samen waar het kan.

Wat houdt het programma in?

Trends en ontwikkelingen

- De gemeente van de toekomst streeft naar passende dienstverlening die klantgericht, regelarm, duidelijk, snel en zeker is. Daarbij gaat het zowel over het hoe en wat ze levert alsmede hoe ze communiceert.
- Inwoners, bedrijven en organisaties verwachten meer maatwerk en zullen steeds meer regie nemen over wie hun gegevens mogen inzien.
- Het vakgebied burgerzaken is al een paar jaar aan het veranderen door de digitalisering en continu wijzigende wet- en regelgeving. Voorlopig zetten de veranderingen nog door. Gemeenten worden uitgedaagd om hun dienstverlening anders in te richten en meer maatwerk te leveren.
- In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van 5 naar 10 jaar. Na de huidige reisdocumentendip van 2019 tot en met 2023, gaan we vanaf 2024 de effecten merken van de nieuwe cyclus die is ontstaan door invoering van de langere geldigheidsduur. Deze piek duurt naar verwachting tot 2029. Volgens het rekenmodel van de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken (NVVB) en het ministerie van BZK is de prognose voor de gemeente Woudenberg dat er in 2024 vier maal zoveel aanvragen voor reisdocumenten verwerkt moeten worden als in 2023.
- Om de golf aan aanvragen tussen 2024 en 2029 weg te werken, worden de openingstijden van loket Burgerzaken verruimd. Dit betekent dat de balie dagelijks geopend is. Vanuit de functie frontofficemedewerker KCC worden medewerkers opgeleid om aanvragen reisdocumenten en rijbewijzen te kunnen doen.
- Er is een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer om meerdere dagen te kunnen stemmen. Ook wordt bekeken of de gemeente vanaf de Europese verkiezingen in 2024 centraal gaat tellen.
- Minder inkomsten door minder te sluiten huwelijken in 2024 door de geplande verbouwing van het gemeentehuis.
- De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en de organisatie. Er zal een 0-meting worden gedaan naar de staat van het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed, zodat er een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan kan worden opgesteld.
- Uit landelijk onderzoek blijkt dat de ICT-kosten bij gemeenten gemiddeld de afgelopen tien jaar zijn toegenomen. Dit als gevolg van verdergaande digitalisering en extra personele lasten door meer aandacht voor beveiliging, privacy, applicatie- en gegevensbeheer. Deze trend zet zich de komende jaren door. Daarnaast zijn de indexatiecijfers het afgelopen jaar extreem hoog geweest. Deze indexatie werkt door in de komende jaren en daarnaast is de verwachting dat het indexatiecijfer de komende jaren ook hoger zal zijn dan het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar.
- Thuiswerken is geen trend meer maar een gegeven. Gegevens worden niet alleen maar in het gemeentehuis geraadpleegd. Investeringskosten om een veilige flexibele werkplek zijn nodig om te zorgen dat informatie veilig is en blijft.
- Een flexibele werkplek vraagt ook om flexibele bereikbaarheid. Medewerkers zijn niet altijd meer fysiek aanwezig op kantoor. Om toch snel antwoord te kunnen geven op vragen uit de samenleving wordt de telefooncentrale geïntegreerd met kantoorautomatisering. Daardoor blijft bereikbaarheid op iedere werkplek mogelijk. Een flexibele werkplek vraagt ook om de juiste apparatuur. De gemeente Woudenberg biedt medewerkers naast een standaard laptop ook een mobiele telefoon. De afschrijving op deze apparatuur is hoger dan op de klassieke werkplek waarbij niet iedereen een eigen laptop en mobiele telefoon had, maar de werkplek vast ingericht was op kantoor.
- ICT gaat steeds meer in de Cloud. Dit zorgt voor een verschuiving en in eerste instantie een verhoging van kosten. Jaarlijkse kosten zullen de aankomende jaren stijgen, terwijl de investeringskosten in eerste instantie blijven om alle data naar de Cloud te migreren.
- Door de krapte op de arbeidsmarkt blijft werving & behoud van vast personeel prioriteit voor de komende drie jaar. De krapte zal waarschijnlijk voorlopig niet verdwijnen. Een ander belangrijk thema is vitaliteit en duurzaamheid. In tijden van krapte is het belangrijk in te zetten op het behoud van personeel. Aandachtspunt blijft dat de tekorten in de functiegebieden RO, milieu, bouwkunde en civiele techniek niet belemmeren de activiteiten uit te kunnen voeren.
- De toenemende digitalisering en het gebruik van online kanalen zorgen voor steeds meer mogelijkheden voor interactie tussen de gemeente en haar inwoners. Het maakt het gemakkelijker voor de gemeente om op een laagdrempelige en snelle manier in gesprek te gaan met haar inwoners. Iets wat bevorderlijk is wanneer het gaat om participatie. Daarnaast wordt het voor inwoners gemakkelijker om snel toegang te krijgen tot informatie. En zij verwacht dit vandaag de dag ook.

- In het delen van informatie met inwoners gaat kwaliteit boven kwantiteit. We maken steeds meer gebruik van gegevensanalyse om inzichten te verkrijgen in het communicatiebereik, de effectiviteit en het sentiment van berichten. Zo kunnen we investeren in effectieve communicatiestrategieën om bewoners op de juiste manier te informeren, de betrokkenheid te vergroten en de tevredenheid van de gemeenschap te bevorderen.
- De gemeente streeft naar een nog grotere betrokkenheid van inwoners bij beleidsvorming en besluitvorming. Op dit moment zijn er al meerdere participatieve processen waarbij inwoners actief worden betrokken bij het identificeren van behoeften, het formuleren van oplossingen en het evalueren en creëren van beleid. Daarom wordt er o.a. een nieuw beleidskader participatie opgesteld.
- Naast onderzoek naar of en hoe bestaande vormen van participatie aansluiten bij de behoeften en wensen van nu. Worden er al stappen gezet voor meer verbinding met inwoners en betere vormen van participatie. En starten we met een panel voor en door mensen met een fysiek beperking.
- Er is een groeiende behoefte en erkenning van de noodzaak om diverse groepen te betrekken en te vertegenwoordigen in de communicatie-inspanningen van de gemeente. We blijven investeren op het gebruik van duidelijke en begrijpelijke taal voor iedereen, het bevorderen van toegankelijkheid van informatie voor mensen met beperkingen. Zo kan de gemeente een sterker en veerkrachtiger gemeenschapsgevoel bevorderen.

Maatschappelijk effect 1 - De participatiebehoefte van inwoners vormt de basis voor beleid

Wat willen we bereiken?

Participatie is voor iedereen, ook inwoners die minder goed de weg naar de gemeente kennen en wij hebben vormen en oplossingen om deze groep juist bij participatie te betrekken. Participatie kent een passende vorm bij de vragen en uitdagingen die voorliggen. Van co-creatie tot aan informeren, we hebben een gereedschapskist die maatwerk oplevert. De gemeente is benaderbaar en toegankelijk, we zijn makkelijk bereikbaar en horen de signalen die komen uit de samenleving. We gaan niet voorbij aan de lokale democratie, de rollen van raad en college zijn in de individuele participatieprocessen helder.

Wat gaan we er voor doen?

Participatie is van groot belang voor een gezonde democratie en een inclusieve samenleving. Met het verstrekken van toegankelijke informatie, via verschillende communicatiekanalen, en het bieden van mogelijkheden voor participatie, kan de gemeente veel inwoners bereiken.

Een passende communicatiestrategie inclusief middelen (on- en offline) helpt bij het plannen en implementeren van gerichte communicatieactiviteiten die participatie stimuleren. Op deze manier kan de gemeente ervoor zorgen dat haar boodschap effectief onder de aandacht wordt gebracht bij inwoners.

Communicatie moedigt participatie aan. Het betrekken van inwoners bij besluitvormings- en beleidsprocessen en het bieden van mogelijkheden om mee te denken, kan hun betrokkenheid vergroten, hun stem versterken en hen helpen bij het ontwikkelen van actief burgerschap. En dit helpt de gemeente op haar beurt om passend beleid te creëren en dichterbij de inwoners te staan.

Er wordt gewerkt aan nieuw participatiebeleid. Dit beleid wordt voor het eerst op basis van participatie opgesteld en is een samenspel van de gemeenteraad, de gemeenschap en het college. Met in de uitvoering de ambtelijke organisatie. Daarnaast is er ook veel contact met sport- en cultuurverenigingen, maatschappelijke organisaties, kerken, etc.

Verschillende doelgroepen en een passende participatiemethode inclusief (communicatie)middelen, zijn onderdeel van nieuw beleid dat wordt vastgesteld en geïmplementeerd in 2024. En krijgt haar beslag in een participatieverordening zoals verplicht wordt gesteld in de aankomende wetgeving.

Ook bestaande participatie en communicatiemiddelen wordt onderzocht en aangepast waar nodig om aan te sluiten bij de behoefte, wensen en mogelijkheden van nu. Communicatie is de sleutel tot het succesvol betrekken van inwoners.

Maatschappelijk effect 2 – De gemeente is actief verbonden met haar inwoners en ondernemers

Wat willen we bereiken?

De kennis en kracht in de Woudenbergse samenleving is groot en als gemeente staan wij naast onze inwoners om samen te kijken wat goed is voor het dorp. Met nieuwe methoden en meer (digitale) communicatiemogelijkheden kunnen we grote slagen maken in de effectiviteit van onze participatie. De gemeente zoekt actief verbinding met haar inwoners en ondernemers, opereert transparant en is benaderbaar. De participatie leidt tot betere resultaten.

Wat gaan we er voor doen?

De gemeente communiceert actief met haar inwoners over gemeentelijke aangelegenheden, zoals bijvoorbeeld dienstverlening, werkzaamheden in de openbare ruimte en evenementen. Ook in tijden van noodsituaties, rampen of andere crisisgebeurtenissen speelt communicatie een cruciale rol. Hiervoor worden er verschillende kanalen ingezet waaronder de website, sociale media, nieuwsbrief en (pers)bijeenkomsten.

Zonder een actieve en effectieve communicatie kan het moeilijk zijn voor inwoners om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen, kwesties of mogelijkheden voor participatie binnen de gemeente. Juist hierdoor kan de gemeente een omgeving creëren waarin participatie wordt aangemoedigd, inwoners zich gehoord voelen en vertrouwen hebben in het besluitvormingsproces.

Zo is er een startnotie participatie, hierin staat het proces beschreven om te komen tot nieuw beleid. Beleid dat passend is bij wensen en mogelijkheden van dit moment. We kijken eerst welke communicatiemiddelen en methoden er nog meer gebruikt kunnen worden en of dit aansluit bij de wensen van de verschillende doelgroepen. Tegelijkertijd onderzoeken we bestaande participatie(communicatie)middelen en methoden. Dit zijn uiteindelijk de communicatie-instrumenten die worden gebruikt om participatie te bevorderen en inwoners actief te betrekken bij besluitvormingsprocessen. Zonder communicatie geen participatie.

Binnen de communicatiemiddelen wordt een uitsplitsing gemaakt naar een aantal vormen van participatie, te weten digitale participatie (apps/whatsapp/email/digitale onderzoeken) en offline participatie (bewonersavonden/straatinterviews/enquêtes) en permanente participatie (panels/adviesraden etc.).

Voordat er communicatiemiddelen en tools worden ontwikkeld en aangeschaft, wordt er in 2024 eerst een beleidskader participatie vastgesteld en geïmplementeerd. Dit is een belangrijke volgorde in het proces om te komen tot effectief beleid. Het beleidskader fungeert als een richtinggevend document dat de basis legt voor de keuze van communicatiemiddelen en -methoden die passend gebruikt kunnen worden bij participatietrajecten.

Maatschappelijk effect 3 – De wensen en behoeften van inwoners staan centraal in onze dienstverlening

Wat willen we bereiken

De gemeente streeft naar een persoonlijke dienstverlening waarin inwoners, ondernemers en organisaties centraal staan, ook in onze digitale dienstverlening. Dat betekent dat we ons verplaatsen in onze inwoners. Wij werken klantgericht. Door ook zaakgericht te werken en de juiste vragen te stellen, achterhalen we wat de werkelijke wens of behoefte is. Inwoners, ondernemers en organisaties kunnen kiezen hoe zij ons benaderen. Dat mag op een manier die bij hen past, digitaal of persoonlijk. De ge-

meente biedt via al haar kanalen klantgerichte dienstverlening aan. Door meer digitaal mogelijk te maken en de digitale dienstverlening te verbeteren en uit te breiden, is er meer ruimte voor persoonlijke aandacht.

Wat gaan we er voor doen?

In 2024 wordt een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit om inzicht te krijgen in hoe tevreden de inwoners zijn over de dienstverlening van de gemeente.. Met de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek worden verbeteringen ter hand genomen in de gemeentelijke organisatie. We analyseren veelvoorkomende vragen met de vakspecialisten en stellen samen een FAQ op. De inwoner krijgt zo een eenduidig antwoord ongeacht het contactkanaal waarvoor gekozen is.

De gemeente zal de komende jaren steeds kritisch moeten kijken naar wat we moeten, wat we willen en wat we kunnen. Digitale dienstverlening is een ruim begrip en de financiële middelen zijn niet onbeperkt. De insteek is om de komende jaren quick wins mee te pakken, mee te liften op landelijke ontwikkelingen en verstandig om te gaan met de aanschaf van systemen.

De invoering van de omgevingswet lijkt per 1 januari 2024 door te gaan. De systemen en werkprocessen zijn hiervoor ingericht en worden de komende jaren verder doorontwikkeld. Doorontwikkelen betekent soms ook kiezen voor een praktische oplossing. We schaffen geen systemen aan wanneer dit maar voor een heel klein aantal inwoners van toepassing is. In deze gevallen past een persoonlijke benadering en oplossing beter.

Maatschappelijk effect 4 – Zorgvuldig beheer en gebruik van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties

Wat willen we bereiken?

Toenemende digitalisering vereist dat we zorgvuldig en veilig omgaan met de informatie en gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel. Inwoners willen zaken digitaal kunnen regelen bij de gemeente, ongeacht plaats en tijd. Denk bijvoorbeeld aan het maken van een afspraak of het aanvragen van producten of diensten. Dit vraagt om een organisatie die informatieveiligheid op orde heeft en gebruik kan maken van beschikbare data en technische mogelijkheden. De gemeente voldoet aan de verplichte maatregelen vanuit de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) waarin wordt gestreefd naar één basisniveau voor **informatiebeveiliging** binnen de gehele **overheid**. Deze maatregelen worden ieder jaar verscherpt en daarnaast zijn er ook maatregelen die niet verplicht, maar wel wenselijk zijn. Daarom blijft dit een continu proces. Daarnaast voldoen we aan de AVG en ENSIA-normen die worden gesteld aan informatieveiligheid, privacy, beheer en ontsluiting van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties. Bijvoorbeeld het gebruik van DIGID, Suwinet en de basisregistraties.

Wat gaan we er voor doen?

Het statisch archief van de gemeente Woudenberg is opgeslagen bij het streekarchief “Archief Eemland”. Overheden gaan steeds meer digitaal werken en archiefbewaarplaatsen moeten voorbereid zijn om dergelijke digital born archiefstukken duurzaam en veilig op te slaan. Daarvoor heeft de Gemeente Amersfoort een e-Depotvoorziening aangeschaft. Deze digitale archiefbewaarplaats wordt gebruikt voor de permanent te bewaren archieven van Amersfoort, regiogemeenten en particuliere archieven. Dit betreft digitaal en gedigitaliseerd archief uit verschillende bronapplicaties zoals bijvoorbeeld bouwvergunningen, fotomateriaal, en bestemmingsplannen.

De BIO kent verplichte en niet verplichte maatregelen. Aan de verplichte maatregelen wordt al voldaan. Voldoen aan de niet verplichte maatregelen is een proces van jaren, waarbij steeds gekeken wordt waar verbeteringen nodig zijn en welke inspanning (tijd en geld) hiervoor nodig is. Focus ligt daarbij eerst op de belangrijkste processen. Daarom wordt door Woudenberg gewerkt volgens het principe “pas toe of leg uit”. Het uiteindelijke doel is om aan alle maatregelen van de BIO te voldoen.

Afhankelijk van verschuivingen binnen de BIO (er komen steeds meer verplichte maatregelen bij die prioriteit hebben) streven we er naar ook alle niet verplichte maatregelen binnen 5 jaar doorgevoerd te hebben.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) is een gezamenlijk project van het ministerie van Binnenlandse Zaken, de VNG, gemeenten, het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid en het ministerie van Infrastructuur & Milieu en is bedoeld om het verantwoordingsproces over informatieveiligheid bij gemeenten verder te professionaliseren. Door het toezicht te bundelen en aan te sluiten op de gemeentelijke planning & control-cyclus heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de stand van zaken van de informatieveiligheid en kan het hier ook beter op sturen. De ENSIA-selfassessments worden jaarlijks, periodiek afgenomen, gevolgd door een collegeverklaring en een assurance-verklaring voor DIGID, Suwinet en de basisregistraties BAG, BGT, BRO, WOZ, BRP en PUN*.

Doordat thuiswerken een vlucht heeft gekregen is de veilige werkplek nog belangrijker geworden. Werken buiten de deur gebeurt altijd via een beveiligde verbinding en/of via 2 weg authenticatie. Daarnaast maken we gebruik van Mobile Device Management (MDM) en Mobile Application Management (MAM). Ontwikkelingen op dit gebied gaan snel. De aankomende jaren worden deze maatregelen continu aangepast wanneer dit nodig is.

Beheren en het veilig houden van applicaties en data vergt tijd, kennis en capaciteit. De gemeente Woudenberg kan dit niet zelfstandig leveren voor alle aanwezige applicaties. Daarom worden zoveel mogelijk applicaties naar de Cloud gemigreerd. De gemeente Woudenberg treedt op als regisseur, waarbij duidelijk afspraken met leveranciers gemaakt worden.

Overig

Wet Open Overheid (Woo)

Vanaf 2022 heeft de gemeente via de algemene uitkering structureel en incidenteel geld ontvangen voor de invoering van de Wet Open Overheid (Woo). De Wet Open Overheid (Woo) is de opvolger van Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet is bedoeld om overheden meer transparant te maken en deze wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. Het grootste verschil met de huidige Wob is dat de Woo-overheidsorganen en colleges die onder reikwijdte van deze wet vallen verplicht zijn om bepaalde informatie actief openbaar te maken. Per 1 mei is vanuit de algemene uitkering ontvangen gelden een WOO-medewerker in vaste dienst gekomen. Medio augustus 2023 wordt er gewerkt aan de implementatie van de Woo m.b.t. de actieve en passieve openbaarmaking.

*Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), Waarde Ontroerende Zaken (WOZ), Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN)

Indicatoren

Indicatoren	Definitie	Norm	2024	2025	2026	2027
Percentage burgerparticipatie monitor 'Waar staat je gemeente'. Bevragen deelnemers in kwalitatief klanttevredenheidsonderzoek. Audit digitale toegankelijkheid	Burgerparticipatie-imago: de waarde die inwoners (willekeurige steekproef) de gemeente toekent op het stimuleren van de Woudenbergse samenleving om nieuwe initiatieven te ontwikkelen en betreft bij zowel het opstellen als het uitvoeren van beleid. In welke mate voldoen de gemeentelijke websites aan het tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid.	Voldoende = 36% Volgt uit participatiebeleid 2020. 0-meting in 2020: niveau D Effectmeting in 2021: niveau B Effectmeting in 2023: niveau B	Monitoring Q4 Niveau B	50% (2022) Niveau B	Monitoring Q4 Niveau B	50% (2023) Niveau B
Rapportcijfer dienstverlening.	Het overall rapportcijfer dat inwoners, ondernemers en organisaties (willekeurige steekproef) de gemeente geven op het aspect dienstverlening. Uitvragen bij uitvoeren klanttevredenheidsonderzoek.	Eerste telling in juni 2016: 7,7 (kanalen balie, telefoon, digitaal). Effectmeting in KTO 2020: 8. Effectmeting in KTO 2022: 7	7	7	7	7
Uitkomst ENSIA-selfassessment m.b.t. DIGID, Suwinet, BAG, BGT, BRP, PUN.	De mate waarin de gemeente voldoet aan informatieveiligheid, privacy, beheer en ontsluiting van gegevens van inwoners, ondernemers en organisaties.	De gemeente voldoet aan de normen zoals gesteld binnen het ENSIA model m.b.t. DIGID, Suwinet, BAG, BGT, BRP, PUN. Voldoet = +	+	+	+	+
Uitkomst medewerkers-tevredenheidsonderzoek (MTO).	Het 2-jaarlijks MTO bevat een vraag naar de algehele tevredenheid van de medewerker. De streefwaarde is het gemiddelde van alle respondenten op die vraag.	Uitkomst voorgaande MTO bv 2019 Uitkomst MTO 2022/2023 volgt	Voldoende (en groei tov vorige mto)	nvt	Voldoende (en groei tov vorige mto)	nvt
Kort cyclische metingen	Metingen die in een kort tijdsbestek worden uitgezet in de vorm van een poll, een enquête of interview om snel en gericht zicht te krijgen op behoefte, ervaringen of meningen.	Meting uitgevoerd = +	+	+	+	+
Meetlijst teamontwikkeling	Aanvullen obv meetlijst	In 2022 is Woudenberg zichtbaar in beweging en ontwikkeling op het terrein van verschillende dimensies zoals kwaliteit van werk, verdeling van werkzaamheden, regeltaken, besluitvorming, talentgebruik etc. In 2023 is een nieuw organisatie model ingevoerd waarbij deze meetlijst geen onderdeel meer van uitmaakt.				
Verzuimcijfer	Norm conform personeelsmonitor A&O fonds 2021 voor gemeentes: < 20.000 is 3,8%	Binnen de landelijke norm blijven = +	+	+	+	+
Accountantsverklaring	Jaarlijkse verklaring van de externe accountant over de mate waarin de gemeentelijke financiële administratie getrouw is.	Een goedkeurende (+) verklaring van de accountant. Uitkomst over 2022: goedkeurende verklaring.	+	+	+	+

Verbonden partijen / Relevante samenwerkingspartners / Deelnemingen / Aandeelhouder

Relevante samenwerkingspartners: Gemeente Veenendaal (ICT en vanaf 2021 belastingen), Gemeenten Barneveld en Amersfoort (sociaal domein), het Veiligheidshuis Utrecht, bestuurlijke samenwerking regio Amersfoort.

Gemeenschappelijke regelingen	Deelnemingen	Stichtingen/Coöperaties	Bestuursconvenant
- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) - GGD regio Utrecht (GGDrU) - Veiligheidsregio Utrecht (VRU) - Afvalverwijdering Utrecht (AVU) - Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)	- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) - Vitens N.V. - Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) - N.V. ROVA	- Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief - Coöperatie de Kleine Schans	Bureau Regio Amersfoort

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Programma 5 Dienstverlening	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	-8.404.038	-8.284.349	-8.070.296	-8.100.795
Baten	711.179	711.991	854.471	816.561
Resultaat programma 5 voor bestemming	-7.692.859	-7.572.358	-7.215.825	-7.284.234
Resultaat in begroting 2023	-5.991.674	-6.414.462	-6.503.523	-6.503.523
Vershil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023	-1.701.185	-1.157.896	-712.302	-780.711

Financiële toelichting programma 5

Programma 5 Dienstverlening	- = nadelig + = voordelig	Verwerkt kadernota	Budgettair neutraal	2024	2025	2026	2027
ICT		Ja	Nee	-93.000	-111.000	-129.000	-147.000
Archiefkosten (e-Depotvoorziening)		Ja	Nee	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Salariskosten (aanpassing CAO 2023)		Ja	Nee	-219.460	-219.460	-219.460	-219.460
Salariskosten (inschatting CAO 2024)		Ja	Nee	-452.905	-452.905	-452.905	-452.905
Regio Amersfoort		Ja	Nee	-31.500	-31.500	-31.500	-31.500
Vervallen stelpost bezuinigingen		Ja	Ja	150.000	150.000	150.000	150.000
Uitvoeringskosten WOZ/belastingen Veenendaal (vervallen)		Ja	Nee	-	219.000	219.000	219.000
Uitvoeringskosten WOZ/Belastingen GBLT (vanaf 2025)		Ja	Nee	-	-213.000	-213.000	-213.000
Overige (kleine) posten		Ja/ Nee	Nee	-37.553	-36.151	-35.844	-35.847
Griffiekosten		Ja/ Nee	Nee	-439.000	-439.000	-439.000	-439.000
Overheveling salariskosten griffie en raad naar apart budget Griffie		Ja/ Nee	Nee	340.700	340.700	340.700	340.700
Regiemedewerker belastingsamenwerking		Ja/ Nee	Nee	-	-31.926	-31.926	-31.926
Telefoonregeling		Nee	Nee	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Inhuur personeel balie burgerzaken		Nee	Ja	-45.000	-45.000	-40.000	-40.000
Opbrengsten secretarieleges (reisdocumenten)		Nee	Ja	45.000	45.000	40.000	40.000
Verlaging abonnementskosten en schrijven bureaubehoeften		Nee	Nee	10.000	10.000	10.000	10.000
Doorberekening bedrijfsvoeringskosten CDKS diensten		Nee	Ja	8.500	8.500	8.500	8.500
Uitvoeringskosten WOZ/belastingen Veenendaal (indexering 2024)		Nee	Nee	-10.000	-	-	-
Kosten no cure no pay bureau's (WOZ/Belastingen)		Nee	Nee	-25.229	-	-	-
Investering renovatie monumentaal deel gemeentehuis (aanvulling)		Nee	Nee	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Stelpost extra middelen jeugdzorg 2023-2026		Nee	Nee	-961.100	-575.900	-278.800	-278.800
Stelpost extra middelen jeugdzorg 2024-2027		Nee	Nee	-	-	147.480	109.570
Terugdraaien bezuinigingen		Nee	Ja	-25.740	-25.740	-25.740	-25.740
Vervallen incidentele kosten WOO (vanaf 2027)		Nee	Nee	-	-	-	49.731
Uitvoeringsbudget WOO vanaf 2027		Nee	Nee	-	-	-	-14.330
Structurele kosten WOO naar salariskosten		Nee	Ja	63.925	63.925	63.925	63.925
Diverse budgetten inhuur en loonkosten overgeheveld naar salariskosten pro		Nee	Ja	-203.685	-203.685	-203.685	-203.685
Salariskosten opvang Oekraïne		Nee	Ja	-311.800	-	-	-
Salariskosten doorberekend naar de diverse programma's		Nee	Ja	1.469.550	1.189.676	1.189.676	1.189.676
Overheveling salariskosten naar budget inhuur buitendienst		Nee	Ja	13.500	13.500	13.500	13.500
Extra budget inhuur deren		Nee	N	-300.000	-135.000	-135.000	-135.000
Kosten waterschapsverkiezingen		Nee	Ja	-	-	-	-9.200
Investering video raadzaal		Nee	Nee	pm	pm	pm	pm
Bijdrage regio Foodvalley		Nee	Nee	pm	pm	pm	pm
Loonkosten (verdeling per programma)		Nee	Ja	-606.750	-638.676	-638.676	-638.676
Kapitaallasten		Nee	Nee	-638	-254	18.453	-20.244
Totaal				-1.701.185	-1.157.896	-712.302	-780.711

ICT

Het onderhoud en het beheer van grote applicaties wordt complexer. Veel applicaties worden aan elkaar gekoppeld. Ook de eisen met betrekking tot het veilig houden van de data worden ieder jaar strenger. Hier staat tegenover dat applicatiebeheer binnen de gemeente Woudenberg altijd parttime en bij 1 of 2 medewerkers is belegd. Updates tijdig inplannen, uitrollen en testen en voldoen aan de strenge informatieveiligheidseisen wordt ieder jaar uitdagender. Het is daarom noodzakelijk om de vier grootste applicaties naar de Cloud te migreren. Dit neemt naast eenmalige kosten ook een verhoging van jaarlijkse kosten met zich mee. Deze migratie vindt gefaseerd plaats de aankomende jaren.

De digitale werkplek ziet er volledig anders uit dan 3 jaar geleden. Medewerkers moeten flexibel kunnen werken en gebruiken hiervoor laptops. Deze laptops worden beheerd en beveiligd via licenties. Ook leveranciers gaan steeds vaker werken via licenties die gekoppeld zijn aan een gebruiker in plaats van een organisatie. De gemiddelde kosten per werkplek stijgen jaarlijks. Daarnaast is het aantal medewerkers dat (parttime) in dienst is (mede door externe inhuur) de afgelopen jaren gestegen. Voor een gebruikerslicentie maakt het geen verschil of een medewerker 1 of 5 dagen in de week werkt.

Het beheer van de digitale werkplek wordt ook steeds complexer. De inrichting en aanpassing vereist andere en ook meer kwaliteiten. Daar is extra capaciteit voor nodig.

Er worden steeds strengere eisen gesteld met betrekking tot informatieveiligheid. Ook de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) stelt steeds meer eisen waaraan de gemeente moet voldoen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan penetratietesten, monitoring en response. Binnen de gemeente is deze capaciteit en expertise niet altijd voorhanden. Dit betekent dat hier personeel voor ingehuurd moet worden.

Gezien de huidige economische situatie en het daarmee gepaard gaande indexatiecijfer rekenen veel leveranciers dit door aan de klant. Dit zit zowel in onderhoud van de applicatie, licentiekosten als het inhuren van derden. In sommige gevallen is dit contractueel ook zo vastgelegd. In andere gevallen vindt er overleg en onderhandeling plaats. Het resultaat hiervan is dat de standaard indexatie die meegenomen is van 3,5% niet voldoende is. Voor dit jaar komt daar circa 5% extra bij. De verwachting is dat dit de aankomende jaren ook boven de 3,5% zal blijven.

De volgende aanvullende budgetten worden voorgesteld:

ICT	2024	2025	2026	2027
Grote applicaties naar de Cloud	-18.000	-36.000	-54.000	-72.000
Kosten digitale werkplek	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Informatieveiligheid (penetratietesten, monitoring)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Extra indexering software, licentiekosten en diensten derden 2023	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Indexering software, licentiekosten en diensten derden 2024	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Verhoging ICT	-93.000	-111.000	-129.000	-147.000

Archiefkosten (e-Depotvoorziening)

Het statisch archief van de gemeente Woudenberg is opgeslagen bij het streekarchief "Archief Eemland". Overheden gaan steeds meer digitaal werken en archiefbewaarplaatsen moeten voorbereid zijn om dergelijke digital born archiefstukken duurzaam en veilig op te slaan. Daarvoor heeft de Gemeente Amersfoort een e-Depotvoorziening aangeschaft. Deze digitale archiefbewaarplaats wordt gebruikt voor de permanent te bewaren archieven van Amersfoort, regiogemeenten en particuliere archieven. Dit betreft digitaal en gedigitaliseerd archief uit verschillende bronapplicaties zoals bijvoorbeeld bouwvergunningen, fotomateriaal, en bestemmingsplannen. Voor het aansluiten op dit e-Depot wordt naast de reguliere dienstverlening structureel € 17.000 aan extra kosten in rekening gebracht.

[Cao personeel \(aanpassing 2023\)](#)

April 2023 is de Cao gemeenten 2023 afgesloten. Deze Cao loopt van 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024. Dit akkoord leidt er toe dat in 2023 de gemeentelijke uitgaven aan arbeidsvoorwaarden toenemen. Voor de salarisverhoging is een bedrag van € 220.540 begroot, voor het extra verlof € 50.000. De salariskosten 2023 stijgen als gevolg van de nieuwe Cao met € 490.000. De nieuwe Cao werkt ook door voor de jaren 2024 en verder. Het verschil ad € 219.460 is verwerkt in deze begroting 2024-2027.

[Cao personeel \(raming 2024\)](#)

De huidige Cao loopt tot en met 1 januari 2024. Voor 2024 wordt rekening gehouden met een loonstijging van 5,2 %. Dit percentage loonvoet sector overheid 2024 wordt ingeschat op basis van de raming Centraal Planbureau maart 2023. Het extra bedrag dat we aan salariskosten ramen bedraagt € 452.900.

[Kosten regio Amersfoort](#)

De kosten regio Amersfoort zijn flink gestegen als gevolg van een aantal grote opgaven waaraan nu en de komende jaren gewerkt zal worden. De regio Amersfoort vraagt de deelnemende gemeenten garant te staan voor de hogere kosten. Indien de deelnemende gemeenten niet garant staan zal met een aantal dossiers gestopt moeten worden. De kosten zullen voor Woudenberg structureel stijgen met € 31.500.

[Verwerking stelpost terugdraaien bezuinigingen](#)

In de begroting is een stelpost opgenomen van € 150.000 voor het terugdraaien van de bezuinigingen. De raad heeft in februari 2023 definitief aangegeven welke bezuinigingen terug gedraaid kunnen worden. Het gaat om een structureel bedrag van € 135.291. Het verschil tussen de stelpost en het definitieve bedrag, namelijk € 14.709 wordt als voordeel verwerkt in deze begroting en komt tot uitdrukking bij de verschillende programma's.

[Belastingsamenwerking](#)

De drie gemeenteraden van Veenendaal, Renswoude en Woudenberg hebben recent besloten de werkzaamheden op het gebied van belastingen naar de gemeenschappelijke regeling GBLT over te dragen per 1 januari 2025. De tweede helft van 2023 en heel 2024 zullen in het teken staan van deze overdracht. Hiertoe wordt een werkgroep gevormd waarvan namens Woudenberg ook een afvaardiging aanwezig zal zijn.

De financiële consequenties van de nieuwe belastingsamenwerking zijn als volgt:

Belastingsamenwerking	2024	2025	2026	2027
Vervallen uitvoeringskosten belastingsamenwerking Veenendaal (vanaf 2025)	0	259.729	259.729	259.729
Uitvoeringskosten belastingen via GBLT (vanaf 2025)	0	-212.857	-212.857	-212.857
Loonkosten functie regiefunctionaris (vanaf 2025)	0	-31.926	-31.926	-31.926
Verlaging kosten belastingsamenwerking	0	14.946	14.946	14.946

[Telefoonregeling](#)

Vanaf 1 september 2023 komt er een nieuwe telefoonregeling voor het personeel. De telefooncentrale al enige tijd aan vervanging toe. De gemeente Woudenberg heeft zich jaren geleden aangemeld bij GT-Connect. Dit was een gezamenlijke aanbesteding die liep via de VNG. Eind 2022 is de stekker definitief uit deze aanbesteding getrokken, wat betekent dat we een contract kunnen gaan afsluiten met een andere leverancier.

Omdat medewerkers veel flexibeler zijn gaan werken is een vast toestel geen optie meer bij de uitrol van een nieuwe telefooncentrale. Een mobiele telefoon hoort bij de standaarduitrusting van een medewerker. Om dit te kunnen realiseren is er extra budget nodig van € 18.000.

[Inhuur personeel balie burgerzaken](#)

In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van 5 naar 10 jaar. Na de huidige reisdocumentendip van 2019 tot en met 2023, gaan we vanaf 2024 de effecten merken van de nieuwe cyclus die is ontstaan door invoering van de langere geldigheidsduur. Deze piek duurt naar verwachting tot 2029. Voor deze piek wordt extra capaciteit ingezet.

[Opbrengst secretarieleges \(reisdocumenten\)](#)

Meer opbrengsten vanaf 2024 als gevolg van hoger aantal af te geven reisdocumenten. Vanaf 2024 zal het aantal af te geven reisdocumenten met 250 % stijgen aangezien dan de nieuwe cyclus af te geven reisdocumenten begint die in 2014 is ontstaan door de invoering van de langere geldigheidsduur van 5 naar 10 jaar.

[Abonnementskosten / schrijf en bureaubehoeften](#)

Op basis van de ervaringscijfers van de afgelopen 3 jaar kunnen de budgetten abonnementskosten en schrijf- en bureaubehoeften structureel naar beneden worden bijgesteld met in totaal € 10.000.

[Ondersteuning diensten CDKS](#)

Op basis van de begroting 2024 van Coöperatie De Kleine Schans is het budget ondersteuning diensten door de gemeente aangepast.

[Uitvoeringskosten WOZ/Belastingen Veenendaal](#)

De uitvoeringskosten WOZ/Belastingen vanuit Veenendaal zullen stijgen met € 10.000 (voor alleen 2024) als gevolg van loon- en prijsstijgingen.

[Kosten no cure no pay bureau's WOZ/Belastingen](#)

De kosten van no cure no pay bureau's bij de afhandeling van bezwaarschriften WOZ worden vanaf 2024 structureel in de begroting geraamd. Vanaf 2025 zijn deze kosten tot een maximum bedrag verwerkt in de uitvoeringskosten WOZ/Belastingen GBLT (vanaf 2025 de nieuwe belastingsamenwerking).

[Investering restauratie monumentaal deel gemeentehuis \(afschrijvingskosten\)](#)

Het monumentaal deel van het gemeentehuis heeft achterstallig onderhoud. In 2021 heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld voor een Plan van Aanpak onderhoud en restauratie buitenkant gemeentehuis door bureau Delfgou. Delfgou heeft een plan gemaakt en een begroting. Op basis van deze stukken is bij de provincie Utrecht een subsidie aangevraagd. De provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld van € 135.466 (excl. btw). In de begroting 2023-2026 is een investeringskrediet aangevraagd van € 433.647 (excl. BTW) op basis van een 1^e begroting van bureau Delfgou. De netto investering = begroting minus de subsidie van de provincie ad. € 298.181 (€ 433.647 - € 135.466) wordt in 25 jaar afgeschreven. De jaarlijkse afschrijvingskosten ad. € 11.950 zijn verwerkt in de begroting 2023-2026.

Op basis van de geactualiseerde begroting van bureau Delfgou en de concept begroting van de aannemer verwachten we dat de definitieve begroting minimaal € 100.000 hoger zal uitvallen door stijging van de bouwkosten door hogere uurtarieven van de aannemer en stijging kosten van materialen. De jaarlijkse afschrijvingskosten stijgen structureel met € 4.000.

Overige (kleine) posten

De overige kleine verschillen in programma 5 ten opzichte van de begroting 2023-2026 bedragen € 37.553 vanaf 2024. Dit betreffen:

- Indexering IBMN
- Werkkostenregeling
- Indexering verzekeringen
- Indexering kosten Archief Eemland en uitbreiding aantal m2 archief
- Indexering inhuur archief wegwerken achterstanden (alleen nog voor 2024)
- Indexering accountantskosten
- Verkiezingen
- Indexering lidmaatschap VNG

Stelpost extra middelen Jeugdzorg 2024-2027 (oude stelposten 2024-2026 komen te vervallen en nieuwe stelposten voor 2026 en 2027)

In de meicirculaire 2023 zijn de extra middelen voor Jeugdzorg voor de jaren 2024 en 2025 definitief geworden, namelijk € 728.760 en € 446.078. De in de begroting 2023-2026 opgenomen stelposten van € 961.101 en € 575.901 voor de jaren 2024 en 2025 komen hiermee te vervallen.

De stelposten voor de jaren 2026 en 2027 zijn op basis van de Hervormingsagenda Jeugd (Rijk en VNG) en de richtlijn van de provincie (onze toezichthouder) naar beneden bijgesteld voor de jaren 2026 en 2027.

Terugdraaien van bezuinigingen

In de begroting 2023-2026 is structureel een stelpost van € 150.000 opgenomen inzake het terugdraaien van bezuinigingen. De raad heeft in februari 2023 een besluit genomen welke bezuinigingen teruggedraaid kunnen worden. Deze zijn verwerkt in de verschillende programma's van de begroting. Voor programma 5 gaat het om:

- Publicatie gemeentenieuws
- E-HRM functiewaarderingssysteem
- Telefonische bereikbaarheid KCC

Griffiekosten en overheveling salariskosten griffie en raad naar apart budget Griffie

Conform raadsbesluit februari 2023 zijn de salariskosten griffie en raad overgeheveld naar een eigen budget Griffie en is het totaalbudget voor de Griffie verhoogd met € 98.000.

Structurele kosten WOO grotendeels naar salariskosten

Het bestaande budget structurele kosten WOO wordt overgeheveld naar salariskosten. Voor deze werkzaamheden is een medewerker in dienst gekomen van de gemeente.

Uitvoeringsbudget WOO vanaf 2027

Betreft kosten beheer en onderhoud van een applicatie en kosten openbaarmaking documenten.

[Vervallen incidentele kosten WOO vanaf 2027](#)

Tot en met 2026 ontvangt de gemeente rijksmiddelen voor de incidentele kosten invoering WOO (Wet Open Overheid). Vanaf 2027 komen de rijksmiddelen te vervallen.

[Overheveling salariskosten naar inhuur buitendienst i.v.m. urenvermindering medewerker \(zie programma 2\)](#)

Betreft urenvermindering buitendienstmedewerker (8 uur) waarvoor ingehuurd gaat worden. Een budget van € 13.500 wordt overgeheveld van salariskosten (programma 5) naar het budget Openbaar groen (programma 2).

[Regiemedewerker belastingsamenwerking](#)

Door de taken op het gebied van WOZ en belastingen bij GBLT te beleggen, komt de uitvoering op een grotere afstand te staan dan in de huidige situatie waarin Veenendaal deze taken voor ons uitvoert. Om deze afstand zo klein mogelijk te maken en gezien onze ervaringen van de afgelopen jaren waarin de uitvoering bij Veenendaal lag, achten wij de aanstelling van een eigen Woudenbergse regiefunctionaris dan ook van groot belang. Deze regiefunctionaris vormt namelijk de koppeling tussen GBLT en de gemeente.

[Diverse budgetten inhuur en loonkosten overgeheveld naar salariskosten programma 5](#)

Betreft verschuiving diverse budgetten inhuur en loonkosten van de verschillende programma's naar de totaalpost salariskosten in programma 5. Deze verschuivingen hebben geen invloed op de begrotingsresultaten. Het gaat hierbij om:

- Budget WOO
- Budget GEO
- Budget Leerplicht
- Budget BOA
- Budget SOZA
- Budget RO
- Budget Vergunningverlening

[Incidenteel budget inhuur derden](#)

Het college stelt voor om een post voor externe inhuur van € 300.000 op te nemen in de begroting voor het jaar 2024. In 2022 is € 1,12 miljoen aan inhuurkosten geboekt, de voorspelling voor 2023 die gedaan is bij de Voorjaarsrapportage kwam op € 630.000, indien zich geen grote veranderingen voor zouden doen (of nieuwe hogere langdurige ziektevervangings).

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2023 en de Kadernota heeft de gemeenteraad verzocht om een inschatting van het inhuur budget op de lange termijn. We zien echter dat de organisatie nog bezig is om op volle sterkte te komen; er zijn op het moment van schrijven van de begroting nog 8 vacatures en een aantal collega's die (deels) worden vervangen wegens ziekte. In 2024 wil het college het budget van 2023 nog eens halveren. Vanaf 2025 wordt € 150.000 structureel ingeboekt voor inhuurkosten. Vanaf 2025 was er al € 15.000 begroot waardoor de stijging vanaf 2025 € 135.000 bedraagt.

Over het budget inhuur derden staat aanvullende informatie in het bijgevoegde memo over de staat van de organisatie.

Kosten Waterschapsverkiezingen

Voor het jaar 2027 staan Waterschapsverkiezingen gepland. Via de algemene uitkering ontvangt de gemeente rijksmiddelen om deze verkiezingen te kunnen organiseren. De rijksmiddelen worden de komende periode toegevoegd aan de reserve overlopende kredieten zodat in 2027 de kosten van de Waterschapsverkiezingen gedekt kunnen worden uit deze reserve. De uitgaven worden verantwoord in programma 5.

Investering video raadzaal

Het presidium heeft gevraagd om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een camera-volgsysteem, bovenop een verbetering/professionalisering van het huidige audio-systeem, plus een overzicht van de kosten (inclusief onderhoud en ondersteuning/service). De griffier zal dit onderzoek oppakken. Medio augustus is er nog geen duidelijkheid over de mogelijkheden en de kosten. Vooruitlopend hierop is in programma 5 de investering als p.m. opgenomen.

Bijdrage regio Foodvalley

Op dit moment wordt verkend of Woudenberg mogelijk kan aansluiten bij programma Landbouw in regio Foodvalley. In deze begroting wordt de bijdrage aan Foodvalley als p.m. opgenomen.

Loonkosten (verdeling per programma)

De totale loonkosten worden jaarlijks toegerekend aan de diverse programma's en projecten. Ten opzichte van 2023 wordt in 2024 € 606.750 en vanaf 2025 € 638.676 meer loonkosten toegerekend aan programma 5. De loonkosten worden toegelicht bij de paragraaf Bedrijfsvoering verderop in de begroting.

Kapitaallasten

Stijging/daling kapitaallasten op basis van actualisering investeringen programma 5.

Algemene dekkingsmiddelen

In de vijf beleidsprogramma's van deze begroting zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreffen de algemene uitkering, de algemene belastingen, dividenduitkeringen en stelposten. Deze nemen we op bij het onderdeel algemene dekkingsmiddelen.

Tabel 10.1 Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)

	rekening	begroting	begroting	meerjarenbegroting		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitkering gemeentefonds	21.827	21.210	23.234	23.181	21.256	21.152
Algemene belastingen:						
- Onroerende zaakbelastingen	2.959	2.896	3.139	3.169	3.199	3.229
- Hondenbelasting	82	65	79	79	79	79
- Toeristenbelasting	321	356	367	367	367	367
Dividenden	18	7	8	8	8	8
Treasury	46	-11	-46	-58	-47	-30
Resultaat algemene dekkingsmiddelen	25.253	24.523	26.781	26.746	24.862	24.805

Gemeentefonds (algemene uitkering)

De raming van de algemene uitkering 2024 en volgende jaren is gebaseerd op de meicirculaire 2023. Voor de ontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2024 zijn voor de gemeente Woudenberg de volgende punten van belang:

- accres-ontwikkeling septembercirculaire 2022 (voordelig effect);
- accres-ontwikkeling meicirculaire 2023 (voordelig);
- nominale ontwikkeling septembercirculaire 2022 en meicirculaire 2023 (nadelig);
- eenmalige rijksbijdrage financieringssysteem 2026 en 2027 (voordelig);
- hoeveelheidsverschillen, onder andere toename inwoners, woningen, etc. (voordelig);
- Definitieve extra middelen jeugdzorg 2024 en 2025 (voordelig);
- correctie WOZ waarden (nadelig).

Algemene belastingen

Onroerende zaakbelastingen

De gemeente Woudenberg laat in 2024 de OZB-tarieven met de volgende percentages stijgen:

Woningen 3,1% (3,1% inflatiecorrectie, conform besluit Kadernota 2024-2027 raad juni 2023)

Niet-woningen 3,1% (3,1% inflatiecorrectie, conform besluit Kadernota 2024-2027 raad juni 2023)

Dividenden

De gemeente Woudenberg ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelenbezit voor 2024 van:

Bank Nederlandse Gemeenten € 8.000

Dividend Vitens € 0

Saldo financiering

De gemeente Woudenberg heeft ter financiering van haar activiteiten in totaal € 6,2 miljoen aan geldleningen opgenomen. Hiervan wordt € 2,4 miljoen in 2024 afgelost. De totale rentelasten van de leningen bedraagt € 37.525 (gemiddeld 0,6 %). Gezien de lage rente lasten wordt pas achteraf bij de jaarrekening 2024 bekeken of we rente gaan toerekenen aan investeringen en grondexploitaties.

Wat gaat het kosten/opleveren?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het de algemene dekkingsmiddelen verbonden zijn.

Programma 6 Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	-45.526	-57.526	-47.376	-29.876
Baten	26.827.279	26.804.209	24.909.334	24.834.876
Resultaat programma 6 voor bestemming	26.781.753	26.746.683	24.861.958	24.805.000
Meerjarenresultaat in begroting 2023	24.315.061	24.766.153	23.268.213	23.268.213
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023	2.466.692	1.980.530	1.593.745	1.536.787

Financiële toelichting Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	- = nadelig + = voordelig	Verwerkt kadernota	Budgetair neutraal	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering septembercirculaire 2022 en meicirculaire 2023		Ja	Nee	2.255.365	1.781.078	1.384.293	1.279.835
OZB woningen eigenaar		Ja/ Nee	Nee	119.074	119.074	119.074	119.074
OZB - niet woning eigenaar		Ja/ Nee	Nee	59.578	59.578	59.578	59.578
OZB - niet woning gebruiker		Ja/ Nee	Nee	34.300	34.300	34.300	34.300
Toeristenbelasting		Ja	Nee	11.000	11.000	11.000	11.000
Hondenbelasting		Ja/ Nee	Nee	14.000	14.000	14.000	14.000
Dividend		Nee	Nee	1.500	1.500	1.500	1.500
OZB nieuwbouw		Ja	Nee	-	-	-	30.000
Renteresultaat		Ja	Nee	-28.125	-40.000	-30.000	-12.500
Totaal				2.466.692	1.980.530	1.593.745	1.536.787

Algemene uitkering (aanpassing n.a.v. septembercirculaire 2022 en meicirculaire 2023)

Aanpassing algemene uitkering als gevolg van de septembercirculaire 2022 en meicirculaire 2023. In de meicirculaire 2023 zijn de extra middelen voor Jeugdzorg voor de jaren 2024 en 2025 definitief geworden, namelijk € 728.760 en € 446.078. De in de begroting 2023-2026 opgenomen stelposten van € 961.101 en € 575.901 voor de jaren 2024 en 2025 komen hiermee te vervallen (zie toelichting programma 5 Dienstverlening).

OZB woningen eigenaar

De opbrengst OZB woningen eigenaar is verhoogd als gevolg van:

- Aanpassing budget in verband met automatisch in begroting verwerkte indexering voor 2024 van 3,1 %;
- Op basis van de ervaringscijfers 2021-2023 is de opbrengst structureel verhoogd met € 25.000;
- Compensatie geraamde kosten no cure no pay bureau's.

De aanvullende verhoging van de opbrengst van € 25.000 leidt niet tot aanpassing van het tarief / hogere aanslag voor inwoners en bedrijven.

OZB niet-woningen eigenaar

Aanpassing budget in verband met automatisch in begroting verwerkte indexering voor 2024 van 3,1 %. Daarnaast is op basis van de ervaringscijfers 2021-2023 de opbrengst structureel verhoogd met € 45.000. De aanvullende verhoging van de opbrengst van € 45.000 leidt niet tot aanpassing van het tarief / hogere aanslag voor inwoners en bedrijven.

[OZB niet-woningen gebruiker](#)

Aanpassing budget in verband met automatisch in begroting verwerkte indexering voor 2024 van 3,1 %. Daarnaast is op basis van de ervaringscijfers 2021-2023 de opbrengst structureel verhoogd met € 25.000. De aanvullende verhoging van de opbrengst van € 25.000 leidt niet tot aanpassing van het tarief / hogere aanslag voor inwoners en bedrijven.

[OZB nieuwbouw](#)

Hogere OZB 2027 ten opzichte van 2026 als gevolg van toename aantal woningen (€ 30.000).

[Toeristenbelasting](#)

Hogere opbrengst als gevolg van indexering van het tarief met 3,1 %.

[Hondenbelasting](#)

In 2022 en 2023 hebben er controles hondenbelasting aan huis plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze controles zijn er tientallen honden aangemeld. Op basis van de ervaringscijfers 2022 en 2023 kan de opbrengst structureel verhoogd worden naar € 79.000 (waarvan € 2.000 als gevolg van de tariefsverhoging van 3,1 %).

[Algemene uitkering \(aanpassing naar aanleiding van de definitieve meicirculaire 2023 waar kosten bij de programma's tegenover staan\)](#)

In de meicirculaire 2023 zijn op een aantal specifieke beleidsterreinen aanpassingen doorgevoerd in de algemene uitkering die financiële consequenties hebben voor diverse posten in de begroting bij de andere programma's. Het gaat om de volgende posten:

- Extra middelen inburgering (alleen voor 2024);
- Extra middelen verkiezingen (2024-2027);
- Extra middelen voorschoolse voorziening peuters (2024-2027);
- Extra middelen armoedebestrijding kinderen (2024-2027);
- Extra middelen Wmo t.b.v. compensatie prijsverhogingen (2025-2027);
- Rijksmiddelen voor uitvoering Wet Goed Verhuurderschap (2024-2027);
- Extra middelen i.v.m. terugdraaien eigen bijdrage HH Wmo (2025-2027);
- Minder middelen i.v.m. herinvoering eigen bijdrage Wmo (2026-2027);
- Minder middelen i.v.m. vervallen uitkering combinatiefuncties/buurtsportcoaches (2024-2027).

[Dividend](#)

Aanpassing op basis van de dividenduitkeringen BNG van 2021 en 2022.

[Renteresultaat](#)

Bij de algemene dekkingsmiddelen is de rentetoerekening aan de 5 programma's verantwoord. Op dit moment wordt er geen rente toegerekend aan de producten. Het resultaat hier betreft de rentekosten van een geldlening die wij verwachten aan te moeten trekken in 2024. Achteraf bij de jaarrekening wordt bezien of rentetoerekening aan de producten noodzakelijk is.

Reserves

In de kadernota zijn de reserves en voorzieningen opgenomen. Bij het opstellen van de begroting 2024 is een aantal aanpassingen gedaan welke hierna worden toegelicht.

Reserves	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	-657.051	-523.744	-481.542	-473.082
Baten	554.284	540.293	421.727	410.894
Resultaat programma 7 voor bestemming	-102.767	16.549	-59.815	-62.188
Meerjarenresultaat in begroting 2023	-318.181	-345.944	800.332	800.332
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023	215.414	362.493	-860.148	-862.520

Financiële toelichting Reserves

Reserves	- = nadelig + = voordelig	Verwerkt kadernota	Budgetair neutraal	2024	2025	2026	2027
Vervallen toevoeging algemene reserve		Nee	Nee	460.000	470.000		
Vervallen aanwending algemene reserve		Nee	Nee			-800.000	-800.000
Vervallen toevoeging algemene reserve i.v.m. afvalstoffenheffing		Nee	Nee	54.600	54.600	54.600	54.600
Algemene reserve grondbedrijf (verliezen/winsten/rente grondexploitatie)		Nee	Ja	-199.000	-60.662	-13.460	-
Aanwending reserve kunstwerken		Nee	Nee	733	733	733	733
Aanwending reserve speelvoorzieningen		Nee	Nee	5.395	5.029	5.029	5.029
Toevoeging reserve Sportpark De Grift		Nee	Ja	-53.773	-53.773	-53.773	-53.773
Aanwending reserve Sportpark De Grift		Nee	Ja	38.748	38.748	38.748	38.748
Toevoeging reserve machinepark		Nee	Nee	-	-	-	-5.000
Aanwending reserve machinepark		Nee	Nee	-2.378	-3.271	-3.115	-15.240
Toevoeging reserve huisvesting onderwijs		Nee	Ja	-98.000	-98.000	-98.000	-98.000
Aanwending reserve huisvesting onderwijs		Nee	Nee	9.089	9.089	9.090	1.183
Aanwending reserve overlopende kredieten		Nee	Ja	-	-	-	9.200
Totaal				215.414	362.493	-860.148	-862.520

[Toevoeging algemene reserve 2024 en 2025 \(vervallen\)](#)

Op de Algemene Ledenvergadering van de VNG van juni jl. heeft de VNG aangekondigd dat de VNG een begrotingsadvies uitwerkt voor de gemeenten ten behoeve van het opstellen van hun begrotingen 2024-2027. Op 14 juli 2023 heeft de VNG dit begrotingsadvies uitgewerkt en via de ledenbrief alle gemeenten daarover geïnformeerd.

Het begrotingsadvies bestaat uit twee onderdelen:

- Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting.
- Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit uw coalitieakkoord en geschatte mee- en tegenvallers. Naar verwachting zullen de meerjarenramingen 2026 en 2027 dan duidelijk tekorten aangeven.

Het college stelt aan de raad voor om het begrotingsadvies van de VNG over te nemen. Dit houdt in dat de voorgenomen toevoegingen aan de algemene reserve van € 460.000 in 2024 en € 470.000 in 2025 komen te vervallen.

[Aanwending algemene reserve 2026 en 2027 \(vervallen\)](#)

Op de Algemene Ledenvergadering van de VNG van juni jl. heeft de VNG aangekondigd dat de VNG een begrotingsadvies uitwerkt voor de gemeenten ten behoeve van het opstellen van hun begrotingen 2024-2027. Op 14 juli 2023 heeft de VNG dit begrotingsadvies uitgewerkt en via de ledenbrief alle gemeenten daarover geïnformeerd.

Het begrotingsadvies bestaat uit twee onderdelen:

- Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting.
- Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit uw coalitieakkoord en geschatte mee- en tegenvallers. Naar verwachting zullen de meerjarenramingen 2026 en 2027 dan duidelijk tekorten aangeven.

Het college stelt aan de raad voor om het begrotingsadvies van de VNG over te nemen. Dit houdt in dat de voorgenomen onttrekkingen aan de algemene reserve van € 800.000 in 2026 en 2027 komen te vervallen.

[Toevoeging algemene reserve vervallen i.v.m. afvalstoffenheffing](#)

In 2019 was er een tekort op de afvalstoffenheffing van € 243.816. Deze is toen ten laste gebracht van de algemene reserve. Bij de vaststelling van de begroting 2020 is besloten de afvalstoffenheffing met € 10 te verhogen zodat de algemene reserve weer aangevuld kon worden. Per 1 januari 2023 zit er € 390.000 in de voorziening afvalstoffenheffing. Conform de afspraken in de begroting 2020 zou nu € 243.816 van de voorziening afvalstoffenheffing toegevoegd moeten worden aan de algemene reserve. Het college stelt voor de toevoeging aan de algemene reserve te laten vervallen zodat de voorziening afvalstoffenheffing in z'n geheel kan worden ingezet ten behoeve van de tarieven afvalstoffenheffing. Met de buffer in de voorziening is het mogelijk de tarieven afvalstoffenheffing voor 2024 niet te verhogen (zie paragraaf Lokale heffingen in deze begroting).

[Algemene reserve grondbedrijf \(verliezen/winsten/rente grondexploitaties\)](#)

In programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen zijn de extra winst- en verliesaldi vanuit de grondexploitaties begroot. Deze worden toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf. Daarnaast loopt de rente van de grondexploitaties via de algemene reserve grondbedrijf.

[Aanwending reserve kunstwerken](#)

Betreft kleine mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen vervanging bruggen.

[Aanwending reserve speelvoorzieningen](#)

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen vervanging speelvoorzieningen.

[Toevoeging reserve Sportpark De Grift](#)

Bij de controle van de jaarrekening 2022 heeft de accountant aangegeven dat de voorziening Sportpark De Grift veranderd dient te worden in een reserve. Door deze wijziging zal de jaarlijkse geraamde toevoeging van € 53.773 met ingang van 2023 via de reserves lopen en niet meer via programma 1 in de begroting. Bij programma 1 vervalt de jaarlijkse toevoeging. Deze mutatie heeft geen financiële gevolgen voor de begroting.

[Aanwending reserve Sportpark De Grift](#)

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen vervanging/renovatie sportvelden.

[Toevoeging reserve kapitaallasten machinepark buitendienst](#)

Om het vervangen van groot materieel van onze gemeentelijke buitendienst beter inzichtelijk te maken is er een meerjarenplanning gemaakt van wanneer welk materieel vervangen moet worden. Het is de bedoeling om de jaarlijkse afschrijvingskosten mee te nemen in de jaarbudgetten op de diverse kostenposten waarvoor het materieel ingezet wordt. De meerjarenplanning bevat een geschatte vervangingswaarde van in het totaal € 815.000 voor het grote materieel met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 tot 15 jaar. De huidige reserve is daarvoor ontoereikend. Daarom wordt de reserve structureel extra aangevuld, vanaf 2020 met € 5.000 en daarna jaarlijks met € 5.000 extra tot we in 2028 jaarlijks € 45.000 extra toevoegen aan de reserve.

[Aanwending reserve kapitaallasten machinepark buitendienst](#)

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen groot materieel buitendienst.

[Toevoeging reserve huisvesting onderwijs](#)

In programma 1 komt de post afschrijvingen nieuwe investeringen onderwijshuisvesting te vervallen. Deze wordt overgeheveld naar de reserves. Dit heeft geen financiële consequenties voor de begroting.

[Aanwending reserve huisvesting onderwijs](#)

Betreft mutaties in de jaarlijkse aanwending van de reserve ter dekking van de kapitaallasten investeringen onderwijshuisvesting.

[Aanwending reserve overlopende kredieten](#)

Voor het jaar 2027 staan Waterschapsverkiezingen gepland. Via de algemene uitkering ontvangt de gemeente rijksmiddelen om deze verkiezingen te kunnen organiseren. De rijksmiddelen worden de komende periode toegevoegd aan de reserve overlopende kredieten zodat in 2027 de kosten van de Waterschapsverkiezingen gedekt kunnen worden uit deze reserve. De uitgaven worden verantwoord in programma 5.

PARAGRAFEN

Paragrafen algemeen

Dwarsdoorsnede begroting

De voor de programmabegroting verplicht voorgeschreven paragrafen beogen een “dwarsdoorsnede” te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat daarbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de kaderstelling voor het beheer. Deze onderdelen hebben betrekking op financiële belangen en raken de hele begroting. Daarnaast zijn ze van belang voor het realiseren van de programma’s.

Het doel van de paragrafen is tweeledig. Ten eerste wordt de informatie die in de programma’s en overige financiële stukken versnipperd is weergegeven, gebundeld waardoor de raad een beter inzicht vanuit de verschillende, financieel gezien relevante, invalshoeken wordt verschaft. Daarnaast wordt door middel van de paragrafen aan de raad een instrument aangereikt dat kan fungeren om de kader stellende en controlerende taak uit te oefenen.

Wettelijk kader

Er zijn zeven paragrafen wettelijk voorgeschreven in het BBV. Verplichte indicatoren zijn vanaf 2017 door Woudenberg in een aparte paragraaf verwerkt.

A. Lokale heffingen

In deze paragraaf vindt u het beleid van Woudenberg met betrekking tot de lokale heffingen. Verder zijn hier opgenomen de belastingvoorstellen en de gevolgen hiervan voor de tarieven. We geven u een overzicht van de totale belastingopbrengsten en geven inzicht in de gevolgen voor de lokale lastendruk. Tenslotte melden wij u het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid voor belastingen.

B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen is de mate waarin onze gemeente in staat is de middelen vrij te maken om incidentele financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid inzake de gemeentelijke dienstverlening. In de paragraaf wordt aangegeven hoe hoog het weerstandsvermogen is en hoe wij de financiële risico’s schatten.

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Dit onderdeel gaat in op het onderhoud van de infrastructuur. Wij geven een stand van zaken met betrekking tot het beleid van de gemeente inzake de kwaliteit en onderhoud van de kapitaalgoederen. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de totale kosten voor onderhoud kapitaalgoederen zoals opgenomen in de programma’s.

D. Financiering

In deze paragraaf gaat het om de uitvoering van de treasuryfunctie. Dit beantwoordt de vraag hoe het beleid wordt gefinancierd en hoe wordt omgegaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

E. Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering is vanaf 2018 weer opgenomen. Het betreft onder meer de onderwerpen Personeel en Organisatie. Dat we hier weer aandacht aanbesteden heeft vooral te maken de BBV-wijziging waardoor bijvoorbeeld de personeelskosten naar de afzonderlijke producten/taakvelden worden geboekt en niet langer op één groot overzichtelijk budget. In deze paragraaf wordt dit toegelicht.

Vanaf 2023 zal over de rechtmatigheid (verantwoordelijkheid van het college) in deze paragraaf worden gerapporteerd.

F. Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in de partijen waar Woudenberg zich bestuurlijk en financieel aan heeft verbonden. Dat wil zeggen dat de gemeente een zetel of stemrecht heeft in het bestuur en dat de gemeente middelen beschikbaar stelt. In de paragraaf worden de financiële risico's benoemd en de ontwikkelingen geschetst.

G. Grondbeleid

Het grondbeleid kan belangrijk zijn bij het uitvoering geven aan de doelstellingen zoals opgenomen in de programma's. Daarom is hier een afzonderlijke paragraaf aan gewijd. In deze paragraaf is aangegeven wat de actuele stand van zaken is van de in uitvoering zijnde complexen. Ook wordt er een prognose gegeven van de exploitatieresultaten van de complexen.

H. Verplichte indicatoren

In de herziene BBV wordt voorgeschreven dat gemeenten een basis set van beleidsindicatoren opnemen in de begroting. Doel hiervan: de begrotingen inzichtelijker maken voor raadsleden die niet met financiën zijn belast en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van de gemeentebegrotingen mogelijk maken.

A. Paragraaf lokale heffingen

Wettelijk kader

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke heffingen de gemeente aan haar inwoners en bedrijven mag opleggen. Welke heffingen er daadwerkelijk worden geheven, is een keuze van de raad. Gekozen is om verhoging van de belastingdruk zoveel mogelijk te beperken.

Kaderstellende beleidsnota's

Het beleid in Woudenberg voor de lokale heffingen is opgenomen in:

- de Kadernota 2024-2027.

Beleid Woudenberg

De gemeente Woudenberg kent een aantal heffingen welke wordt gelegitimeerd op basis van belastingverordeningen welke door de raad zijn vastgesteld. Deze heffingen zijn te verdelen in belastingen en retributies.

Onder belastingen wordt verstaan een gedwongen betaling aan de overheid, waar geen individuele prestatie van de betreffende overheid tegenover staat. Een retributie is de vergoeding van een dienst welke de overheid presteert ten voordele van de heffingsplichtige. Op dit punt verschilt zij van een belasting, omdat er bij een belasting geen onmiddellijke concrete tegenprestatie tegenover staat.

Door de gemeente Woudenberg worden de volgende heffingen opgelegd:

- Belastingen, tot deze groep behoren onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting en toeristenbelasting. De opbrengst van deze heffingen is vrij besteedbaar.
- Retributies, tot de retributies behoren de afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, rioolrechten, leges, marktgeld, begrafenisrechten en brandweerrechten. Bij retributies mogen de geraamde inkomsten niet boven de geraamde uitgaven van de betreffende dienst uitkomen. Winst maken is niet toegestaan. Bij sommige diensten gelden wettelijk vastgelegde tarieven welke landelijk gelijk zijn, bijvoorbeeld voor het opmaken van aktes van de burgerlijke stand of bij het behandelen van naturalisatieverzoeken. In bepaalde gevallen zijn in hogere wetgeving maximumtarieven opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn de afgifte van paspoorten en identiteitskaarten.

Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende beleidsuitgangspunten:

- voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden;
- streven naar 100% kostendekking van tarieven en leges;
- de lokale lastendruk stijgt in principe niet met meer dan de inflatiecorrectie.

Huidige lokale lastendruk:	Nederland 2023 (Coelo/CBS)	Woudenberg 2023	Woudenberg 2024	Vershil 2024-2023	Vershil in %
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	867	€ 914	€ 927	€ 12,51	1,37%
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	944	€ 948	€ 961	€ 12,51	1,32%
OZB woningen	0,0890%	0,0840%	0,0866%	0,0026%	3,10%
OZB niet-woningen	0,3145%	0,3361%	0,3465%	0,0104%	3,10%
WOZ waarde gemiddelde	€ 369.000	€ 469.395	€ 469.395	€ 0	0,00%
OZB berekening (WOZ waarde x OZB %)	€ 328	€ 394	€ 407	€ 12,22	3,10%
Afvalstoffenheffing 140 liter container	€ 266	€ 272	€ 272	€ 0,00	0,00%
Afvalstoffenheffing 240 liter container	€ 329	€ 306	€ 306	€ 0,00	0,00%
Rioolheffing éénpersoonshuishouden	€ 199	€ 248	€ 248	€ 0,00	0,00%
Rioolheffing meerpersoonshuishouden	€ 213	€ 248	€ 248	€ 0,00	0,00%
Hondenbelasting (per hond)	€ 33,96	€ 77,26	€ 80,00	€ 2,74	3,55%
Toeristenbelasting (per overnachting)	€ 3,27	€ 1,60	€ 1,65	€ 0,05	3,12%

Ontwikkelingen

De lokale lastendruk in de gemeente Woudenberg scoort in verschillende publicaties bovengemiddeld als het gaat om de lastendruk. Daarnaast liggen in 2022 de woonlasten van Woudenberg boven het landelijk gemiddelde.

In dit hoofdstuk wordt een eerste inzicht geboden in de ontwikkeling van de belastingen en tarieven in het jaar 2024. De ontwikkelingen van de volgende belastingsoorten worden onder de loep genomen:

- onroerende zaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- rioolheffing;
- hondenbelasting;
- toeristenbelasting;
- overige tarieven.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Bij de vaststelling van de begroting 2020-2023 is besloten de OZB-tarieven de komende jaren jaarlijks te corrigeren met niet meer dan de inflatiecorrectie. In afwijking hierop heeft de raad van december 2021 met het oog op het 2^e herstelplan, bepaald dat de OZB jaarlijks met 1% bovenop de inflatie stijgt tot en met het jaar 2025. Nu er ruimte is in de begroting om keuzes te maken, stelt het college voor de standaard verhoging van de OZB, die met de bezuinigingen is ingevoerd, terug te draaien. De 1% verhoging die elk jaar opnieuw zou worden ingezet is stopgezet.

Voor 2024 is de huidige inflatie verwachting op basis van de raming van het Centraal Planbureau maart 2023 (inflatie, nationale consumentenprijsindex cpi 2024) 3,1%. Hiermee komt de verhoging van het OZB-tarief uit op een percentage van in totaal 3,1% in 2024.

OZB	2024
OZB woningen	3,1%
OZB niet-woningen	3,1%

Rioolheffing

Voor rioolheffing geldt als uitgangspunt een 100% kostendekking. Op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt het tarief bepaald om tot een kostendekkende rioleringszorg te komen. In het vastgestelde Waterplan 2020-2024 is aangegeven dat 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd bij een tarief voor rioolheffing van € 238,82 (excl. inflatie).

In het Waterplan 2020-2024 is daarom voorgesteld het tarief voor rioolheffing vanaf 2020 te laten stijgen met € 5 (+/-2,1%) per jaar zodat in 2024 het kostendekkend tarief van € 238,82 (excl. inflatie) wordt gerealiseerd. In 2023 bedraagt het totaaltarief (gebruiker en eigenaar) voor rioolheffing € 247,60. Hiermee is het kostendekkend tarief bereikt. Voor 2024 worden de tarieven bevroren. In 2024 wordt het nieuwe Waterplan opgesteld voor de komende jaren. Na besluitvorming over het nieuwe Waterplan wordt opnieuw beoordeeld en berekend welke tarieven we gaan hanteren.

Rioolheffing	2023	2024
Gebruiker	€ 82,53	€ 82,53
Eigenaar	€ 165,07	€ 165,07
Totaal	€ 247,60	€ 247,60

Afvalstoffenheffing

We willen inwoners stimuleren het afval beter te scheiden en daarmee de hoeveelheid restafval te verminderen. Hiervoor is per 1 januari 2017 diftar ingevoerd. Inwoners betalen voor het aantal keren dat ze restafval aanbieden. Daarnaast betalen ze een vast bedrag voor de overige afvalstromen. Zodoende betalen inwoners vanaf 2017 twee tarieven: het vastrecht en het variabele tarief. Het vastrecht is voor iedereen gelijk. Het variabele tarief hangt af van het aantal keren dat een minicontainer aan de straat wordt gezet of van het aantal keren dat afval in de ondergrondse container gestort wordt. Met het variabele tarief worden alleen de kosten van het inzamelen, transporteren en verwerken van het restafval gedekt. De overige kosten worden gedekt vanuit het vastrecht.

De laatste jaren zijn er forse wijzigingen geweest op zowel de kosten kant (negatief) als de inkomsten kant (ook negatief). Hierdoor is het afvaltarief de laatste jaren flink gestegen. Voor 2021 en 2022 is mede door hogere oud papierprijzen een overschot op het product afval behaald. Dit overschot is toegevoegd aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

Ook toegevoegd aan de voorziening zijn de extra ontvangsten van € 10 per aansluiting die vanaf 2021 opgelegd is om de tekorten op afval die destijds uit de algemene reserve gedekt zijn teug te laten vloeien naar de algemene reserve.

Per 1 januari 2023 zit er € 390.000 in de voorziening afvalstoffenheffing. Conform de afspraken in de begroting 2020 zou nu € 243.816 van de voorziening afvalstoffenheffing toegevoegd moeten worden aan de algemene reserve. Het college stelt voor de toevoeging aan de algemene reserve te laten vervallen zodat de voorziening afvalstoffenheffing in z'n geheel kan worden ingezet ten behoeve van de tarieven afvalstoffenheffing.

Door kostenstijgingen in 2024 op afvalinzameling en verwerking en de te verwachten minder opbrengsten van met name oud papier is het echter niet mogelijk om de eerdere verhoging van € 10 terug te draaien. Een verdere stijging van het tarief om 100 % kostendekkendheid te realiseren is echter nu niet nodig.

De definitieve tarieven 2024 zullen aan de raad worden voorgelegd bij de vaststelling verordeningen 2024 (raad december 2023).

Tarieven voor de afvalstoffenheffing	2023	2024
Vastrecht per aansluiting	€ 238,80	€ 238,80
Aanbieden van 240 liter restafvalcontainer per keer	€ 11,50	€ 11,50
Aanbieden van 140 liter restafvalcontainer per keer	€ 6,50	€ 6,50
Aanbieden van zak restafval aan ondergrondse container	€ 1,90	€ 1,90

Rekenvoorbeelden

	Vastrecht	aantal ledigingen	tarief per lediging	totaal (€)	Kwijtschelding /vrijstelling	Totaal te betalen
240 liter container	€ 238,80	4,5	€ 11,50	€ 290,55		€ 290,55
240 liter container	€ 238,80	6	€ 11,50	€ 307,80		€ 307,80
240 liter container	€ 238,80	13	€ 11,50	€ 388,30		€ 388,30
140 liter container	€ 238,80	4,5	€ 6,50	€ 268,05		€ 268,05
140 liter container	€ 238,80	6	€ 6,50	€ 277,80		€ 277,80
140 liter container	€ 238,80	13	€ 6,50	€ 323,30		€ 323,30
ondergrondse container	€ 238,80	16	€ 1,90	€ 269,20		€ 269,20
ondergrondse container	€ 238,80	21,7	€ 1,90	€ 280,03		€ 280,03
ondergrondse container	€ 238,80	28	€ 1,90	€ 292,00		€ 292,00
ondergrondse container	€ 238,80	52	€ 1,90	€ 337,60		€ 337,60
Minima	€ 238,80	4,5	€ 11,50	€ 290,55	€ 290,55	€ 0,00
Minima	€ 238,80	6	€ 11,50	€ 307,80	€ 307,80	€ 0,00
Minima	€ 238,80	8	€ 11,50	€ 330,80	€ 307,80	€ 23,00
Minima	€ 238,80	13	€ 11,50	€ 388,30	€ 307,80	€ 80,50
Medicatie indicatie	€ 238,80	13	€ 11,50	€ 388,30	€ 80,50	€ 307,80

Hondenbelasting

In de begroting 2020-2023 is besloten dat het tarief voor hondenbelasting jaarlijks te laten stijgen met het inflatiepercentage. Voor 2024 wordt uitgegaan van een verhoging van 3,1% (tarief afgerond op € 80,00 per hond)

Jaarlijks zal bij de nieuwe begroting de stijging opnieuw worden bepaald a.d.h.v. het dan geldende inflatiecijfer.

Hondenbelasting	2023	2024
Per hond	€ 77,26	€ 80,00
Kennel	€ 386,30	€ 400,00

Toeristenbelasting

In de begroting 2024-2027 wordt uitgegaan van een verhoging van 3,1% voor 2024.

Jaarlijks zal bij de nieuwe begroting de stijging opnieuw worden bepaald a.d.h.v. het dan geldende inflatiecijfer.

Toeristenbelasting	2023	2024
Per overnachting	€ 1,60	€ 1,65

Leges

Uitgangspunt voor de leges is een 100% kostendekking. Jaarlijks brengt het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) een jaarboek uit over de overheidsfinanciën. In dit jaarboek zijn onder andere de tarieven in beeld gebracht van alle gemeenten betreffende de omgevingsvergunning. In de tabel zijn de tarieven inzichtelijk gemaakt.

Omgevingsvergunning	Nederland	Woudenberg
Bedrag voor dakkapel (€ 11.900)	€ 445	€ 569
Bedrag voor uitbouw woning (€ 53.300)	€ 1.749	€ 1.720
Bedrag voor nieuwbouw woning (€ 166.000)	€ 4.360	€ 4.665

Lijkbezorgingsrechten

De raad heeft eind 2012 ingestemd met de handhaving van kwaliteitsbeeld A op de begraafplaats zoals vastgelegd in het Groenbeleidsplan 2011. De raad heeft toen tevens besloten de grafrechten geleidelijk te verhogen met 3% (in 2013 en 2014), 4% (in 2015) en 5% (in de jaren 2016-2023). Voor 2024 wordt voorgesteld de grafrechten en overige tarieven te laten stijgen met 3,1 % (het inflatiepercentage).

Lijkbezorgingsrechten	2023	2024
Grafrechten (verlenen grafrecht)	3,1%	3,1%
Overige (begraven/grafdekking/etc)	3,1%	3,1%

Recapitulatie voorstellen college

In het onderstaande overzicht zijn de voorstellen van het college met betrekking tot de stijging van de lokale heffingen weergegeven:

Lokale heffingen	2024
Tarief OZB woningen	+3,1%
Tarief OZB niet-woningen	+3,1%
Tarief afvalstoffenheffing (huishouden)	+0%
Tarief rioolheffing	+0%
Tarief toeristenbelasting (per overnachting)	+3,1%
Tarief hondenbelasting (per hond)	+3,1%

Kwijtscheldingsbeleid

Voor inwoners van Woudenberg met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid om voor kwijtschelding in aanmerking te komen. Gehele of gedeeltelijke kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing, het rioolrecht en hondenbelasting.

Opleggen belastingaanslagen

In 2024 worden de belastingaanslagen (samen met de beschikkingen, WOZ tijdvak 2024) eind februari verzonden. De belastingaanslag dient in maximaal vier termijnen uiterlijk voor 1 juli betaald te zijn. Er kan gekozen worden voor automatische incasso, het belastingbedrag wordt dan in tien maanden geïnd.

In 2024 worden de belastingaanslagen nog via gemeente Veenendaal opgelegd. Vanaf 2025 zullen de belastingaanslagen via de belastingssamenwerking GBLT worden opgelegd.

Betaaltermijnen belastingaanslagen 2024	Automatische incasso	Niet automatische incasso
1 ^e betaaltermijn	Maart 2024	Maart 2024
2 ^e betaaltermijn	April 2024	April 2024
3 ^e betaaltermijn	Mei 2024	Mei 2024
4 ^e betaaltermijn	Juni 2024	Juni 2024
5 ^e betaaltermijn	Juli 2024	
6 ^e betaaltermijn	Augustus 2024	
7 ^e betaaltermijn	September 2024	
8 ^e betaaltermijn	Oktober 2024	
9 ^e betaaltermijn	November 2024	
10 ^e betaaltermijn	December 2024	

B. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen om onverwachte, substantiële kosten op te vangen, zonder dat de uitvoering van de taken en de bedrijfsvoering in gevaar komt. Het geeft de robuustheid van de financiële positie aan. Om vast te kunnen stellen of het weerstandsvermogen voldoende is, inventariseren wij de belangrijkste risico's. De risico's zetten we af tegen de middelen en mogelijkheden om de risico's op te vangen.

Beleidskaders

Het algemene beeld ten aanzien van het weerstandsvermogen is vastgelegd in hoofdstuk 5 Financiële positie (reserves/ weerstandsvermogen) van de Kadernota 2024-2027. Beleidswijzigingen op dit gebied worden indien van toepassing aan u voorgelegd door middel van een raadsvoorstel.

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk	Jaar vaststelling	Planperiode
Notitie risicomanagement	2006	N.v.t.
Notitie stille reserves 2020	2020	N.v.t.
Notitieerschikking reserves	2020	N.v.t.

Ontwikkelingen

Op het gebied van het weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn er geen bijzondere externe ontwikkelingen te melden.

Risicoprofiel

Hier presenteren wij de belangrijkste risico's. De prioritering van de risico's vindt plaats aan de hand van de volgende schaalindeling van de kans:

Schalen voor de inschatting van de kans dat het risico zich **in volle omvang** voordoet

- Groot (= 60%)   waarschijnlijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is groot;
- Gemiddeld (= 40%)   mogelijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is gemiddeld;
- Klein (= 20%)   de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is klein.

In de volgende tabel presenteren wij de inschatting van de belangrijkste structurele risico's op kortere en langere termijn: De incidentele risico's en de risico's voor de grondexploitatie presenteren wij afzonderlijk.

Toelichting structurele risico's

Programmarisico's	Begroting 2024	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
<i>Programma 1 - Samenleving</i>					
Leerlingenvervoer	580.000	10%	58.000	60%	34.800
Onderwijshuisvesting	149.000	100%	149.000	60%	89.400
Sociaal domein uitgaven	10.200.000	10%	1.020.000	40%	408.000
<i>Totaal programma 1 - Samenleving</i>	<i>10.929.000</i>		<i>1.227.000</i>		<i>532.200</i>
<i>Programma 2 - Leefomgeving</i>					
Volksgezondheid/groen	P.m.	-	50.000	60%	30.000
<i>Totaal programma 2 - Leefomgeving</i>	<i>0</i>		<i>50.000</i>		<i>30.000</i>
<i>Programma 5 - Bestuur en dienstverlening</i>					
Gemeenschappelijke regelingen	2.800.000	5%	140.000	60%	84.000
Salarissen en sociale lasten a.g.v. hoger inwonertal	440.000	100%	440.000	60%	264.000
<i>Totaal programma 5 - Bestuur en dienstverlening</i>	<i>3.240.000</i>		<i>580.000</i>		<i>348.000</i>
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>					
Algemene uitkering	23.182.000	2,5%	579.550	40%	231.820
Herijking gemeentefonds (€ 115,00 - € 37,50 p/inw.)	1.085.000	100%	1.085.000	50%	542.500
<i>Totaal Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>24.267.000</i>		<i>1.664.550</i>		<i>774.320</i>
Overige kleinere risico's		-	150.000	20%	30.000
Totaal structurele risico's	38.436.000		3.671.550		1.714.520

Programma 1 - Samenleving

- Leerlingenvervoer

Wij zijn wettelijk verplicht om een adequaat systeem van leerlingenvervoer aan te bieden. De kosten van het vervoer zijn sterk afhankelijk van het aantal leerlingen, het aantal ritten en de bestemming van de ritten. Doordat het een open-einde regeling betreft, moet als risico rekening worden gehouden met een bedrag van € 58.000 (= +/- 10 % van het huidige budget) met een kans hierop van 60 %. Het uiteindelijke risicobedrag komt daarmee op € 34.800.

- Onderwijshuisvesting

In 2020 hebt u het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting gemeente Woudenberg (IHP) vastgesteld. Bij de vaststelling van het IHP hebt u structureel € 47.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van De Olijfboom en De Wartburg. Bij de vaststelling van het IHP hebt u besloten het financieel risico op te nemen dat onze gemeente loopt bij de mogelijke beslissing van het Rijk om renovatie die de levensduur van een schoolgebouw verlengt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te laten vallen. Indien wij verantwoordelijk worden voor renovatie van scholen zullen in de toekomst de structurele lasten voor de gemeente stijgen met € 149.000. De kans hierop ramen we op 60 %. Het risicobedrag komt daarmee op € 84.000.

- Sociaal domein

De taken en verantwoordelijkheden voor de Jeugdzorg en Wmo (de onderdelen dagactiviteiten en begeleiding) liggen voor een groot deel bij gemeenten. Net als bij leerlingenvervoer, betreft dit ook een open-einde regeling. Voor het sociaal domein houden wij als risico rekening met 10 % van de totale uitgaven, uitgaande van recente cijfers. 10 % van het totale budget van € 10.200.000 is € 1.020.000. De kans hierop ramen we op 40 %. Het risicobedrag komt daarmee op € 408.000.

Programma 2 - Leefomgeving

- Volksgezondheid/groen

Wij kunnen geconfronteerd worden met ziekten en plagen zoals MKZ, teken en de eikenprocessierups. Voor preventie, toezicht en bestrijding hiervan is een beperkt budget beschikbaar. De kosten voor het bestrijden variëren, afhankelijk van de mate van overlast en de methode van bestrijding. Wij gaan uit van een financieel risico van € 50.000. Vanwege de klimaatverandering is de kans bijgesteld naar 60 % met een risicobedrag van € 30.000.

Programma 5 - Bestuur en dienstverlening

- Gemeenschappelijke regelingen

Het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen betekent het gedeeltelijk inleveren van autonomie op bepaalde beleidsterreinen. Besluiten binnen de gemeenschappelijke regeling met financiële gevolgen zijn bindend voor alle deelnemende gemeenten. Wij kunnen besluiten met betrekking tot nieuw beleid niet zelfstandig beïnvloeden, met als gevolg dat de financiële consequenties een voldongen feit zijn. Als risico nemen we 5 % op van de totale bijdrage van € 2.800.000 is € 140.000. De kans hierop ramen we op 60 %. Het risicobedrag komt daarmee op € 75.000. De ervaring van de afgelopen 3 jaar leert dat het risicobedrag reëel is.

- Salarissen en sociale lasten als gevolg van hoger inwonertal

In 2022 heeft Woudenberg de grens van 14.000 inwoners bereikt. Blijft dit gedurende twee jaar op 1 januari zo, dan heeft dit gevolgen voor het loongebouw van onze organisatie, waarbij het tijdstip en de omvang vooralsnog onduidelijk zijn. Het risico schatten wij in op € 440.000 met een risico van 100 % en een kans van 60 %. Voorlopig is de kans op dit risico nog op 60 % gezet aangezien de impact in de komende periode nog in beeld moet worden gebracht. Het risicobedrag is € 264.000.

Algemene dekkingsmiddelen

- Algemene uitkering;

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor. De hoogte van de algemene uitkering is afhankelijk van heel veel factoren. Uitgaande van een marge van 2,5 % van de geraamde algemene uitkering bedraagt het inkomstenrisico € 579.550. Hiervan nemen we 40 % is € 231.820 mee als risicobedrag.

- Herijking Gemeentefonds;

Met ingang van 1 januari 2023 is er sprake van een nieuwe verdeling van de algemene uitkering. Deze is verwerkt in de meicirculaire 2022. Gegeven de ontvangen adviezen van de ROB en de VNG en de reacties van gemeenten hebben de fondsbeheerders besloten het ingroeipad – het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien – te beperken tot 3 jaar. Het maximale effect is +/- € 7,50 per inwoner in 2023 en +/- € 15 per inwoner in 2024 en 2025. Daarmee komt het maximale effect op +/- € 37,50 per inwoner in 2025.

De voorlopige herijking gemeentefonds voor Woudenberg betekent een nadeel van € 7,50 per inwoner in 2023 oplopend naar € 37,50 per inwoner vanaf 2025 welke via de meicirculaire 2022 is verwerkt in de cijfers van de begroting 2023-2026. In eerdere publicaties van het rijk was aangegeven dat Woudenberg een nadeelgemeente zou zijn van € 115 per inwoner. Het nadeel van € 115 per inwoner voor Woudenberg is niet van tafel en blijft nog steeds in beeld.

Het nieuwe model per 1 januari 2023 is geen eindstation en zal continue onderhoud vragen. Een expertgroep gaat aan de slag met verschillende onderzoeken over het verdeelmodel. De evaluatie van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds moet begin 2025 zijn afgerond. Na evaluatie komt er besluitvorming over de verdere implementatie van het nieuwe verdeelmodel.

Het verschil tussen € 115 per inwoner en de reeds in de cijfers verwerkte € 37,50 per inwoner is als risico opgenomen bij de programmerisico's. De omvang van de risico is € 1.085.000 met een kans van 50 %. Het risicobedrag bedraagt € 542.500.

Overige kleinere risico's

Het gaat hierbij om diverse risico's met een beperkte financiële impact (bedragen < € 25.000). Voorbeelden hiervan zijn risico's in verband met garantstellingen, juridische procedures, rente en vandalisme.

De incidentele programmerisico's geven het volgende beeld te zien:

Programmarisico's - incidenteel	Begroting 2024	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
<i>Programma 5 - Bestuur en dienstverlening</i>					
Voorziening Wethouderspensionen	1.329.000	10%	132.900	60%	79.740
<i>Totaal programma 5 - Bestuur en dienstverlening</i>	<i>1.329.000</i>		<i>132.900</i>		<i>79.740</i>
Loon- en prijsstijgingen	250.000	100%	250.000	60%	150.000
Totaal incidentele risico's	1.579.000		382.900		229.740

- Algemene uitkering;

De voorziening wethouders pensioenen wordt jaarlijks geactualiseerd. Vooral renteontwikkelingen kunnen invloed hebben op de hoogte van de voorziening. Het risico schatten wij in op € 1.329.000 (de geschatte hoogte van de voorziening per 1 jan 2024) met een risico van 10 % en een kans van 60 %. Het risicobedrag is € 79.740.

- Loon- en prijsstijgingen;

In de begroting 2024-2027 is zoveel mogelijk rekening gehouden met loon- en prijsstijgingen. De kans is aanwezig dat alsnog budgetten bijgesteld moeten worden vanwege loon- en prijsstijgingen. De omvang van dit risico is € 250.000 met een kans van 60 %. Het risicobedrag bedraagt € 150.000.

De risico's op het gebied van de grondexploitaties zien er als volgt uit:

Grondexploitatie risico's	Risico	Nog te realiseren winst	Voorziening	Omvang risico	Kans	Concreet risico
<i>Bouwgronden in exploitatie</i>						
1. Hoevelaar fase 1 (7 ^e herziening)	58.387	835.937	0	0	40%	0
2. Spoorzone locatie A2 (5 ^e herziening)	26.050	-19.010	19.010	26.050	40%	10.420
3. Hoevelaar fase 2	753.596	120.988		632.608	40%/60%	361.693
<i>Bouwgronden niet in exploitatie</i>						
Overige gronden (perceel Laagerfseweg)				1.600.000	20%	320.000
Totaal incidentele grondexploitatie risico's	838.033	937.915	19.010	2.258.658		692.113

Toelichting risico's grondexploitaties

Bouwgronden in exploitatie

De risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties worden, indien mogelijk, binnen het exploitatieresultaat opgevangen. Dit gaat ten koste van de eindwaarde van het project, waardoor er minder winst overblijft. Dit heeft gevolgen voor de toevoeging aan de reserve Grondbedrijf. Komt de exploitatie negatief uit dan komt dit resultaat ten laste van de reserve Grondbedrijf. Dit laatste is het geval bij Spoorzone A2. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen wordt hier rekening mee gehouden. Het risico bedrag dat overblijft is € 372.113 en kan opgevangen worden binnen de algemene reserve grondbedrijf.

Overige gronden

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten het perceel Laagerfseweg voorlopig niet te verkopen. Voor dit perceel is een risicobedrag berekend van € 320.000 en meegenomen in de totale risico's grondexploitaties.

In totaliteit zijn de risico's:

Programmarisico's - structureel	€ 1.714.520
Programmarisico's - incidenteel	€ 229.740
Risico's grondexploitaties	<u>€ 692.113</u>
Totaal	€ 2.636.373

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover wij beschikken om niet-geraamde kosten die onverwachts en substantieel zijn (bijvoorbeeld in geval van een calamiteit) te dekken. De weerstandscapaciteit verdelen we in incidenteel en structureel.

Incidentele weerstandscapaciteit

Onderdelen van de incidentele weerstandscapaciteit zijn:

1. Algemene reserves - vrij aanwendbare deel;
2. Bestemmingsreserves - bestemming nog te wijzigen;
3. Stille reserves;
4. Post onvoorziene uitgaven;
5. Incidentele beleidsruimte.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de:

6. Onbenutte belastingcapaciteit;
7. Vrije begrotingsruimte

De weerstandscapaciteit 2024 ziet er als volgt uit:

Onderdeel	I / S	Begroting 2024
1. Algemene reserve - vrij aanwendbaar deel (1/1/'24)	I	6.526.206
2. Algemene reserve Grondbedrijf (1/1/'24)	I	1.008.341
3. Stille reserves	I	0
4. Onvoorziene uitgaven	I	0
5. Incidentele beleidsruimte	I	0
6. Onbenutte belastingcapaciteit	S	1.513.000
7. Vrije begrotingsruimte	S	0
Totaal weerstandscapaciteit 2024		9.047.547

Toelichting:

1. De algemene reserve dient als buffer voor het opvangen van risico's en verplichtingen waar geen voorzieningen voor zijn gevormd en ter dekking van onverwachte tekorten op de jaarrekening. Het saldo van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2024 € 6.526.000. We verwachten dat over de periode 2024 tot en met 2027, gezien de begrotingsresultaten in totaal, geen grote bedragen via de exploitatie worden toegevoegd aan de algemene reserve om de reserve positie te verbeteren. Het meerjarig verloop van de reserve is recent toegelicht in hoofdstuk 5 Financiële positie (reserves/ weerstandsvermogen) van de Kadernota 2024-2027.
2. De algemene reserve grondbedrijf dient ter dekking van alle risico's grondexploitaties en wordt deels beschikbaar gehouden voor toekomstige ontwikkelingen in Woudenberg-Oost. De algemene reserve Grondbedrijf bestaat daarom ook uit 2 delen. Namelijk een vrij aanwendbaar deel en een niet vrij aanwendbaar deel. Het niet vrij aanwendbaar deel van deze reserve wordt beschikbaar gehouden voor toekomstige ontwikkelingen in Woudenberg-Oost. Het vrij aanwendbaar deel van de algemene reserve grondbedrijf bedraagt per 1 januari 2024 € 1.008.341 en wordt meegenomen in het weerstandscapaciteit 2024.
3. In oktober 2020 hebt u de [Notitie stille reserves](#) vastgesteld. Bij stille reserves gaat het om bezittingen die een overwaarde (verkoopwaarde > boekwaarde) hebben en wij direct kunnen verkopen. In deze notitie is aangegeven dat wij geen bezittingen hebben die aan deze voorwaarden voldoen.
4. Wij houden in deze begroting geen rekening met een budget voor onvoorziene uitgaven.
5. Door onze begrotingspositie is er geen sprake van incidentele beleidsruimte.
6. De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de mogelijkheden die wij als gemeente nog hebben om binnen de wettelijke grenzen onze belastingopbrengsten te verhogen. De totale onbenutte belastingcapaciteit bedraagt:

Ad a. Onroerende zaakbelastingen

Voor het berekenen van de maximale belastingtarieven wordt gebruik gemaakt van de normen voor het artikel 12-beleid. Dit betekent dat indien onze gemeente Woudenberg niet meer in staat zou zijn om de structureel zich manifesterende risico's binnen de exploitatie op te vangen wij door het Rijk gewezen worden op de mogelijkheid om de OZB-tarieven te verhogen om zodoende meer structurele opbrengsten te realiseren.

Ad b. Brede rioolheffing

Bij de rioolheffing is het uitgangspunt volledige kostendekkendheid. Er is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Eventuele resultaten worden verrekend met de voorziening vervanging riolering.

Ad c. Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt volledige kostendekkendheid. Er is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Eventuele resultaten worden verrekend met de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing.

Onbenutte belastingcapaciteit	Begroting 2024
a. Onroerende zaakbelastingen	1.513.000
b. Rioolheffing	N.v.t.
c. Afvalstoffenheffing	N.v.t.
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	1.513.000

7. Vrije begrotingsruimte

De vrije begrotingsruimte bestaat uit:

- het te verwachten begrotingsresultaat. Gezien de huidige financiële positie wordt dit niet meegenomen als eventuele dekking voor de risico's.
- de toevoeging aan de algemene reserve. In de komende vier jaar (2024-2027) vindt geen toevoeging plaats aan de algemene reserve om de reservepositie te verbeteren. Deze toevoeging wordt bij de vrije begrotingsruimte op nihil gezet.

Vrije begrotingsruimte	Begroting 2024
a. Saldo begrotingsjaar	n.v.t.
b. Toevoeging aan algemene reserve	0
Totaal vrije begrotingsruimte	0

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen zet de beschikbare weerstandscapaciteit af tegen de benodigde weerstandscapaciteit oftewel de totale af te dekken risico's. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de weerstandsratio. Een weerstandsratio van 1 of groter geeft aan dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandcapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{9.047.547}{2.636.373} = \underline{\underline{3,432}}$$

Op basis van de berekeningen is onze weerstandsratio 3,43. Ons weerstandsvermogen is dus voldoende. Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de gekwantificeerde risico's per 31 december 2024 af te dekken.

Zouden we de onbenutte belastingcapaciteit niet mee rekenen in het weerstandscapaciteit dan komt ons weerstandsratio uit op 2,86.

Verplichte uniforme kengetallen (stelselwijziging BBV)

In de [artikel 9 en 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording](#) is bepaald dat wij in deze paragraaf enkele verplichte kengetallen op dienen te nemen. Dit past in het streven naar meer transparantie. Hiermee kunt u gemakkelijker inzicht krijgen in de financiële positie en baten en de lasten van de gemeente. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die u in uw beoordeling van de financiële positie kunt betrekken. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan uw kaderstellende en controlerende rol.

De kengetallen van onze gemeente zien er als volgt uit:

Begroting jaar t	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	1,04%	7,96%	13,40%	6,56%	3,24%	6,55%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,04%	7,96%	13,40%	6,56%	3,24%	6,55%
Solvabiliteitsrisico	37,74%	35,83%	41,84%	45,16%	45,65%	45,08%
Structurele exploitatieruimte	0,37%	3,63%	1,37%	1,37%	-3,46%	-4,32%
Grondexploitatie	-3,66%	5,11%	10,88%	2,27%	-5,54%	-0,49%
Belastingcapaciteit	113,26%	107,15%	104,62%	103,42%	102,19%	100,96%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger het percentage, des te meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten te financieren.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Door aan andere partijen een lening te verstrekken is er sprake doorlenen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft inzicht in hoeverre hiervan sprake is. In onze gemeente speelt dit niet.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio zet het eigen vermogen af tegen het totaal vermogen. Dit geeft inzicht in de mate waarin wij in staat is om op de lange termijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Hoe lager de solvabiliteit, des te minder eigen vermogen wij hebben om eventuele tegenvallers op te vangen of om te investeren. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Structurele exploitatieruimte

Deze indicator geeft aan of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het gaat hierbij om het onderscheid tussen structurele en incidentele inkomsten en uitgaven. De structurele exploitatieruimte laat zien in hoeverre we structureel middelen beschikbaar hebben voor (noodzakelijke) beleidsinitiatieven.

Grondexploitatie

Het kengetal Grondexploitatie geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De grondexploitatie kan een forse impact hebben op onze financiële positie. Als we een lening hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben wij een schuld. Het is belangrijk om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage groter dan 100 betekent dat de woonlasten in onze gemeente hoger zijn dan gemiddeld in Nederland. Wanneer het kengetal lager is dan 100%, zijn de woonlasten in onze gemeente lager dan gemiddeld in andere gemeenten.

C. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is, op grond van de artikelen 9 en 12 van het [BBV \(Besluit Begroting en Verantwoording\)](#), een verplicht onderdeel van de begroting. De kapitaalgoederen welke deze paragraaf minimaal moet bevatten zijn gebouwen, groen, riolering en water en wegen. Daarnaast dient de paragraaf inzicht te verschaffen in het beleidskader en de financiële vertaling hiervan voor de komende jaren.

Aangezien de kosten van deze kapitaalgoederen binnen diverse programma's verantwoord worden, is deze paragraaf vooral bedoeld om de meerjarige kosten van kapitaalgoederen op transparante wijze in beeld te brengen, zodat eventuele financiële risico's zichtbaar worden. Daarbij kunt u als raad keuzes maken op basis van bijvoorbeeld onderhoudsplannen waarin de onderhoudsniveaus en daarbij behorende kosten worden vastgesteld.

Naast deze verplichting vinden wij het belangrijk om u goed te informeren over de kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen vragen vaak hoge investeringen en met het beheer en onderhoud van bijvoorbeeld onze wegen, de openbare verlichting, de riolering en het water, het openbaar groen en onze gemeentelijke gebouwen is inzet van onze middelen (personeel en financiën) gemoeid. De kapitaalgoederen zijn daarnaast van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente. Onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, verkeer en vervoer en recreatie. Onderhoud en beheer is bovendien noodzakelijk om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Doelstelling van deze paragraaf is u op hoofdlijnen te informeren over ons beleid rondom de kapitaalgoederen, het in 2024 geplande onderhoud en de financiële consequenties hiervan.

Beleid

Het beleid van onze gemeente is opgenomen in verschillende beleidsnota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Wegenbeleidsplan ten behoeve van wegen in het buitengebied	1995	
Hondenbeleidsplan	2004	
Verkeersveiligheidsplan	2005	
Bomenbeleidsplan	2006	
Gladheidsbestrijdingsplan	2006	
Parkeerbeleidsplan	2006	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2007	
Landschapsontwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2009	
Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	2014	
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen	2015	2015-2039
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
Gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift	2023	2021-2025

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')	2016	
Bomenverordening	2017	
Visuele inspecties en onderhoudsplanning civiele kunstwerken	2022	2022-2026
Wegenbeheerplan	2023	2023-2027
Waterplan en Basis Waterketen Plan BWKP	2019	2020-2024
Groenbeleidsplan	2020	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen	2020	2020-2035

Onderhoud

Om de kwaliteit van de kapitaalgoederen te kunnen garanderen is onderhoud noodzakelijk. Het onderhoud is gesplitst in regulier en groot onderhoud. Regulier onderhoud is onderhoud aan kapitaalgoederen op periodieke basis. Periodiek betekent voor bouwkundige zaken één maal per jaar of minder vaak. Voor installatietechniek en groen betekent dit bijvoorbeeld één maal per week, maand of meerdere malen (een paar keer) per jaar. Het gaat dan om de instandhouding van de huidige situatie. Groot onderhoud gaat meer over verbetering en levensduurverlenging. In dat geval beperken de activiteiten zich niet tot instandhoudingswerkzaamheden, maar hebben ze eveneens betrekking op het terugbrengen van onderhoudskosten en verlenging van de levensduur van het object. Het gaat dan bijvoorbeeld om het na vele jaren cyclisch vervangen van kozijnen, vernieuwing sanitaire voorzieningen, elektrische bedrading, dakbedekking en dergelijke.

Financiën

Voor de dekking van de kosten van groot onderhoud en renovaties zijn een aantal reserves gevormd. Afhankelijk van de geplande groot onderhoudswerkzaamheden wordt jaarlijks een bedrag vanuit de reserve gebruikt om de kosten van het groot onderhoud te dekken. De kosten van klein onderhoud komen ten laste van de reguliere exploitatie.

Op het gebied van riolering is een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt gevoed door de ontvangen rioolheffingen.

Totaaloverzicht financiële ontwikkelingen binnen de exploitatie:

Exploitatie - Onderdeel	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Civiele kunstwerken	-9.424	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613
Gebouwen	-590.002	-660.382	-764.933	-764.322	-652.885	-651.581
Openbaar groen	-946.238	-993.632	-1.164.982	-1.153.519	-1.153.519	-1.146.613
Openbare verlichting	-156.961	-225.401	-224.901	-224.901	-227.401	-227.401
Riolering en water	343.300	292.839	291.799	293.921	300.720	300.650
Speelvoorzieningen	-81.724	-103.034	-117.378	-121.013	-125.013	-129.013
Sportparken	-302.671	-221.602	-254.719	-254.719	-254.719	-254.719
Wegen	-629.658	-808.716	-838.942	-843.342	-846.342	-849.342
Totaal exploitatie onderhoud kapitaalgoederen	-2.373.378	-2.737.542	-3.091.670	-3.085.508	-2.976.772	-2.975.632

De ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen er als volgt uit:

Reserves en voorzieningen (Stand per 1 januari)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Reserves</i>						
Civiele kunstwerken	121.026	151.853	183.413	214.240	245.067	275.894
Gebouwen	514.258	592.077	642.077	692.077	742.077	792.077
- Afschrijvingslasten cultuurhuis	510.131	370.379	238.127	113.375	0	0
- Huisvesting basisonderwijs	820.541	723.412	632.659	631.604	630.648	634.991
IBOR	72.109	79.859	114.859	114.859	114.859	114.859
Speelvoorzieningen	199.231	188.093	177.685	161.882	146.444	131.007
Renovatie sportpark De Grift	251.362	245.175	238.491	238.491	238.491	238.491
Wegen	523.975	682.852	682.852	682.852	682.852	682.852
<i>Totaal reserves</i>	<i>3.012.633</i>	<i>3.033.700</i>	<i>2.910.163</i>	<i>2.849.380</i>	<i>2.800.438</i>	<i>2.870.171</i>
<i>Voorzieningen</i>						
Egalisatie riolering	5.451.256	5.961.630	6.170.950	6.658.908	7.129.472	7.560.862
<i>Totaal voorzieningen</i>	<i>5.451.256</i>	<i>5.961.630</i>	<i>6.170.950</i>	<i>6.658.908</i>	<i>7.129.472</i>	<i>7.560.862</i>
Totaal	8.463.889	8.995.330	9.081.113	9.508.288	9.929.910	10.431.033

Bij de verschillende onderdelen gaan wij nader in op de financiële ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen.

De reserve IBOR voor investeringen en egalisatie van budgetten voor het beheer van de openbare ruimte is niet toe te wijzen aan één specifiek onderdeel van kapitaalgoederen.

Integraal beheer openbare ruimte (IBOR)

In de nota IBOR hebt u vastgesteld dat het huidige onderhoudsniveau van beeldkwaliteit B/C (sober en doelmatig) alleen duurzaam in stand is te houden door naast jaarlijks integraal cyclisch onderhoud aandacht te besteden aan planmatig onderhoud voor de renovatie en omvorming van 'versleten en niet passende' voorzieningen. Dit houdt in dat bij een gelijkblijvend regulier onderhoudsbudget in de begroting ook investeringen worden gedaan op het gebied van renovaties.

Civiele kunstwerken

Beleid

Civiele kunstwerken zijn bruggen, viaducten, tunnels, e.d. Ons gemeentelijk beleid op het gebied van civiele kunstwerken is vastgelegd in de nota Visuele inspecties en onderhoudsplanning civiele kunstwerken uit 2022. Het plan geldt voor de periode van vijf jaar (2022-2026). Voor 2024 staan geen vervangingen of groot onderhoud op de planning.

Financiële ontwikkelingen

Voor de onderbouwing van de gemeentelijke begroting hebben wij een nieuw inspectieplan opgesteld van de civiele kunstwerken voor de periode van vijf jaar (**2022-2026**). Op basis hiervan hebben wij een doorrekening gemaakt van het regulier onderhoud, groot onderhoud, de inspectie om de vijf jaar en de vervangingsinvesteringen voor de periode **2022-2033**. Hieruit blijkt dat alle verwachte kosten voor de periode 2022-2033 bekostigd kunnen worden uit het reguliere budget van jaarlijks € 16.440, de jaarlijkse toevoeging aan de reserve kunstwerken van € 32.000 en de huidige stand van de reserve Kunstwerken.

Jaarlijks fluctueren de onderhoudskosten van de civiele kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud het onderhoudsbudget overschrijdt, vullen wij het budget aan door te beschikken over de reserve Kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud minder is voegen wij het restantbudget toe aan de reserve.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten betreffende de civiele kunstwerken binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve Kunstwerken.

De beschikbare budgetten binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Kunstwerken	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>						
Diverse kosten onderhoud	8.251	16.440	16.440	16.440	16.440	16.440
Kapitaallasten	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
<i>Totaal lasten</i>	<i>9.424</i>	<i>17.613</i>	<i>17.613</i>	<i>17.613</i>	<i>17.613</i>	<i>17.613</i>
Saldo Civiele kunstwerken	-9.424	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613	-17.613

Reserve Kunstwerken	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Saldo per 1 januari</i>	121.026	151.853	183.413	214.240	245.067	275.894
- toevoegingen	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
- onttrekkingen	-1.173	-440	-1.173	-1.173	-1.173	-1.173
Saldo per 31 december	151.853	183.413	214.240	245.067	275.894	306.721

Gebouwen

Beleid

Beleidsnota's

Ons beleid betreffende de gemeentelijke gebouwen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen	2015	2015-2039
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen	2020	2020-2035

Hoofdlijnen

In 2015 hebt u een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan vastgesteld voor onze gemeentelijke gebouwen. Dit plan geeft inzicht in de te verwachten kosten voor groot onderhoud voor de komende 25 jaar. Het gaat daarbij om de gemeentelijke gebouwen: gemeentehuis, cultuurhuis, gemeentewerf, uitvaartcentrum en brandweerkazerne. Er zal binnenkort een 0-meting worden gedaan naar de staat van het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed, zodat er een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan kan worden opgesteld.

Voor De Schans, gedeeltelijk ons eigendom, wordt via de Vereniging van Eigenaren De Schans gereserveerd voor groot onderhoud aan het gehele gebouw. Dit loopt niet via de reserve onderhoud gebouwen van onze gemeente. Wel wordt nu door de gemeente gereserveerd voor vervanging van inventaris in de Schans voor het gedeelte waar de gemeente eigenaar van is.

Het onderwijs heeft een aparte status binnen het geheel, de juridisch eigendom berust bij de schoolverenigingen, de economisch eigendom berust bij onze gemeente. Wij zijn verantwoordelijk voor het bekostigen van nieuwbouw, tijdelijke en permanente uitbreiding en eerste inrichting onderwijsleerpakketten en meubilair. De daarbij behorende middelen zijn via het Gemeentefonds eveneens naar de gemeente gedecentraliseerd. De wettelijke grondslag van de taken van de gemeente ten aanzien van onderwijshuisvesting liggen vast in de Wet op het primair onderwijs.

In 2019 hebben wij in samenwerking met de schoolbesturen een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Met dit plan hopen wij beter in te kunnen spelen op toekomstige maatschappelijk en onderwijskundige ontwikkelingen. Wij streven naar een beter inzicht in de (toekomstige) behoeften en mogelijkheden op het gebied van de onderwijshuisvesting in relatie tot andere beleidsterreinen en vastgoed. Dit moet leiden tot een betere beheersbaarheid van de investeringen op onderwijshuisvesting.

Duurzaamheid:

In 2019 is een extern bureau gevraagd voor de vijf gemeentelijke gebouwen te inventariseren welke duurzaamheidsinvesteringen nodig zijn om alle vijf gemeentelijke gebouwen energieneutraal te maken of te verbeteren naar energielabel A. Via de rapportages van de vijf gemeentelijke gebouwen is inzichtelijk gemaakt welke duurzaamheidsinvesteringen nodig zijn om bij de gebouwen het energielabel te verbeteren, energiebesparing te realiseren en de gebouwen energieneutraal en of gasloos te maken.

Op basis van de inventarisatie is in 2020 besloten in alle vijf gemeentelijke gebouwen de bestaande verlichting te vervangen voor LED verlichting en in het monumentale gedeelte van het gemeentehuis het dak aan de binnenzijde te isoleren. Door deze duurzaamheidsinvesteringen hebben vier gemeentelijke gebouwen energielabel A behaald en het gemeentehuis energielabel C.

Basisgegevens

Gebouwen in ons eigendom die gebruikt worden door anderen zijn:

- Cultuurhuis: Openbare bibliotheek, VVV, Stichting Kunst en Cultuur, Stichting Oud Woudenberg en Coöperatie De Kleine Schans;
- Brandweerkazerne: Veiligheidsregio Utrecht (VRU);
- Voormalig Jongeren centrum: Peuterspeelzaal 'Eigenwijs';
- Uitvaartcentrum Henschoten: Dagelijks beheer door twee uitvaartondernemers met ondersteuning vanuit onze gemeente;
- De Schans: S.W.O., GGD, Reinaerde, Charim, Beweging 3.0., Rondon BV;
- Gemeentehuis: Politie.

In het buitengebied is 1 woonboerderij tegelijkertijd met grondaankopen in bezit van de gemeente gekomen. Deze is, zolang er geen concrete plannen voor de aangekochte gronden zijn, op tijdelijke basis verhuurd.

Onderhoud 2024

Het onderhoud verrichten wij volgens het vastgestelde meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen. De belangrijkste geplande onderhoudswerkzaamheden in 2024 betreffen:

- Renovatie, onderhoud en schilderwerk buitenzijde gemeentehuis.

De scholen zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor het (groot) onderhoud, terwijl de kosten van vernieuwing/uitbreiding van schoolgebouwen bij onze gemeente liggen.

Financiële ontwikkelingen

Het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen geeft aan dat over de periode 2015-2039 in totaal € 1.693.000 nodig is om het groot onderhoud te bekostigen. Het groot onderhoud wordt bekostigd uit de reserve onderhoud gebouwen. Jaarlijks worden ten laste van de begroting toevoegingen gedaan naar de reserve. De kosten van onderhoud van gemeentelijke gebouwen komen ten laste van de exploitatie, waarna dekking plaatsvindt uit de reserve.

De kosten van de bouw van de brandweerkazerne, het uitvaartcentrum en de aankoop en verbouwing van het Cultuurhuis zijn geactiveerd en worden over meerdere jaren afgeschreven. De afschrijvingskosten van het Cultuurhuis worden gedekt uit een reserve.

Kosten van nieuw-, aan- en bijbouw van het onderwijs worden geactiveerd, dekking van de kapitaallasten vindt plaats uit de reserve Huisvesting onderwijs.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten betreffende de gemeentelijke gebouwen binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve gebouwen.

De exploitatie geeft met betrekking tot gebouwen het volgende beeld te zien:

Exploitatie - Onderdeel	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Baten</i>						
Huren en vergoeding gebruik	417.406	431.230	432.029	432.841	432.841	432.841
Overige opbrengsten	33.520	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
<i>Totaal baten</i>	<i>450.926</i>	<i>433.230</i>	<i>434.029</i>	<i>434.841</i>	<i>434.841</i>	<i>434.841</i>
<i>Lasten</i>						
Lonen en inhuur	145.587	140.150	244.000	244.000	244.000	244.000
Belastingen, heffingen en verzekeringen	50.142	68.147	73.847	73.847	73.847	73.847
Energiekosten en waterverbruik	132.845	260.961	260.961	260.961	260.961	260.961
dagelijks onderhoud	158.983	106.789	106.883	106.979	106.979	106.979
Groot Onderhoud	5.457	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Beheer Huur en servicekosten	139.239	93.406	93.509	93.614	93.614	93.614
Kapitaallasten	404.172	404.160	399.763	399.763	288.325	287.022
Overige kosten	4.503	0	0	0	0	0
<i>Totaal lasten</i>	<i>1.040.928</i>	<i>1.093.612</i>	<i>1.198.962</i>	<i>1.199.163</i>	<i>1.087.725</i>	<i>1.086.422</i>
Saldo gebouwen	-590.002	-660.382	-764.933	-764.322	-652.885	-651.581

Met betrekking tot het beheer en onderhoud van onze gemeentelijke gebouwen hebben wij de volgende vier reserves:

Reserves met betrekking tot gebouwen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Saldo per 1 januari - Gebouwen</i>	514.258	592.077	642.077	692.077	742.077	792.077
- toevoegingen	82.919	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
- onttrekkingen onderhoud gebouwen	5.100	0	0	0	0	0
<i>Saldo per 31 december reserve Gebouwen</i>	592.077	642.077	692.077	742.077	792.077	842.077
<i>Saldo per 1 januari - Cultuurhuis</i>	510.131	370.379	238.127	113.375	0	0
- toevoegingen	0	0	0	0	0	0
- onttrekkingen - dekking afschrijvingslasten	139.752	132.252	124.752	113.376	0	0
<i>Saldo per 31 december reserve Cultuurhuis</i>	370.379	238.127	113.375	0	0	0
<i>Saldo per 1 januari - Huisvesting basisonderwijs</i>	820.541	723.412	632.659	631.604	630.648	634.991
- toevoegingen	141.000	141.000	239.000	239.000	239.000	239.000
- onttrekkingen - dekking afschrijvingslasten	238.129	231.753	240.055	239.956	234.657	226.750
<i>Saldo per 31 december reserve Huisvesting basisonderwijs</i>	723.412	632.659	631.604	630.648	634.991	647.241
Totaalsaldo per 31 december	1.685.868	1.512.863	1.437.056	1.372.725	1.427.068	1.489.318

Openbaar groen

Beleid

De beleidsuitgangspunten betreffende het openbaar groen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Hondenbeleidsplan	2004	
Bomenbeleidsplan	2006	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2007	
Landschapsontwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2009	
<u>Bomenverordening</u>	2017	
Groenbeleidsplan	2020	

In 2020 hebt u het Groenbeleidsplan vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten hierin zijn:

- Behouden van een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving;
- Beschermen en ontwikkelen van landschappelijke kwaliteiten;
- Behouden en waar mogelijk versterken van de soortenrijkdom aan planten en dieren (biodiversiteit);
- Innoveren in groenonderhoud met aandacht voor mens en milieu.

In het plan is er speciale aandacht voor klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, innoveren en verduurzamen en burgerparticipatie. Voor deze speerpunten zijn ambitieniveaus geformuleerd. Deze zijn vertaald in concrete ambities, acties en projecten.

Het groenbeheer delen we in naar de functies van groen: kijkgroen, groenaankleding, recreatiegroen, natuurgroen. Bij elke functie hoort nog steeds een kwaliteitsniveau van CROW, maar we kunnen nu beter en makkelijker aan de inwoners uitleggen waarom een specifiek stuk groen een bepaald onderhoudsniveau heeft. Bij de uitvoering van het groenbeleidsplan werken we samen met inwoners, organisaties en ondernemers. We doen dit door open te staan voor groene initiatieven uit de samenleving en deze waar mogelijk te ondersteunen. We werken op buurtniveau aan natuurlijk groen en we koppelen de waarde van groen aan thema's als gezondheid, klimaat, duurzaamheid én biodiversiteit. Voorbeelden hiervan zijn de 'groen aan de buurt projecten' en het bijenbloemen project.

Onderhoud

Het onderhoud van het openbaar groen voeren wij uit in samenwerking met Amfors. Er zijn een drietal wijkteams gevormd, welke verantwoordelijk zijn voor het onderhoud in 'hun' wijken. Dit betreft het groenonderhoud, maar ook kleinschalig onderhoud op straat- en buurtniveau. Voor het machinaal onderhoud (gazons en wegverhardingen, verwerken veegvuil) stellen wij jaarlijks een bestek op, wat door Eemfors stad & groenonderhoud uitgevoerd wordt. De bestekken monitoren wij regelmatig op de gewenste beeldkwaliteit. Door klimaatverandering (warmer en natter) is meer intensief onderhoud nodig om de gewenste kwaliteit te waarborgen.

Financiële ontwikkelingen

De kosten van het groenonderhoud vertonen al een aantal jaren een stijgende lijn, wat met name het gevolg is van meer onderhoud door de klimaatverandering en areaaluitbreiding.

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Exploitatie - Groen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Baten</i>						
Overige opbrengsten	263	1.281	1.281	1.281	1.281	1.281
<i>Totaal baten</i>	<i>263</i>	<i>1.281</i>	<i>1.281</i>	<i>1.281</i>	<i>1.281</i>	<i>1.281</i>
<i>Lasten</i>						
Lonen en salarissen	398.443	420.650	469.000	469.000	469.000	469.000
Inhuur personeel	270.630	242.000	298.000	298.000	298.000	298.000
Uitvoeringskosten derden	188.044	194.194	189.694	191.994	191.994	191.994
Brandstoffen	13.511	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
IBOR-uitgaven	0	59.000	112.000	112.000	112.000	112.000
Kapitaallasten	12.069	12.069	10.669	6.906	6.906	0
Landschapsbeheer	13.623	19.000	33.900	23.900	23.900	23.900
Onderhoud begraafplaatsen	18.978	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Uitvoering beleid	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	31.203	15.000	20.000	20.000	20.000	20.000
<i>Totaal lasten</i>	<i>946.501</i>	<i>994.913</i>	<i>1.166.263</i>	<i>1.154.800</i>	<i>1.154.800</i>	<i>1.147.894</i>
Saldo openbaar groen	-946.238	-993.632	-1.164.982	-1.153.519	-1.153.519	-1.146.613

Openbare verlichting

Financiële ontwikkelingen

De financiën geven het volgende beeld te zien:

openbare verlichting	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Baten</i>						
Overige opbrengsten	4.591	4.500	5.000	5.000	5.000	5.000
<i>Totaal baten</i>	<i>4.591</i>	<i>4.500</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>
<i>Lasten</i>						
Diverse kosten onderhoud	44.754	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Energiekosten	33.257	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Kapitaallasten	83.541	74.901	74.901	74.901	77.401	77.401
<i>Totaal lasten</i>	<i>161.552</i>	<i>229.901</i>	<i>229.901</i>	<i>229.901</i>	<i>232.401</i>	<i>232.401</i>
Saldo openbare verlichting	-156.961	-225.401	-224.901	-224.901	-227.401	-227.401

Riolering/water

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
<u>Waterplan en Basis Waterketen Plan BWKP</u>	2019	2020-2024

In 2019 hebt u het waterplan voor de periode 2020-2024 vastgesteld, dit is een gezamenlijk plan met de gemeente Scherpenzeel. In dit Waterplan zijn de visie en de ambities voor de komende jaren op het gebied van water en riolering bepaald. Met name de klimaatontwikkelingen, het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte en de invoering van de omgevingswet krijgen hierin extra aandacht. Daarnaast is duurzaamheid een belangrijk onderwerp. Het plan hebben wij opgesteld in samenwerking met het Waterschap Vallei en Veluwe. Door diverse factoren, onder andere de uitbreiding van het rioolstelsel en de maatregelen BWKP (Basis Water Keten Plan), zou de rioolheffing in komende jaren met € 40 per heffingseenheid stijgen. Door toename van het aantal heffingseenheden blijft de stijging beperkt tot € 18 per eenheid. In 2024 wordt het nieuwe Waterplan opgesteld. Hierbij wordt tevens het huidige Waterplan geëvalueerd.

Onze ambities in het waterplan zijn:

- we gebruiken gebiedskenmerken in al onze beslissingen;
- we worden klimaatbestendig;
- we zetten onze (afval) waterketen en watersysteem in om Woudenberg duurzaam te maken;
- we werken samen, integraal en gebiedsgericht;
- we hebben een goed functionerende (afval)waterketen en watersysteem.

Het is ons uitgangspunt groot onderhoud uit te voeren door middel van relining. Dit geeft minder overlast voor de bewoners en is minder kostbaar dan een volledige rioolvervanging. In gevallen dat dit niet mogelijk is óf waar wij gescheiden rioolafvoer aan gaan leggen, vervangen wij het volledige riool.

Onderhoud

In 2024 staan de volgende grote onderhoudswerkzaamheden gepland:

- Rioolvervanging en herinrichting fase 6 Laanzicht (Jan Steenlaan)
- Rioolvervanging en herinrichting Parklaan
- Renovatie gemaal en drukriolering Gouden Regen
- Renovatie gemaal en drukriolering Landaasweg
- Renovatie gemaal en drukriolering Klein Landaas

Financiële ontwikkelingen

Uit het waterplan 2020-2024 blijkt dat voor de periode 2020-2079 € 59,5 miljoen nodig is voor vervanging van vrijvervalriolen, drukriolering, gemalen, klimaatmaatregelen en grondwatermaatregelen. Deze kosten zijn gebaseerd op het vervangen van gemengde riolen door gescheiden riolen, het Basiswaterketenplan (BWKP) en het grondwaterbeheer en beleidsplan (GWBBP). Daarnaast dienen wij voor deze periode rekening te houden met kosten voor verbetering, onderzoek, beheer, onderhoud en herstelmaatregelen. Hiervoor is een bedrag van € 47,0 miljoen geraamd. Voor gedane investeringen uit het verleden is nog een bedrag van € 1,5 miljoen benodigd ter

dekking van de kapitaalslasten. Totaal hebben wij voor de periode van 2020-2079 € 108 miljoen gereserveerd. Dit komt neer op van ruim € 1,8 miljoen per jaar (exclusief btw).

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Riolering en water	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Baten</i>						
Overige opbrengsten	1.444.796	1.305.000	1.493.000	1.493.000	1.493.000	1.493.000
<i>Totaal baten</i>	<i>1.444.796</i>	<i>1.305.000</i>	<i>1.493.000</i>	<i>1.493.000</i>	<i>1.493.000</i>	<i>1.493.000</i>
<i>Lasten</i>						
Baggeren en beschoeiingen	0	145.000	27.000	27.000	27.000	27.000
Energiekosten	30.220	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Inhuur personeel	0	0	0	0	0	0
Investeringen	47.110	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Kapitaallasten	110.818	101.916	115.893	131.165	163.539	163.206
Lonen en salarissen	154.367	156.725	171.150	171.150	171.150	171.150
Onderhoud en reparaties	237.718	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Toevoegingen voorziening	510.374	209.320	487.958	470.564	431.390	431.794
Overige kosten	10.889	9.200	9.200	9.200	9.200	9.200
<i>Totaal lasten</i>	<i>1.101.496</i>	<i>1.012.161</i>	<i>1.201.201</i>	<i>1.199.079</i>	<i>1.192.280</i>	<i>1.192.350</i>
Saldo riolering en water	343.300	292.839	291.799	293.921	300.720	300.650

De voorziening Riolering ontwikkeld zich op de volgende manier:

Voorziening Riolering	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Saldo per 1 januari</i>	5.451.256	5.961.630	6.170.950	6.658.908	7.129.472	7.560.862
- toevoegingen	510.374	209.320	487.958	470.564	431.390	431.794
- onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Saldo per 31 december	5.961.630	6.170.950	6.658.908	7.129.472	7.560.862	7.992.656

Speelvoorzieningen

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')	2016	

In het door u vastgestelde speelruimtebeleidsplan 'Samenspel' is de omvorming van de inrichting van speelvoorzieningen op wijkniveau vastgelegd. Het grootste deel van de speelvoorzieningen is afgeschreven. Het realiseren van aantrekkelijke en uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplaatsen op basis van de behoeften van de verschillende doelgroepen, leidt tot het centraliseren van speeltoestellen met weliswaar minder, maar wel aantrekkelijkere speellocaties. Door verplaatsing en vermindering van het aantal speelvoorzieningen wordt zowel dit doel als toekomstige kostenbesparing bereikt.

Financiële ontwikkelingen

Het financieel overzicht betreffende de speelvoorzieningen ziet er als volgt uit:

Speelvoorzieningen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Lasten</i>						
Inspectie en onderhoud	16.146	19.500	20.000	20.000	20.000	20.000
Kapitaallasten	23.016	41.784	47.803	51.438	55.438	59.438
Lonen en salarissen	42.562	41.750	49.575	49.575	49.575	49.575
<i>Totaal lasten</i>	<i>81.724</i>	<i>103.034</i>	<i>117.378</i>	<i>121.013</i>	<i>125.013</i>	<i>129.013</i>
Saldo speelvoorzieningen	-81.724	-103.034	-117.378	-121.013	-125.013	-129.013

De reserve Speelvoorzieningen ontwikkeld zich op de volgende wijze:

Reserve Speelvoorzieningen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Saldo per 1 januari</i>	199.231	199.231	188.823	178.415	168.006	157.598
- toevoegingen	0	0	0	0	0	0
- onttrekkingen - dekking afschrijvingslasten nieuw beleid	11.138	10.408	15.803	15.438	15.438	15.438
Saldo per 31 december	188.093	188.823	173.020	162.977	152.569	142.160

Sportterreinen

Beleid

Via de gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift hebben wij het onderhoud en de renovatie van sportterreinen geregeld. Voor het onderhoud ontvangt de stichting van ons een jaarlijkse bijdrage en voor renovatie hebben wij een reserve gevormd (voorheen tot en met 2022 was het nog een voorziening).

Onderhoud

Het onderhoud wordt verricht door de Stichting Beheer Sportpark De Grift.

Financiële ontwikkelingen

Jaarlijks stellen wij € 55.000 ter dekking van de kapitaallasten beschikbaar. Dit bedrag is bedoeld voor de dekking van de kosten van de renovatie van de sportterreinen (reeds gedane investeringen).

De voetbalvereniging en Stichting Sportpark De Grift betalen beide jaarlijks € 8.500 aan onze gemeente als bijdrage in de investeringskosten van de twee kunstgrasvelden. Ook voegen wij jaarlijks € 54.000 toe aan de reserve renovatie Sportpark De Grift om de geplande renovaties tot en met het jaar 2030 te kunnen bekostigen.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten over de sportterreinen binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve Renovatie sportpark de Grift.

Sport accommodaties	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Baten</i>						
Ontr. voorziening/reserve	55.142	55.639	38.748	38.748	38.748	38.748
Ontvangen huren	45.742	46.491	46.491	46.491	46.491	46.491
Rijksvergoeding	18.858	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	7.660	1.500	0	0	0	0
Totaal baten	127.402	103.630	85.239	85.239	85.239	85.239
<i>Lasten</i>						
Gemeentelijke bijdrage	262.734	177.664	187.964	187.964	187.964	187.964
Kapitaallasten	57.613	57.613	40.721	40.721	40.721	40.721
Lonen en salarissen	45.412	39.500	49.000	49.000	49.000	49.000
Specifieke uitkering	0	0	0	0	0	0
Subsidies	0	0	0	0	0	0
Toev. Voorziening/reserve	48.955	48.955	53.773	53.773	53.773	53.773
Overige kosten	15.359	1.500	8.500	8.500	8.500	8.500
Totaal lasten	430.073	325.232	339.958	339.958	339.958	339.958
Saldo sportparken	-302.671	-221.602	-254.719	-254.719	-254.719	-254.719

De ontwikkeling van de reserve Renovatie sportpark De Grift ziet er als volgt uit:

Voorziening/reserve Renovatie sportpark De Grift	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Saldo per 1 januari</i>	251.362	245.175	238.491	238.491	238.491	238.491
- toevoegingen	48.955	48.955	53.773	53.773	53.773	53.773
- onttrekkingen	55.142	55.639	38.748	38.748	38.748	38.748
Saldo per 31 december	245.175	238.491	253.516	253.516	253.516	253.516

Wagenpark gemeentewerf

Om het vervangen van groot materieel van onze gemeentelijke buitendienst beter inzichtelijk te maken is er een meerjarenplanning gemaakt van wanneer welk materieel vervangen moet worden. Het is de bedoeling om de jaarlijkse afschrijvingskosten mee te nemen in de jaarbudgetten op de diverse kostenposten waarvoor het materieel ingezet wordt. De meerjarenplanning bevat een geschatte vervangingswaarde van in het totaal € 815.000 voor het grote materieel met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 tot 15 jaar. De huidige reserve is daarvoor ontoereikend. Daarom wordt de reserve structureel extra aangevuld, vanaf 2020 met € 5.000 en daarna jaarlijks met € 5.000 extra tot we in 2028 jaarlijks € 45.000 extra toevoegen aan de reserve.

In 2021 is begonnen met het vervangen van het wagenpark

Wegen en bermen

Beleid

Op het gebied van onze wegen en bermen hebt u de volgende beleidsnota's vastgesteld:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Wegenbeleidsplan ten behoeve van wegen in het buitengebied	1995	
Verkeersveiligheidsplan	2005	
Gladheidsbestrijdingsplan	2006	
Parkeerbeleidsplan	2006	
Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)	2014	
Wegenbeheerplan	2023	2023-2027

Onze belangrijkste gemeentelijke uitgangspunten en het gekozen onderhoudsniveau hebben wij vastgesteld in de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Daarnaast zijn er beleidskaders vastgesteld in de het Wegenbeheerplan.

Grote onderhoudswerkzaamheden aan de wegen combineren wij zoveel mogelijk met groot onderhoud aan de riolering, dit om overlast voor de bewoners te beperken én uit oogpunt van financieel voordeel.

Onderhoud

Voor de onderbouwing van de budgetten en de aanbesteding van een nieuw wegenonderhoudscontract (2023-2027) hebben wij een wegbeheerplan opgesteld voor de periode van 2023 tot 2027. Het doel van het beheerplan is enerzijds om inzicht te krijgen in de huidige onderhoudstoestand van de wegen en vast te stellen welke wegen de komende jaren moeten worden aangepakt. Anderzijds welk budget nodig is om deze wegen veilig te kunnen gebruiken en aan de wettelijke verplichtingen te voldoen. Het uitgangspunt hierbij is het onderhoudsniveau zoals dit in de nota IBOR is vastgelegd.

Blijkens het wegbeheerplan is het grootste deel van de onderhoudsstaat van de wegen voldoende, een klein deel is matig, daarnaast vertoont een klein deel duidelijk groot achterstallig onderhoud. Dit laatste deel zit aan de bovengrens van de landelijke norm. Zowel het deel met matig als achterstallig onderhoud dienen wij met voorrang aan te pakken, ter voorkoming van de kans op ongelukken en het beperken van extra kosten in verband met het noodzakelijke extra onderhoud.

Financiële ontwikkelingen

In april/mei 2022 heeft een inventarisatie en visuele onderhoudsinspectie van de wegen in de gemeente Woudenberg plaatsgevonden. De inventarisatie is bedoeld om de areaalgegevens en vaste gegevens te actualiseren. Met de onderhoudsinspectie wordt de actuele onderhoudstoestand van de wegen in beeld gebracht. De inventarisatie en inspectie vormen de basis voor het opstellen van een onderhoudsplanning. Deze planning is opgesteld voor de periode van vijf jaar (2023-2027) en bestaat uit te nemen onderhoudsmaatregelen op diverse wegen en de bijbehorende kosten van deze maatregelen.

Het benodigde budget voor de eerste 5 jaren is bepaald via de onderhoudsplanning en voor de periode daarna op basis van eenheidsprijzen en onderhoudscycli. Op basis van de meerjaren onderhoudsplanning is de begroting voor de periode 2023-2027 als volgt:

	2023	2024	2025	2026	2027
Asfaltverhardingen	€ 299.923	€ 435.068	€ 161.453	€ 361.132	€ 37.999
Elementenverhardingen	€ 388.085	€ 84.360	€ 178.755	€ 51.706	€ 4.111
Cementbeton	€ 0	€ 0	€ 4.964	€ 2.254	€ 0
Klein onderhoud	€ 87.167	€ 87.167	€ 87.167	€ 87.167	€ 87.167
Totaal	€ 775.175	€ 606.595	€ 432.339	€ 502.259	€ 129.277
Gemiddeld	€ 489.129				

Het beschikbare budget voor de jaren 2023-2027 is:

Onderhoud wegen	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal op basis van het gemiddelde					
Beschikbaar	€ 491.367	€ 491.367	€ 491.367	€ 491.367	€ 491.367
Uitgave	€ 489.129	€ 489.129	€ 489.129	€ 489.129	€ 489.129
Resultaat	€ 2.238	€ 2.238	€ 2.238	€ 2.238	€ 2.238

Er is voor het uitvoeren van groot- en klein onderhoud jaarlijks € 491.367 beschikbaar in de begroting 2024-2027. Voor de periode 2023-2027 is gemiddeld € 489.129 nodig. Over 5 jaar gezien is het jaarlijks beschikbare budget van € 491.367 in de begroting voldoende, echter in het wegbeheerplan (2023-2027) wordt geadviseerd in de jaren 2023 en 2024 achterstallig onderhoud weg te werken waardoor meer tijdelijk budget nodig is dan de beschikbare € 491.367. Besloten is de reserve wegen in te zetten voor de fluctuaties in de benodigde budgetten voor de jaren 2023-2027. In de reserve wegen is per 1 jan 2023 € 682.852 beschikbaar waarvan € 189.000 beschikbaar moet blijven voor project VERDER.

D. Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf gaat over de uitvoering van de treasuryfunctie. Kenmerkend voor treasury is dat de financiële risico's aanzienlijk kunnen zijn, er worden grote bedragen beheerd en er dienen omvangrijke risico's beheerst te worden. De treasuryfunctie beantwoordt de vraag hoe wij het beleid financieren en hoe wij omgaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Gelet op het grote financiële belang en de bijbehorende risico's zijn wij op het gebied van financiering aan een uitgebreid scala van wet- en regelgeving gebonden. De belangrijkste zijn:

- [Wet financiering decentrale overheden \(Wet fido\)](#);
- [Wet houdbare overheidsfinanciën \(Wet hof\)](#);
- [Regelgeving betreffende staatssteun](#);
- [Regeling schatkistbankieren decentrale overheden](#);
- [Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden \(Ruddo\)](#)

Treasury definiëren wij als het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- financiële geldstromen;
- financiële posities;
- hieraan verbonden risico's.

Beleidskaders

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Financiële verordening	2022	N.v.t.
Treasurystatuut	2016	N.v.t.

In het Treasurystatuut is onder andere opgenomen waar de gemeente aan wil, kan en moet voldoen om een zo optimaal mogelijke werkwijze te krijgen betreffende:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Ook maakt het treasurystatuut een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

De belangrijkste beleidsuitgangspunten in ons Treasurystatuut zijn:

- voor elke transactie, uitgezonderd daggeld, moeten minimaal twee offertes (tarieven) bij ten minste twee partijen worden aangevraagd;
- ons college is gemandateerd gelden aan te trekken;
- de liquiditeitsprognose wordt regelmatig geactualiseerd;
- het voeren van een risicomijdend treasurybeleid. Hierbinnen streven wij naar een zo hoog mogelijk rendement op de beleggingen en/of zo laag mogelijke kosten bij het aantrekken van financieringsmiddelen.

Ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen op het gebied van financiering zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, maar ook wijzigingen in wet- en regelgeving. Vanaf het derde kwartaal 2022 zijn de rentepercentages opgelopen. Van negatieve rente is geen sprake meer en rood staan kost als vanouds weer geld. Dagelijks wordt ons banksaldo vanuit ons schatkistrekening aangevuld tot tenminste € 50.000. Is het saldo hoger dan € 900.000 dan wordt het meerdere afgeroomd naar onze schatkistrekening. Door deze automatische voorkomen we zoveel mogelijk rentebetalingen.

Financieringsbehoefte

Het geraamde financieringsbehoefte voor 2024 bedraagt € 3,2 miljoen.

De berekening van de financieringsbehoefte ziet er als volgt uit:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Boekwaarde investeringen	25.731.418	24.160.296	25.626.964	23.077.284	24.471.768	23.957.688
Boekwaarde voorraad bouwgrondexploitatie	-1.706.824	0	-154.660	-154.662	-154.662	-154.662
<i>Totaal financieringsbehoefte</i>	<i>24.024.594</i>	<i>24.160.296</i>	<i>25.472.304</i>	<i>22.922.622</i>	<i>24.317.106</i>	<i>23.803.026</i>
Langlopende geldlening o/g	8.826.156	6.200.000	3.850.000	1.500.000	1.000.000	500.000
Eigen en vreemd vermogen (reserves en voorzieningen)	19.902.556	19.212.290	20.705.176	21.313.412	21.804.469	22.337.552
<i>Totaal financieringsmiddelen</i>	<i>28.728.712</i>	<i>25.412.290</i>	<i>24.555.176</i>	<i>22.813.412</i>	<i>22.804.469</i>	<i>22.837.552</i>
Financieringsbehoefte	-4.704.118	-1.251.994	917.127	109.210	1.512.637	965.474

Leningenportefeuille

In 2024 wordt er voor € 2,35 miljoen afgelost. Voor het restant ramen we een vervangende lening van € 2 miljoen. Of deze lening ook nodig zal zijn wordt in april 2023 duidelijk.

De ontwikkeling van de huidige leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Ontwikkeling leningenportefeuille	Saldo 01-01-2024	Nieuwe lening	Aflossing vervroegd	Aflossing	Rente	Saldo 31-12-2024
Bank Nederlands Gemeenten	0			0	0	0
Bank Nederlands Gemeenten	500.000			500.000	-275	0
Bank Nederlands Gemeenten	1.200.000			600.000	-4.200	600.000
Bank Nederlands Gemeenten	2.500.000			1.250.000	-10.500	1.250.000
Bank Nederlands Gemeenten	0	2.000.000		0	52.500	2.000.000
Totaal langlopende geldleningen	4.200.000	2.000.000	0	2.350.000	37.525	3.850.000

Risicobeheer

Om de renterisico's te beperken geldt er een kasgeldlimiet en een renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar (vlottende schuld). De kasgeldlimiet stelt een maximum aan het aantrekken van kortlopende leningen (vlottende schuld). De kasgeldlimiet is ingevoerd om de gemeente te beschermen tegen de risico's van het stijgen van de rentelasten, omdat de rente voor kortlopende leningen sterk kan fluctueren. De Wet fido staat een kasgeldlimiet toe van 8,5% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor het jaar 2024 uit op een bedrag van € 3,7 miljoen.

De berekening ziet er als volgt uit:

Berekening kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Begrotingstotaal	41.923.438	33.762.427	45.199.138	40.396.498	34.856.169	33.113.936
<u>Maximale percentage (wet Fido)</u>	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Totaal kasgeldlimiet	3.563.492	2.869.806	3.841.927	3.433.702	2.962.774	2.814.685

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar (vaste schuld). De renterisiconorm maximaliseert het bedrag aan langlopende leningen, welke vernieuwd kunnen worden via herfinanciering en/of renteherziening. De renterisiconorm is ingevoerd om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen, en zodoende het renterisico bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor 2024 uit op een bedrag van € 6,7 miljoen.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de renterisiconorm over de komende jaren:

Stap	Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1	Renteherzieningen						
2	Aflossingen	3.798.000	4.626.156	2.350.000	2.350.000	500.000	500.000
3	<i>Renterisico (1 + 2)</i>	<i>3.798.000</i>	<i>4.626.156</i>	<i>2.350.000</i>	<i>2.350.000</i>	<i>500.000</i>	<i>500.000</i>
4	Renterisiconorm	8.061.000	6.752.485	6.752.485	6.752.485	6.752.485	6.752.485
5a	Ruimte onder renterisiconorm	4.263.000	2.126.329	4.402.485	4.402.485	6.252.485	6.252.485
5b	Overschrijding renterisiconorm						
	Berekening renterisiconorm						
	Begrotingstotaal	41.923.438	33.762.427	33.762.427	33.762.427	33.762.427	33.762.427
	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	8.384.688	6.752.485	6.752.485	6.752.485	6.752.485	6.752.485

Kredietrisico's

Onze gemeente loopt kredietrisico op door ons verstrekte gelden. Het risico doet zich voor bij het op beleidsmatige gronden verstrekken van leningen (publieke taak). Het risico bestaat dat leningen niet, niet volledig en/of niet tijdig worden terugbetaald (rentekosten).

Het overzicht van de uitgezette gelden ziet er als volgt uit:

Verstrekte geldlening	Schuldrestant					
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Woningbouwcorporaties	1.376.156	1.376.156	0	0	0	0
Stichting Kindercentrum Woudenberg			450.000	427.500	405.000	382.500

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 is het schatkistbankieren voor de gemeente van toepassing. Het heeft een wettelijke basis in de wet Financiering decentrale overheden (Wet FIDO) en betekent dat decentrale overheden hun liquide middelen aanhouden bij 's Rijks schatkist. Dit moet leiden tot een verminderde externe financieringsbehoefte van het Rijk met als gevolg een lagere staatsschuld en een lagere EMU schuld van de collectieve sector. Voor de aan te houden middelen in 's Rijks schatkist is een drempel van toepassing die is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000 en een maximum van € 2.500.000. Het schatkistbankieren kan voor de gemeente een negatieve uitwerking hebben op de rendementsverwachting. De hoogte van het negatieve effect is afhankelijk van de afwijking tussen de door het Rijk gehanteerde rentepercentages en de percentages van marktconforme partijen. Uitzettingen (verstrekken van leningen) uit hoofde van de publieke taak blijven mogelijk. Ook het onderling lenen tussen decentrale overheden biedt wellicht mogelijkheden voor een hoger rendement. Voorwaarde hierbij is dat er geen toezichtrelatie mag zijn tussen de betrokken decentrale overheden. Wij zijn verplicht om overtollige middelen in de Rijkschatkist aan te houden. Vanaf 1 juli 2021 is de drempel voor schatkistbankieren door het Rijk op € 1 miljoen gezet.

Renteresultaat

Via de onderstaande tabel bieden wij inzicht in de rentelasten en het renteresultaat.

Renteresultaat			Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering		40.458	37.592	37.526	49.526	39.376	21.876
b.	Externe rentebaten	-/-	88.234	34.266	0	0	0	0
	<i>Totaal door te rekenen externe rente</i>		-47.776	3.326	37.526	49.526	39.376	21.876
C1	Rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	-/-	0	0	0	0	0	0
c2	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-						
c3	Rentebaat van doorverstrekte leningen, indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan taakveld moet worden toegerekend	-/-						
	<i>Totaal rente aan grondexploitaties en taakvelden</i>	-/-	0	0	0	0	0	0
d.	<i>Saldo door te rekenen rente</i>		-47.776	3.326	37.526	49.526	39.376	21.876
d1	Rente over eigen vermogen		0	0	0	0	0	0
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		0	0	0	0	0	0
	<i>De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente</i>							
e.	De werkelijke aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	34.325	0	0	0	0	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury			82.101	-3.326	-37.526	-49.526	-39.376	-21.876

Toelichting rentetoe-rekening

Het saldo van de te betalen en te ontvangen rente dient doorberekend te worden naar de taakvelden. Wij hebben ervoor gekozen om hier gebruik te maken van de renteomslag-methode. De omslagrente wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De renteomslag wordt afgerond en dit houden we in de begroting aan als door te berekenen rentepercentage. Het verschil is het rentevoordeel. Voordeel betekent hier dat iets meer rente is doorgerekend naar de taakvelden. Dit geeft dus voor hetzelfde bedrag een nadeel bij de taakvelden. De rente toerekening is daarmee budgettair in de begroting opgenomen.

De rente naar grondexploitaties loopt volledig via de reserve grondbedrijf, zodat ook hier schommelingen in het rentepercentage geen invloed hebben op de begroting/jaarrekening. Alleen nieuwe geldleningen en rentewijzigingen hebben nog invloed op de begroting.

In de begroting 2024 zorgt het opnemen van een vervangende rentelening voor extra kosten van € 40.000. Of we ook daadwerkelijk moeten gaan lenen zal in 2024 blijken. Eventuele rentevergoedingen over het schatkist saldo dat uit staat bij het rijk is ook niet opgenomen. Doordat het onzeker is of en hoeveel rentekosten er komen in 2024 is er voor gekozen in de begroting geen rente toe te rekenen aan de diverse investeringen en grondexploitaties. Bij het opstellen van de jaarcijfers 2024 zal blijken of we de rentekosten alsnog moeten toe rekenen.

Waarborgen en garanties

De gemeentegarantie voor particulieren is al geruime tijd vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie. De naweën van de gemeentegarantie blijven echter nog lange tijd zichtbaar bij de garantstellingen.

Organisatie	Aard/Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restantbedrag eind					
				2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Particulieren</i>									
Diverse hypotheekverstrekkers	Gemeentegarantie			278.591	278.591	278.591	278.591	278.591	278.591
Woningbouwvereniging	Achternvang leningen o/g			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal waarborgen en garanties				278.591	278.591	278.591	278.591	278.591	278.591

Startersleningen

In de loop der jaren is er, door de gemeente, voor € 550.000 bij het SVN gestort voor startersleningen. Meerdere starters binnen Woudenberg hebben hier gebruik van gemaakt. Dit heeft erin geresulteerd dat begin 2023 het huidige saldo voor de startersleningen in SVn niet meer toereikend was (<€ 35.000) om nieuwe startersleningen te verstrekken. De raad heeft daarop begin 2023 € 350.000 extra beschikbaar gesteld. In totaal komt het beschikbare bedrag hiermee op € 900.000. Per lening is er een maximaal bedrag van € 35.000 beschikbaar. Op moment van schrijven zijn er in 2023 4 nieuwe leningen verstrekt (totaal € 140.000) en zijn er 5 in aanvraag met een totaal van € 170.000. Worden deze 5 ook toegekend dan is er nog € 79.700 beschikbaar bij SVN voor het verstrekken van startersleningen.

Vanuit betaalde rente wordt er een beheersvergoeding betaald aan SVN. Het restant wordt kan ingezet worden voor nieuwe leningen.

E. Paragraaf Bedrijfsvoering

Doel van de paragraaf bedrijfsvoering

Vanuit de BBV is de paragraaf bedrijfsvoering een verplichte paragraaf. De BBV schrijft voor dat meer kosten rechtstreeks naar taakvelden op de vijf programma's in de begroting wordt geschreven. Deze paragraaf biedt de gelegenheid om alsnog een totaalbeeld te geven met als uitgangspunt de visie op bedrijfsvoering.

Personeel

De gemeenteraad heeft in de begroting 2023-2026 een verhoging van de loonsom vastgesteld. Dit voorstel is tot stand gekomen naar aanleiding van een memo dat was gevoegd bij de Voorjaarsrapportage 2022, in dit memo is uitleg gegeven over de staat van de organisatie. De culminatie van de coronapandemie, de periode aan interim-management en het gebrek aan middelen vanwege het financiële toezicht hadden de organisatie uitgehold. Naar aanleiding daarvan was er brede steun in de gemeenteraad om de ambtelijke organisatie een impuls te geven.

Bij de begroting is een uitgebreid memo gevoegd welke maatregelen zijn genomen in het afgelopen politieke jaar en welke maatregelen nog op stapel staan. In deze begroting zijn, buiten de CAO verhoging en reguliere indexaties geen structurele aanvullende middelen gevraagd aan de gemeenteraad. De discussie over de hoogte van het inhuurbudget wordt in 2024 gevoerd.

Van september 2022 tot september 2023 zijn 29 vaste arbeidsplekken ingevuld (5 collega's zijn doorgestroomd, 24 nieuwe collega's aangenomen). Het nieuwe managementteam is in maart 2023 gestart. Vele maatregelen hebben geresulteerd in een organisatie die langzaam hersteld van het dieptepunt dat in het voorjaar van 2022 werd bereikt. Dat kost veel energie en inzet, maar 2024 is het jaar dat de ambtelijke organisatie de blik naar buiten moet richten en weer meer open moet staan voor de signalen die komen uit onze gemeenschap. Een nieuwe organisatievisie (als intern ambtelijk document) is daar onderdeel van. Deze visie wordt door en voor medewerkers opgesteld.

Eén van de belangrijke indicatoren is de hoogte van het verzuim. Dit is afgenomen van gemiddeld 11.9% in maart 2022 naar een gemiddelde onder de 6% in de zomer van 2023. In 2024 wordt onder andere door de aanbesteding van de nieuwe arbodienst en het onderzoeken van de mogelijkheden om als gemeente meer te doen aan preventie gewerkt om het verzuim verder omlaag te brengen.

Budget inhuur

Het college stelt voor om een post voor externe inhuur van € 300.000 op te nemen in de begroting voor het jaar 2024. In 2022 is € 1,12 miljoen aan inhuurkosten geboekt, de voorspelling voor 2023 die gedaan is bij de Voorjaarsrapportage kwam op € 630.000, indien zich geen grote veranderingen voor zouden doen (of nieuwe hogere langdurige ziektevervangingskosten).

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2023 en de Kadernota heeft de gemeenteraad verzocht om een inschatting van het inhuur budget op de lange termijn. We zien echter dat de organisatie nog bezig is om op volle sterkte te komen; er zijn op het moment van schrijven van de begroting nog 8 vacatures en een aantal collega's die (deels) worden vervangen wegens ziekte. In 2024 wil het college het budget van 2023 nog eens halveren. Vanaf 2025 wordt € 150.000 structureel ingeboekt voor inhuurkosten. Over dit budget staat aanvullende informatie in het bijgevoegde memo over de staat van de organisatie.

Loonkosten

De BBV schrijft voor dat de loonkosten naar de diverse taakvelden en producten worden verdeeld. De loonkosten bestaan uit kosten van de vaste kern en kosten van de flexibele schil, voor zover deze kosten toegeschreven kunnen worden aan producten in de programma's. Het gaat hier dus om een grotendeels technische, budgettair neutrale operatie, die wel een flink stel begrotingswijzigingen met zich mee neemt. Het voordeel van deze operatie is dat in de toekomst de gemeenteraad beter in staat is om de loonkosten op specifieke onderdelen te volgen en te controleren. De personeelsbegroting wordt hierdoor inzichtelijker, dit is één van de onderdelen waar het afgelopen jaar hard aan is gewerkt, om deze administratie up-to-date te brengen.

Denk bij de verschuiving aan de kosten van de detachering van medewerkers van Amfors bij de buitendienst, medewerkers bij Coöperatie De Kleine Schans (leerplicht en participatiewet), medewerkers die tijdelijk worden ingehuurd om tot flexibele invulling van vacatures te komen en de Cultuurcoördinator en adviseur Werkgeversdienstverlening. De loonkosten worden verdeeld aan de hand van percentages, waarbij is aangesloten bij de tijdsverantwoording per medewerker per product. Uitzondering hierop zijn leidinggevende functies die, hoewel ook zij deels direct productief zijn (bijvoorbeeld in de rol van projectleider of adviseur) verplicht volledig op overhead geboekt moeten worden.

In totaal is voor 2024 de loonkosten € 8.040.300 beschikbaar. Dit bedrag is als volgt tot stand gekomen:

	2024	2025
Start loonkosten 2024 is begoot bedrag 2023	7.167.150	7.167.150
Bij cao verhoging 2023	219.460	219.460
Bij cao verhoging 2024	452.905	452.905
<i>cao verhogingen</i>	672.365	672.365
extra kosten griffie	78.300	78.300
Overhevelen kosten Griffie en raadsleden	-419.000	-419.000
<i>Loon Griffie en raad niet meer opgenomen bij totaal salariskosten</i>	-340.700	-340.700
Uren afname buitendienstmedew. Naar inhuur budget IBOR	-13.500	-13.500
Loonkosten leerplichtambtenaar naar inhuur budget onderwijs	-50.000	-50.000
<i>Loonkosten overhevelen naar inhuur budget bij product</i>	-63.500	-63.500
Loonkosten BAG/GEO overgeveeld uit budget bij programma 5	53.500	53.500
Loonkosten BOA overgeveeld uit budget bij programma 3	61.760	61.760
Inhuur RO vergeveeld uit budget bij programma 4	22.000	22.000
Inhuur WABO vergeveeld uit budget bij programma 4	80.000	80.000
Inhuur sociale zaken vergeveeld uit budget bij programma 2	26.000	26.000
structureel budget WOO vergeveeld uit budget bij programma 4	63.925	63.925
<i>Loonkosten ophogen vanuit diverse bestaande begrotingsposten</i>	307.185	307.185
Loonkosten Regifunctionaris (besluit raad belastingsamenwerking)		31.926
loonkosten opvang Oekraïners	311.800	0
Bezuiniging KCC tel bereikbaarheid	-14.000	-14.000
<i>Nieuwe loonkosten of incidenteel</i>	297.800	17.926
Totaal beschikbare loonsom	8.040.300	7.760.426

Aanvullende incidentele middelen personeel

In de middelen is opgenomen een incidenteel bedrag van € 120.000 voor de jaren 2024 en 2025. Dit bedrag komt ten goede aan een kwaliteitsimpuls op het proces en de inhoud van vergunningverlening, toetsing en handhaving. Het gaat om tijdelijke capaciteitsuitbreiding voor procesverbeteringen.

Verder is er € 50.000 gereserveerd voor mogelijke salarisverhogingen vanwege het passeren van de grens van 14.000 inwoners. Indien deze grens voor twee jaar wordt overschreden hebben bestuurders in de betreffende gemeente recht op een hogere vergoeding en is er ook sprake van een surplus dat moet worden nabetaald. Deze regelingen zijn wettelijk vastgelegd door het Rijk en verplicht. De vergoedingen van bestuurders en raadsleden in de gemeente Woudenberg zijn opgenomen in de totale loonsom, de griffie wordt in deze begroting wel verplaatst naar een eigen budget, dat de griffie dan ook zelf kan beheren (in overleg met de gemeenteraad als werkgever).

Er komt een nieuwe telefoonregeling voor het personeel. Omdat medewerkers veel flexibeler zijn gaan werken is een vast toestel geen optie meer bij de uitrol van een nieuwe telefooncentrale. Een mobiele telefoon hoort bij de standaarduitrusting van een medewerker. Om dit te kunnen realiseren is er extra budget nodig van € 18.000.

De aanvullende incidentele en structurele middelen maken nog geen onderdeel uit van genoemde bedragen.

Begrote kosten (nog) niet opgenomen in loonkosten	2024	2025	2026	2027
<i>Incidentele budgetaanvraag formatieplan (kwaliteitsslag vergunningen)</i>	120.000	120.000	0	0
<i>Telefoonregeling</i>	18.000	18.000	18.000	18.000
<i>Extra voor flexibele schil/formatie</i>	300.000	150.000	150.000	150.000
<i>Verhoging i.v.m. grens 14.000</i>	50.000	50.000	50.000	50.000
	488.000	338.000	218.000	218.000

Verdeling loonkosten over de naar de programma's

Loonkosten per programma	2024	2025	2026	2027
1 Sociaal domein	1.053.400	741.600	741.600	741.600
2 Leefomgeving	1.253.000	1.253.000	1.253.000	1.253.000
3 Veiligheid	370.000	370.000	370.000	370.000
4 Ruimtelijke ordening	1.277.000	1.277.000	1.277.000	1.277.000
5 Bedrijfsvoering	4.136.900	4.168.826	4.168.826	4.168.826
	8.090.300	7.810.426	7.810.426	7.810.426

Wet Open Overheid (Woo)

Vanaf 2022 heeft de gemeente via de algemene uitkering structureel en incidenteel geld ontvangen voor de invoering van de Wet Open Overheid (Woo). De Wet Open Overheid (Woo) is de opvolger van Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet is bedoeld om overheden meer transparant te maken en deze wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. Het grootste verschil met de huidige Wob is dat de Woo-overheidsorganen en colleges die onder reikwijdte van deze wet vallen verplicht zijn om bepaalde informatie actief openbaar te maken. Per 1 mei is vanuit de algemene uitkering ontvangen gelden een WOO-medewerker in vaste dienst gekomen. Medio augustus 2023 wordt er gewerkt aan de implementatie van de Woo m.b.t. de actieve en passieve openbaarmaking.

Rechtmatigheidsverantwoording college 2024

Vanaf het jaar 2023 geeft het college een rechtmatigheidsverantwoording af. In de huidige situatie toetst de (externe) accountant jaarlijks de getrouwheid van de cijfers en de rechtmatigheid van hoe de gemeente heeft gehandeld. Rechtmatigheid houdt in dat de gemeente de wet- en regelgeving gevolgd heeft voor alle baten en lasten. De controleverklaring van de accountant over de rechtmatigheid wordt opgenomen in de jaarrekening. Vanaf 2023 legt het College van burgemeester en wethouders zelf verantwoording af over de rechtmatigheid in de jaarrekening. Deze verantwoording wordt in de jaarrekening opgenomen bij de paragraaf Bedrijfsvoering. De accountant legt alleen nog een controleverklaring af, waarin de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst. Het doel van de verandering is om meer transparantie te geven in de totstandkoming van de gemeentelijke financiën, en om een beter gesprek tussen de gemeenteraad en het college mogelijk te maken.

Risicomanagement

De gemeente Woudenberg moet actief risicomanagement toepassen om de financiële stabiliteit te waarborgen. We moeten regelmatig het risicomanagementproces evalueren en aanpassen op basis van nieuwe inzichten en ervaringen, aangezien risico's in de tijd kunnen veranderen. Flexibiliteit en aanpassing zijn van cruciaal belang voor onze begroting.

Het periodiek monitoren, rapporteren en evalueren van ons risicomanagementplan stelt ons in staat om risico's te beperken, te vermijden of te accepteren. Dit proces identificeert, analyseert en beheert risico's, met een nadruk op proactief handelen boven reactief optreden. Het vereist dat we inzicht hebben in risico's en zorgvuldig afwegen wat beheersbaar is. Soms kan bewuste risico-acceptatie de optimale strategie zijn.

We zullen geïdentificeerde risico's integreren in een formele risicobeheer- en controlestructuur, inclusief frauderisicoanalyse. Ons doel is om dit systeem voortdurend te ontwikkelen en optimaliseren met gerichte maatregelen om de genoemde risico's effectief aan te pakken. Voortdurende monitoring en beoordeling van risico's en maatregelen zijn van vitaal belang voor onze begroting. Risicorapportage zal belanghebbenden op de hoogte houden van de risicostatus en eventuele veranderingen, inclusief de periodieke evaluatie van het risicomanagementplan.

Zowel risicomanagement als frauderisicoanalyse worden opgenomen in het halfjaarlijkse verbijzonderde interne controle rapportage en bij de jaarstukken van de gemeente Woudenberg. Dit zorgt ervoor dat we de voortgang en effectiviteit van onze risicobeheersing en fraudepreventie nauwlettend volgen en dat deze gegevens beschikbaar zijn voor interne evaluaties en externe verantwoording. Het stelt ons in staat om proactief te handelen en onze financiële integriteit te waarborgen.

F. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee onze gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Dit zijn onder andere gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen die een publiek belang behartigen, waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in het bezit van onze gemeente zijn. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: één of meer zetels in het bestuur van de participatie en/of het hebben van stemrecht. Financieel belang is er wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij die partij verhaald kunnen worden op onze gemeente. Stichtingen waarin onze gemeente participeert in het bestuur en waarmee we een subsidierelatie hebben zijn geen verbonden partijen.

Deze paragraaf stelt u in uw hoedanigheid als kader stellend en controlerend bestuursorgaan in staat om inzicht te verkrijgen in bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen van de verbonden partijen.

Beleidskaders

Algemeen

Samenwerking

De samenwerking met externe partijen binnen de gemeente Woudenberg kenmerkt zich door het slim en pragmatisch regelen van zaken, het vinden van een passende oplossing voor een specifieke lokale situatie en het motto dat samenwerken iets praktisch moet opleveren. Daarbij is het van belang dat het 'gevoel' goed moet zijn. Er zijn verschillende factoren die een rol kunnen spelen bij de aanleiding om tot samenwerking over te gaan. Deze factoren kunnen ook gezien worden als bedrijfsvoering criteria die voor de gemeente van belang zijn bij een effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, taken en ambities. De in deze paragraaf vermelde bedrijfsvoeringcriteria zijn een selectie van voor Woudenberg belangrijke criteria, die op basis van diverse strategische visie notities van gemeenten en de met de gemeenteraad gehouden workshop zijn geformuleerd.

Uit de diversiteit, aard en verscheidenheid van criteria, die bij de afweging over het aangaan van een samenwerkingsverband aan de orde zijn, kan opgemaakt worden dat het om meer gaat dan uitsluitend het realiseren van een gunstig financieel plaatje. Voor een kleine gemeente als Woudenberg leidt samenwerking over het algemeen niet tot lagere lasten, omdat het salarisgebouw en kapitaalslasten meestal lager zijn dan bij grotere gemeenten die bij (regionale) samenwerking zijn betrokken. Samenwerking is dan ook niet per definitie de oplossing voor elk bezuinigingsvraagstuk, vergroten van kwaliteit van de dienstverlening en verminderen van kwetsbaarheid wegen dan zwaarder.

De onderstaande criteria geven op bedrijfsvoeringniveau uiting en vorm aan de visie waar de gemeente voor staat op het gebied van samenwerkingsvraagstukken. We onderscheiden tien criteria die voor de gemeente Woudenberg van belang kunnen zijn en een basis kunnen vormen bij het aangaan, continueren of beëindigen van een samenwerkingsverband:

- **Kwaliteit:** de mate waarin kwaliteitsverbetering en/of optimaliseren van de dienstverlening en/of (beleid)producten bereikt kan worden.
- **Effectiviteit:** de mate waarin producten en/of diensten effectiever uitgevoerd of geleverd kunnen worden (prestatieafweging).
- **Efficiency:** de mate waarin efficiency in processen en/of dienstverlening bereikt kan worden.
- **Continuïteit:** de mate waarin kwetsbaarheid verminderd en continuïteit gewaarborgd kan worden.
- **Betrouwbare partner:** bij het aangaan van een samenwerkingsverband wordt gekozen voor een langere termijn samenwerking. Ontwikkelen van een stabiele samenwerkingsrelatie waarbij sprake is van een gedeeld belang en gedeelde verantwoordelijkheid.
- **Democratische controle:** richt zich in ieder geval op:

- a. informatievoorziening gericht op besluitvorming over de samenwerkingsstructuur;
- b. proactieve informatievoorziening aan de raad over politiek/bestuurlijk relevante ontwikkelingen binnen samenwerkingsverbanden; en
- c. rechtstreekse informatievoorziening door/namens algemeen bestuur samenwerkingsverbanden (aanstuurbaarheid).
- **Kosten:** de mate waarin door middel van samenwerking een financieel voordeel kan worden behaald. (kostenverlaging).
- **Resultaat voor de inwoners:** de mate waarin het samenwerkingsverband bijdraagt aan het bereiken van positieve maatschappelijke effecten voor de inwoners.
- **Lange termijn oriëntatie:** de mate waarin sprake is van samenwerking op langere termijn.
- **Impact op de ambtelijke organisatie:** het effect van het samenwerkingsverband op de achterblijvende (rest van de) organisatie.

Waar voorheen sprake was van wettelijke verplichte bundeling en integratie wordt nu vooral gekeken naar de meerwaarde voor de gemeente van samenwerking op het specifieke onderwerp. Schaalvoordelen en efficiencyvoordelen zijn ijkpunten bij het bepalen van meerwaarde van samenwerking. Gemeentes zullen sneller geneigd zijn om voor specifieke onderwerpen te shoppen bij het samenwerkingsverband waarin het meeste voordeel te behalen valt of waarin het eigen beleid het best vertaald wordt. Of dit de samenwerking ten gunste komt valt te bezien. Het uiteenvallen van een samenwerkingsverband is een risico voor een relatief kleine gemeente als Woudenberg.

Beheersingssystematiek verbonden partijen

	Oprichtingskader	Sturingskader	Financieel kader
Gemeenteraad	De gemeenteraad stelt kaders en geeft toestemming voor deelname aan een verbonden partij.	De gemeenteraad wordt gefaciliteerd in het uitoefenen van de kaderstellende en controlerende rol bij verbonden partijen.	De gemeenteraad stelt uitgangspunten en richtlijnen op die worden gehanteerd als financieel kader.
College	Het college besluit tot deelname aan een verbonden partij en maakt hierbij gebruik van het afwegingskader.	Het college zorgt voor een duidelijke uitvoering van de eigenaars- en opdrachtgeversrol.	Het college draagt zorg voor de uitvoering en naleving van de gekozen uitgangspunten en richtlijnen.
Organisatie	De ambtelijke adviseurs ondersteunen en adviseren het college bij het voorstel tot deelname.	De ambtelijke adviseurs zorgen voor eenduidige ondersteuning en advisering over verbonden partijen.	De ambtelijke adviseurs doen een financieel advies aan de hand van de opgestelde richtlijnen en uitgangspunten.

Hieronder volgt per programma een overzicht van de verbonden partijen per 01 januari 2024, welke taken zij voor ons uitvoeren en de eventuele ontwikkeling daarin.

Deelnames gemeente Woudenberg in verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regelingen	Deelnemingen	Stichtingen/Coöperaties	Bestuursconvenant
- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) - GGD regio Utrecht (GGDrU) - Veiligheidsregio Utrecht (VRU) - afvalverwijdering Utrecht (AVU) - Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)	- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) - Vitens N.V. - Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) - N.V. ROVA	- Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief - Coöperatie de Kleine Schans	Bureau Regio Amersfoort

Naam:	GGDrU	Gevestigd in: Zeist
Bestuurlijke vertegenwoordiging	M. van de Graaf	Programma: 1 Samenleving
Deelnemende partijen	Alle 26 Utrechtse gemeenten	
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	De GGD (Gemeentelijke GezondheidsDienst) regio Utrecht is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de 26 gemeenten in de regio Utrecht. Vanuit een brede (sociaal medische) ervaring en deskundigheid bevordert én beschermt de GGDrU de gezondheid van alle inwoners in de regio Utrecht. Zij doen dat door risico's voor de gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen. Dat gebeurt vanuit een positieve blik op gezondheid: kijken naar mogelijkheden en kansen om mee te kunnen doen in de samenleving. De GGDrU maakt deel uit van het zorgsysteem en wil bijdragen aan de volgende maatschappelijke effecten: - Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. - Een gezonde en veilige start voor elk kind. - Iedereen moet zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën. - Iedereen kan meedoen. - Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden.	
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De GGDrU voert voor de gemeenten in de regio Utrecht een aantal wettelijke taken op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Hieronder vallen onder andere: jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en 'schoolarts'), medische milieukunde, infectieziektebestrijding, bevolkingsonderzoeken en gezondheidsvoorlichting. Daarnaast verlenen zij ook hulp als er incidenten uitbreken in de regio, bijv. na een uitbraak van voedselvergiftiging of een infectieziekte. En ze zorgen ervoor dat ze zijn toegerust op snelle hulpverlening bij een eventuele grotere ramp (GHOR). Daarnaast nemen de gemeenten gezamenlijk extra taken af bij de GGDrU (bijvoorbeeld toezicht Wmo; aanpak woon hygiënische problematiek) en neemt de gemeente Woudenberg ook zelf nog maatwerktaken af zoals registratietaken en lichte handhaving kinderopvang; stevig ouderschap. Ook dit zijn voor een deel wettelijke verplichte taken maar die hoeven niet perse door de GGDrU te worden uitgevoerd. Gekozen is voor de GGDrU omdat ze deze taken goed kunnen uitvoeren tegen acceptabele kosten. Daarnaast kopen we producten in zoals stevig ouderschap omdat dit bijdraagt aan preventie en het voorkomen van extra zorg. De wethouder neemt namens het college van de gemeente Woudenberg deel in het Algemeen Bestuur van de GGDrU en kan tijdens de vergaderingen invloed uitoefenen op de besluitvorming. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald. De gemeente Woudenberg heeft één stem van de in totaal 70 stemmen.	

Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	De begroting en voorstellen uit de begroting 2024 zijn door het Dagelijks Bestuur afgekeurd. Op dit moment is nog niet bekend wat de inhoudelijke impact op de bestuursagenda hiervan zal zijn. De bestuursagenda 2023–2026 is gericht op de volgende thema's: • Kansrijk opgroeien • Gezonde leefomgeving • Langer gelukkig en gezond zelfstandig • Eigentijds besturen • Doorontwikkeling interne organisatie De Corona-crisis heeft veel impact op de werkzaamheden van de GGDrU. Tijdens de bestuursconferentie in het najaar 2020 wordt besproken welke gevolgen dit heeft voor de bestuursagenda. De GGDrU heeft de afgelopen jaren strak begroot maar gezien de financiële situatie waarin een aantal gemeenten zich bevindt, wordt het gesprek aangegaan over het takenpakket van de GGDrU en mogelijke opties om hierop toch nog te bezuinigen.									
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	De GGDrU heeft verzocht om haar medewerkers Marktconform te belonen en onder andere hiervoor een verhoging van de begroting voor te stellen van in totaal 4 miljoen euro. Van de voorgestelde verhoging zou 2,5 miljoen bestemd zijn voor het behouden van personeel en het rekruteren van nieuw personeel. Tijdens vergadering heeft het dagelijks bestuur echter deze verhoging afgekeurd. De alternatieve begroting, een verlaging van 25% (1 miljoen) op de voorgestelde begroting is aangenomen. De GGDrU stelt in haar woorden de volgende consequenties op deze verlaagde begroting: • Verdere toename van het aantal openstaande vacatures. • Dienstverlening komt verder onder druk te staan waardoor de GGDrU vaker nee moet verkopen. • Minder gestructureerd kunnen werken met risico op reparatie achteraf. • Niet compliant aan de regelgeving kunnen werken. • Langer anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. • De verlaagde begroting maakt een collectieve afname t.b.v. voorgezet onderwijs niet mogelijk. Hierdoor is maatwerk middels individuele verrekening per gemeente noodzakelijk. (meer administratie)									
Overige relevante gegevens	De begroting is door het Algemeen Bestuur afgekeurd. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de begroting over de periode 2024-2026 nog aangepast gaat worden.									
Wat is onze begrootte bijdrage	2023:	€ 585.890	2024:	€ 686.390	2025:	€ 686.390	2026:	€ 686.390	2027:	€ 686.390
Eigen vermogen	begin boekjaar 2022			€ 4.112.693			eind boekjaar 2022			€ 4.330.577
Vast vreemd vermogen	begin boekjaar 2022			€ 9.107.222			eind boekjaar 2022			€ 8.704.321
Vlottend vreemd vermogen	begin boekjaar 2022			€ 39.773.940			eind boekjaar 2022			€ 20.006.764
Financieel resultaat	2022(werkelijk)			€ 647.862 positief			2023 (begroot)			€ 0,00 (alternatieve begroting die voorlopig is aangenomen met hierbij een verlaging van € 1.065.000 in de begroting)

Naam:	Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)				Gevestigd in: Amersfoort					
Bestuurlijke vertegenwoordiging	M. van de Graaf				Programma: 1 Samenleving					
Deelnemende partijen	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.									
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	RWA / Amfors voert voor ons de Wet sociale werkvoorziening uit en richt zich als sociale organisatie op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Amfors biedt ondersteuning richting regulier werk maar ook op de werkplek zelf. Hiertoe stimuleren we de arbeidsontwikkeling van deze groep zodat ze duurzaam, maximaal en op eigen kracht kunnen werken. Dit tegen acceptabele maatschappelijke kosten.									
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	Het tot stand brengen van faciliteiten waardoor inwoners met een Sw-indicatie passend werk kunnen verrichten. De expertise op het gebied van re-integratie, welke is opgebouwd met de leer-business units, kan ook worden ingezet voor de niet-Sw-doelgroep.									
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	RWA/Amfors ontwikkelt zich naar een flexibel mensontwikkelbedrijf dat meebeweegt met de omvang van de sw-doelgroep. De sw-medewerkers worden gestimuleerd zich te ontwikkelen naar de optimale trede op de werkladder en zoveel mogelijk 'van binnen naar buiten'. Werk vindt zoveel mogelijk plaats in groeps- en individuele detacheringen, buiten de eigen bedrijven van Amfors. Hierbij houden we rekening met de beperkingen van de medewerkers en staat het welzijn in het werk voorop. De eigen bedrijfsonderdelen blijven een belangrijke aanvulling om voldoende passend werk te realiseren en spelen een significante rol in de ontwikkeling van de medewerkers, maar zijn geen doel op zich. Voor wie de stap naar buiten niet (meer) mogelijk is, blijven we werk binnen de muren van Amfors organiseren. Deze huidige koers wordt de komende jaren voortgezet langs 3 lijnen: • Duurzame inzetbaarheid (vitaal vakmanschap); • Inclusieve innovaties (inclusive Fieldlab); • Duurzaamheid (Amfors naar klimaatneutraal).									
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	• Risico op extra bijdrage in negatief resultaat • Risico op lagere uitstroom dan verwacht • Risico op									
Overige relevante gegevens	Het nadelig resultaat wordt aangezuiverd uit de reserve van de Amforsgroep. Is deze reserve niet voldoende dan wordt het resterende bedrag aangezuiverd door de diverse aangesloten gemeenten. Het grootste deel van onze bijdrage is het doorbetalen van het WSW deel binnen de participatieuitkering in de algemene uitkering.									
Wat is onze begrootte bijdrage	2023:	€ 351.575	2024:	€ 351.575	2025:	€ 351.088	2026:	€ 353.214	2027:	€ 356.043
Eigen vermogen	begin boekjaar 2022			€ 2.500.000			eind boekjaar 2022			€ 4.545.000
Vast Vreemd vermogen	begin boekjaar 2022			€ 7.500.000			eind boekjaar 2022			€ 5.750.000
Financieel resultaat	2021 (werkelijk)			€ 262.000 negatief			2022(werkelijk)			€ 342.000 negatief

Naam:	Coöperatie de Kleine Schans				Gevestigd in: Woudenberg					
Bestuurlijke vertegenwoordiging	M. van de Graaf				Programma: 1 Samenleving					
Deelnemende partijen	Gemeente Woudenberg, MEE, Youké, Seniorenbelangen, Lely zorggroep, IQ coaches, wijkfysio, PCOB 50plus, Stg welzijn ouderen SWO, Platform kerken, Stg Jeugdpunt, inwonersraad, A.n.j.a. assisteert, Moriahoeve, Humanitas Eemland, Bibliotheek Woudenberg, Platform van paramedici, beweging 3.0, IDH Schuldhulp, buurtgezinnen, buurtbemiddeling/welzin, vertegenwoordiging huisartsen, Adventure Freedom, Geeresteingroep, Humanitas DMH									
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Waar nodig komt de gemeente samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg.									
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De coöperatie vormt de kern binnen de uitvoering van het gemeentelijk beleid voor het sociaal domein. De coöperatie vormt de toegang voor alle inwoners met ondersteuningsvragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn, werk en inkomen. Daarnaast is de coöperatie samen met (lokale) partners aanjager van de transformatie. De coöperatie voert daartoe een viertal wetten uit: a. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) b. Wet op de jeugdzorg c. Participatiewet d. Leerplichtwet Daarnaast voert de coöperatie op basis van de verordening het leerlingenvoer uit.									
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	De coöperatie is de drijvende kracht achter de transformatie en stuurt op het in de praktijk brengen van de leidende principes zoals beschreven in de subsidie aanvraag. De coöperatie is ambassadeur van deze principes naar inwoners, maatschappelijke organisaties en zorgaanbieders. Naast deze leidende principes staan de volgende uitgangspunten centraal: 1. eigen kracht van de klant: van aanbod- en systeemgericht naar vraag- en mensgericht; 2. verschuiving van zware naar lichte zorg; 3. verschuiving van zorg naar welzijn.									
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	De gemeente Woudenberg is en blijft eindverantwoordelijk voor de juiste en rechtmatige uitvoering van de Participatiewet, Wmo 2015, Jeugdwet en de Leerplichtwet. De bestuurlijke en politieke (systeem) verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de voornoemde wetten blijft berusten bij de gemeente.									
Overige relevante gegevens	Op 28 juni 2023 is er een nieuw CAO akkoord bereikt voor 'Sociaal Werk'. De voornaamste wijzigingen zijn als volgt: • 7% salarisverhoging vanaf 1-7-2023 • 4% salarisverhoging vanaf 1-1-2024 • 4% salarisverhoging vanaf 1-7-2024 In totaal wordt er een CAO verhoging van 15% doorgevoerd in een looptijd van een jaar. Aangezien de salarissen de grootste kostenpost is voor de coöperatie heeft dit aardige gevolgen voor de aankomende begroting.									
Wat is onze begrootte bijdrage	2023:	€ 2.003.251 (gecorrigeerd incl. 7%	2024:	€ 2.321.833	2025:	€ 2.484.361	2026	€ 2.658.266	2027	€ 2.844.345

		loonsverhoging 2 ^e helft 2023)							
Eigen vermogen	begin boekjaar 2022		€ 0		eind boekjaar 2022		€ 0		
Vast vreemd vermogen	begin boekjaar 2022		€ 73.000		eind boekjaar 2022		€ 73.000		
Financieel resultaat	2022 (werkelijk)		€ 0		2022 (begroot)		€ 0		

Naam:	A.V.U. Afvalverwijdering Utrecht						Gevestigd in: Utrecht			
Bestuurlijke vertegenwoordiging	D.J. Boeve - de Kruijff						Programma: 2 Leefomgeving			
Deelnemende partijen	De Provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Driebergen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist. De deelnemers zijn onderverdeeld in 3 regio's. Woudenberg is ingedeeld in regio 2 Amersfoort.									
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel om op een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze sturing en uitvoering te geven aan het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.									
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	Het zorg dragen voor een goede, reguliere en milieuverantwoordelijke verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Dit doen zij door het ingezamelde afval te transporteren naar verwerkingsbedrijven. Via aanbesteding worden deze verwerkingsbedrijven geselecteerd.									
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR										
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	De lasten en baten worden volledig doorberekend aan de deelnemers. Door het ontbreken van een algemene reserve heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Er zijn wel een aantal bestemmingsreserves. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen.									
Overige relevante gegevens										
Wat is onze begrootte bijdrage	2023:	€ 267.739	2024:	€ 330.016	2025:	€ 330.016	2026:	€ 330.016	2027:	€ 330.316
Eigen vermogen	begin boekjaar 2022			€ 250.000			eind boekjaar 2022			€ 250.000
Vreemd vermogen	begin boekjaar 2022			€ 22.460.384			eind boekjaar 2022			€ 27.953.145
Financieel resultaat	2022 (werkelijk)			€ 96.703 positief			2023 (begroot)			€ 0

Naam:	Regionale uitvoeringsdienst Utrecht				Gevestigd in: Utrecht					
Bestuurlijke vertegenwoordiging	D.J. Boeve - de Kruijff				Programma: 4 Ontwikkeling					
Deelnemende partijen	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg en provincie Utrecht.									
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	Als het gaat om afval, bodem, water, lucht, geluid, energie, duurzaamheid, (externe) veiligheid, of de Algemeen Plaatselijke Verordening is de RUD Utrecht, in opdracht van de aangesloten overheden, verantwoordelijk voor het afhandelen van vergunningen en meldingen op het gebied van milieubeheer, de Wet bodembescherming, klachtafhandeling en toezicht en handhaving bij bovenstaande punten									
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De RUD Utrecht is verantwoordelijk voor de uitvoering van de basistaken VTH milieu. De inhoudelijke expertise hebben we in Woudenberg niet meer in huis en is met de samenwerking aan de RUD alle overgedragen. De regievoering op de uitvoering van de (financiële) afspraken ligt uiteraard wel bij Woudenberg. Vanuit die rol hebben we niet alleen invloed op de uitvoering, maar ook een verantwoordelijkheid in de realisatie van de gemaakte afspraken. Eventuele extra taken worden aan de voorkant, bij het opstellen van het jaarprogramma en uitvoeringsplan met bijbehorende financiële kaders, afgestemd met ons als opdrachtgever.									
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	• Project Kleur bekennen: het project 'Kleur Bekennen' is gestart met als doel een keuze te maken waar de RUD Utrecht zich als dienst naartoe moet ontwikkelen om in de toekomst meerwaarde te kunnen hebben en houden voor de deelnemers. De keuze die gezamenlijk wordt gemaakt heeft invloed op de concrete vraag hoe vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken van de RUD veranderen. De ontwikkeling van de RUD haakt direct aan op de relevante landelijk ontwikkelingen. • Omgevingswet: de Omgevingswet heeft gevolgen voor de werkwijze van de RUD Utrecht door bijvoorbeeld wijzigingen vergunningsverlenings-, toezicht- en handhavingsproces, bestuurlijke afwegingsruimte en vergunningverlening, DSO, dienstverleningsniveau en vergunningverlening, Verschuiving van bevoegdheden: bodemtaken van provincie naar gemeenten • Duurzaamheid en overige ontwikkelingen: veranderende vraag door veranderende opgave bij de gemeenten (RES, klimaatadaptatie, stikstofproblematiek, PFAS, ...) • Organisatieontwikkeling: door veranderende vraag ook verandering in expertisen van de medewerkers									
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR	Het contract met de RUD is op uren basis. Extra uren zorgt voor extra kosten. Extra uren zijn mogelijk indien sprake is van meer vergunningaanvragen of door extra controles. Hierover vindt vooraf afstemming met de OG plaats. De ontwikkelingen "kleur bekennen", invoering omgevingswet en nieuwe bodemtaken zijn nog niet in de begroting van de RUD opgenomen. De corona-crisis heeft duidelijk gemaakt dat dit grote gevolgen heeft gehad voor de productiecijfers van de RUD. In 2022 is het resultaat mede door de corona-crisis negatief uitgevallen. Dit heeft gevolgen gehad op het eigen vermogen. De prognose is dat het eigen vermogen in de loop van 2024 verder uitgebouwd kan worden.									
Relevante gegevens										
Wat is onze begrootte bijdrage	2023:	€ 388.000	2024:	€ 449.000	2025:	€ 449.000	2026:	€ 449.000	2027:	€ 449.000
Eigen vermogen	begin boekjaar 2024 (verwacht)			497.000			eind boekjaar 2024 (verwacht)		€1.280.000	
Vlottend vreemd vermogen	begin boekjaar 2024 (verwacht)			€ 376.000			eind boekjaar 2024		€ 376.000	

PA - 57 -

			(verwacht)	
Financieel resultaat	2023 (verwacht)	€ 4.000 positief	2024 (begroot)	€ 7.000 positief

Naam:	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)						Gevestigd in: Utrecht			
Bestuurlijke vertegenwoordiging	M. Jansen						Programma: 3 Veiligheid			
Deelnemende partijen	De veiligheidsregio wordt bestuurd door de 26 burgemeesters in de regio Utrecht. De burgemeesters vormen samen het algemeen bestuur (AB) van de veiligheidsregio.									
Doelstelling van de gemeenschappelijke regeling	De veiligheidsregio heeft als doel om op een uniform georganiseerde wijze inhoud te geven aan de politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen de verschillende hulpverleningsorganisaties in de regio. Ter verwezenlijking van dit doel heeft de regio de taak het behartigen van de belangen op het terrein van onder andere brandweezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR), de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding (gemeentelijke bevolkingszorg), multidisciplinaire crisisbeheersing en het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.									
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze gemeenschappelijke regeling. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	De VRU voert namens de gemeenten wettelijke taken uit op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Deze wet bepaalt hoe gemeenten binnen een veiligheidsregio moeten samenwerken. Maar ook het Besluit veiligheidsregio's (Bvr), het Besluit personeel veiligheidsregio's (Bpvr), de Regeling personeel veiligheidsregio's (Rpvr), de Wet publieke gezondheid (Wpg), de tijdelijke Wet ambulancezorg (Waz) maken onderdeel uit van het wettelijke fundament. De VRU heeft uitvoering aan de onderstaande wettelijke taken: ▪ het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; ▪ het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises; ▪ het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak; ▪ het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; ▪ het instellen en in stand houden van een brandweer; ▪ het instellen en in stand houden van een GHOR; ▪ het voorzien in de meldkamerfunctie; ▪ het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; ▪ het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten. De burgemeester neemt namens het college van de gemeente Woudenberg deel in het Algemeen Bestuur van de VRU en kan tijdens de vergaderingen invloed uitoefenen op de besluitvorming. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald.									
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de GR zelf maar ook wat wij verwachten van deze GR	Het Algemeen Bestuur heeft het beleidsplan 2020-2023 vastgesteld. Hierin staan de ontwikkelingen van de diverse onderwerpen, zoals brandweezorg, crisisbeheersing, risicobeheersing, GHOR en de meldkamer beschreven. De Veiligheidsregio Utrecht vervult een centrale rol bij de coördinatie van crisisbeheersing tijdens de Corona-crisis. Naast directe inzet van VRU-medewerkers bij de crisisbeheersing wordt een bijdrage geleverd aan de landelijke voorzieningen. Daarnaast zijn maatregelen getroffen om de continuïteit van de hulpverlening en crisisbeheersing te waarborgen. De omvang van de financiële impact is op dit moment niet bekend.									
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de GR										
Overige relevante gegevens										
Wat is onze begrootte bijdrage	2023:	€ 722.000	2024:	€ 829.000	2025:	€ 829.000	2026:	€ 829.000	2027:	€ 829.000
Eigen vermogen	begin boekjaar 2022			€ 23.237.000			eind boekjaar 2022			€ 23.252.000
Vreemd vermogen	begin boekjaar 2022			€ 62.447.000			eind boekjaar 2022			€ 62.708.000
Financieel resultaat	2022 (werkelijk)			€ 742.000 positief			2023 (begroot)			€ 0

Naam:	Inkoop Bureau Midden Nederland	Gevestigd in: Vianen
Bestuurlijke vertegenwoordiging	D.C.G. Ruseler	Programma: 5 Bedrijfsvoering
Deelnemende partijen	Gemeenschappelijke Regeling Avres, Gemeente IJsselstein, Gemeente Leusden, Gemeente Molenlanden, Gemeente Montfoort, Gemeenschappelijke Regeling RMN, Gemeente Scherpenzeel, Gemeente Vijfheerenlanden. Gemeente de Bilt, Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug en Gemeente Woudenberg.	
Doelstelling van de stichting	Het doel van IBMN is om naast financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen voor haar deelnemers te behalen, inkoop in te zetten als strategisch en tactisch instrument voor waarde creatie. De visie van IBMN is als volgt: <i>'Door het aanbieden van professionele en deskundige inkoopondersteuning, op een manier die nauw aansluit bij de individuele wensen van de deelnemer, willen wij onze deelnemers in staat stellen om naast besparingen ook maximale duurzame impact te realiseren door middel van hun inkoopprojecten.'</i>	
Wat is het belang voor Woudenberg van deelname aan deze stichting. - Wat doen ze voor ons - Hoe doen ze dat - Wat is onze invloed - Worden er extra taken uitgevoerd en zo ja waarom.	IBMN heeft als doel om de inkopen van de gemeente zo voordelig en efficiënt mogelijk te regelen en draagt daarmee bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. IBMN levert (publieke-)inkoopkennis en –capaciteit. Het adviseren over Europese en nationale aanbestedingswetgeving is de primaire rol die IBMN vervult. Dit doen ze in samenspraak met onze gemeente door middel van het uitvoeren van inkoopprojecten, vanaf specificatie tot en met de contractfase. De verschillende inkoopprojecten worden zowel individueel voor Woudenberg alsook met meerdere deelnemers uitgevoerd. IBMN zorgt ervoor dat het inkoopbeleid van Woudenberg (strategisch) aansluit en aangesloten blijft bij het gemeente beleid. Waar gewenst wordt er meegedacht hoe inkoopcontracten optimaal te benutten. Verder worden jaarlijks de spendanalyse voor de gemeente uitgevoerd en heeft Woudenberg de beschikking over een inkooptool. IBMN is een stichting met 11 deelnemers. Alle deelnemers hebben evenveel invloed middels het Algemeen Bestuur. De gemeentesecretaris van Woudenberg is voorzitter van het Algemeen Bestuur en zit tevens in het Dagelijks Bestuur.	
Ontwikkelingen/koers. Zowel van de stichting zelf maar ook wat wij verwachten van deze stichting	In de afgelopen vier jaar is de weg ingeslagen om IBMN als zelfsturend team te laten functioneren. Het kernteam bestaat uit drie vaste medewerkers. Zij kunnen ons in verschillen gradaties adviseren en ondersteunen bij inkoopvraagstukken die bij ons voorliggen. Meer specifiek kunnen we het kernteam ook inzetten bij specialistische vraagstukken rondom ICT/facilitair, werken en/ of Sociaal Domein. Zij worden ondersteund door een DB die naast haar bestuurdersrol ook als sparringpartner optreedt. IBMN is een financieel gezonde stichting die op transparante wijze naar haar deelnemers zichtbaar maakt wat zij voor hen doen. Naast transparant zijn, financieel gezond blijven en kwaliteit leveren, streeft IBMN ernaar om (nog) meer zichtbaar en laagdrempelig benaderbaar te zijn voor haar deelnemers. Gezien de ontwikkelingen van onder andere vraagfluctuaties (zoals nu bijvoorbeeld stijgende prijzen i.v.m. de Oekraïne crisis) blijft een wendbare en flexibele inkooppartner ook in de toekomst wenselijk. Deze in 2018 ingeslagen weg zal naar verwachting in samenspraak met alle deelnemers van IBMN de komende jaren worden gecontinueerd. IBMN wil zich meer richten op enerzijds het vergroten van impact op de ondersteuning van de doelstellingen van de deelnemers en anderzijds op het verbeteren van het uitvoeren van de aanbestedingen bij de deelnemers. Door <i>eerder</i> en <i>vaker</i> bij (nieuwe) inkoopprojecten van deelnemers betrokken te raken kan IBMN meer <i>impact</i> realiseren. Deze toegevoegde waarde komt concreet tot uiting in: • Rechtmatigheid; • Doelmatigheid; • Maatschappelijke impact (SDG, Duurzaamheid, Sociale impact).	
Risico's op en invloed in extra bijdrage aan de stichting	Er is niet of nauwelijks risico op extra bijdrage voor wat betreft de vaste kosten IBMN. Eventuele fluctuaties in de jaarlijkse bijdrage voor inkoop komen vooral voort uit de hoeveelheid en grote van inkooptrajecten die wij als gemeente voor onze gemeenschap dat jaar moeten en willen uitvoeren. Door (jaarlijks) in te kopen 'wat moet' en daarnaast keuzes te maken in 'wat kan' is een stabiele begroting de afgelopen jaren realiseerbaar gebleken. De verwachting is dat dit voor de komende jaren niet anders zal zijn.	

PA - 60 -

Overige relevante gegevens										
Wat is onze begrootte bijdrage	2023:	€ 55.950	2024:	€ 58.300	2025:	€ 58.300	2026:	€ 58.300	2027:	€ 58.300
Eigen vermogen	begin boekjaar 2022			€ 202.354			eind boekjaar 2022			€ 200.312
Vreemd vermogen	begin boekjaar 2022			€ 136.041			eind boekjaar 2022			€ 97.865
Financieel resultaat	begin boekjaar 2022			€ -3.673			eind boekjaar 2022			€ -2.042

DEELNEMINGEN

NAAM	Vitens		BNG Bank Nederlandse Gemeenten	
Vestigingsplaats	Zwolle		Den Haag	
DOEL	Exploitatie van het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland.		Bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.	
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen		6. Algemene dekkingsmiddelen	
Dividend begroot	€ 0		€ 0	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang in Vitens, behalve het stemrecht als aandeelhouder.		Woudenberg heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang in de BNG, behalve het stemrecht als aandeelhouder.	
Deelnemende partijen	Naast Woudenberg een 91 tal gemeenten en de provincies Utrecht, Overijssel, Friesland, Gelderland en Flevoland		De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.	
Openbaar belang dat wordt behartigd.	Het duurzaam leveren van veilig en betrouwbaar drinkwater, het verantwoord omgaan met natuur en milieu.		De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen.	
Risico voor gemeente	risico op lagere of geen dividend uitkering.		risico op lagere of geen dividend uitkering.	
Relevante gegevens	Woudenberg bezit 9.683 aandelen met een balanswaarde van € 131.873 (nominaal).		Woudenberg bezit 3.510 aandelen met een balanswaarde van € 5.712 (nominaal).	
Eigen vermogen	eind boekjaar 2021	eind boekjaar 2022	eind boekjaar 2021	eind boekjaar 2022
	€ 600,3 miljoen	€ 649,5 miljoen	€ 5.062 Miljoen	€ 4.615 miljoen
Vreemd vermogen	Boekjaar 2021	Boekjaar 2022	Boekjaar 2021	Eind boekjaar 2022
	€ 1.128 miljoen (rentedragende schulden)	€ 1.144 miljoen (rentedragende schulden)	€ 144 miljard	€ 107,5 miljard
Financieel resultaat	2021 (werkelijk)	2022 (werkelijk)	2021 (werkelijk)	2022 (werkelijk)
	€ 19,4 miljoen	€ 8,2 miljoen	€ 236 miljoen	€ 300 miljoen
Solvabiliteit	eind boekjaar 2021	eind boekjaar 2022	eind boekjaar 2021	eind boekjaar 2022
	30,2%	31,0%	38%	37%

NAAM	NV ROVA Holding	
Vestigingsplaats	Zwolle	
DOEL	Dienstverlening op het gebied van afvalverwerking	
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen	
Dividend begroot	€34.374 (op basis van categorie B aandeel)	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg is aandeelhouder categorie B 'domein Afval en Grondstoffen'	
Deelnemende partijen	Naast Woudenberg, zijn de gemeenten 24 gemeenten en de AVU aandeelhouders van ROVA.	
Openbaar belang dat wordt behartigd.	Zorgdragen voor afvalverwerking op een duurzame wijze.	
Risico voor gemeente	risico op lagere of geen dividend uitkering.	
Relevante gegevens	Woudenberg bezit 125 categorie B aandelen met een balanswaarde van € 188.069 (nominaal).	
Eigen vermogen	eind boekjaar 2021	eind boekjaar 2022
	€ 36,5 Miljoen	€ 37,6 miljoen
Vreemd vermogen	Begin boekjaar 2022	Eind boekjaar 2022
	€ 6 miljoen	€ 6,2 miljoen
Financieel resultaat	2021 (werkelijk)	2022 (werkelijk)
	€ 5,1 miljoen	€ 4,4 miljoen
Solvabiliteit	eind boekjaar 2021	eind boekjaar 2022
	38%	36,1%

G. Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat deze paragraaf Grondbeleid tenminste:

- a) Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b) Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c) Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d) Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e) De beleidsuitgangspunten omtrent de reserve voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Gemeentelijk grondbeleid

Op 24 januari 2019 is door de raad de nieuwe nota Grondbeleid Woudenberg vastgesteld. De gemeente Woudenberg heeft voor een situationeel grondbeleid gekozen, dat wil zeggen dat de gemeente binnen gestelde kaders per ontwikkeling kiest welke vorm van grondbeleid ze wil voeren. Keuzes voor verwerving of samenwerking worden onderbouwd en inzichtelijk gemaakt. Ten behoeve van alle projecten wordt een exploitatie opgesteld, welke minimaal eenmaal per jaar wordt geactualiseerd;

Bij de start van een project wordt een risicoanalyse uitgevoerd en een risicoprofiel opgesteld. Minimaal jaarlijks bij de herziening van de grondexploitatie en bij het opstellen van het MPG wordt een risicoanalyse uitgevoerd. Vanuit projectmanagement en bedrijfsvoering van de grondexploitaties wordt actief gestuurd op de beheersing van risico's en kansen. De herzieningen voldoen aan de nieuwe nota grondbeleid.

Financieel beleid

Het financieel beleid van de gemeente Woudenberg kenmerkt zich in algemene zin door:

1. Budgettair neutrale benadering: de kosten van financieel niet-sluitende projecten worden goedge maakt door de opbrengsten van financieel positief sluitende projecten. E.e.a. verloopt via de algemene reserve grondbedrijf.
2. De gemeente voert een behoedzaam financieel beleid, dat wil zeggen:
  - a. Eerst opbrengsten genereren;
  - b. Planontwikkelingskosten pas activeren bij aantoonbare opbrengsten (grondexploitatieopzet);
  - c. Planontwikkelingskosten direct ten laste brengen van c.q. dekken uit de algemene reserve grondbedrijf. Dit betreft een tijdelijke dekking: bij daadwerkelijke opbrengsten komen de opbrengsten weer ten goede aan de algemene reserve grondbedrijf (tijdelijk lenen van de algemene reserve grondbedrijf).
3. Ruimtelijke projecten worden niet eerder geactiveerd alvorens daar een gedegen ruimtelijk plan en grondexploitatie aan ten grondslag ligt, die minimaal sluitend is, als ook een planning en een risico analyse.

[Uitwerking en gevolgen begroting van herziening BBV verslaggevingsregels rondom grondexploitaties.](#)

De wijzigingen in de BBV komen voort uit de grote afwaarderingen van de laatste jaren en zijn er ook op gericht om duidelijke regelgeving rondom het waarden van grondexploitaties te krijgen.

Hier volgen een aantal wijzigingen en de gevolgen voor onze grexen, jaarrekening en begroting:

1. De belangrijkste wijziging waar we mee te maken hebben is de richtlijn voor het te hanteren rentepercentage.
Voor 2024-2027 wordt 0,00% rente toegerekend aan de grondexploitatie.
  2. **NiEGG gronden niet langer meer van toepassing:**
Niet in exploitatie genomen gronden worden vanaf 1 januari 2016 gezien als materiele vaste activa (voorraad) en hier mag geen rente meer aan toegerekend worden. Ook de term NiEGG zal niet meer gebruikt worden. Vanaf 2018 hebben we geen NiEGG meer lopen.
  3. **Vanaf 2016 wordt gesproken over BIE (Bouwgrond In Exploitatie) gronden:**
Momenteel wordt in de praktijk een veelheid aan grondontwikkeling gerelateerde projecten geschaard onder het begrip grondexploitaties. Naast lopende operationele grondexploitatieprojecten valt hierbij te denken aan niet-actieve grexprojecten (ingetrokken/stilgelegd/nog niet gestart) (NiEGG), anticiperend aangekochte gronden (NiEGG), herinrichtingsprojecten openbare ruimte, faciliterend grondbeleid met kostenverhaal, werken voor derden en vastgoedontwikkeling. Vanuit het belang van eenduidigheid is gezocht naar de afbakening van het begrip grondexploitaties en de hieraan toe te rekenen kosten zoveel mogelijk aansluiting bij de bestaande Wro en per 2024 de omgevingswet: De consequenties hebben wij in de herzieningen van de grondexploitaties meegenomen.
  4. **Warme gronden**
Vanwege de grote opgaven in diverse regio's op het gebied van woningbouw, verwerven gemeenten gronden met het oog op gebiedsontwikkeling die op langere termijn gaat spelen. Dergelijke gronden, waarvan op voorhand vaststaat dat deze als bouwgrond zullen gaan fungeren, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld worden in de regel als 'warme grond' geduid. Deze gronden worden op de balans opgenomen onder de materiele vaste activa tegen verwervingskosten. Ingeval de gronden nog geen bestemming hebben gekregen als bouwgrond, bestaat de kans dat (tijdelijk) afwaardering moet plaatsvinden naar de waarde volgens de geldende bestemming. Dit kan verstrekkende negatieve gevolgen hebben voor de financiële positie van een gemeente en daarmee de voortgang van de woningbouwprojecten stagneren.
Aangezien het hierbij gaat om een naar verwachting tijdelijke en niet duurzame waardevermindering, mag - onder voorwaarden - bij de waardering worden uitgegaan van de grond tegen toekomstige bestemming in plaats van de huidige bestemming (zie hoofdstuk 4.2). Daarbij is als een van de voorwaarden aangegeven dat het moet gaan om woningbouw en niet om bedrijfsterreinen. De achtergrond hiervan is dat grootschalige aankoop van gronden voor ontwikkeling van bedrijfstermijnen op de zeer lange termijn in zijn algemeenheid als zeer risicovol wordt aangemerkt. Voor woningbouw zijn deze risico's in de regel beperkter. Benadrukt wordt dat geen sprake is van een nieuwe categorie NiEGG-gronden. Bij het wijzigingsbesluit van maart 2016 is uitdrukkelijk uitgesloten dat een tussencategorie – niet zijnde bouwgrond in exploitatie - zou mogen blijven voortbestaan waaraan kosten toegerekend mogen worden. Overigens wordt nog opgemerkt dat fiscaal gezien de 'warme' gronden in beginsel vanaf het moment van verwerven voor de Vpb vallen binnen de onderneming ter zake van de gemeentelijke grondexploitaties.
- Hoevelaar fase 2 is per 1 januari 2023 overgeheveld van "warme gronden" naar Bouwgrond in exploitatie.**

5. **Definitie Bouwgrond in exploitatie (BIE):** Gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

Overige projecten dienen duidelijk te worden onderscheiden van bouwgronden in exploitatie. Gronden worden geacht zich in het transformatieproces te bevinden vanaf het moment dat de gemeenteraad de grondexploitatiebegroting, ofwel het exploitatieplan heeft vastgesteld.

Definitie grondexploitatiebegroting: De financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van 10 jaar (voortschrijdend).

Grondexploitaties

In Woudenberg lopen op per 1 januari 2024 drie grondexploitaties:

- Hoevelaar fase I
- Hoevelaar fase II
- Spoorzone A2 (mogelijk sluiten we deze per 31-12-2023)

Verloop boekwaarden grondexploitaties.

Per 1 januari 2023 hebben de 3 grondexploitaties een boekwaarde van € 740.882 negatief. Eind 2023 zal dit stijgen naar € 3,67 miljoen om vervolgens vanaf 2024 weer af te nemen omdat dan de opbrengsten van Hoevelaar fase II binnen gaan komen. Volgens bijgaand overzicht zal in 2026 de boekwaarde van de grondexploitaties € 0 zijn omdat dan de huidige exploitaties afgerond zijn. Overigens betekent hier een negatieve boekwaarde dat er meer geld is uitgegeven dan ontvangen en een positieve boekwaarde dat er meer geld ontvangen is dan is uitgegeven. (op de balans werkt dit andersom)

Te treffen voorziening

De grondexploitatie Spoorzone A2 sluit op dit moment met een negatief resultaat. Hiervoor is een voorziening getroffen.

Volgende herzieningen aanbieden aan raad

In 2023 zijn 2 herzieningen van grex en 1 afsluiting aangeboden aan de raad en vastgesteld. In maart 2023 is de eerste grondexploitatie van Hoevelaar fase II vastgesteld. In april 2024 zullen de volgende herzieningen plaatsvinden. Mochten er bijzondere ontwikkelingen zijn dan zal er een eerdere herziening komen van het betreffende project.

Overzicht verloop boekwaarden grondexploitaties die lopen in 2024

Meerjaren Programma Grondbedrijf							
Verloop boekwaarden grondexploitaties	1-1-2023	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	Totaal
Spoorzone locatie A2							
Inkomsten	1.363.923	1.283.078	0	0	0	0	2.647.002
Uitgaven	-2.488.405	-129.350	-36.944	0	0	0	-2.654.699
Verlies	7.697	0	0	0	0	0	7.697
Boekwaarde per 31 dec:	-1.116.784	36.944	0	0	0	0	0
Hoevelaar fase I							
Inkomsten	15.833.368	1.032.341	0	0	0	0	16.865.709
Uitgaven	-12.118.285	-2.093.346	-1.196.917	-154.000	0	0	-15.562.548
Winstneming	-898.500	-250.000	-154.000	-662	0	0	-1.303.162
Boekwaarde per 31 dec:	2.816.583	1.505.578	154.662	0	0	0	0
Hoevelaar fase II							
Inkomsten	1.912.500	1.758.600	8.272.530	6.769.442	0	0	18.713.072
Uitgaven	-4.352.521	-4.518.790	-4.093.834	-3.919.016	-1.697.951	0	-18.582.112
Winstneming	0	-12.500	-45.000	-60.000	-13.460	0	-130.960
Boekwaarde per 31 dec:	-2.440.021	-5.212.711	-1.079.015	1.711.411	0	0	0
Totaal boekwaarden 3 grondexploitaties	-740.222	-3.670.189	-924.353	1.711.411	0	0	0

Overige ontwikkelingen / Winstbestemmingen

Conform de BBV regelgeving wordt jaarlijks gekeken of er al een deel van de te verwachten winst genomen kan worden.

De winstneming in 2024 wordt na verwachting € 199.000 en bedraagt de winstneming uit Hoevelaar fase I € 154.000 en Hoevelaar fase II € 45.000.

De vastgestelde grex Hoevelaar fase II laat verder een winst zien van € € 60.000 in 2025 en € 13.460 in 2026.

De winsten uit de grondexploitaties worden in toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf:

Winstbestemming	2023	2024	2025	2026	2027	2027
Totaal winstneming	262.500	199.000	60.662	13.460	0	1.434.122
Restant naar reserve grondbedrijf	262.500	199.000	60.662	13.460	0	1.434.122

Financiële positie**Algemene reserve grondbedrijf**

Deze reserve is ingesteld ter eerste opvang van mogelijke nadelige grondexploitatiesaldi. De algemene reserve van het grondbedrijf van de gemeente Woudenberg bedraagt per 31 december 2022: € 1.949.444.

Voorzieningen

Voor de te verwachten verliezen zijn voorzieningen gevormd voor in totaal € 19.009:

Spoorzone A2   € 19.009

Risicoparagraaf

Risico's grondexploitaties	Risicobedrag	Ng te realiseren winst	voorziening	Risico voor reserve / begroting	opmerking
Hoevelaar fase I	€ 58.387	€ 404.662	€ 0	€ 0	Risico kan opgevangen worden binnen de grondexploitatie
Hoevelaar fase II	€ 361.592	zit in risico	€ 0	€ 361.592	Het te verwachten resultaat is positief maar niet positief genoeg om alle risico's op te kunnen vangen. Risico's die zich voordoen gaan eerst ten laste van de reserve grondbedrijf.
Spoorzone locatie A2	€ 10.420	-€ 19.010	€ 19.010	€ 10.420	Het te verwachten resultaat is negatief. Risico's die zich voordoen gaan ten laste van de reserve grondbedrijf
	€ 430.399	€ 385.652	€ 19.010	€ 372.012	

De risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties worden, indien mogelijk, binnen het exploitatieresultaat opgevangen. Dit gaat ten koste van de eindwaarde van het project waardoor er minder of geen winst overblijft. Dit heeft gevolgen voor de toevoeging aan de reserve grondbedrijf. Komt de exploitatie negatief uit dan komt dit resultaat ten laste van de reserve grondbedrijf. Dit laatste is het geval bij Spoorzone A2. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen wordt hier rekening mee gehouden.

Het totale risicobedrag uit de grondexploitaties is € 430.399. Een deel kan opgevangen worden binnen de eigen grex.

Voor spoorzone A2 is dit niet het geval.

Het risico bedrag dat overblijft is € 372.012 en kan opgevangen worden binnen de algemene reserve grondbedrijf.

Overzicht totaal raming cijfers van de 3 grondexploitaties.

Grondexploitaties	Geraamde Boekwaarde 01-01-2024	geraamde inkomsten	geraamde kosten	Geraamde rente	Geraamde winst	Geraamde Boekwaarde 31-12-2024
<i>Bouwgronden In Exploitatie</i>						
Hoevelaar fase I	€ 1.505.578	€ 0	-€ 1.196.917	€ 0	-€ 154.000	€ 154.662
Hoevelaar fase II	-€ 5.212.711	€ 8.272.530	-€ 4.093.834	€ 0	-€ 45.000	-€ 1.079.015
Spoorzone locatie A2	€ 36.944	€ 0	-€ 36.944	€ 0	€ 0	€ 0
	-€ 3.670.189	€ 8.272.530	-€ 5.327.695	€ 0	-€ 199.000	-€ 924.353

Complexen nog niet in exploitatie

Er zijn geen exploitaties meer in voorbereiding.

Rentetoerekening in 2024:

De rente die toegerekend wordt vanuit de grondexploitaties naar de begroting wordt gesteld op 0,00%. In 2024 zal de definitieve berekening gemaakt worden. De cijfers komen uit de laatste herzieningen die in april 2023 door de raad zijn vast gesteld. De totale rente op grondexploitaties voor 2024 is € 0.

Hoe om te gaan met de rente op het grondbedrijf

Conform de BBV zijn wij niet meer vrij om te bepalen hoeveel rente wij toerekenen aan het grondbedrijf. Het percentage is afhankelijk geworden van het rentepercentage dat wij gemiddeld over aangegane langlopende leningen betalen. Bij afwijking in de jaarrekening kan het zijn dat de door te berekenen rente aangepast moet worden. Dit heeft gevolgen voor de jaarrekening.

In de kadernota 2018 en meerjarenbegroting 2018-2021 is besloten om vanaf het jaar 2020 de rente die betrekking heeft op het grondbedrijf rechtstreeks toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf. Voor 2020 is gekozen omdat vanaf dat jaar de boekwaarden laag zijn en de gevolgen voor de begroting niet groot zijn. Zolang de rente op 0% blijft zal er geen toevoeging aan de reserve zijn.

In de begroting 2024 bedraagt de interne rekenrente 0,00%. Door de stijgende rente kan eind 2024 blijken dat we dit moeten herzien.

Grondprijsbrief 2024

Hiernaast volgt een overzicht van de richtprijzen zoals die worden gehanteerd bij verkopen en de grondexploitaties per 2024 van de gemeente Woudenberg. De gemeente behoudt zich het recht voor om gemotiveerd af te wijken van de afgegeven richtprijzen. Bij de uitgifte van gemeentelijke gronden zal, conform de Nota Grondbeleid 2023 een onafhankelijke taxatie worden uitgevoerd door een gecertificeerde taxateur. Uitzondering hierop betreffen de categorieën van waar over een 'vaste prijs' wordt gesproken.

Vrije sector woningbouw		VON-prijs	Methodiek	
Betaalbaar		(€ 240.000 - Betaalbaarheidsgrens)	Taxatie	
Middelduur		(Betaalbaarheidsgrens - € 600.000)	Taxatie	
Duur		(> € 600.000)	Taxatie	
Sociale huur (tot liberalisatiegrens € 808,06)		EUR	Methodiek	
Eengezins woning	125 m ² kavel	€ 25.000 per woning	Vaste prijs	
Meergezins woning		€ 22.500 per woning	Vaste prijs	
Sociale / Goedkope koop (tot € 240.000 VON)		EUR	Methodiek	
Eengezins woning	140 m ² kavel	€ 36.400 per woning	Vaste prijs	
Meergezins woning		€ 24.310 per woning	Vaste prijs	
Bedrijventerreinen			Methodiek	
Residuele grondwaardemethode			Taxatie	
Kantoren			Methodiek	
Residuele grondwaardemethode			Taxatie	
Retail / Horeca			Methodiek	
Residuele grondwaardemethode			Taxatie	
Maatschappelijke voorzieningen		EUR	Methodiek	
Vaste prijs per m ² perceel / m ² BVO		€ 170	Vaste prijs	
Nutsvoorzieningen		EUR	Methodiek	
Vaste prijs per m ² perceel		€ 200	Vaste prijs	
Snippergroen		Oppervlak	EUR	Methodiek
Binnen bebouwde kom				
Vaste prijs per m ² perceel		t/m 100 m ² > 100 m ²	€ 125	Vaste prijs Taxatie
Buiten bebouwde kom				
Vaste prijs per m ² perceel		t/m 100 m ² > 100 m ²	€ 35	Vaste prijs of Taxatie Taxatie

¹ Indien reeds contractuele afspraken over grondprijzen zijn overeengekomen met ontwikkelende partijen, worden die overeengekomen grondprijzen gehanteerd in de grondexploitaties.

Bijlagen:

Overzicht lasten en baten 2024

	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
A. Resultaatbepaling			
Samenleving	18.044.472	4.940.409	-13.104.063
Leefomgeving	5.549.037	3.556.524	-1.992.513
Veiligheid	1.271.533	0	-1.271.533
Ontwikkeling	11.782.431	10.440.491	-1.341.940
Bestuur en Dienstverlening	8.404.038	711.179	-7.692.859
Totaal programma's	45.051.510	19.648.603	-25.402.907
Algemene dekkingsmiddelen	45.526	26.827.279	26.781.753
Saldo voor resultaatbestemming	45.097.036	46.475.882	1.378.845
B. Resultaatbestemming			
Storting in reserves	storting	onttrekking	saldo
- reserve Algemene reserve (programma 5)	0	0	0
- reserve Algemene reserve (programma 2)	0	0	0
- reserve Grondbedrijf (winstneming grexen) (progr. 4)	-199.000	0	-199.000
- reserve Grondbedrijf (progr. 5)	0	10.000	10.000
- reserve overlopende kredieten (progr. 5)	-2.278	0	-2.278
- reserve kapitaallasten Cultuurhuis (prog 5)	0	124.752	124.752
- reserve machinepark openbare werken (prog 2)	-46.000	57.617	11.617
- reserve huisvesting basisonderwijs (programma 1)	-239.000	240.055	1.055
- reserve sociaal domein (prog 1)	0	0	0
- reserve vervanging speelwerktuigen (programma 2)	0	15.803	15.803
- reserve Ibor (prog 2)	-35.000	0	-35.000
- reserve wegen (prog 2)	0	0	0
- reserve kunstwerken (prog 2)	-32.000	1.173	-30.827
- reserve onderhoud Sportpark de Grift (programma 1)	-53.773	38.748	-15.025
- reserve Duurzaamheid (programma 4)	0	23.000	23.000
- reserve gebouwen (prog 5)	-50.000	0	-50.000
- reserve Centrumplan (prog 5)	0	43.136	43.136
Saldo reserves	-657.051	554.284	-102.767
Begrotingsresultaat 2023 na bestemming (+ is positief)			1.276.078

Bij 3

Structureel begrotingssaldo 2024-2027

Structurele saldi	2024	2025	2026	2027	Totaal
Begrotingssaldo	1.276.076	172.137	-1.289.928	-1.414.717	-1.256.431
Af:					
Incidentele baten	-3.220.880	-70.342	-23.067	0	-3.314.289
Incidentele onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0
Bij:					
Incidentele lasten	2.129.983	279.411	64.328	0	2.468.722
Incidentele toevoegingen reserves	199.000	60.662	13.460	0	273.122
Structureel begrotingssaldo 2024-2027	384.179	441.868	-1.235.207	-1.414.717	-1.828.876

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

Incidentele lasten (programma's)	2024	2025	2026	2027	Totaal
1. Monumentendag (programma 1)			-3.000		-3.000
2. Leerlingenprognoses onderwijshuisvesting (programma 1)	-2.000		-2.000		-4.000
3. Subsidie aangevraagd voor ondersteuning buurtgezinnen	-8.200				-8.200
4. Financiële bijdrage Kansenmakersteam PRT Utrecht	-5.000				-5.000
5. Kosten opvang Oekraïners (prog 1)	-1.731.800				-1.731.800
6. Investeringsmiddelen jeugdzorg (prog 1)	-200.000	-100.000			-300.000
7. Versterken omgevingsveiligheidsdienst (Progr. 3)	-4.000				-4.000
8. Wet kwaliteitsborging bouw (progr. 4)	-9.680	-9.680	-9.597		-28.957
9. Formatieplan kwaliteitsslag vergunningen (progr.5)	-120.000	-120.000			-240.000
10. WOO incidentele kosten (progr. 5)	-49.303	-49.731	-49.731		-148.765
Totaal	-2.129.983	-279.411	-64.328	0	-2.468.722

Toelichting:

- Iedere 3 jaar organiseert Woudenberg de monumentendag. De andere jaren zijn dat Renswoude of Scherpenzeel.
- Eén keer per twee jaar wordt door een extern bureau de leerlingenprognoses geactualiseerd.
- Er is een subsidie aangevraagd voor extra ondersteuning buurtgezinnen. Hier staan ook kosten tegenover
- Het kansmakersteam heeft als opdracht om samen met gemeenten en partners kansen te vinden en te verzilveren voor oplossingen in de gehele asielketen.
- Voor de begeleiding van huisvesting en leefomstandigheden Oekraïners wordt diverse kosten gemaakt waaronder personeelskosten
- Investeringsmiddelen met als doel verdere efficiëntie op jeugdtaken te bewerkstelligen
- Voor 2023 en 2024 is een doeluitkering ontvangen voor het versterken van de omgevingsveiligheidsdienst
- Via de algemene uitkering is voor de komende jaren extra geld ontvangen voor Wet kwaliteitsborging bouw.
- Dit bedrag komt ten goede aan een kwaliteitsimpuls op het proces en de inhoud van vergunningverlening, toetsing en handhaving.
- Er is een bijdrage beschikbaar via de algemene uitkering voor de invoering van de WOO.

Incidentele baten (programma's)	2024	2025	2026	2027	Totaal
1. Winstneming overige grondexploitaties (programma 4)	199.000	60.662	13.460	0	273.122
2. Bijdrage rijk kosten opvang Oekraïners	3.000.000				3.000.000
3. Subsidie aangevraagd voor ondersteuning buurtgezinnen	8.200				8.200
4. Doel uitkering versterken omgevingsveiligheidsdiensten	4.000	0	0	0	4.000
5. Doel uitkering Wet kwaliteitsborging woningbouw	9.680	9.680	9.607	0	28.967
Totaal	3.220.880	70.342	23.067	0	3.314.289

Toelichting:

- Vanuit de grondexploitaties worden de winsten genomen op basis van de POC methode.
- Voor de begeleiding van huisvesting en leefomstandigheden Oekraïners wordt een bijdrage ontvangen van het rijk
- Er is een subsidie aangevraagd voor extra ondersteuning buurtgezinnen. Hier staan ook kosten tegenover
- Voor 2023 en 2024 is een doeluitkering ontvangen voor het versterken van de omgevingsveiligheidsdienst
- Via de algemene uitkering is voor de komende jaren extra geld ontvangen voor Wet kwaliteitsborging bouw.

Incidentele lasten toevoegingen reserves	2024	2025	2026	2027	Totaal
1. Algemene reserve grondbedrijf winstneming grondexploitaties	-199.000	-60.662	-13.460	0	-273.122
Totaal	-199.000	-60.662	-13.460	0	-273.122

Toelichting:

- Vanuit de winstnemingen in de Grexen wordt de algemene reserve grondbedrijf gevoed volgens de vastgestelde grexen.

Incidentele baten onttrekking reserves	2024	2025	2026	2027	Totaal
1. Algemene reserve dekking					0
Totaal	0	0	0	0	0

Bij 4

Totaaloverzicht lasten en baten Beleidsbegroting 2024 t/m 2027 Gemeente Woudenberg

Begrotingsjaar 2024 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Saldo 2024
1. Samenleving	18.044	4.940	-13.104
2. Leefbaarheid	5.549	3.557	-1.993
3. Veiligheid	1.272	0	-1.272
4. Ontwikkeling	11.782	10.440	-1.342
5. Bestuur en Dienstverlening	2.521	666	-1.855
Algemene dekkingsmiddelen	46	26.827	26.782
Overhead	5.883	46	-5.837
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	45.097	46.476	1.379
Mutaties reserves	657	554	-103
Resultaat na bestemming	45.754	47.030	1.276

Voordelig

Begrotingsjaar 2025 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Saldo 2025
1. Samenleving	16.167	1.888	-14.279
2. Leefbaarheid	5.554	3.557	-1.997
3. Veiligheid	1.267	0	-1.267
4. Ontwikkeling	9.197	7.722	-1.476
5. Bestuur en Dienstverlening	2.513	666	-1.846
Algemene dekkingsmiddelen	58	26.804	26.747
Overhead	5.772	46	-5.726
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	40.526	40.682	156
Mutaties reserves	524	540	17
Resultaat na bestemming	41.050	41.222	172

Voordelig

Begrotingsjaar 2026 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Saldo 2026
1. Samenleving	16.028	1.945	-14.083
2. Leefbaarheid	5.554	3.557	-1.998
3. Veiligheid	1.267	0	-1.267
4. Ontwikkeling	3.978	2.449	-1.529
5. Bestuur en Dienstverlening	2.396	809	-1.587
Algemene dekkingsmiddelen	47	24.909	24.862
Overhead	5.675	46	-5.629
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	34.945	33.715	-1.230
Mutaties reserves	482	422	-60
Resultaat na bestemming	35.426	34.136	-1.290

Nadelig

Begrotingsjaar 2027 (bedragen x € 1000)

Programma's	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027	Saldo 2027
1. Samenleving	15.860	1.787	-14.073
2. Leefbaarheid	5.537	3.557	-1.980
3. Veiligheid	1.267	0	-1.267
4. Ontwikkeling	2.290	737	-1.553
5. Bestuur en Dienstverlening	2.404	771	-1.633
Algemene dekkingsmiddelen	30	24.835	24.805
Overhead	5.697	46	-5.651
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Resultaat voor bestemming	33.085	31.732	-1.353
Mutaties reserves	473	411	-62
Resultaat na bestemming	33.558	32.143	-1.415

Nadelig

Overzicht budgetaanpassingen per programma t.o.v. de meerjarenbegroting 2023

Begrotingsresultaten (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Vaststelling begroting 2023-2026 (raad oktober 2022)	348.418	366.481	57.849	57.849
Tussentijdse aanpassingen naar aanleiding van raadsbesluiten 2e herstelplan				
Programma 1 Samenleving	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500
Programma 2 Leefomgeving	-87.425	-81.300	-83.800	-83.800
Programma 3 Veiligheid	-100.410	-100.410	-100.410	-100.410
Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	-359.840	-357.554	-363.800	-374.253
Programma 5 Dienstverlening	-329.460	-347.460	-365.460	-383.460
Algemene dekkingsmiddelen	2.255.365	1.781.078	1.384.293	1.279.835
Reserves	460.000	470.000	0	0
Tussentijdse aanpassingen naar aanleiding van raadsbesluiten 2e herstelplan	1.808.730	1.334.854	441.323	308.412
Begrotingsresultaten (inclusief tussentijdse raadsbesluiten)	2.157.148	1.701.335	499.172	366.261
Voorgestelde aanpassing budgetten:				
Programma 1 Samenleving	394.171	-800.445	-746.381	-736.817
Programma 2 Leefomgeving	-87.798	-91.809	-79.522	-62.225
Programma 3 Veiligheid	-83.240	-83.240	-83.240	-83.240
Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	300.781	164.787	117.583	104.124
Programma 5 Dienstverlening	-1.371.725	-810.436	-346.842	-397.251
Algemene dekkingsmiddelen	211.327	199.452	209.452	256.952
Reserves	-244.586	-107.507	-860.148	-862.520
Begrotingsresultaten definitief	1.276.078	172.138	-1.289.927	-1.414.716

Bij 6

Programma 1 Samenleving	Verwerkt	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	kaderbrief	2024	2025	2026	2027
Lasten		-18.044.472	-16.167.193	-16.028.266	-15.860.195
Baten		4.940.409	1.887.818	1.945.379	1.786.872
Resultaat progr. 1 voor bestemming		-13.104.063	-14.279.375	-14.082.887	-14.073.323
Resultaat in begroting 2023		-13.468.733	-13.449.431	-13.307.006	-13.307.006
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2023		364.671	-829.945	-775.881	-766.317

Programma 1 Samenleving	- = nadelig + = voordelig	in kaderbrief	2024	2025	2026	2027
Sport (indexering)		Ja	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
Sport Brede SPUK rijksmiddelen		Ja	209.005	206.903	158.753	-
Sport Brede SPUK uitgaven		Ja	-209.005	-206.903	-158.753	-
Huur Sportzalen gymnastiekonderwijs scholen (indexering)		Ja	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Schoolvervoer		Ja	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
GGD (gemeentelijke bijdrage)		Ja/ Nee	-123.000	-123.000	-123.000	-123.000
Zorgkosten Jeugd en Wmo (groei, loon- en prijsstijgingen)		Ja	-359.370	-131.400	-131.400	-131.400
Coöperatie De Kleine Schans (groei, loon- en prijsstijgingen)		Ja	-565.887	-565.887	-565.887	-565.887
RWA (gemeentelijke bijdrage)		Ja	14.000	14.000	14.000	14.000
RWA (Subsidie deel)		Nee	-12.680	-13.124	-13.081	-16.455
Inburgering		Ja	-26.948	-	-	-
Overige (kleine posten)		Ja	-19.727	-19.727	-19.727	-19.727
Bibliotheek		Nee	-10.690	-10.690	-10.690	-10.690
Vervallen budget combinatiefuncties/ buurtsportcoaches		Nee	68.984	68.984	68.984	68.984
Organiseren Monumentendag (1x in 3 jaar)		Nee	-	-	-	3.000
Extra middelen armoedebestrijding kinderen		Nee	-6.285	-6.285	-6.285	-6.285
Vervallen stelpost extra middelen jeugdzorg		Nee	480.551	287.951	139.417	139.417
Transformatiekosten jeugd		Nee	-200.000	-100.000	-	-
Extra middelen Wmo		Nee	-	-48.897	-45.402	-45.616
Vervallen eigen bijdrage Wmo (huishoudelijke hulp)		Nee	-	-44.392	-41.209	-41.395
Invoering landelijke eigen bijdrage Wmo		Nee	-	-	95.876	96.308
Vergoeding Rijk opvang Oekraïne (alleen 2024)		Nee	3.000.000	-	-	-
Kosten opvang Oekraïne		Nee	-1.420.000	-	-	-
Toevoeging voorziening Sportpark De Grift (overheveling naar reserves)		Nee	53.773	53.773	53.773	53.773
Aanwending voorziening Sportpark De Grift (overheveling naar reserves)		Nee	-38.748	-38.748	-38.748	-38.748
Terugdraaien bezuinigingen		Nee	-94.251	-94.251	-94.251	-94.251
Afschrijvingen investeringen onderwijshuisvesting naar reserve		Nee	97.869	97.869	97.869	97.869
Inhuur sociale zaken naar salariskosten programma 5		Nee	26.000	26.000	26.000	26.000
Subsidie regionale omroep (verschuiving met programma 4)		Nee	-7.300	-7.300	-7.300	-7.300
Financiële bijdrage Kansenmakersteam PRT Utrecht		Nee	-5.000	-	-	-
Loonkosten leerplicht naar inhuur		Nee	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Onderwijs leerlingenprognoses		Nee	-	-	-	2.000
Loonkosten (verdeling per programma)		Nee	-378.500	-66.700	-66.700	-66.700
Kapitaallasten		Nee	-11.121	-11.121	-11.121	-3.214
Totaal			364.670	-829.945	-775.882	-766.317

Bij 7

Programma 2 Leefomgeving		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	- = nadelig + = voordelig	2024	2025	2026	2027
Lasten		-5.549.037	-5.553.568	-5.554.180	-5.536.883
Baten		3.556.524	3.556.524	3.556.524	3.556.524
Resultaat programma 2 voor bestemming		-1.992.513	-1.997.044	-1.997.656	-1.980.359
Resultaat in begroting 2022		-1.817.290	-1.823.935	-1.834.334	-1.834.334
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2022		-175.223	-173.109	-163.322	-146.025

Programma 2 Leefomgeving	in kaderbrief	2024	2025	2026	2027
Groot onderhoud buitenwegen	Ja	-6.125	-10.000	-12.500	-12.500
Openbaar groen (indexering inhuur derden)	Ja	-37.500	-37.500	-37.500	-37.500
Begrafnisrechten	Ja	10.000	10.000	10.000	10.000
Overige (kleine) posten	Ja	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100
Terugdraaien bezuinigingen verkeer en vervoer, openbaar groen en landsch	Nee	-13.800	-13.800	-13.800	-13.800
Landschapsbeheer (wandelpaden)	Nee	-13.400	-3.400	-3.400	-3.400
Openbaar groen (overheveling van salariskosten)	Nee	-13.500	-13.500	-13.500	-13.500
Uitbreiding begraafplaats	Nee	-	-5.875	-5.875	-5.875
Speelvoorzieningen (investeringen speelruimte beleidsplan)	Nee	31	31	31	-3.969
IBOR vrijval post nieuwe investeringen (verschuiving naar kapitaallasten)	Nee	33.800	33.800	33.800	33.800
Afval	Nee	9.159	7.086	6.900	3.485
Riolering	Nee	24.027	26.810	34.769	34.699
Loonkosten (verdeling per programma)	Nee	-83.875	-83.875	-83.875	-83.875
Kapitaallasten	Nee	-70.940	-69.787	-65.273	-40.490
Totaal		-175.223	-173.110	-163.323	-146.025

Programma 3 Veiligheid		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	- = nadelig + = voordelig	2024	2025	2026	2027
Lasten		-1.271.533	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733
Baten		0	0	0	0
Resultaat programma 3 voor bestemming		-1.271.533	-1.266.733	-1.266.733	-1.266.733
Resultaat in begroting 2022		-1.087.883	-1.083.083	-1.083.083	-1.083.083
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2022		-183.650	-183.650	-183.650	-183.650

Programma 3 Veiligheid	in kaderbrief	2024	2025	2026	2027
Bijdrage VRU (begroting 2024)	Ja	-99.000	-99.000	-99.000	-99.000
Overige (kleine) posten	Ja	-1.410	-1.410	-1.410	-1.410
Terugdraaien bezuiniging slachtofferhulp	Nee	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Uitbreiding 1,0 fte BOA naar loonkosten	Nee	61.760	61.760	61.760	61.760
Loonkosten (verdeling per programma)	Nee	-143.500	-143.500	-143.500	-143.500
Totaal		-183.650	-183.650	-183.650	-183.650

Bij 8

Programma 4 Ontwikkeling		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	- = nadelig + = voordelig	2024	2025	2026	2027
Lasten		-11.782.431	-9.197.130	-3.977.820	-2.290.322
Baten		10.440.491	7.721.546	2.448.852	737.442
Resultaat programma 4 voor bestemming		-1.341.940	-1.475.584	-1.528.968	-1.552.880
Resultaat in begroting 2022		-1.282.881	-1.282.816	-1.282.751	-1.282.751
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2022		-59.059	-192.767	-246.217	-270.129

Programma 4 Ruimte, wonen en ondernemen	in kaderbrief	2024	2025	2026	2027
Wet Kwaliteitsborging Bouw	Ja	-9.679	-9.680	-9.596	-
RUD	Ja	-61.000	-61.000	-61.000	-61.000
Overige (kleine) posten	Ja/ Nee	-2.647	-4.713	-4.779	-4.779
Woonbeleid (uitvoering woonvisie)	Nee	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Woonbeleid (opstellen woonvisie/ woonbehoefteonderzoek)	Nee	-7.000	-	-7.000	-27.000
Budget Wet Goed Verhuurderschap	Nee	-10.032	-10.337	-9.601	-9.650
Duurzaamheid uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid	Nee	-260.482	-262.824	-262.824	-262.824
Duurzaamheid rijksmiddelen klimaat- en energiebeleid	Nee	260.482	262.824	262.824	262.824
Minder doorberekening uren grondbedrijf	Nee	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Bijdrage regionale omroep (overheveling naar programma 1)	Nee	7.300	7.300	7.300	7.300
Inhuur RO (overheveling naar salariskosten programma 5)	Nee	22.000	22.000	22.000	22.000
Inhuur vergunningverlening (overheveling naar salariskosten programma 5)	Nee	80.000	80.000	80.000	80.000
Grondexploitaties wijzigingen in saldo	Nee	199.000	60.662	13.460	-
Loonkosten (verdeling per programma)	Nee	-243.000	-243.000	-243.000	-243.000
Kapitaallasten	Nee	-	-	-	-
Totaal		-59.058	-192.768	-246.216	-270.129

Bij 9

Programma 5 Bestuur en Dienstverlening		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	- = nadelig + = voordelig	2024	2025	2026	2027
Lasten		-8.404.038	-8.284.349	-8.070.296	-8.100.795
Baten		711.179	711.991	854.471	816.561
Resultaat programma 5 voor bestemming		-7.692.859	-7.572.358	-7.215.825	-7.284.234
Resultaat in begroting 2022		-5.991.674	-6.414.462	-6.503.523	-6.503.523
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2022		-1.701.185	-1.157.896	-712.302	-780.711

Programma 5 Dienstverlening	in kaderbrief	2024	2025	2026	2027
ICT	Ja	-93.000	-111.000	-129.000	-147.000
Archiefkosten (e-Depotvoorziening)	Ja	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Salariskosten (aanpassing CAO 2023)	Ja	-219.460	-219.460	-219.460	-219.460
Salariskosten (inschatting CAO 2024)	Ja	-452.905	-452.905	-452.905	-452.905
Regio Amersfoort	Ja	-31.500	-31.500	-31.500	-31.500
Vervallen stelpost bezuinigingen	Ja	150.000	150.000	150.000	150.000
Uitvoeringskosten WOZ/belastingen Veenendaal (vervallen)	Ja	-	219.000	219.000	219.000
Uitvoeringskosten WOZ/Belastingen GBLT (vanaf 2025)	Ja	-	-213.000	-213.000	-213.000
Overige (kleine) posten	Ja/ Nee	-37.553	-36.151	-35.844	-35.847
Telefoonregeling	Nee	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Inhuur personeel balie burgerzaken	Nee	-45.000	-45.000	-40.000	-40.000
Opbrengsten secretarieleges (reisdocumenten)	Nee	45.000	45.000	40.000	40.000
Waterschapsverkiezingen	Nee				-9.200
Verlaging abonnementskosten en schrijf en bureaubehoeften	Nee	10.000	10.000	10.000	10.000
Doorberekening bedrijfsvoeringskosten CDKS diensten	Nee	8.500	8.500	8.500	8.500
Uitvoeringskosten WOZ/belastingen Veenendaal (indexering 2024)	Nee	-10.000	-	-	-
Kosten no cure no pay bureau's (WOZ/Belastingen)	Nee	-25.229	-	-	-
Investering renovatie monumentaal deel gemeentehuis (aanvulling)	Nee	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Stelpost extra middelen jeugdzorg 2023-2026	Nee	-961.100	-575.900	-278.800	-278.800
Stelpost extra middelen jeugdzorg 2024-2027	Nee	-	-	147.480	109.570
Terugdraaien bezuinigingen telefonische bereikbaarheid, E-HRM en gemeen	Nee	-25.740	-25.740	-25.740	-25.740
Griffiekosten	Nee	-439.000	-439.000	-439.000	-439.000
Overheveling salariskosten griffie en raad naar apart budget Griffie	Nee	340.700	340.700	340.700	340.700
Vervallen incidentele kosten WOO (vanaf 2027)	Nee	-	-	-	49.731
Uitvoeringsbudget WOO vanaf 2027	Nee	-	-	-	-14.330
Structurele kosten WOO naar salariskosten	Nee	63.925	63.925	63.925	63.925
Regiemedewerker belastingsamenwerking	Nee	-	-31.926	-31.926	-31.926
Diverse budgetten inhuur en loonkosten overgeheveld naar salariskosten pr	Nee	-203.685	-203.685	-203.685	-203.685
Salariskosten opvang Oekraïne	Nee	-311.800	-	-	-
Extra budget inhuur derden/flexibele schil	Nee	-300.000	-135.000	-135.000	-135.000
Salariskosten doorberekend naar de diverse programma's	Nee	1.469.550	1.189.676	1.189.676	1.189.676
Overheveling salariskosten naar budget inhuur buitendienst	Nee	13.500	13.500	13.500	13.500
Loonkosten (verdeling per programma)	Nee	-606.750	-638.676	-638.676	-638.676
Kapitaallasten	Nee	-638	-254	18.453	-20.244
Totaal		-1.701.185	-1.157.896	-712.302	-780.711

Bij 10

Programma 6 Algemene Dekkingsmiddelen		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	- = nadelig + = voordelig	2024	2025	2026	2027
Lasten		-45.526	-57.526	-47.376	-29.876
Baten		26.827.279	26.804.209	24.909.334	24.834.876
Resultaat programma 6 voor bestemming		26.781.753	26.746.683	24.861.958	24.805.000
Meerjarenresultaat in begroting 2022		24.315.061	24.766.153	23.268.213	23.268.213
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2022		2.466.692	1.980.530	1.593.745	1.536.787

Algemene dekkingsmiddelen	in kaderbrief	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering septembercirculaire 2022 en meircirculaire 2023	Ja	2.255.365	1.781.078	1.384.293	1.279.835
OZB woningen eigenaar	Ja/ Nee	119.074	119.074	119.074	119.074
OZB - niet woning eigenaar	Ja/ Nee	59.578	59.578	59.578	59.578
OZB - niet woning gebruiker	Ja/ Nee	34.300	34.300	34.300	34.300
Toeristenbelasting	Ja	11.000	11.000	11.000	11.000
Hondenbelasting	Ja/ Nee	14.000	14.000	14.000	14.000
Dividend	Nee	1.500	1.500	1.500	1.500
OZB nieuwbouw	Ja	-	-	-	30.000
Renteresultaat	Ja	-28.125	-40.000	-30.000	-12.500
Totaal		2.466.692	1.980.530	1.593.745	1.536.787

Reserves		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen	- = nadelig + = voordelig	2024	2025	2026	2027
Lasten		-657.051	-523.744	-481.542	-473.082
Baten		554.284	540.293	421.727	410.894
Resultaat programma 6 voor bestemming		-102.767	16.549	-59.815	-62.188
Meerjarenresultaat in begroting 2022		-318.181	-345.944	800.332	800.332
Verschil begroting t.o.v. meerjarenbegroting 2022		215.414	362.493	-860.148	-862.520

Reserves	in kaderbrief	2024	2025	2026	2027
Vervallen toevoeging algemene reserve	Nee	460.000	470.000		
Vervallen aanwending algemene reserve	Nee			-800.000	-800.000
Vervallen toevoeging algemene reserve i.v.m. afvalstoffenheffing	Nee	54.600	54.600	54.600	54.600
Algemene reserve grondbedrijf (verliezen/winsten/rente grondexploitaties)	Nee	-199.000	-60.662	-13.460	-
Ontrekking reserve overlopende kredieten	Nee				9.200
Aanwending reserve kunstwerken	Nee	733	733	733	733
Aanwending reserve speelvoorzieningen	Nee	5.395	5.029	5.029	5.029
Toevoeging reserve Sportpark De Grift	Nee	-53.773	-53.773	-53.773	-53.773
Aanwending reserve Sportpark De Grift	Nee	38.748	38.748	38.748	38.748
Toevoeging reserve machinepark	Nee	-	-	-	-5.000
Aanwending reserve machinepark	Nee	-2.378	-3.271	-3.115	-15.240
Toevoeging reserve huisvesting onderwijs	Nee	-98.000	-98.000	-98.000	-98.000
Aanwending reserve huisvesting onderwijs	Nee	9.089	9.089	9.090	1.183
Totaal		215.414	362.493	-860.148	-862.520

Overzicht reserves en voorzieningen gemeente Woudenberg

BRUTOVERLOOP RESERVES						
Nr	Naam reserves	Saldo 01-01-2023	Saldo 01-01-2024	Saldo 01-01-2025	Saldo 01-01-2026	Saldo 01-01-2027
	Algemene reserves					
1	Algemene reserve	3.664.909	4.719.509	4.719.509	4.719.509	4.719.509
2	Algemene reserve grondbedrijf	1.949.444	2.058.328	2.247.328	2.297.990	2.301.450
2	Algemene reserve overlopende kredieten	555.746	518.227	520.505	522.814	525.123
	Totaal algemene reserves	6.170.099	7.296.064	7.487.342	7.540.313	7.546.082
	Bestemmingsreserves					
3	Reserve dorpsvoorzieningen	321.801	121.801	121.801	121.801	121.801
13	Reserve kap.lasten Cultuurhuis	370.379	238.127	113.375	0	0
9	Reserve machinepark openbare werken	187.357	166.938	155.321	150.853	151.278
11	Reserve vervanging speelvoorzieningen	188.093	177.685	161.882	146.444	131.007
12	Reserve IBOR	79.859	114.859	149.859	184.859	219.859
13	Reserve opleidingskosten personeel	10.383	10.383	10.383	10.383	10.383
16	Reserve Cofinancieringen	200.000	400.000	400.000	400.000	400.000
17	Reserve Wegen	682.852	682.852	682.852	682.852	682.852
18	Reserve Sociaal Domein	501.201	501.201	501.201	501.201	501.201
23	Reserve onderhoud gebouwen	592.077	642.077	692.077	742.077	792.077
23	Reserve onderhoud kunstwerken	151.853	183.413	214.240	245.067	275.894
25	Reserve Huisvesting Basisonderwijs	723.412	625.657	624.602	623.646	627.989
27	Reserve onderhoud Sportpark de Grift	245.175	245.175	260.200	275.225	290.250
28	Reserve omgevingswet	306.936	306.936	306.936	306.936	306.936
28	Reserve omgevingsplannen/visie	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
29	Kapitaallasten centrumplan	651.558	608.422	565.286	522.151	479.015
30	Reserve Duurzaamheid	193.611	170.611	147.611	124.611	101.611
31	Reserve ICT	34.495	34.495	34.495	34.495	34.495
	Totaal bestemmingsreserves	5.521.042	5.310.632	5.222.121	5.152.601	5.206.647
	TOTAAL RESERVES	11.691.141	12.606.696	12.709.463	12.692.914	12.752.729

0

BRUTOVERLOOP VOORZIENINGEN						
Nr	Naam voorzieningen	Saldo 01-01-2023	Saldo 01-01-2024	Saldo 01-01-2025	Saldo 01-01-2026	Saldo 01-01-2027
	Bedragen x € 1.000					
	Voorzieningen					
31	Voorziening pensioenregeling wethouders	1.193.444	1.201.444	1.209.444	1.217.444	1.225.444
40	Voorziening wachtgeld	48.000	19.558	0	0	0
33	Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	389.525	413.586	439.389	465.165	495.777
36	Voorziening vervanging riolering	5.961.630	6.170.950	6.658.908	7.129.472	7.560.862
39	Voorziening sociaal statuut	0	0	0	0	0
42	Voorziening nijverheidsweg	0	0	0	0	0
43	Voorziening spoorzone A2	0	0	0	0	0
46	Voorziening spaarverlof	367.550	367.550	367.550	367.550	367.550
45	Voorziening reparatie-uitkering WW	15.807	15.807	15.807	15.807	15.807
47	Voorziening OZB tariefstelling 2022/2023	70.000	0	0	0	0
48	Voorziening N224	59.141	0	0	0	0
49	Voorziening VVE	106.319	109.585	112.851	116.117	119.383
	TOTAAL VOORZIENINGEN	8.211.416	8.298.480	8.803.949	9.311.555	9.784.823

Het jaarresultaat 2022 zit nog niet verwerkt in deze cijfers. De mutaties 2023 zijn gebaseerd op de begroting 2023 en niet op tussentijdse aanpassingen. Hierdoor kunnen de totalen afwijken van de werkelijke totalen zoals o.a. gebruikt bij paragraaf B.

Bij 12

Product: Reserves				070101			
Programma : 08 Reserves				H.J. Molenaar			
Productgroep Reserves				Financieel beleidsmedewerker			
Bureau Interne dienstverlening							
Functie	Cat.	Omschrijving	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	
Totale lasten			657.051	523.744	481.542	473.082	
Totale Baten			554.284	540.293	421.727	410.894	
Totaal jaar saldo			102.767	-16.549	59.815	62.188	
Totaal saldo reserves			9.283.133	12.709.463	12.692.914	12.752.729	12.814.917
01 Algemene reserve			reden toevoeging / uitname saldo	0	0	0	0
698001	60000	toevoeging	toevoeging aan reserves	0	0	0	0
698001	60000	Toevoeging	toevoeging aan reserves	0	0	0	0
698001	60000	Toevoeging	Overheveling uit afvalstoffenheffing	0	0	0	0
			totaal toevoeging	0	0	0	0
698001	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
698001	60000	uitname	resultaat verdeling vorig boekjaar	0	0	0	0
698001	60000	uitname	Welstandsnota	0	0	0	0
			Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar			2.507.838	4.719.509	4.719.509	4.719.509	4.719.509
02 Grondbedrijf			reden toevoeging / uitname saldo	189.000	50.662	3.460	-10.000
698002	60000	Toevoeging	Doorberekening rente op grondexploitatie	0	0	0	0
698002	60000	Toevoeging	Verwachte winstneming grondexploitatie	199.000	60.662	13.460	0
698000	60000	Toevoeging					
			Totaal toevoeging	199.000	60.662	13.460	0
698002	60000	Uitname	Overheveling naar alg. Res.	0	0	0	0
698002	60000	Uitname	dekking kosten Laagerfseweg	10.000	10.000	10.000	10.000
698000	60000	uitname	Overige mutaties	0	0	0	0
			Totaal uitname	10.000	10.000	10.000	10.000
Stand reserve einde boekjaar			1.289.336	2.247.328	2.297.990	2.301.450	2.291.450
03 Overlopende kredieten			saldo	2.278	2.309	2.309	-6.891
698003	60000	Toevoeging	Toevoeging aan reserves	0	0	0	0
698003	60000	Toevoeging	Toevoeging aan reserves waterschapsverkiezingen	2.278	2.309	2.309	2.309
			Totaal toevoeging	2.278	2.309	2.309	2.309
698003	60000	Uitname	Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
698003	60000	Uitname	Onttrekking aan reserves waterschapsverkiezingen	0	0	0	9.200
			Totaal uitname	0	0	0	9.200
Stand reserve einde boekjaar			400.158	520.505	522.814	525.123	518.232
10 Dorpsvoorzieningen			reden toevoeging / uitname saldo	0	0	0	0
698010	60000	Toevoeging	toevoeging aan reserves	0	0	0	0
			Totaal toevoeging	0	0	0	0
698010	60000	Uitname	Overheveling naar reserve cofinanciering	0	0	0	0
			Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar			521.801	121.801	121.801	121.801	121.801
13 Cultuurhuis			reden toevoeging / uitname saldo	-124.752	-113.376	0	0
698011	60000	toevoeging	totaal toevoeging	0	0	0	0
698011	60000	uitname	Afschrijvingslast (voorheen kapitaallast)	174.752	174.752	63.314	
698011	60000	uitname	Deel afschrijvingslast t.l.v. begroting	-50.000	-61.376	-63.314	
698011	60000	uitname	onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
698000	60000	uitname					
			Totaal uitname	124.752	113.376	0	0
Stand reserve einde boekjaar			510.131	113.375	0	0	0
15 Machine park openbare werken			reden toevoeging / uitname saldo	-11.617	-4.467	425	17.550
698012	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging	46.000	51.000	56.000	61.000
698012	60000	Toevoeging		0	0	0	0
			totaal toevoeging	46.000	51.000	56.000	61.000
698012	60000	uitname	Afschrijvingslast (voorheen kapitaallast)	57.617	55.467	55.575	43.450
			Totaal uitname	57.617	55.467	55.575	43.450
Stand reserve einde boekjaar			161.217	155.321	150.853	151.278	168.828
20 Speelvoorzieningen			reden toevoeging / uitname saldo	-15.803	-15.438	-15.438	-15.438
698013	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging	0	0	0	0
698013	60000	Toevoeging		0	0	0	0
			totaal toevoeging	0	0	0	0
698013	60000	uitname	overschrijding kosten	15.803	15.438	15.438	15.438
698013	60000	uitname	dekking afschrijvingslast nieuw beleid	15.803	15.438	15.438	15.438
			Totaal uitname	15.803	15.438	15.438	15.438
Stand reserve einde boekjaar			199.231	161.882	146.444	131.007	115.569
23 reserve IBOR			reden toevoeging / uitname saldo	35.000	35.000	35.000	35.000
698014	60000	toevoeging	Opbrengsten snippergroen/ 35000 bomen Ouderhosterlaan	35.000	35.000	35.000	35.000
			totaal toevoeging	35.000	35.000	35.000	35.000
698014	60000	uitname		0	0	0	0
			Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar			72.109	149.859	184.859	219.859	254.859
31 Opleidingskosten personeel			reden toevoeging / uitname saldo	0	0	0	0
698015	60000	toevoeging	Toevoeging reserve	0	0	0	0
			totaal toevoeging	0	0	0	0
698015	60000	uitname	overschrijding kosten	0	0	0	0
			Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar			0	10.383	10.383	10.383	10.383
21 reserve co-financiering			reden toevoeging / uitname saldo	0	0	0	0
698016	60000	toevoeging	overheveling vanuit dorpsvoorziening	0	0	0	0
698016	60000	Toevoeging		0	0	0	0
			totaal toevoeging	0	0	0	0
698016	60000	uitname	Afschrijvingslast (voorheen kapitaallast)	0	0	0	0
698016	60000	uitname		0	0	0	0
			Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar			0	400.000	400.000	400.000	400.000
19 Wegen			reden toevoeging / uitname saldo	0	0	0	0
698017	60000	toevoeging	Jaarlijkse toevoeging	0	0	0	0
698017	60000	Toevoeging	straatwerkbonden	0	0	0	0
			totaal toevoeging	0	0	0	0
698017	60000	uitname	Extra uitgaven dekken uit reserve	0	0	0	0
698017	60000	uitname	lagere uitgaven	0	0	0	0
698000	60000	uitname		0	0	0	0
			Totaal uitname	0	0	0	0

Bij 13

Stand reserve einde boekjaar		523.975	682.852	682.852	682.852	682.852
40 Sociaal domein	reden toevoeging / uitname	saldo	0	0	0	0
698018	60000	toevoeging	0			
698000	60000	Toevoeging		0	0	
		Toevoeging uit res. Dorpsvoorzieningen		0	0	
		totaal toevoeging	0	0	0	0
698018	60000	uitname		0		
698018	60000	uitname		0	0	
		Dekking extra kosten		0		
		onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
		Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar		259.119	501.201	501.201	501.201	501.201
?? Omgevingswet	reden toevoeging / uitname	saldo	0	0	0	0
698025	60000	toevoeging		0		
		Toevoeging aan reserves		0		
		totaal toevoeging	0	0	0	0
698025	60000	uitname				
		Onttrekking aan reserves	0			
		Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar		305.227	306.936	306.936	306.936	306.936
Omgevingsplannen en visie	reden toevoeging / uitname	saldo	0	0	0	0
698029	60000	toevoeging				
698029	60000	Toevoeging				
698029	60000	Toevoeging				
		totaal toevoeging	0	0	0	0
698029	60000	uitname				
698029	60000	uitname	0			
698029	60000	uitname				
		Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar		0	80.000	80.000	80.000	80.000
11 Onderhoud gebouwen	reden toevoeging / uitname	saldo	50.000	50.000	50.000	50.000
698020	60000	toevoeging				
		Jaarlijkse toevoeging	50.000	50.000	50.000	50.000
		onderhoud gebouwen				
		totaal toevoeging	50.000	50.000	50.000	50.000
698020	60000	uitname				
		onderhoud gebouwen				
		Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve einde boekjaar		514.258	692.077	742.077	792.077	842.077
22 Kunstwerken	reden toevoeging / uitname	saldo	30.827	30.827	30.827	30.827
698021	60000	toevoeging				
698021	60000	Toevoeging	32.000	32.000	32.000	32.000
		Raming kapitaallasten Brinkanterweg				
		totaal toevoeging	32.000	32.000	32.000	32.000
698021	60000	uitname				
		Onttrekking aan reserves	1.173	1.173	1.173	1.173
		Totaal uitname	1.173	1.173	1.173	1.173
Stand reserve einde boekjaar		121.026	214.240	245.067	275.894	306.721
16 Huisvesting BAO	reden toevoeging / uitname	saldo	-1.055	-956	4.343	12.250
698022	60000	toevoeging				
698022	60000	Toevoeging	141.000	141.000	141.000	141.000
		extra afschrijvingslast investeringen	98.000	98.000	98.000	98.000
		totaal toevoeging	239.000	239.000	239.000	239.000
698022	60000	uitname				
		Afschrijvingslast (voorheen kapitaallast)	240.055	239.956	234.657	226.750
		Totaal uitname	240.055	239.956	234.657	226.750
Stand reserve einde boekjaar		820.541	624.602	623.646	627.989	640.239
Reserve onderhoud sportpark De	reden toevoeging / uitname	saldo	15.025	15.025	15.025	15.025
698023	60000	toevoeging				
		53.773	53.773	53.773	53.773	53.773
		totaal toevoeging	53.773	53.773	53.773	53.773
698023	60000	uitname				
698023	60000	uitname	38.748	38.748	38.748	38.748
698023	60000	uitname				
		onttrekkingen aan reserves	38.748	38.748	38.748	38.748
		Totaal uitname	38.748	38.748	38.748	38.748
Stand reserve einde boekjaar		251.362	260.200	275.225	290.250	305.274
Duurzaamheid	reden toevoeging / uitname	saldo	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
698027	60000	toevoeging				
		totaal toevoeging	0	0	0	0
698027	60000	uitname				
698027	60000	uitname	20.000	20.000	20.000	20.000
		onttrekkingen aan reserves	20.000	20.000	20.000	20.000
		dekking RAP	3.000	3.000	3.000	3.000
		Totaal uitname	23.000	23.000	23.000	23.000
Stand reserve einde boekjaar		131.111	147.611	124.611	101.611	78.611
Centrumplan	reden toevoeging / uitname	saldo	-43.136	-43.136	-43.136	-43.136
698026	60000	toevoeging				
		totaal toevoeging	0	0	0	0
698026	60000	uitname				
		kosten centrumplan	43.136	43.136	43.136	43.136
		Totaal uitname	43.136	43.136	43.136	43.136
Stand reserve einde boekjaar		694.693	565.286	522.151	479.015	435.879
ICT	reden toevoeging / uitname	saldo	0	0	0	0
698016	60000	toevoeging				
698016	60000	Toevoeging				
698016	60000	Toevoeging				
		Toevoeging				
		totaal toevoeging	0	0	0	0
698016	60000	uitname				
698016	60000	uitname				
698016	60000	uitname				
		onttrekkingen aan reserves				
		Totaal uitname	0	0	0	0
Stand reserve ICT		0	34.495	34.495	34.495	34.495
Saldo algemene reserves		4.197.332	7.487.342	7.540.313	7.546.082	7.529.191
saldo bestemmingsreserves		5.085.801	5.222.121	5.152.601	5.206.647	5.285.726
Totaal saldo		9.283.133	12.709.463	12.692.914	12.752.729	12.814.917

Mutaties reserves

Voorstel toevoeging / onttrekking aan reserves.	+ is toevoeging / - is onttrekking	saldo toev.-/- ontrr.
Algemene reserve		0
Toevoeging:	0	
Onttrekking:		
Algemene reserve Grondbedrijf		189.000
Toevoeging: Winstneming grondexploitaties + rente	199.000	
Onttrekking: Kosten laagerfseweg	-10.000	
Algemene reserve overlopende kredieten		2.278
Toevoeging: Waterschapsverkiezingen	2.278	
Reserve Dorpsvoorzieningen		0
Toevoeging:	0	
Onttrekking:		
Reserve Cultuurhuis (Bij het realiseren van het Cultuurhuis is een reserve gevormd om o.a. de kapitaallasten te dekken.)		-124.752
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-124.752	
Reserve machineparken (Ter vervanging van grote investeringen zoals vrachtwagens)		-11.617
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	46.000	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-57.617	
Reserve Speelvoorzieningen		-15.803
Onttrekking: dekking deel kapitaallasten omvorming	-15.803	
Reserve IBOR (Dekking incidentele uitgaven en inkomsten beheer buiten)		35.000
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging sparen vervanging monumentale bomen	35.000	
Onttrekking:	0	
Reserve Co-financieringen		0
Toevoeging: Toevoeging vanuit reserve dorpsvoorzieningen	0	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	0	
Reserve wegen. (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van de gemeentelijke wegen.)		0
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	0	
Onttrekking: dekking extra uitgaven	0	
Reserve Sociaal Domein. (dient ter dekking van de de kosten van het sociaal domein indien de uitkeringen niet toereikend zijn)		0
Toevoeging:	0	
Onttrekking:	0	
Reserve onderhoud gebouwen. (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.)		50.000
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	50.000	
Reserve kunstwerken (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van kunstwerken.)		30.827
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	32.000	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-1.173	
Reserve huisvesting basisonderwijs (Reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van de huisvesting van het onderwijs.)		-1.055
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	239.000	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-240.055	
Reserve onderhoud Sportpark De Grift (Reserve dient ter dekking van fluctuaties in de uitgaven van het onderhoud van het sportpark)		15.025
Toevoeging: jaarlijkse toevoeging	53.773	
Onttrekking: kapitaallasten boekjaar	-38.748	
Reserve omgevingswet (Reserve dient ter dekking van de de invoeringskosten van de omgevingswet)		0
Toevoeging: ter dekking van bestemmingsplannen	0	
Onttrekking:	0	
Reserve omgevingsplannen/visies (Reserve dient ter dekking van het opstellen van omgevingsplannen en visies)		0
Toevoeging: ter dekking van bestemmingsplannen	0	
Onttrekking:	0	
Reserve Duurzaamheid (Reserve dient ter dekking van incidentele uitgaven duurzaamheid)		-23.000
Toevoeging:	0	
Onttrekking:	-23.000	
Reserve Centrumplan (Reserve dient ter dekking van de afschrijvingslast van de investeringen in het centrum)		-43.136
Toevoeging:	0	
Onttrekking: afschrijvingslast	-43.136	
Totaal saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves		102.767

Belastingtarieven gemeente Woudenberg	2023	2024
<u>Onroerende-zaakbelastingen:</u>	percentage WOZ-waarde)	percentage WOZ-waarde)
Gebruikersbelasting		
- Woning	n.v.t.	n.v.t.
- Niet-woning *	0,1496%	0,1542%
Eigenarenbelasting		
- Woning *	0,0840%	0,0866%
- Niet-woning *	0,1865%	0,1923%
<u>Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten:</u>		
240 liter container vast tarief	€ 238,80	€ 238,80
Tarief per lediging	€ 11,50	€ 11,50
Gemiddeld aantal van ledigingen in 2022	5,77	5,77
Totaal te betalen bij gemiddeld aantal ledigingen	€ 305,16	€ 305,16
140 liter container	€ 238,80	€ 238,80
Tarief per lediging	€ 6,50	€ 6,50
Gemiddeld aantal van ledigingen in 2022	4,02	4,02
Totaal te betalen bij gemiddeld aantal ledigingen	€ 264,93	€ 264,93
Gebruik ondergrondse containers	€ 238,80	€ 238,80
Tarief per lediging	€ 1,90	€ 1,90
Gemiddeld aantal stortingen in 2022	20,12	20,12
Totaal te betalen bij gemiddeld aantal ledigingen	€ 277,03	€ 277,03
<u>Rioolheffing:</u>		
Eigendom	€ 165,07	€ 165,07
Gebruik	€ 82,53	€ 82,53
Totaal	€ 247,60	€ 247,60
<u>Hondenbelasting:</u>		
Per hond	€ 77,26	€ 80,00
<u>Toeristenbelasting:</u>		
Per overnachting	€ 1,60	€ 1,65

* Percentages van WOZ Waarde is hier 3,1% t.o.v. 2023. In december wordt deze definitief berekend op basis van gemiddelde waarde stijging/daling en besluit raad verhoging belastingen.

Lastendruk 2024 t.o.v. 2023

Voorstel voor 2024 is:

OZB eigenaar woning totale stijging 3,1%

OZB eigenaar/gebruiker niet-woning totale stijging 3,1%

*Afvalstoffenheffing op basis van gemiddeld aantal ledigingen in 2022.

		2023	2024	verhoging bedrag	verhoging in %
1. Woning € 530.000 (landelijk gemiddeld)					
240 liter container	Afvalstoffenheffing*	€ 310,68	€ 310,68		
	Rioolrecht gebruik	€ 82,53	€ 82,53		
	Totaal gebruiker/ huurder	€ 393,21	€ 393,21	€ 0,00	0,00%
	OZB	€ 445,20	€ 459,00		
	Rioolrecht eigenaar	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 610,27	€ 624,07	€ 13,80	2,26%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 1.003,48	€ 1.017,28	€ 13,80	1,38%

		2023	2024	verhoging bedrag	verhoging in %
2. Woning € 300.000					
140 liter container	Afvalstoffenheffing*	€ 268,05	€ 268,05		
	Rioolrecht gebruik	€ 82,53	€ 82,53		
	Totaal gebruiker/ huurder	€ 350,58	€ 350,58	€ 0,00	0,00%
	OZB	€ 252,00	€ 259,81		
	Rioolrecht eigenaar	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 417,07	€ 424,88	€ 7,81	1,87%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 767,65	€ 775,47	€ 7,81	1,02%

		2023	2024	verhoging bedrag	verhoging in %
3. gebruiker/ huurder woning					
140 liter container	Afvalstoffenheffing*	€ 268,05	€ 268,05		
	Rioolrecht gebruik	€ 82,53	€ 82,53		
	Totaal gebruiker	€ 350,58	€ 350,58	€ 0,00	0,00%

		2023	2024	verhoging bedrag	verhoging in %
4. Winkel € 400.000					
	OZB gebruik	€ 598,43	€ 616,98		
	Rioolrecht gebruik	€ 82,53	€ 82,53		
	Totaal gebruiker	€ 680,96	€ 699,51	€ 18,55	2,72%
	OZB eigenaar	€ 745,88	€ 769,00		
	Rioolrecht eigenaar	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 910,95	€ 934,07	€ 23,12	2,54%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 1.591,91	€ 1.633,58	€ 41,67	2,62%

		2023	2024	verhoging bedrag	verhoging in %
5. Winkel € 250.000					
	OZB gebruik	€ 374,02	€ 385,61		
	Rioolrecht gebruik	€ 82,53	€ 82,53		
	Totaal gebruiker	€ 456,55	€ 468,14	€ 11,59	2,54%
	OZB eigenaar	€ 466,18	€ 480,63		
	Rioolrecht eigenaar	€ 165,07	€ 165,07		
	Totaal eigenaar	€ 631,24	€ 645,70	€ 14,45	2,29%
	Totaal eigenaar en gebruiker	€ 1.087,80	€ 1.113,84	€ 26,05	2,39%

Kerngegevens gemeente Woudenberg

(geschatte gegevens per 1 januari 2024)

A. Sociale structuur

<u>Aantal inwoners:</u>	14.600
Waarvan van:	
van 0 t/m 18 jaar	3.477
van 18 t/m 64 jaar	8.350
van 65 jaar en ouder	2.773
<u>Aantal cliënten WWB</u>	82
Aantal cliënten ingevolge de wet IOAW	12
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen	11

B. Fysieke structuur

<u>Oppervlakte gemeente:</u>	3.683
waarvan binnenwater	31 ha
historische stad- of dorpskern	- ha
<u>Aantal woonruimte:</u>	5.561
<u>Aantal bedrijfsvestigingen:</u>	1.735
<u>Lengte van wegen:</u>	91.000 m
waarvan:	
Lengte wegen buiten bebouwde kom	44.000 m
Lengte wegen binnen bebouwde kom	31.000 m
Niet gemeentelijke wegen	16.000 m
Lengte van de recreatieve fiets-, ruiters- en wandelpaden	3.668 m
Lengte van de waterwegen	13 km
Aantal ha groen	46 ha

C. Financiële structuur

	<i>totaal</i>	<i>per inwoner</i>
Gewone uitgaven	€ 8.404.038	€ 575,62
Opbrengst belastingen en leges e.d.	€ 7.443.890	€ 509,86
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	€ 23.234.227	€ 1.591,39
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	€ 28.159.079	€ 1.928,70
Vaste schuld	€ 6.200.000	€ 424,66
waarvan ten behoeve van derden	€ 0	€ 0,00
Reserves	€ 12.606.696	€ 863,47
Voorzieningen	€ 8.298.480	€ 568,39

Balansraming						
	Rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	31-12-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
ACTIVA						
<i>Vaste Activa</i>						
Immateriële vaste activa	2.440.021	753.931	0	0	0	0
Materiële vaste activa	22.701.614	22.006.259	28.563.290	24.510.413	21.960.733	23.355.217
Financiële vaste activa	2.297.367	2.350.471	1.271.211	1.271.211	1.271.211	1.271.211
Totaal vaste activa	27.439.002	25.110.661	29.834.502	25.781.624	23.231.944	24.626.428
<i>Vlottende activa</i>						
Voorraden	-1.725.833	2.150.580	-154.660	-154.660	-154.660	-154.660
Uitzettingen < 1 jaar	12.590.445	1.276.729	2.600.000	2.000.000	1.000.000	0
Liquide middelen	400.367	400.000	400.500	400.500	400.500	181.067
Overlopende activa	365.684	0	500.000	500.000	500.000	500.000
Totaal vlottende activa	11.630.663	3.827.309	3.345.840	2.745.840	1.745.840	526.407
TOTAAL ACTIVA	39.069.665	28.937.970	33.180.341	28.527.464	24.977.784	25.152.835
PASSIVA						
<i>Vaste Passiva</i>						
Eigen vermogen	14.697.716	9.020.981	13.882.772	12.881.600	11.402.986	11.338.013
Voorzieningen	8.456.591	7.291.385	8.298.480	8.803.949	9.311.555	9.784.823
Vaste schulden > 1 jaar	8.923.781	12.625.604	6.200.000	3.850.000	1.500.000	1.000.000
Totaal vaste passiva	32.078.088	28.937.970	28.381.253	25.535.548	22.214.541	22.122.835
<i>Vlottende passiva</i>						
Netto vlottende schulden	5.735.353	0	4.000.000	2.000.000	2.000.000	2.300.000
Overlopende passiva	1.256.224	0	799.088	991.915	763.243	730.000
Totaal vlottende passiva	6.991.577	0	4.799.088	2.991.915	2.763.243	3.030.000
TOTAAL PASSIVA	39.069.665	28.937.970	33.180.341	28.527.463	24.977.784	25.152.835

Bij 19

Berekening voorlopig EMU-saldo 2023	Emu 2023		Emu 2024		Emu 2025		Emu 2026		Emu 2027	
Eindsaldo jaarrekening/begroting (voordelig = + ,nadelig = -/)	98.048		1.276.076		172.137		-1.289.928		-1.414.717	
Mutaties reserves										
- debet = toevoeging reserves	1.674.745		657.051		523.744		481.542		473.082	
- credit = onttrekking reserves	-752.188		-554.284		-540.293		-421.727		-410.894	
1) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)		1.020.605 +		1.378.843 +		155.588 +		-1.230.112 +		-1.352.529 +
2) Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.052.921	1.052.921 +	1.068.924	1.068.924 +	1.083.225	1.083.225 +	984.617	984.617 +	990.625	990.625 +
3) Bruto dotaties aan de post voorzieningen		221.797		503.727		507.632		468.433		452.791
- toevoegingen aan voorzieningen	221.797		503.727		507.632		468.433		452.791	
- onttrekking aan voorziening tgv exploitatie									0	
4) Investerings lopend boekjaar die op de balans worden geactiveerd	300.000	-300.000 -	300.000	-300.000 -	275.000	-275.000 -	300.000	-300.000 -	350.000	-350.000 -
5) Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet in mindering zijn gebracht bij post 4		0 +		0 +		0 +		0 +		0 +
6) Opbrengst desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:		0 +		0 +		0 +		0 +		0 +
- Baten desinvestering tegen verkoopprijs, voorzover niet op de exploitatie verantwoord.	0		0		0		0		0	
- Boekwinst op desinvesteringen	0		0		0		0		0	
7) Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. alleen transacties met 3-en die niet op de exploitatie verantwoord zijn	880.981	-880.981 -	4.293.496	-4.293.496 -	3.979.016	-3.979.016 -	1.711.410	-1.711.410 -	0	0 -
8) Baten bouwgrondexploitatie		0		1.559.600		8.009.250		6.625.640		0
- Opbrengsten uit verkoop van grond tegen verkoopprijs	0		1.758.600		8.208.250		6.639.100		0	
- Boekwinst op de grondverkoop	0		199.000		60.662		13.460		0	
9) Betalingen ten laste van de voorzieningen	75.000	-75.000 -	75.000	-75.000 -	75.000	-75.000 -	75.000	-75.000 -	75.000	-75.000 -
10) Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die niet onder één van de andere genoemde posten vallen		0 -		0 -		0 -		0 -		0 -
11) Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen		0 -		0 -		0 -		0 -		0 -
BEREKEND EMU-SALDO GEMEENTE WOUDEMBERG		1.039.342		-157.401		5.426.679		4.762.167		-334.113

Bij 20

Kosten en opbrengsten per taakveld (BBV)									
Totaal overzicht kosten en opbrengsten per taakveld (x€ 1000)	uitgaven			Inkomsten			totaal		
	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal
	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2024	2024	2024
Taakveldengemeenten Totaal	41.923	47.112	5.189	33.762	34.783	1.021	45.097	46.476	1.379
0. Bestuur en ondersteuning	6.902	25.963	19.061	6.968	24.725	17.757	7.981	27.156	19.175
0.1 Bestuur	1.062	233	-830	917	0	-917	1.049	0	-1.049
0.2 Burgerzaken	566	215	-351	358	177	-181	316	222	-94
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	249	241	-9	207	199	-9	469	379	-90
0.4 Overhead	4.494	95	-4.399	4.381	0	-4.381	5.415	0	-5.415
0.5 Treasury	43	193	151	46	131	86	46	48	2
0.61 OZB woningen	291	2.618	2.327	212	2.196	1.984	232	2.345	2.113
0.62 OZB niet-woningen	0	342	342	0	700	700	0	794	794
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.64 Belastingenoverig	117	170	52	18	75	57	33	89	56
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentef	0	21.827	21.827	0	21.210	21.210	0	23.234	23.234
0.8 Overige baten en lasten	90	30	-59	830	37	-793	423	46	-378
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-10	0	10	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid	1.189	7	-1.182	2.652	2.450	-202	1.393	0	-1.393
1.1 Crisis beheersing en brandweer	901	7	-894	2.316	2.450	134	973	0	-973
1.2 Openbare orde en veiligheid	288	0	-288	336	0	-336	421	0	-421
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	907	10	-898	1.207	5	-1.202	1.261	5	-1.256
2.1 Verkeer en vervoer	907	10	-898	1.207	5	-1.202	1.261	5	-1.256
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	235	417	182	217	424	207	215	435	220
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	103	51	-52	82	37	-45	80	37	-43
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	114	45	-69	115	31	-84	114	31	-83
3.4 Economische promotie	18	321	303	21	356	335	21	367	346
4. Onderwijs	1.277	310	-967	1.334	137	-1.197	1.270	137	-1.134
4.1 Openbaar basisonderwijs	113	0	-113	117	0	-117	129	0	-129
4.2 Onderwijshuisvesting	340	0	-340	389	0	-389	298	0	-298
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	823	310	-514	829	137	-692	844	137	-707
5. Sport, cultuur en recreatie	2.486	295	-2.190	2.538	287	-2.251	2.441	119	-2.322
5.1 Sportbeleiden activering	227	27	-200	202	2	-201	185	69	-116
5.2 Sport accommodaties	222	101	-122	228	102	-125	164	46	-118
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurpartic	224	0	-224	184	0	-184	193	0	-193
5.4 Musea	39	0	-39	41	0	-41	41	0	-41
5.5 Cultureel erfgoed	268	165	-103	283	179	-103	53	0	-53
5.6 Media	253	0	-253	235	0	-235	259	0	-259
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.253	3	-1.250	1.366	4	-1.362	1.546	4	-1.543

Bij 21

6. Sociaal domein	14.111	6.352	-7.759	12.493	1.559	-10.933	15.111	4.601	-10.510
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.017	4.791	1.774	497	8	-489	2.403	3.060	658
6.2 Wijkteams	2.355	0	-2.355	2.847	0	-2.847	3.262	0	-3.262
6.3 Inkomensregelingen	2.368	1.495	-873	2.138	1.480	-658	2.158	1.464	-695
6.4 Begeleide participatie	358	0	-358	367	0	-367	350	0	-350
6.5 Arbeidsparticipatie	189	0	-189	224	0	-224	240	0	-240
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	408	0	-408	342	0	-342	547	0	-547
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	26	0	-26	0	0	0	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	833	61	-772	865	70	-796	862	76	-787
6.71b Begeleiding (WMO)	274	0	-274	268	0	-268	270	0	-270
6.71c Dagbesteding (WMO)	123	0	-123	233	0	-233	149	0	-149
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	355	5	-350	324	1	-323	344	1	-343
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1	0	-1	0	0	0	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	296	0	-296	629	0	-629	338	0	-338
6.72b Jeugdhulp behandeling	688	0	-688	1.311	0	-1.311	1.692	0	-1.692
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	105	0	-105	178	0	-178	128	0	-128
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	383	0	-383	932	0	-932	639	0	-639
6.73a Pleegzorg	0	0	0	211	0	-211	276	0	-276
6.73b Gezinsgericht	0	0	0	12	0	-12	16	0	-16
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	186	0	-186	411	0	-411	576	0	-576
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	306	0	-306	466	0	-466	554	0	-554
6.74c Gesloten plaatsing	0	0	0	235	0	-235	307	0	-307
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	1	0	-1	0	0	0	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.838	0	-1.838	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	4.290	3.690	-600	3.791	3.360	-431	4.526	3.912	-614
7.1 Volksgezondheid	807	1	-806	649	0	-649	855	87	-769
7.2 Riolering	1.143	1.445	302	1.006	1.305	299	1.195	1.493	298
7.3 Afval	1.458	1.908	450	1.380	1.840	460	1.369	1.847	477
7.4 Milieubeheer	684	111	-573	506	0	-506	834	260	-574
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	198	225	26	251	216	-36	272	226	-47
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	10.526	10.069	-457	2.563	1.837	-727	10.898	10.110	-788
8.1 Ruimtelijke Ordening	581	123	-458	279	5	-274	360	5	-355
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	8.688	9.472	783	1.296	1.495	199	9.495	9.768	273
8.3 Wonen en bouwen	1.257	475	-782	988	336	-651	1.042	336	-706
Taakveldengemeenten Totaal	41.923	47.112	5.189	33.762	34.783	1.021	45.097	46.476	1.379

Bij 22

Kosten en opbrengsten per taakveld (BBV)									
Totaal overzicht kosten en opbrengsten per taakveld (x€ 1000)	uitgaven			Inkomsten			totaal		
	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal	uitgaven	Inkomsten	totaal
	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027
Taakveldengemeenten Totaal	40.526	40.682	156	34.945	33.715	-1.230	33.085	31.732	-1.353
0. Bestuur en ondersteuning	7.874	27.134	19.261	7.649	25.382	17.732	7.662	25.269	17.607
0.1 Bestuur	1.049	0	-1.049	1.049	0	-1.049	1.049	0	-1.049
0.2 Burgerzaken	316	222	-95	311	217	-94	320	217	-103
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	469	380	-89	357	380	22	356	380	24
0.4 Overhead	5.454	0	-5.454	5.477	0	-5.477	5.499	0	-5.499
0.5 Treasury	58	48	-10	47	48	1	30	48	18
0.61 OZB woningen	216	2.375	2.159	216	2.405	2.189	216	2.435	2.219
0.62 OZB niet-woningen	0	794	794	0	794	794	0	794	794
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.64 Belastingenoverig	40	89	49	40	89	49	40	89	49
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeenter	0	23.181	23.181	0	21.256	21.256	0	21.152	21.152
0.8 Overige baten en lasten	273	46	-228	153	193	40	153	155	2
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid	1.388	0	-1.388	1.388	0	-1.388	1.388	0	-1.388
1.1 Crisis beheersing en brandweer	973	0	-973	973	0	-973	973	0	-973
1.2 Openbare orde en veiligheid	416	0	-416	416	0	-416	416	0	-416
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	1.271	5	-1.266	1.279	5	-1.274	1.282	5	-1.277
2.1 Verkeer en vervoer	1.271	5	-1.266	1.279	5	-1.274	1.282	5	-1.277
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	178	398	220	178	398	220	178	398	220
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	43	0	-43	43	0	-43	43	0	-43
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	114	31	-83	114	31	-83	114	31	-83
3.4 Economische promotie	21	367	346	21	367	346	21	367	346
4. Onderwijs	1.266	137	-1.129	1.263	137	-1.126	1.253	137	-1.116
4.1 Openbaar basisonderwijs	129	0	-129	129	0	-129	129	0	-129
4.2 Onderwijshuisvesting	293	0	-293	290	0	-290	280	0	-280
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	844	137	-707	844	137	-707	844	137	-707
5. Sport, cultuur en recreatie	2.419	119	-2.300	2.422	115	-2.307	2.338	50	-2.288
5.1 Sportbeleiden activering	185	69	-116	181	65	-116	116	0	-116
5.2 Sport accommodaties	150	46	-103	150	46	-103	150	46	-103
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurpartic	193	0	-193	196	0	-196	193	0	-193
5.4 Musea	41	0	-41	41	0	-41	41	0	-41
5.5 Cultureel erfgoed	53	0	-53	53	0	-53	53	0	-53
5.6 Media	259	0	-259	259	0	-259	259	0	-259
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.538	4	-1.535	1.543	4	-1.539	1.527	4	-1.523

Bij 23

6. Sociaal domein	13.252	1.549	-11.704	13.144	1.637	-11.508	13.115	1.604	-11.511
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	618	52	-565	607	41	-565	573	1.472	-565
6.2 Wijkteams	3.262	0	-3.262	3.262	0	-3.262	3.262	0	-3.262
6.3 Inkomensregelingen	2.159	1.464	-695	2.163	1.464	-699	2.163	0	-699
6.4 Begeleide participatie	352	0	-352	355	0	-355	358	0	-358
6.5 Arbeidsparticipatie	211	0	-211	211	0	-211	211	0	-211
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	595	0	-595	592	0	-592	592	0	-592
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	862	31	-831	862	130	-732	862	131	-732
6.71b Begeleiding (WMO)	270	0	-270	270	0	-270	270	0	-270
6.71c Dagbesteding (WMO)	149	0	-149	149	0	-149	149	0	-149
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	347	1	-346	347	1	-346	347	1	-346
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	338	0	-338	338	0	-338	338	0	-338
6.72b Jeugdhulp behandeling	1.692	0	-1.692	1.692	0	-1.692	1.692	0	-1.692
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	128	0	-128	128	0	-128	128	0	-128
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	539	0	-539	439	0	-439	439	0	-439
6.73a Pleegzorg	276	0	-276	276	0	-276	276	0	-276
6.73b Gezinsgericht	16	0	-16	16	0	-16	16	0	-16
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	576	0	-576	576	0	-576	576	0	-576
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	554	0	-554	554	0	-554	554	0	-554
6.74c Gesloten plaatsing	307	0	-307	307	0	-307	307	0	-307
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	4.534	3.915	-619	4.496	3.888	-607	4.431	3.828	-603
7.1 Volksgezondheid	855	87	-769	829	60	-769	769	0	-769
7.2 Riolering	1.193	1.493	300	1.186	1.493	307	1.186	1.493	307
7.3 Afval	1.371	1.847	476	1.371	1.847	476	1.374	1.847	472
7.4 Milieubeheer	837	263	-574	837	263	-574	837	263	-574
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	278	226	-52	273	226	-48	265	226	-40
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.345	7.425	-920	3.126	2.153	-973	1.438	441	-997
8.1 Ruimtelijke Ordening	360	5	-355	360	5	-355	351	5	-346
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	6.949	7.084	135	1.724	1.811	87	26	100	74
8.3 Wonen en bouwen	1.035	336	-699	1.042	336	-705	1.062	336	-725
Taakveldengemeenten Totaal	40.526	40.682	156	34.945	33.715	-1.230	33.085	31.732	-1.353

Bijlage :Verplichte indicatoren

In het herziene BBV wordt voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren opnemen in de begroting. Doel hiervan: de begrotingen inzichtelijker maken voor raadsleden die niet met financiën zijn belast en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van de gemeentebegrotingen mogelijk maken.

Deze verplichte indicatoren zijn veelal terug te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. In de begroting en jaarrekening halen wij de meest actuele cijfers van deze site. Het is niet de bedoeling dat wij actuelere cijfers dan aangegeven op genoemde site gaan verwerken in dit overzicht.

Een aantal van de verplichte indicatoren vertonen overeenkomsten met onze eigen indicatoren die in de programma's opgenomen zijn. Voor nu zijn onze eigen indicatoren leidend voor het te voeren beleid.

- De gebruikte eenheden en definities van de landelijke indicatoren staan vast. Deze eenheden/definities verschillen soms van degene die worden gehanteerd in de huidige begroting of in lokaal beleid/ lokale onderzoeken.
- Voor de landelijke indicatoren zijn we grotendeels afhankelijk van de aanlevering van data door diverse landelijke organisaties. Dit kan er toe leiden dat de betreffende informatie niet up-to-date is.
- Ook wordt er gewerkt met vaste bronnen bij de landelijke indicatoren. Het kan dus zijn dat er lokaal andere gegevens beschikbaar zijn, maar dat deze niet gekoppeld zijn aan de landelijke monitor.
- Het voordeel van de uniformiteit van onderzoeken en gegevens is dat hierdoor de gegevens vergelijkbaar zijn tussen gemeenten.
- In de begroting zijn alleen de indicatoren benoemd die de belangrijkste relatie hebben met de gestelde prioriteiten/speerpunten binnen de programma's. De landelijk indicatoren zijn landelijk vastgesteld en zijn dus niet gebaseerd op onze speerpunten, waardoor er soms voor andere indicatoren gekozen is.

Set van verplichte prestatie-indicatoren.			Bron: www.waarstaatjegemeente.nl		
Nr	Taakveld	Indicator	jaar	aantal	Eenheid
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie	2024	6,60	FTE per 1.000 inwoners
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	2024	6,60	FTE per 1.000 inwoners
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	2024	€ 559,88	Kosten per inwoner
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	2024	€ 70,40	Kosten per inwoner
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead	2024	13,0	% van totale begroting
9	Veiligheid	Verwijzingen HALT	2021	1	Aantal per 1.000 jongeren
11	Veiligheid	Winkeldiefstallen	2021	13,2	Aantal per 10.000 inwoners
12	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	2020	2,2	Aantal per 1.000 inwoners
13	Veiligheid	Diefstallen uit woning	2022	12,3	Aantal per 10.000 inwoners
14	Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	2021	30,79	Aantal per 10.000 inwoners
20	Economie	Functiemenging	2020	52	%
22	Economie	Vestiging (van bedrijven)	2020	1588,0	Aantal per 1.000 inwoners
25	Onderwijs	Absoluut verzuim	2020	3,4	Aantal per 1.000 leerlingen
26	Onderwijs	Relatief verzuim	2021	7	Aantal per 1.000 leerlingen
27	Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv's)	2021	1,4	% deelnemers aan het VO en MBO
28	Sport, cultuur en recreatie	Beweegt voldoende	2020	49,6	%
30	Sociaal domein	Banen	2021	584,4	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar
31	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	2015	0,3	% 12 t/m 23 jarigen
32	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezinnen	2020	3,0	% kinderen tot 18 jaar
33	Sociaal domein	Melding kindermishandeling	2021	220	Aantal per 100.000 inwoners
34	Sociaal domein	Netto participatiegraad	2019	75,3	% mensen dat een baan heeft
36	Sociaal domein	Werkloze jongeren	2019	1,0	% 16 t/m 24 jarigen
37	Sociaal domein	Personen met een WWB-bijstandsuitkering	2021	14,9	Aantal per 1.000 inwoners
38	Sociaal domein	Personen met een lopend re-integratietraject	2021	4,2	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar
39	Sociaal domein	Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	2021	10,5	%
40	Sociaal domein	Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	2021	1,2	%
41	Sociaal domein	Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclasserier20	2021	"	%
42	Sociaal domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	2018	660	
43	Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk afval (rest afval)	2022	74	kg/inwoner
44	Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare energie	2019	6,7	%
46	VHROSV	Gemiddelde WOZ waarde	2021	365	€ 1.000
47	VHROSV	Nieuw gebouwde woningen	2021	15,1	Aantal per 1.000 woningen
48	VHROSV	Demografische druk	2022	82,5	%
49	VHROSV	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	2022	991	Euro
50	VHROSV	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2022	1025	Euro

Programma-indeling gemeente Woudenberg

PROGRAMMA 1. SAMENLEVING

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
0101	Versterking burgerkracht en basis zorgvoorziening		
01.01 A	Positieve en gezonde levensstijl	Sport	D.J. Boeve - de Kruif
		Gezondheidszorg	M. van de Graaf
01.01 B	Duurzame maatschappelijke participatie en talentontwikkeling	Cultuur	M. van de Graaf
		Onderwijs	M. van de Graaf
		Jeugd en Jongerenwerk	M. van de Graaf
01.01 C	Sociale kracht van de samenleving	Sociale kracht van de samenleving	M. van de Graaf
0102	Nabije en lichte ondersteuning door sociaal team en loket		
01.02 A	Werk en inkomen	Werk en inkomen	M. van de Graaf
01.02 B	Nabije en lichte ondersteuning	Sociaal team	M. van de Graaf
0103	Specialistisch aanbod		
01.03 A	WMO	WMO	M. van de Graaf
01.03 B	Jeugd	Jeugd	M. van de Graaf

PROGRAMMA 2. LEEFOMGEVING

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
02.01	IBOR	Openbaar groen / landschapsbeheer / speelvoorzieningen / wegen onvoorzien / verkeer en vervoer /onderhoud begraafplaats	D.J. Boeve - de Kruif
02.02	Overig beheer leefomgeving	Groot onderhoud wegen / gladheidsbestrijding / Openbare verlichting / kunstwerken / Werf	D.J. Boeve - de Kruif
02.03	Afval	Afval	D.J. Boeve - de Kruif
02.04	Riolering	Riolering	D.J. Boeve - de Kruif
02.05	Begraven	Begraven	H.J. Molenaar

PROGRAMMA 3. VEILIGHEID

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
03.01	Veilige woon- en leefomgeving	Integrale veiligheid	M. Jansen
03.02	Fysieke veiligheid	Veiligheidsregio en crisisbeheersing	M. Jansen

PROGRAMMA 4. RUIMTE, WONEN EN ONDERNEMEN

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
04.01	Ruimtelijke ordening	Ruimtelijke ordening	H.J. Molenaar
04.02	Volkshuisvesting	Woonbeleid	M. van de Graaf
04.03	Economie	Economische zaken	D.J. Boeve - de Kruif
		Grondexploitaties	H.J. Molenaar
04.04	Recreatie	Toerisme en recreatie	D.J. Boeve - de Kruif
04.05	Duurzame samenleving	Milieubeleid en Vergunningverlening	D.J. Boeve - de Kruif
		Duurzaamheid	D.J. Boeve - de Kruif
		Wabo vergunningen	H.J. Molenaar
		Integrale handhaving	M. Jansen

PROGRAMMA 5. DIENSTVERLENING

Nummer	Productgroep	Producten	Portefeuillehouder
05.01	Basisregistraties	WOZ	H.J. Molenaar
		BAG	H.J. Molenaar
05.02	Bevolkingsadministratie	Bevolkingsadministratie / verkiezingen	M. Jansen
05.03	Bestuur	Bestuursorganen / Bestuur ondersteuning	M. Jansen
05.04	Overige baten en lasten	Vastgoed beheer	H.J. Molenaar
		Beheer gronden en terreinen	H.J. Molenaar
		Algemene baten en lasten	H.J. Molenaar
		Stelposten	H.J. Molenaar
05.05	Overhead	Strategische bedrijfsvoering	M. Jansen
		HRM	M. Jansen
		ICT	M. Jansen
		Bedrijfsvoering overige	M. Jansen

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

06.01	Lokale heffingen	Onroerende zaak-/honden-/toeristenbelastingen	H.J. Molenaar
06.02	Algemene uitkering	Algemene uitkering	H.J. Molenaar
06.03	Treasury	Rente baten en lasten / Dividend	H.J. Molenaar

MUTATIES RESERVES

07.01	Reserves	Mutaties reserves	H.J. Molenaar

GRONDBEDRIJF

40	Grondbedrijf	Grondbedrijf	H.J. Molenaar

Overzicht kader stellende beleidsnota's per programma

Het beleid van de Gemeente Woudenberg voor de programma's is vastgelegd in diverse beleidsnota's	
Programma 1	jaar
Integraal Huisvesting Plan Onderwijshuisvesting	2020
Nota lokaal gezondheidsbeleid Woudenberg 2018-2022	2018
Uitvoeringsprogramma wet Oké	2017
Beleidskader sociaal domein 2019-2022	2022
Uitvoeringsprogramma sociaal domein 2019-2020	2019
Beleidsplan Hoogwaardige handhaving	2008
Programma 2	jaar
Gladheidsbestrijdingsplan	2006
Waterplan 2020-2024 (GRP)	2019
Grondwaterbeleidsplan	2016
Verkeersveiligheidsplan	2005
Parkeerbeleidsplan	2006
Beleidsnota uitwegvergunningen	2007
Groenbeleidsplan	2020
Actieplan Spelen	2016
Stookbeleid 2009	2009
Nota IBOR 2014	2014
Verbeterplan afvalscheiding 2016	2016
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2007
Wegenbeheerplan gemeente Woudenberg 2023-2027	2023
Beleid ongeregistreerd Grondgebruik 2015	2015
Visuele inspecties en onderhoudsplanning civiele kunstwerken 2022-2026	2022
Hondenbeleidsplan	2004
Bomenbeleidsplan	2006
Programma 3	jaar
Integraal Veiligheidsplan ZBLW 2024/2027	2023
Integraal evenementenbeleid	2014
Programma 3 (vervolg)	jaar
Beleidsplan VRU 2024/2027	2023
Regionale veiligheidsstrategie Midden Nederland 2023/2026	2023
Programma 4	jaar
Afwegingskader Zon en Wind Woudenberg	2023
Bouwbeleidsplan	2008
Diverse bestemmingsplannen	2010-2019
Woonvisie 2019+	2019
Structuurvisie 2030 + oplegger	2013 / 2019
Nota grondbeleid 2023	2023
Nota maatschappelijk vastgoedbeleid	2015
Archeologische beleidskaart	2010
Expeditie duurzaamheid + oplegger	2014 / 2020
Erfgoedbeleid / cultuurhistorische waarde kaart	in ontw.
Geurgebiedsvisie 2009	2009
Nota Ruimtelijke Kwaliteit	2020
Programma 5	jaar
HR-beleid	2016
Communicatiebeleid	2018
Koers doorontwikkeling organisatie	2017
Visie dienstverlening	2017
AVG	2018
Visie informatisering en automatisering	2016
Strategiekaart	2019
Strategische visie op samenwerking	2020
Informatiebeveiligingsbeleid	2018
AO plaat 'Woudenberg in beweging en verbinding'; dienstverlening – informatiebeleid - bedrijfsvoering	2018